

صاحب امتیاز:
جامعه حسابداران رسمی ایران

شورای سیاست‌گذاری
(به ترتیب الفبا):
مرتضی اسدی
سیدعلی حسینی
محمدتقی رضایی
رحمت‌اله صادقیان
حجت‌اله صیدی

همکار تحریریه:
مژده کدخدایی

امور اجرایی:
سمیرا آراین‌نژاد

طراح و صفحه‌آرا:
علی قاصدی

لیتوگرافی و چاپ:
ایران چاپ

شماره هفتاد و دو | زمستان ۱۴۰۴
انتشار: اسفند ۱۴۰۴

**نظرات و دیدگاه‌های مطرح‌شده،
در مقالات الزاماً دیدگاه جامعه
حسابداران رسمی ایران نیست؛
مگر در مواردی که قید می‌شود.**

نشریه‌ی حسابدار رسمی در ارزیابی
مقالات، حسب‌مورد، از نظرگاه‌های
اعضای جامعه‌ی حسابداران
رسمی ایران و سایر خبرگان حرفه
حسابداری و حسابرسی سود می‌برد.
نشریه در اصلاح و ویرایش مطالب آزاد است.

نشانی: تهران، خیابان سپهبد
قرنی، نرسیده به پل کریم‌خان زند
خیابان شهید امانی، پلاک چهار،
جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

تلفن: ۴۲۹۲۵ نمابر: ۸۸۸۰۱۹۱۰

www.iacpa.ir
hesabdarrasmi@iacpa.ir

[@iacpainfo](https://www.instagram.com/iacpainfo)

مقدمه

سال‌های پیش رو و رسالت و وظایف ما
سید علی حسینی

۴

میزتشریح

مزایا و معایب استفاده از هوش مصنوعی در حسابرسی‌های مالی
آنجل رافائل اوترو و میکائیل آگو - ترجمه: امیر صابر و شب‌نم عبادی

۸

موارد استفاده از فناوری‌های نوظهور در حسابرسی داخلی
انجمن حساب‌رسان داخلی - مترجم: مهدی باقریان

۱۴

رهیابی ظهور هوش مصنوعی در ارزش‌گذاری: فرصت‌ها، ریسک‌ها و استانداردها
مرتضی اسدی و هانیه اخوان

۲۴

کنکاش

تجربه‌ی پیشگامانه‌ی حسابرسی داخلی در جنرال موتورز
وحید منتی، مرتضی عدل‌زاده

۳۴

دور دنیا

دور دنیا
مژده کدخدایی

۵۶

اطلاع‌رسانی

آغاز به کار نهمین هیأت مدیره‌ی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

۷۲

فهرست مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران
(۲۷ دی ۱۴۰۴)

۷۴

سید علی حسینی

سال‌های پیش رو و رسالت و وظایف ما

اکنون که جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران بیست و چهارمین فعالیت مستمر خود را از سر می‌گذرانند، می‌توان مدعی شد که تشکل حرفه‌ای حسابداران مستقل در ایران به بلوغ حرفه‌ای دست یافته است. به‌رغم وقفه‌های ناگزیری که در دو دهه‌ی نخست انقلاب در فعالیت متشکل حسابداران حرفه‌ای پدید آمد، در دو دهه‌ی بعد شاهد زایش، گسترش و بلوغ تشکل حسابداران رسمی شدیم. جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران امروز با دربر گرفتن بیش از ۳۰۰ مؤسسه‌ی حسابرسی فعال و بالغ بر ۳۲۰۰ عضو به‌روشنی جایگاه روبه‌رشدی در نظام نظارتی، کارشناسی و تصمیم‌سازی در کشور یافته است.

رسالت و اهداف تشکیل جامعه در اسناد بالادستی مانند «ماده واحده‌ی قانون تشکیل جامعه‌ی حسابداران رسمی» و سایر قوانین و مصوبات ذی‌مدخل در فعالیت جامعه، اساسنامه، سند استراتژی جامعه و مصوبات شورای عالی به تفصیل طرح شده و تعمیق یافته است. برپایه‌ی مجموع هدف‌های برشمرده برای «جامعه»، می‌توان محورهای اصلی فعالیت‌ها طی سال‌های پیش‌رو را برشمرد.

نخستین هدف از شکل‌گیری جامعه حسابداران رسمی ایران، تشکل‌بخشی به حسابداران رسمی بوده است. روشن است که منظور از تشکل صرفاً ثبت یک شخصیت حقوقی نیست بلکه فراتر از آن فعالیت یک تشکیلات حرفه‌ای پای‌بند به آیین رفتار حرفه‌ای است که از انسجام و همبستگی درونی برخوردار است. برای ایجاد این انسجام و همبستگی درونی حرفه‌ای شرایط متعددی را می‌توان برشمرد. اما وضعیت باثبات و استحکام مؤسسات حسابرسی پیش‌شرط همگرایی و همبستگی حرفه‌ای اعضای جامعه است. برای دستیابی به این هدف از سویی شراکت موجود در مؤسسات باید پایدار و درازمدت باشد تا بدین ترتیب جمع شرکا و همکارانی که در یک مؤسسه حضور دارند احساس تعلق و پیوستگی دایمی به آن مجموعه پیدا کنند. یکی از مشکلات مؤسسات حسابرسی که هم تداوم فعالیت آن‌ها را دشوار ساخته و هم در عمل بر روی استقلال حرفه‌ای حسابرسی می‌تواند تأثیر منفی داشته باشد، ناپایدار بودن شراکت در مؤسسات حسابرسی است. در چنین شرایطی، به‌طور دایم شاهد تغییر شرکا بوده‌ایم و حاصل این وضعیت در برخی مؤسسات ایجاد بی‌ثباتی و عدم تداوم فعالیت بوده است. برای مقابله با شرایط بی‌ثبات و پایدارسازی شراکت حرفه‌ای و پیشگیری از وقوع اختلاف بین شرکا، بایست از همان بدو امر و هنگام شکل‌گیری شراکت در مؤسسات حسابرسی از خدمات مشاوران حقوقی بهره گرفته و داوران مرضی‌الطرفینی برای حل و فصل اختلافات پیش‌بینی کرد. وقتی پیش‌شرط‌های حقوقی برای شراکت پایدار تدبیر شده باشد، تداوم فعالیت امری قابل تحقق است. پی‌آمد درازمدت آن نیز شکل‌گیری مؤسسات بزرگی خواهد بود که به‌رغم تمامی فرازوفرودهای اقتصاد کلان از توان حیات درازمدت به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی برخوردار باشند. این موضوعی است که در کشورهای پیشرفته به‌خوبی تجربه شده است و باید راهنمای عمل ما قرار بگیرد.

پس یکی از نخستین محورهای فعالیت‌های جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران حمایت از حیات حرفه‌ای مؤسسات حسابرسی و تلاش برای تقویت پیوندهای درونی این مؤسسات خواهد بود. از سوی دیگر، ارتقای منطقی درآمد مؤسسات به‌مدد افزایش متناسب حق‌الزحمه‌ی خدمات اطمینان‌بخشی و نیز از طریق تنوع‌بخشی به خدمات حرفه‌ای مؤسسات با ایجاد بنیه‌ی مالی قدرتمند برای هر مؤسسه امکان زیست بادوام و طولانی‌مدت آن را فراهم می‌کند. پس روشن است قبل از هر چیز باید با ایجاد جو اعتماد متقابل میان شرکای مؤسسات، شکل‌بخشیدن به اهداف بلندمدت مشترک، مهارت‌های مکمل و ارزش‌های کاری یکسان شراکت پایدار در مؤسسات حسابرسی را استحکام بخشید. همچنین باید تلاش کرد مبالغ حق‌الزحمه‌ی خدمات مؤسسات حسابرسی به‌ویژه در شرایط تورمی موجود افزایشی متناسب یابد و با تنوع‌بخشی به فعالیت مؤسسات منابع درآمدی آن‌ها را توسعه داد. در چنین شرایطی مؤسسات قادر خواهند بود سرمایه‌ی انسانی خود را توسعه بخشند و نقش مؤثرتری در انجام وظایف خود داشته باشند.

در شرایط کنونی خدمات حسابرسی و بازرسی قانونی عمده وظایف و یا حتی تنها وظیفه‌ای است که مؤسسات انجام می‌دهند. اما تجارب مؤسسات موفق جهانی گویای طیف وسیع و متنوع فعالیت‌هایی است که مؤسسات حسابرسی انجام می‌دهند. به‌انکای این تجربه، باید سایر وظایفی که در اساسنامه پیش‌بینی شده مثل مشاوره‌ی مدیریت، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی،

ارزیابی سهام، حسابرسی عملیاتی و... را در مؤسسات تقویت کنیم. برای این منظور از سوی صاحب‌کاران باید با این خدمات مؤسسات آشنا شوند و از سوی دیگر مؤسسات نیز این تخصص‌ها را در خود تقویت کنند.

گفتن ندارد که لازمه‌ی تحقق چنین اهدافی آن است که مؤسسات حسابرسی نیز از دیدگاه جزءنگر دست بردارند، برنامه‌های درازمدت داشته باشند و به تعالی حرفه در کل بیندیشند که شرط آن از میان برداشتن قیمت‌شکنی و هر نوع رقابت مخرب در میان مؤسسات است.

در این چارچوب، در جامعه حسابداران رسمی ایران تلاش خواهیم کرد بیش از پیش در ایجاد فضای مودت در میان شرکای مؤسسات حسابرسی مؤثر باشیم و علاوه بر آن از طریق تعامل با نهادهای ذی‌ربط تلاش کنیم ضمن افزایش متناسب حق‌الزحمه‌ی خدمات حسابرسی و نیز تنوع‌بخشی به خدماتی که مؤسسات ارائه می‌کنند، امکان پایداری و رشد مؤسسات را در شرایط متلاطم کنونی فراهم آوریم. در عین حال که مقابله با ایجاد رقابت مخرب در میان مؤسسات از طریق روش‌هایی مانند قیمت‌شکنی را باید از سوی واحدهای نظارتی جامعه با دقت رصد کنیم.

بنابراین، در عین نظارت مؤثر بر کیفیت فعالیت حرفه‌ای مؤسسات، گسترش و تحکیم شراکت حرفه‌ای در مؤسسات حسابرسی، ارتقای سرمایه‌ی انسانی مؤسسات و تنوع‌بخشی به خدمات مؤسسات حرفه‌ای عمده‌ترین محورهایی است که در برنامه‌های جاری در قبال مؤسسات موردتوجه قرار می‌گیرد و هر کدام هم البته مجموعه‌ی گسترده‌ای از اقدامات ریزودرشت را دربردارد و نیازمند برنامه‌ریزی‌های تفصیلی است. انجام وظایف یادشده که انسجام و همبستگی درونی حرفه را دنبال می‌کند خود نیازمند تعامل دایمی با ذی‌نفعان حرفه‌ی حسابرسی و نهادهای ذی‌نفوذ بر فعالیت حسابرسان است. یعنی صاحب‌کاران بالفعل و بالقوه و نهادهای متعدد نظارتی باید بیش از پیش بر اهمیت خدمات اطمینان‌بخشی و سایر خدمات قابل ارائه توسط مؤسسات حسابرسی آگاه باشند.

تردید نیست که این مهم از مسیر افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در اقتصاد ایران می‌گذرد. یعنی گسترش کمی مشتریان، تنوع‌بخشی به مشتریان و تنوع‌بخشی به خدمات حرفه‌ای مهم‌تر از هر چیز به افزایش ضریب نفوذ حسابرسی وابسته است. با توجه به تأکید دایم مقامات نظارتی و اجرایی بر ارتقای شفافیت و پاسخ‌گویی در اقتصاد ایران در سال‌های گذشته شاهد افزایش نسبی ضریب نفوذ حسابرسی بوده‌ایم اما می‌دانیم که تعامل با ذی‌نفعان حرفه‌ی حسابرسی و نهادهای ذی‌نفوذ بر فعالیت ما با این هدف یکی از وظایف دایمی جامعه بوده است. ارتقای وضعیت حرفه بدون ایجاد محیط مساعد کلان برای فعالیت حرفه‌ای امکان‌پذیر نیست و این محیط مساعد از راه تعامل دایمی با مقام‌های نظارتی و مقررات‌گذار و استانداردارگذار و قانون‌گذار انجام می‌شود. ما به طور دایم باید مسایل حرفه را با این مقامات در دولت و وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بیمه‌ی مرکزی، کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات، دیوان عدالت اداری، نهاد استاندارگذار و غیره مطرح کنیم و از دیدگاه‌ها و نیازهای آن‌ها آگاه باشیم.

نکته‌ی مهم آن که مؤسسات حسابرسی قلب تپنده‌ی این جامعه‌ی حرفه‌ای هستند که الزامات قانونی موجود وظایف سنگینی بر دوش آن‌ها گذاشته است. برای این که این مؤسسات قادر به انجام این وظایف باشند باید از استقلال حرفه‌ای و تداوم فعالیت برخوردار باشند. تشکیل مؤسسات بزرگ‌تر از طریق ادغام مؤسسات حسابرسی یکی از راهکارهایی است که به‌نفع تداوم فعالیت مؤسسات حسابرسی است و به استقلال رأی حسابرس یاری می‌کند و «جامعه» باید، ضمن آسیب‌شناسی دلایل شکست ادغام‌های پیشین، به‌طور کلی از چنین روندی حمایت کند.

معضل دیگری هم که به وضعیت مؤسسات حسابرسی ما آسیب زده است معضل سرمایه‌ی انسانی در این مؤسسات است. شواهد متعددی نشان می‌دهد کارکنان حرفه‌ای مؤسسات حسابرسی کم‌تر به حضور درازمدت در مؤسسه تمایل دارند. این امر هم دلایل مالی دارد و هم ناشی از بار سنگین کاری حسابرسان است. برای نگه‌داشت و توسعه‌ی سرمایه‌های انسانی مؤسسات، در سطح هر مؤسسه بایستی بسته‌های تشویق و ارتقای شغلی را برای کارکنان حرفه‌ای طراحی کرد. تا به این ترتیب استمرار فعالیت حرفه‌ای در یک مؤسسه واجد چشم‌انداز مثبتی برای شاغلان آن باشد. بار اصلی حرفه بر دوش کارکنان حرفه‌ای مؤسسات است و باید حداکثر تلاش‌مان را برای حفظ سرمایه‌های انسانی مؤسسات انجام دهیم. در همین زمینه، «جامعه» نیز در تلاش است ضمن همکاری با مؤسسات در زمینه‌های فوق، حتی‌الامکان، به سهم

خود، انگیزه‌هایی رفاهی نیز برای همکاران شاغل در مؤسسات فراهم کند. البته، به‌موازات اقدامات بالا، در همراهی با «هیأت عالی نظارت»، باید بخش کنترل کیفیت جامعه را بیشتر تقویت کرد و بر سوق دادن آن به سمت انجام بازرسی‌ها براساس مدل‌های علمی و مبتنی بر ریسک و بر اساس اصل نبود تعارض منافع در انجام بازرسی‌ها تأکید کرد.

اما تقویت تشکل‌بخشی به حرفه‌ی حسابرسی در ایران علاوه بر استحکام‌بخشی به مؤسسات حسابرسی و آحاد حرفه‌ی نیازمند مجموعه‌ی متنوعی از اقدامات است. بهبود و گسترش خدمات حرفه‌ای از طریق کمک در تهیه، تدوین، اشاعه و ارتقای اصول و استانداردهای حسابداری، حسابرسی، خدمات مالی و آیین‌نامه‌ی رفتار حرفه‌ای از جمله‌ی این اقدامات است. همچنین، تقویت سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط با حرفه جهت فراهم‌آوری شرایط و محیط مناسب برای به‌کارگیری فناوری‌های نوین در حرفه، دیگر اقدامی است که باید در دستور کار دایمی جامعه قرار داشته باشد.

بالا بردن دانش تخصصی حسابداران رسمی از طریق گسترش و بهبود آموزش، انجام تحقیقات و انتشار نشریات تخصصی و حرفه‌ای محور دیگری از برنامه‌های جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران بوده است. در سال‌های اخیر شاهد گسترش بخش آموزش و پژوهش جامعه و رشد مناسبی در فعالیت‌های آن بوده‌ایم. در این زمینه، باید همچنان با استفاده از انواع روش‌های حضوری و آنلاین آموزش حرفه‌ای اعضا و نیز همکاران مؤسسات را بهبود ببخشیم. چنان‌که گفته شد، در بخش آموزش، به‌طور خاص بر افزایش توانمندی اعضا در زمینه‌ی استفاده از فناوری‌های نوین تأکید داریم و این امر از طریق برگزاری کلاس‌های آموزشی مناسب هم به کاهش هزینه‌های حسابرسی کمک می‌کند و هم با افزایش کیفیت خدمات حسابرسی نیازهای صاحب‌کاران و ذی‌نفعان را بهتر برآورده خواهد ساخت. در عین حال، به‌روزرسانی حرفه و اعضای حرفه در مباحث دنیای دیجیتال و فناوری‌های جدید می‌تواند به جذب نیروی انسانی جوان به حرفه‌ی حسابرسی بشود. زیرا یکی از دلایل عدم‌تمایل نسل جدید به پیوستن به حرفه‌ی حسابرسی و یا ماندن در این حرفه همین فاصله داشتن از فناوری‌های نوین است.

از سوی دیگر، آموزش استانداردها، خدمات مالی، آیین رفتار حرفه‌ای را باید دایماً به‌روز کنیم و تعمیق ببخشیم و با آموزش‌های عمومی همراه سازیم. به‌طور مشخص، به نظر می‌رسد باید شرکای مؤسسات حرفه‌ای بعضاً آموزش‌هایی در زمینه‌ی اداره‌ی کسب‌وکار و بنگاه اقتصادی ببینند. چراکه مؤسسات حسابرسی هم مانند یک بنگاه اقتصادی باید فعالیت در شرایط متغیر و پرنوسان را تاب بیاورند. به‌علاوه، با توجه به مصوبات شورای عالی باید همکاری جامعه با دانشگاه‌ها تقویت شود تا به صورت دایمی بتوانیم از آخرین دستاوردهای علمی در حرفه بهره‌برداری کنیم.

علاوه بر گسترش فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی باید بر روی اطلاع‌رسانی هم تأکید کنیم. در این چارچوب، تلاش ما این است که سایت و نشریات حرفه‌ای و پژوهشی جامعه و همچنین حضور جامعه در شبکه‌های اجتماعی را تقویت کنیم.

توسعه و تقویت کارگروه‌ها، برگزاری سمینارهای حضوری و آنلاین و ایجاد راه‌های متنوع ارتباطی مستمر میان اعضا و تشکیلات مرکزی جامعه، با هدف برقراری ارتباط مستمر فنی و حرفه‌ای بین اعضا از دیگر محورهای فعالیت ما در دوره‌ی کنونی است.

مهم‌ترین راهنما در تدوین برنامه‌ها رعایت و تحکیم استقلال حرفه‌ای حسابرسان است. یعنی باید تلاش کنیم شرایطی فراهم بیاوریم که در آن به بهترین نحو رأی حسابرسان دربارهِ یک موضوع، منحصرأ بر مبنای قضاوت حرفه‌ای‌اش باشد. طبعاً برای تحقق استقلال حرفه‌ای و رعایت آیین رفتار حرفه‌ای باید الزاماتی فراهم باشد. این الزامات هم درون حرفه‌ی حسابرسی و هم در محیط کلان فعالیت حسابرسی قرار می‌گیرد.

محیط کلان فعالیت حسابرسان در سال‌های اخیر همراه با عدم‌اطمینان‌ها و تلاطم‌هایی بوده که برنامه‌ریزی تفصیلی و نظام‌مند را دشوار ساخته است. روشن است که چالش‌های محیط کلان اقتصادی می‌تواند بر وضعیت حرفه تأثیرهای جدی و تعیین‌کننده بگذارد با این حال باید با یاری تمامی اعضای جامعه تلاش کرد میزان آسیب‌پذیری جامعه از نوسانات کلان را به حداقل رساند.

روشن است که گام نهادن در مسیر دست‌یابی به اهداف جامعه یک حرکت جمعی است و نیازمند همراهی و همگامی تمامی اعضای جامعه خواهد بود. امیدوارم در فرصت کنونی بتوانیم گام‌های مؤثری در این راستا برداریم.

هوش مصنوعی؛ ضرورتی گریزناپذیر برای حسابرسی

زمانی، انتقال از دفاتر دستی به نرم افزارهای صفحه گسترده (مانند اکسل) نوآوری به شمار می رفت. اما امروز وجه تمایز سازمان ها و مؤسسات نوآور ایجاد سیستم های ابری با قابلیت هوش مصنوعی است. سرعت نوآوری در هوش مصنوعی بی سابقه است. تغییرات سریع تر از آن است که حتی مؤسسات بزرگ حسابرسی در جهان بتوانند برای آن برنامه ریزی دقیق و به روزی داشته باشند. پذیرش این واقعیت نخستین گام برای همراه شدن با کاروان شتابان پیشرفت فناوری در قرن حاضر است. حسابرسی از حرفه هایی است که از بیشترین قابلیت برای بهره برداری از مزایای قابل توجه هوش مصنوعی برخوردار است. هوش مصنوعی تصویر کلیشه ای «حسابداری خشک و بی روح» را منسوخ کند و نقش حرفه را در بینش ها، استراتژی و تصمیم گیری های کلان برجسته سازد.

افزایش ظرفیت خدمت رسانی مؤسسات حسابرسی، پر کردن شکاف مهارتی و ارتقای ارزش حسابداران دیگر مزایای هوش مصنوعی برای حسابرسی به شمار می رود. چراکه صرف زمان کم تر برای کنترل های دستی به معنی ظرفیت بیشتر برای مشاوره در مدیریت مالی، مالیات و برنامه ریزی رشد است. همچنین هوش مصنوعی می تواند ابزارهای لازم برای پاسخ گویی به انتظارات روزافزون صاحب کاران و ذی نفعان را فراهم می کند.

برای موفقیت در این تغییر، مؤسسات و نهادهای حسابرسی باید نه تنها در فناوری مناسب، بلکه در آموزش و مدیریت تغییر نیز سرمایه گذاری کنند. حسابداران در تمام سطوح باید اعتماد به نفس کافی برای استفاده از این ابزارها را داشته باشند و بدانند چگونه اتوماسیون را با نظارت انسانی متعادل کنند.

از همین رو، مقالات پرونده ای اصلی این شماره ی نشریه ی «حسابدار رسمی» به تشریح ابعاد مختلفی از ضرورت ها و مزایای کاربرد فناوری هوش مصنوعی در حسابرسی اختصاص دارد.

مزایا و معایب استفاده از

هوش مصنوعی

در حسابرسی های مالی

آنجل رافائل اوترو و میکائیل آگو - ترجمه: امیر صابر و شبنم عبادی

نماید و از این طریق موجب افزایش کمیت و کیفیت استفاده انسان از ماشین‌ها (کامپیوترها) شود.

ابزارهایی دیگر از هوش مصنوعی مولد، شامل Gemini و Copilot هستند که قابلیت مقایسه با ChatGPT را دارند.^۴ Gemini در آموزش برای فهم زبان، برتری دارد، در حالی که Copi-lot به کاربران امکان می‌دهد اطلاعات خاص را جستجو کنند، متن‌ها را خلاصه نمایند و بر اساس درخواست متنی، تصویر بسازند. مطالعات اخیر برتری ChatGPT را در تولید متون مشابه انسان، به واسطه‌ی داده‌های آموزشی گسترده نشان داده‌اند.

با توجه به پیشرفت سریع فناوری، حسابرسان همواره به دنبال ابزارهای جدید برای افزایش کارایی حسابرسی‌های مالی هستند. حسابرسی‌های مالی می‌تواند توسط حسابرسان داخلی و یا مستقل انجام شود. حسابرسان مستقل بررسی‌های مستقل و جامع از اسناد مالی انجام می‌دهند تا از قابلیت اتکا و

مزایای استفاده از ChatGPT در حسابرسی‌های مالی بتواند بر مشکلات و معایب استفاده از آن غلبه کند و در نهایت حسابرسان را به استفاده روزافزون از این فناوری در حسابرسی‌های مالی ترغیب کند.

مقدمه

هوش مصنوعی تحت آموزش قرار می‌گیرد تا الگوی داده‌ها را بیاموزد، پیش‌بینی کند و وظایفی را انجام دهد که نیازمند هوش انسانی است. هوش مصنوعی مولد نوعی از هوش مصنوعی است که با بهره‌گیری مؤثر از «مدل‌های یادگیری عمیق»^۳ می‌تواند محتوایی مشابه انسان، از جمله واژه‌ها و تصاویر را در پاسخ به درخواست‌های متنوع تولید کند. ChatGPT یک نوع هوش مصنوعی مولد است که نسخه‌ی رایگان آن در سال ۲۰۲۲ توسط «مؤسسه‌ی پژوهشی OpenAI» معرفی شد. ChatGPT می‌تواند جزئیات زبان انسان را درک

چکیده

هدف این مقاله بیان دیدگاه نویسندگان در خصوص استفاده‌ی کلی از ChatGPT^۱ (یک نوع ابزار «هوش مصنوعی مولد»^۲) در حسابرسی‌های مالی است. ChatGPT می‌تواند موجب افزایش کارایی و اثربخشی حسابرسی در پردازش داده‌ها، یادگیری مستمر، تحلیل‌های پیش‌بینانه و صرفه‌جویی در هزینه‌ها شود. با این حال، به‌کارگیری این ابزار در حسابرسی‌های مالی، نگرانی‌هایی را در زمینه‌ی امنیت داده‌ها و حریم خصوصی، رعایت مقررات، قابلیت اطمینان پاسخ‌ها، دانش تخصصی صنعت و تأیید داده‌های منبع به همراه دارد. در این مقاله با بررسی متون موجود، مزایا و معایب استفاده از ChatGPT در حسابرسی‌های مالی داخلی و مستقل، مورد بحث قرار گرفته و در این خصوص نکاتی کاربردی برای حسابرسان مالی ارائه شده است. با وجود معایب ذکر شده، به نظر می‌رسد

شفافیت گزارشگری مالی اطمینان یابند. حسابرسان داخلی کارکنانی از شرکت هستند که به طور مستقل و بی طرفانه خدمات اطمینان بخشی و مشاوره ای طراحی شده برای افزودن ارزش و بهبود عملیات شرکت را با استفاده از «رویکردی برنامه ریزی شده و منظم برای ارزیابی و بهبود اثربخشی فرآیندهای مدیریت ریسک، کنترل و حاکمیت شرکتی»، به شرکت ارائه می دهند. هم حسابرسان مستقل و هم داخلی تأیید می کنند که به کارگیری راه حل های نوآورانه مانند هوش مصنوعی می تواند کارایی حسابرسی را افزایش دهد.

مزایای استفاده از ChatGPT در حسابرسی مالی افزایش کارایی و اثربخشی تحلیل و پردازش داده ها

حجم داده هایی که باید در حسابرسی های مالی تجزیه و تحلیل شوند، می تواند بسیار زیاد باشد. روش های سنتی برای تحلیل این کلان داده ها، زمان بر و مستعد خطا است. ChatGPT موجب می شود حسابرسان مستقل و داخلی بتوانند با جستجو در کلان داده ها، اطلاعات مربوط را استخراج و الگوها را با سرعت و دقت بالایی شناسایی نمایند که این کار در نهایت درک این حسابرسان از الگوهای ریسک بالقوه را افزایش می دهد. دسترسی به این نوع اطلاعات می تواند مزیت آفرین باشد، به ویژه زمانی که در روش های شناسایی ریسک در حسابرسی (مانند آزمون کنترل ها) مورد استفاده قرار گیرد.

یادگیری مستمر

قابلیت های یادگیری مستمر ChatGPT مزایای زیادی برای حسابرسان در طول فرآیند حسابرسی دارد. با پردازش حجم زیادی از داده های مربوط به حسابرسی مانند اسناد،

صورت های مالی و پرونده های حسابرسی پیشین، ChatGPT به حسابرسان اجازه می دهد تا روندها و ناهنجاری ها را در طول زمان شناسایی کنند. این قابلیت یادگیری، درک حسابرسان را از پیچیدگی های کار حسابرسی افزایش می دهد، آن ها را نسبت به وجود ریسک های جدید بالقوه آگاه و پشتوانه ای حسابرسی مبتنی بر ریسک است. ChatGPT حسابرسی های قبلی را بررسی می کند، الگوهای داده ها را در لحظه ارزیابی می کند، حوزه های پرریسک بالقوه را تشخیص می دهد و در مورد این که حسابرسان باید تلاش خود را در کجا متمرکز کنند، بینش هایی ارائه می نماید.

در زمینه ای ارزیابی ریسک، یادگیری ChatGPT به حسابرسان این امکان را می دهد تا ریسک های جدید را به شکلی مؤثرتر شناسایی کنند. ChatGPT با پردازش مستمر داده های جدید، موارد هشدار بالقوه را مشخص و ارزیابی های ریسک را بر اساس روندهای اخیر یا بی نظمی های شناسایی شده، اصلاح می کند. این به روزرسانی پویا از ریسک، به حسابرسان کمک می کند تا دامنه ای حسابرسی را مجدداً تنظیم کنند و رویه های خود را برای هدف قرار دادن حوزه های پرریسک تر تغییر دهند. برای مثال، ChatGPT ممکن است رویه های خاصی را بر اساس عوامل ریسک شناسایی شده در حسابرسی های قبلی

حسابرسی مستقل و داخلی را به‌طور قابل‌توجهی افزایش دهد. استفاده از ChatGPT در حسابرسی‌های مالی می‌تواند مهارت‌ها و قابلیت‌های جدیدی را در اختیار حساب‌برسان قرار دهد تا رویه‌های موجود حسابرسی را بهبود دهند؛ مانند تهیه‌ی سریع‌تر و با کیفیت‌تر کاربرگ‌ها و انجام آزمون خودکار و یکنواخت رویدادهای مالی. ChatGPT همچنین می‌تواند حجم قابل‌توجهی از داده‌های مالی را به‌سرعت تحلیل، الگوها را شناسایی و مغایرت‌هایی را که نیازمند بررسی بیشتر هستند مشخص نماید. با توجه به موارد یادشده، ChatGPT می‌تواند فرآیند حسابرسی مالی را بهینه نماید، زمان صرف شده برای کارهای دستی را کاهش و دقت یافته‌ها را افزایش دهد.

صرفه‌جویی در هزینه‌ها

خودکارسازی توسط ChatGPT به حساب‌برسان مستقل و داخلی این امکان را می‌دهد تا فرآیندهای تخصیص منابع را بهینه کنند؛ ChatGPT این کار را از طریق انجام وظایف تکراری که نیاز به صرف زمان و تلاش انسانی قابل‌توجهی دارند، انجام می‌دهد. این ابزار همچنین با خودکارسازی جریان‌ها و وظایفی مانند ورود داده‌ها، تطبیق حساب‌ها و تحلیل‌های پایه، موجب صرفه‌جویی در هزینه‌ها می‌شود. ChatGPT می‌تواند شناسایی مغایرت‌ها و روندها را ساده‌سازی کند و زمان و منابع صرف‌شده برای بررسی‌های دستی را کاهش دهد. ChatGPT با خودکارسازی بخش‌هایی از وظایف حسابرسی مالی که تکراری و نیازمند نیروی کار زیاد است، به حساب‌برسان کمک می‌نماید تا بهره‌وری عملیاتی را افزایش دهند و بر فعالیت‌های ارزشمندتری که نیازمند تخصص و قضاوت انسانی هستند، متمرکز شوند.

در حسابرسی داخلی است. ChatGPT می‌تواند اطلاعات مالی تاریخی را تحلیل کند و الگوهای را که ممکن است به‌راحتی برای حساب‌برسان آشکار نباشد، تشخیص دهد. حساب‌برسان با استفاده از این الگوها می‌توانند عملکرد مالی آتی شرکت‌ها را بهتر درک کنند. این دیدگاه آینده‌نگرانه، ارزش حسابرسی‌های مالی را افزایش و تصویری از آنچه ممکن است در آینده رخ دهد را در اختیار ذی‌نفعان قرار می‌دهد.

افزایش کارایی حسابرسی

ChatGPT می‌تواند با خودکارسازی کارهای معمول مانند استخراج داده‌ها، تحلیل داده‌ها و بازبینی اسناد، کارایی

پیشنهاد دهد و به حساب‌برسان کمک کند تا رویکرد خود در آزمون‌ها را بر اساس اطلاعات زمان واقعی اصلاح کنند. این رویکرد امکان اصلاح ماهیت، زمان‌بندی اجرا و میزان (حدود) رویه‌های حسابرسی را با هدف هماهنگی با تغییرات ارزیابی ریسک، فراهم می‌نماید (لیوا، ۲۰۲۴).

تحلیل‌های پیش‌بینانه

تحلیل‌های پیش‌بینانه موجب می‌شود حساب‌برسان مستقل و داخلی بتوانند اطلاعات مالی تاریخی را بررسی کنند و درکی از مسیر احتمالی عملکرد مالی شرکت به دست آورند. به‌عنوان مثال، پیش‌بینی روندهای مالی، یکی از کاربردهای اصلی تحلیل‌های پیش‌بینانه

معایب استفاده از ChatGPT در حسابرسی های مالی نگرانی های مربوط به امنیت داده ها و حریم خصوصی

استفاده از ChatGPT در حسابرسی های مالی نگرانی های قابل توجهی را در مورد امنیت داده ها و حریم خصوصی به وجود می آورد. بخشی از این نگرانی های عمده ناشی از ماهیت ابری ChatGPT است. اگرچه هم حسابرسیان مستقل و هم داخلی سیاست های داخلی خود مبنی بر ممنوع بودن ذخیره سازی داده های شرکت ها در فضای ابری را دارند، اما این سیاست ها لزوماً همیشه رعایت نمی شوند. وضعیت مذکور می تواند منجر به ذخیره سازی داده های شرکت ها و افشای اطلاعات حساس شود و به طور بالقوه ضررهای مالی ایجاد کند. ChatGPT به دلیل توانایی بالقوه خود در دسترسی، پردازش و ذخیره سازی اطلاعات مالی محرمانه نیز می تواند موجب نگرانی در خصوص امنیت داده ها و حریم خصوصی شود. به عنوان مثال، اگر کنترل های امنیتی به طور مؤثر عمل نکنند، ChatGPT ممکن است به طور ناخواسته اطلاعات محرمانه را در اختیار اشخاص غیرمجاز قرار دهد.

سوگیری داده های آموزشی

داده های آموزشی ChatGPT ممکن است حاوی سوگیری هایی باشد که منجر به تقویت پیش داوری ها یا گسترش اطلاعات نادرست شود. برای اطمینان از تعاملات بدون سوگیری، گردآوری دقیق داده های آموزشی و نظارت مستمر ضروری است. توجه به سوگیری داده های آموزشی، چالشی پیچیده در حسابرسی های مالی است و مستلزم گردآوری دقیق داده ها است. هم حسابرسیان مستقل و هم داخلی باید ارزیابی جامعی را برای شناسایی و اصلاح هرگونه سوگیری پنهان در داده های مورد استفاده برای آموزش ChatGPT

انجام دهند. اگر ChatGPT بر اساس داده های دارای سوگیری آموزش دیده باشد یا نتواند شرایط و ویژگی های مالی متنوع را درک کند، ممکن است توصیه ها یا نتایجی ارائه دهد که کاملاً عینی یا جامع نباشند. موارد فوق ممکن است منجر به برداشت های نادرست از داده های مالی شود؛ برای مثال نادیده گرفتن ناهنجاری ها، تفسیر اشتباه روندهای مالی و یا ارائه توصیه هایی که به طور ناخواسته از کارها یا دیدگاه های خاصی حمایت می کند.

محدودیت در درک مقررات

دانش ChatGPT به رویدادهای تا سال ۲۰۲۱ محدود است، به استثنای نسخه های جدیدتر شامل ChatGPT-4 و ChatGPT-5 که هر دو قابلیت دسترسی به اطلاعات جدیدتر را دارند. این موضوع چالشی را برای حسابرسی های مالی ایجاد می کند؛ زیرا مقررات دائماً در حال تغییر است. ChatGPT مانند حسابرسیان انسانی نمی تواند مقررات مالی در حال تغییر را به طور خودکار دنبال یا درک کند که این موضوع در صورت استفاده از اطلاعات منسوخ یا نادرست می تواند منجر به ریسک های عدم رعایت شود. در حسابرسی داخلی این محدودیت می تواند منجر به یافته ها یا توصیه هایی شود که با استانداردهای گزارشگری مالی یا الزامات قانونی کنونی مطابقت ندارند. اگر ChatGPT قوانین مالیاتی را اشتباه تفسیر کند یا نتواند مقررات خاصی را تشخیص دهد، ممکن است منجر به جریمه های مالی یا آسیب به شهرت و اعتبار گردد. تکیه بر ابزارهای هوش مصنوعی مانند ChatGPT بدون درک مناسب از مقررات، می تواند اعتبار و قابلیت اطمینان فرآیند حسابرسی را کاهش دهد.

نبود دانش تخصصی صنعت

ChatGPT ممکن است فاقد تخصص لازم در برخی صنایع باشد. در حسابداری و حسابرسی، شرکت ها باید استانداردهای خاص و مقرراتی مانند اصول عمومی پذیرفته شده حسابداری و استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی را رعایت کنند. این تمایز نیازمند دانش تخصصی در هر صنعت است که ChatGPT در حال حاضر فاقد آن است. علاوه بر این، پاسخ های ChatGPT به اطلاعات جمع آوری شده در طول آموزش آن محدود است و در نتیجه ممکن است برای تکمیل پاسخ های تهیه شده توسط این ابزار در مورد موضوعات تخصصی صنعت، به کمک متخصصان آن صنعت نیاز باشد. این محدودیت، اثربخشی ChatGPT را برای آن گروه از حسابرسیان مالی که به دنبال اطلاعات در مورد موضوعات خارج از حوزه تخصصی خود هستند، کاهش می دهد. در مورد حسابرسی داخلی، درک عمومی ChatGPT ممکن است شامل مقررات، استانداردها و رویه های دقیق مختص هر صنعت نباشد که این موضوع حسابرسی را در معرض ریسک های قابل توجهی قرار می دهد. این محدودیت می تواند منجر به ارزیابی ناقص یا نادرست اطلاعات مالی و در نتیجه موجب نادیده گرفتن موارد حیاتی عدم رعایت قوانین و مقررات یا تفسیر اشتباه رویدادهای مالی پیچیده شود. افزون بر این، اتکا به ابزارهای هوش مصنوعی مانند ChatGPT بدون تخصص تکمیلی در صنعت، می تواند به نتایج ناقص در حسابرسی و ارائه ی نادرست صورت های مالی منجر شود و حسابرسیان و شرکت ها را در معرض مسئولیت های قانونی و آسیب به اعتبار و شهرت قرار دهد.

ناتوانی در تأیید داده های منبع

حسابرسیان برای نتیجه گیری درست،

به دقت و قابلیت اطمینان داده‌های مورد استفاده در حسابرسی‌های مالی متکی هستند. در واقع «استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی دولتی»^۵ بر اهمیت کسب داده‌های دقیق و کامل هنگام انجام حسابرسی صورت‌های مالی تأکید دارند. با این حال، ChatGPT نمی‌تواند دقت یا درستی داده‌های منبع را تأیید یا تضمین کند، که این موضوع، چالشی جدی در حسابرسی‌های مالی ایجاد می‌نماید. ChatGPT در طول آموزش خود حجم قابل توجهی از داده‌های متنی را پردازش می‌نماید، اما نمی‌تواند دقت یا درستی این داده‌ها را تضمین کند. ناتوانی در تأیید منابع اصلی در حسابرسی می‌تواند منجر به پذیرش داده‌های مالی اشتباه، نادیده گرفتن مغایرت‌های حیاتی و یا انتشار اطلاعات نادرست گردد. این محدودیت ChatGPT دقت یا درستی حسابرسی را تضعیف می‌کند و حسابرسان را وادار می‌کند تا تصمیمات خود را بر اساس داده‌های ناقص یا گمراه‌کننده اتخاذ کنند و در نتیجه ریسک نادرست‌بودن صورت‌های مالی و عدم رعایت قوانین و مقررات را افزایش می‌دهد.

راهکارهای عملی

ChatGPT با استفاده از تهیه‌ی زودهنگام برخی موارد به صورت پیش‌نویس شامل نتایج آزمون‌های مربوطه در حسابرسی، خلاصه‌ی مقررات مربوط قابل بررسی و گزارش‌های حسابرسی، به حسابرسان امکان افزایش کارایی حسابرسی را می‌دهد. ChatGPT همچنین می‌تواند در تهیه‌ی پرسشنامه‌های حسابرسی کمک‌کننده باشد. در حسابرسی داخلی، به‌عنوان مثال می‌توان از ChatGPT برای تفکیک معاملات عادی از غیرعادی استفاده کرد.

با این حال ChatGPT نمی‌تواند در حوزه‌های نیازمند قضاوت حرفه‌ای

مانند ارزیابی سوگیری مدیریت، انجام ارزیابی‌های عمیق از ریسک و یا تأیید وجود فیزیکی دارایی‌ها، به‌طور کامل در حسابرسی‌های مالی مؤثر باشد. ChatGPT همچنین نمی‌تواند محرمانگی داده‌ها را حفظ کند و به‌طور کامل و با تفسیر، موارد عدم رعایت قوانین و مقررات را مشخص نماید. علاوه بر این، اگرچه استفاده از هوش مصنوعی مولد (مانند ChatGPT) در حسابرسی مداوم می‌تواند موجب افزایش سرعت تحلیل و شناسایی ریسک شود، اما همچنان شکاف‌هایی در زمینه پیاده‌سازی اخلاقی و بدون نقص این فناوری‌ها وجود دارد که این موضوع می‌تواند حوزه‌ای مهم برای پژوهش‌های آتی باشد.

حسابرسان مالی برای آن‌که بتوانند به اطلاعات داده شده به ChatGPT اعتماد کنند، باید کیفیت این اطلاعات را ارزیابی نمایند و مطمئن شوند که این اطلاعات، قابل اتکا و مربوط و از منابع قابل تأیید باشد. اگر از داده‌های سوگیرانه برای آموزش ChatGPT استفاده شده باشد، حسابرسان باید با متخصصان هوش مصنوعی همکاری کنند تا مدل را مجدداً با استفاده از داده‌های گزینش‌شده و متنوع، بازآموزی کنند. میزان بازآموزی به شدت و دامنه‌ی سوگیری‌های موجود در داده‌های اصلی و وظایف خاص حسابرسی مالی بستگی دارد. فرآیند بازآموزی باید شامل حذف داده‌های دارای سوگیری‌های ذاتی، ادغام داده‌ها از طیف گسترده‌ای از صنایع و شرایط مالی و آزمودن خروجی‌های مدل از نظر بی‌طرفی و دقت باشد. حسابرسان همچنین موظفند با به‌کارگیری تردید حرفه‌ای خود، اعتبار خروجی‌های ChatGPT را بررسی کنند و بدانند و بپذیرند که این ابزار (ChatGPT) تصمیم‌گیرنده نیست.

ChatGPT می‌تواند حجم زیادی از داده‌ها را به سرعت ترکیب کند

و کارایی حسابرسی را افزایش دهد. هنگام بررسی مواردی که نیازمند قضاوت و یا شامل مسائل پیچیده است، حسابرسان باید مستقیماً به منبع اصلی مراجعه کنند تا نسبت به دقت و صحت اطلاعات اطمینان حاصل شود. استفاده از ChatGPT به‌عنوان ابزاری برای تحلیل اولیه می‌تواند فرآیند را ساده‌تر سازد، اما قضاوت و تردید حرفه‌ای همچنان برای تصمیم‌گیری نهایی ضروری است.

تیم‌های حسابرسی مالی باید اسناد و مدارک جامعی در خصوص استفاده خود از ChatGPT تهیه و نگهداری کنند تا از شفافیت، پشتیبانی و انطباق با فرآیند حسابرسی اطمینان حاصل شود. باید مشخص باشد ChatGPT در چه مواردی (مثلاً توسعه‌ی سؤالات پرسشنامه و یا تهیه‌ی مستندات) و با چه توجیهی استفاده شده است. مستندسازی باید جزئیات هرگونه قضاوت حرفه‌ای اعمال شده بر خروجی‌های ChatGPT را نیز در بر بگیرد. اگرچه نیازی به ثبت و یادداشت هر تعامل نیست، اما استفاده‌هایی از ChatGPT که بر رویه‌های حسابرسی، ارزیابی ریسک‌ها و یا نتایج نهایی تأثیر می‌گذارد، باید به‌منظور بررسی انطباق با استانداردهای نظارتی و حرفه‌ای، مستند گردد.

صرف‌نظر از پیشرفت‌های فناوری، در حسابرسی‌هایی که با کمک هوش مصنوعی انجام می‌شود، قضاوت انسانی همچنان ضروری است. هوش مصنوعی می‌تواند کلان‌داده‌ها را مدیریت و الگوهای پیچیده را شناسایی کند، اما بینش انسانی برای تفسیر نتایج در چارچوب اخلاق کسب‌وکار، استانداردهای نظارتی و دانش تخصصی صنعت، ضروری است. به‌عنوان مثال، حسابرسان باید خروجی‌های هوش مصنوعی را ارزیابی کنند تا اطمینان یابند با اهداف حسابرسی و انتظارات

همسو باشد. علاوه بر این، مشارکت انسانی برای اعتبارسنجی مدل‌های هوش مصنوعی و بررسی این که آیا در مورد مسائل حساس، به نتایج هوش مصنوعی تکیه شود یا خیر، ضروری است. با توجه به پیچیدگی‌های موجود در حسابرسی‌های مالی، به‌ویژه در مواردی که نیاز به قضاوت حرفه‌ای است، هوش مصنوعی به‌تنهایی نمی‌تواند تمامی جنبه‌های مؤثر بر درستی گزارشگری مالی را در نظر بگیرد.

نتیجه‌گیری

استفاده از ChatGPT در حسابرسی‌های مالی، نقطه عطفی مهم در مسیر تحول روش‌های سنتی حسابرسی مالی است. مزایای استفاده از ChatGPT در حسابرسی‌های مالی شامل افزایش کارایی و اثربخشی تحلیل و پردازش داده‌ها، یادگیری مستمر، تحلیل‌های پیش‌بینانه، افزایش کارایی حسابرسی و صرفه‌جویی در هزینه‌ها است. استفاده از ChatGPT در حسابرسی‌های مالی معایبی نیز دارد که شامل نگرانی‌های مربوط به امنیت داده‌ها و حریم خصوصی، سوگیری داده‌های آموزشی، محدودیت در درک مقررات در حال تحول، نبود دانش تخصصی صنعت و تأیید داده‌های منبع است. موارد یاد شده در بالا، نمونه‌هایی از چالش‌هایی است که حسابرسان

منبع:

Otero, A. R., and Agu, M. (in press, Accepted: January 2025). Benefits and Drawbacks of Incorporating ChatGPT in Financial Audits. *Current Issues in Auditing*. <http://doi.org/10.2308/CIJA-2024-016>

پی‌نوشت‌ها:

۱. ChatGPT یکی از ابزارهای پرکاربرد هوش مصنوعی است که توسط مؤسسه‌ی OpenAI (مؤسسه‌ای پژوهشی در زمینه هوش مصنوعی که در سال ۲۰۱۵ در آمریکا تاسیس شده) ساخته شده است. در بخش مقدمه این مقاله کاربرد ChatGPT گفته شده است (م).
۲. Generative artificial intelligence در بخش مقدمه این مقاله «هوش مصنوعی مولد» تعریف شده است (م).
۳. یادگیری عمیق زیر مجموعه هوش مصنوعی است. مدل‌های یادگیری عمیق در زمینه کار با داده‌های بزرگ و پیچیده و پیش‌بینی‌ها بسیار قدرتمند هستند (م).
۴. Gemini توسط شرکت گوگل (Google) و Copilot توسط شرکت مایکروسافت (Microsoft) ساخته شده است (م).
۵. Generally Accepted Government Auditing Standards.

مستقل و داخلی باید پیش از استفاده از ChatGPT در حسابرسی، مد نظر قرار دهند. با وجود معایب ارائه‌شده در این مقاله، ممکن است افزایش کارایی حاصل از به‌کارگیری ChatGPT در حسابرسی‌های مالی، بر این معایب غلبه کند و در نهایت حسابرسان را وادار سازد تا به‌طور فزاینده‌ای برای تکمیل حسابرسی‌های مالی به این فناوری تکیه کنند.

موارد استفاده از فناوری‌های نو ظهور در حسابرسی داخلی

انجمن حسابرسان داخلی - مترجم: مهدی باقریان

چکیده

راه‌اندازی چت‌جی‌پی‌تی توسط اوپن‌ای‌آی^۱ در نوامبر ۲۰۲۲ قواعد مدل کسب‌وکار مدرن را به‌طور اساسی دگرگون کرد. در مدتی بسیار کوتاه، دسترسی به ابزارهای سریع و قدرتمند برای بهره‌برداری از حجم عظیمی از داده‌ها و ایجاد محتوای جدید به واقعیت تبدیل شد. از آن زمان، ابزارهای جدید و کاربرپسند هوش مصنوعی مولد^۲ جذابیت و سوسه‌انگیزی برای بهبود کارایی، بهره‌وری و رقابت‌پذیری ایجاد کرده است. طبق نظرسنجی جهانی مک‌کنزی در ماه مه ۲۰۲۴، ۶۵ درصد از پاسخ‌دهندگان گزارش دادند که سازمان‌های آن‌ها به‌طور منظم از هوش مصنوعی مولد استفاده می‌کنند، که تقریباً دو برابر درصد پاسخ‌دهندگان در ژوئیه ۲۰۲۳ است. برای حسابرسی داخلی، این تحول در انقلاب دیجیتال ماهیتی دوگانه دارد. از طرفی به‌کارگیری هوش مصنوعی در واحدهای حسابرسی داخلی فرصتی طلایی برای ارتقای کارایی و بهره‌وری و همچنین افزایش ارزش‌افزوده‌ی این واحد برای سازمان را فراهم می‌کند. از طرف دیگر، مدیران حسابرسی داخلی ریسک‌گریز ممکن است پذیرش هوش مصنوعی را به تأخیر بیندازند و به‌طور خطرناکی از پیشرفت‌های این فناوری جدید عقب بمانند. هرچند دغدغه‌هایی نظیر امنیت داده‌ها، تقلب، ریسک‌های انطباق، توهمات هوش مصنوعی، سوگیری طراحی و اتکای بیش از حد، به‌ویژه با توجه به گستردگی تغییرات

موردنیاز در مدیریت تغییر، کاملاً موجه است، اما استفاده از این ریسک‌ها به‌عنوان بهانه‌ای برای تأخیر در پذیرش هوش مصنوعی می‌تواند برای آینده‌ی واحد حسابرسی داخلی و توان آن در ایجاد ارزش برای سازمان زیان‌بار باشد. در اوت ۲۰۲۴، بنیاد حسابرسی داخلی وابسته به انجمن حسابرسی داخلی^۳ و شرکت آدیت‌برد^۴ با چهار مدیر حسابرسی داخلی که هوش مصنوعی را در تیم‌های خود به‌کار گرفته‌اند، مصاحبه کردند. بینش و تجربیات آن‌ها از به‌کارگیری هوش مصنوعی در چهار حوزه ارائه شده است. قبل از ارائه‌ی بینش‌های این مدیران حسابرسی داخلی در مورد نحوه‌ی استفاده از هوش مصنوعی، این گزارش یک نمای کلی از دیدگاه‌های متخصصان جهانی حسابرسی داخلی در مورد استفاده از فناوری‌های جدید در این حرفه را با استفاده از پژوهش‌های اخیر بنیاد ارائه می‌دهد. پذیرش هوش مصنوعی در عملکردهای حسابرسی داخلی، فرصتی طلایی برای بهبود کارایی، بهره‌وری و همچنین افزایش ارزش آن برای سازمان است.

تأثیر فناوری بر حسابرسی داخلی

گزارش (چشم‌انداز حسابرسی داخلی ۲۰۳۵: ساختن آینده‌ای مشترک) که توسط بنیاد حسابرسی داخلی تهیه شده است، تصویری ارزشمند از نگرش‌ها و نحوه‌ی استفاده از فناوری در میان فعالان حرفه‌ی حسابرسی داخلی در سراسر جهان ارائه می‌دهد. شرکت‌کنندگان در این پژوهش

هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی اظهارنظر کرده‌اند، هوش مصنوعی از طریق امکان تحلیل حجم بیشتری از اطلاعات و ایجاد بینش‌های عمیق‌تر، به افزایش ارزش حسابرسی داخلی کمک خواهد کرد. با تحقق این کارایی‌ها، انتظار می‌رود حرفه‌ی حسابرسی داخلی در آینده شاهد تحولی اساسی در نحوه‌ی اجرای حسابرسی‌ها، همراه با تقویت فرصت‌های اطمینان‌بخشی و گسترش خدمات مشاوره‌ای باشد.

تأثیر فناوری‌های جدید در آینده

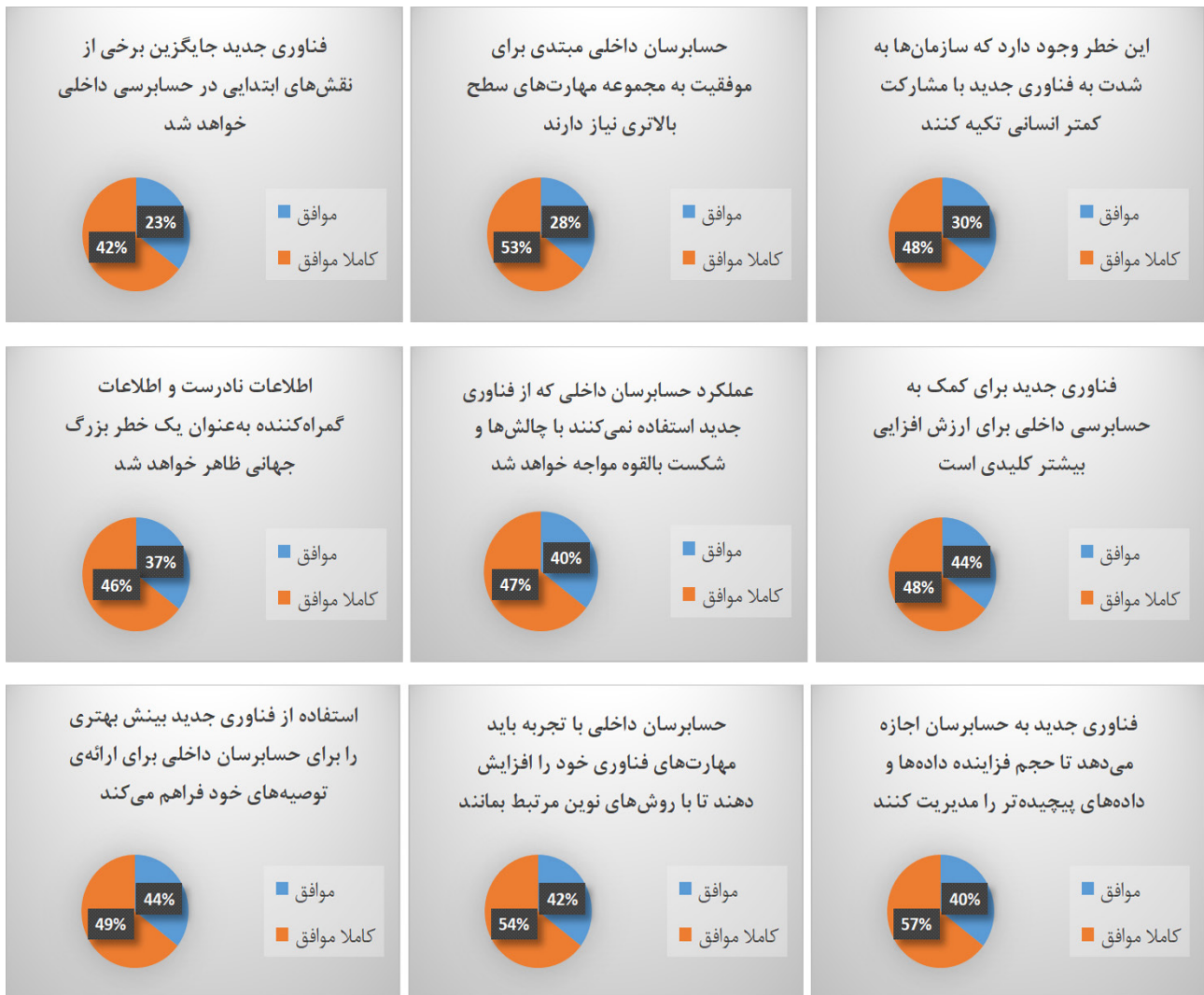
هوش مصنوعی جایگاه برجسته‌ای در چشم‌انداز حسابرسان داخلی نسبت به فناوری‌های اثرگذار دارد؛ به گونه‌ای که نزدیک به سه‌چهارم (۷۴ درصد) از متخصصانی که در این نظرسنجی مشارکت داشته‌اند، پذیرش و پیاده‌سازی هوش مصنوعی را برای آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی داخلی بسیار حیاتی و بااهمیت تلقی می‌کنند. با این حال، علی‌رغم این نگاه خوش‌بینانه به ظرفیت‌های فناوری، نسبت تقریباً مشابهی از پاسخ‌دهندگان (۷۷ درصد) گزارش کرده‌اند که در حال حاضر سطح پیاده‌سازی هوش مصنوعی در واحدهای آنان بسیار محدود بوده یا اساساً وجود ندارد.

یافته‌های پژوهش (چشم‌انداز ۲۰۳۵) بنیاد حسابرسی داخلی نشان می‌دهد که اگرچه فعالان حرفه‌ی حسابرسی داخلی به ظرفیت هوش مصنوعی برای متحول‌سازی این حرفه اذعان دارند، اما پیشرفت در پذیرش این فناوری

به‌روشنی ارزش و اهمیت فناوری را در شکل‌دهی به آینده‌ی این حرفه درک کرده‌اند. در واقع، این گروه که متشکل از ۷۰۰۰ متخصص حسابرسی داخلی و و ذی‌نفعان حرفه‌ای از نقاط مختلف جهان هستند، فناوری را به‌عنوان مهم‌ترین عامل اثرگذار بر حسابرسی داخلی در ده سال آینده شناسایی کرده‌اند. این موضوع نه‌تنها شامل به‌کارگیری فناوری‌های نوین است، بلکه مستلزم درک ریسک‌های مرتبط با آن‌ها و برخورداری از مهارت‌های لازم برای ارزیابی تحولات فناورانه هم می‌شود. شرکت‌کنندگان در پژوهش، مجموعه‌ای از تغییرات مبتنی بر فناوری را که در تحول حسابرسی داخلی نقش‌آفرین خواهند بود، پیش‌بینی کرده‌اند که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- افزایش حجم داده‌های پیچیده برای مدیریت و تحلیل
- ارتقای مهارت‌های حسابرسان داخلی به‌منظور حفظ ارتباط حرفه‌ای و کارآمد
- توسعه‌ی بینش‌های عمیق‌تر برای ارائه پیشنهادهای اثربخش‌تر
- نیاز به مجموعه مهارت‌های پیشرفته‌تر برای حسابرسان تازه‌کار

علاوه بر این، ۹۲ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی چشم‌انداز ۲۰۳۵ اظهار داشتند: فناوری‌های نوین نقش کلیدی در افزایش ارزش‌افزوده حسابرسی داخلی در آینده خواهند داشت. بر اساس دیدگاه پاسخ‌دهندگانی که درباره‌ی نقش

منبع: بررسی چشم انداز ۲۰۳۵، بنیاد. سؤال ۳۸: لطفاً میزان موافقت خود را با عبارات زیر در مورد فناوری جدید (مانند هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی و اتوماسیون) و تأثیر آن بر حسابرسی داخلی در آینده مشخص کنید. (جامعه‌ی آماری: ۶۵۰۶)

کاربردی که در ادامه ارائه می‌شود، متعلق به سازمان‌هایی است که در زمره‌ی پیشگامان اولیه پذیرش این فناوری قرار دارند. این نمونه‌ها بینش‌های عینی و کاربردی از چگونگی استفاده فعالانه و اکتشافی تیم‌های حسابرسی داخلی از هوش مصنوعی ارائه می‌دهند.

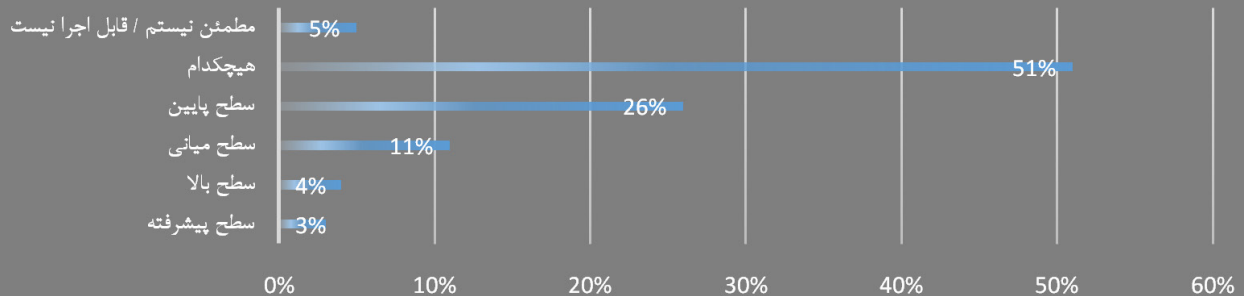
در واقع، این گروه متشکل از بیش از ۷۰۰۰ نفر از فعالان و ذی‌نفعان حرفه‌ی حسابرسی داخلی از سراسر جهان، فناوری را به‌عنوان تنها عامل پیشرانی شناسایی کرده‌اند که در ده سال آینده بیشترین تأثیر را بر حسابرسی داخلی خواهد داشت.

بهره‌گیری از هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی:

مصاحبه‌ها با مدیران حسابرسی داخلی در چهار سازمان فعال در حوزه‌های خدمات مالی، تولیدی و بهداشت و درمان،

محدود بوده یا اساساً رخ نداده است. تنها دو نفر از هر ده نفر (۱۸ درصد) از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی چشم‌انداز ۲۰۳۵ اعلام کرده‌اند که در حال حاضر از هوش مصنوعی در مأموریت‌های حسابرسی داخلی استفاده می‌کنند. با وجود این شکاف میان آرمان‌ها و سطح فعلی به‌کارگیری، توسعه‌ی هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی امری مستمر و اجتناب‌ناپذیر است. واحدهای حسابرسی داخلی باید از این رویکرد پرهیز کنند که هوش مصنوعی را صرفاً به‌عنوان فناوری‌ای مربوط به آینده‌ای دور تلقی نمایند؛ چراکه حرفه‌ی حسابرسی داخلی بدون آغاز اقدامات عملی از امروز، هرگز به تأثیرگذاری مورد انتظار خود دست نخواهد یافت. در این میان، برخی مدیران آینده‌نگر هم‌اکنون در حال به‌کارگیری تکنیک‌های هوش مصنوعی برای پیشبرد این حرفه هستند. چهار سناریوی

وضعیت فعلی پیاده‌سازی هوش مصنوعی

۷۴ درصد از جامعه آماری پذیرش هوش مصنوعی را برای آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی داخلی حیاتی می‌دانند.

منبع: نظرسنجی چشم انداز ۲۰۳۵. (حسابرسان داخلی) سؤال ۳۶. حسابرسی داخلی در سازمان شما تا چه حد ابزارها و رویکردهای فناوری زیر را اجرا کرده است؟ سؤال ۳۷. پذیرش و پیاده‌سازی این فناوری‌ها چقدر برای آینده‌ی ایده‌آل حرفه‌ی حسابرسی داخلی اهمیت دارد؟ (جامعه‌ی آماری: ۵۲۷۳).

بخشد. (به گفته او: این ابزارها واقعاً به من کمک کرده‌اند سطح عملکردم را ارتقا دهم). البته او تنها نیست، به گفته‌ی مدیر حسابرسان داخلی: ابزار هوش مصنوعی مایکروسافت کوپایلو،^۵ در این سازمان برای نگارش اطلاعیه‌های خبری، تهیه‌ی پیش‌نویس‌های ایمیل‌ها و حتی تحلیل صورت‌های مالی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

معرفی هوش مصنوعی در واحد حسابرسی داخلی

بخش عمده‌ای از کاربرد هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی تاکنون بر افزایش کارایی متمرکز بوده است؛ به گونه‌ای که انجام وظایف معمول و کم‌اهمیت‌تر، مانند تهیه‌ی خلاصه جلسات یا تدوین پیش‌نویس مکاتبات، به این ابزارها واگذار می‌شود. همانند سایر موارد مطرح‌شده، این رهبر حسابرسی داخلی از هوش مصنوعی برای تقویت ابعاد مختلف فرآیند ارزیابی ریسک نیز استفاده می‌کند. برای مثال، او یک سناریوی ریسک را توصیف می‌کند و استانداردها، سیاست‌ها یا الزامات مرتبط را ارائه می‌کند؛ سپس شرایط موجود را تشریح کرده و از ابزار هوش مصنوعی می‌خواهد ریسک‌های بالقوه و علل ریشه‌ای را شناسایی کند و اقدامات کنترلی و راهکارهای مقابله‌ای را پیشنهاد دهد.

(به گفته‌ی مدیر حسابرسان داخلی: در ابتدا، ایمیل‌ها را با کلمات خودم می‌نوشتیم و سپس می‌گفتم: متن را بهبود بده. اما اکنون می‌گویم: من به یک ایمیل برای این تیم نیاز دارم. این‌ها نکات مهمی هستند که می‌خواهم در آن لحاظ شود. یک ایمیل برایم تنظیم کن.)

(او در این باره می‌گوید: این ابزار واقعاً فوق‌العاده هوشمند عمل کرده است. صادقانه بگویم، بسیار تحت تأثیر قرار

گام‌های برداشته‌شده برای ورود هوش مصنوعی به واحدهای حسابرسی داخلی، رویکردهای آنان نسبت به حاکمیت هوش مصنوعی و نگرش این سازمان‌ها به این فناوری را برجسته می‌سازد. علاوه بر این، اطلاعاتی درباره اندازه‌های واحدهای حسابرسی داخلی و صنایع مرتبط با سازمان‌هایی که این مدیران نمایندگی می‌کنند نیز ارائه شده است.

مورد اول (مشتاق)

مدیر حسابرسی داخلی، مروجی پرشور برای هوش مصنوعی است

علی‌رغم ریسک‌های شناخته‌شده و ناشناخته‌ی مرتبط با استفاده از هوش مصنوعی، یکی از رهبران حسابرسی داخلی در یک خودروساز بزرگ با اشتیاق از ترویج به‌کارگیری هوش مصنوعی در این حرفه حمایت می‌کند. (او در این باره می‌گوید: می‌دانم در اینترنت نمونه‌هایی وجود دارد که هوش مصنوعی نتایج نامناسبی ارائه داده یا به‌درستی عمل نکرده است، اما در مجموع، این فناوری کارآمد است و واقعاً می‌تواند سطح عملکرد شما را به‌طور قابل‌توجهی ارتقا دهد). وجود سازوکارهای حاکمیت هوش مصنوعی، کنترل‌ها و برنامه‌های آموزشی در این شرکت، فرآیند آغاز به‌کارگیری این فناوری را تسهیل کرده است. (او در این زمینه اظهار داشت: این چارچوب‌ها بسیار جامع هستند، فراتر از آنچه انتظار داشتم هنگام ورود به این حوزه با آن مواجه شوم؛ بنابراین از دیدن این سطح از آمادگی خوشحال شدم). خود را از پذیرندگان اولیه‌ی فناوری می‌داند و با اشتیاق از آموزش‌ها و ابزارهایی که شرکت در اختیار او قرار داده است بهره برده تا ارتباطات حرفه‌ای خود در ایمیل‌ها و پیش‌نویس گزارش‌های حسابرسی را بهبود

گرفته‌ام). علاوه بر این، او از این ابزار برای حمایت از مدیریت عملکرد حسابرسی داخلی استفاده کرده است. (مدیر حسابرسی داخلی: من کارم را با یک تیم جدید و در یک نقش جدید آغاز کرده بودم. از آن پرسیدم: در جلسات انفرادی اولیه چه اقداماتی باید انجام دهم؟ و این ابزار ۱۵ موضوع مختلف را پیشنهاد داد. باز هم باید بگویم که واقعاً چشمگیر بود). او همچنین اعلام کرد که قصد دارد از این ابزار برای پشتیبانی از انطباق گزارشگری استفاده کند و افزود: ما سعی می‌کنیم روایت‌های ساربینز-آکسلی را بارگذاری کنیم و بررسی کنیم: چه چیزی در این فرآیند کم است؟ چگونه می‌توانیم این روند را تقویت کنیم؟) یا (آیا شکاف‌هایی در این فرآیند وجود دارد؟).

بینش

با افزایش اعتماد او به این ابزار، این رهبر حسابرسی بیان می‌کند که نحوه‌ی استفاده از آن، نگرش وی را به‌طور اساسی تغییر داده است. (مدیر حسابرسی داخلی گفت: در ابتدا، ای‌میل‌ها را با کلمات خودم می‌نوشتیم و سپس می‌گفتم: متن‌ام را بهبود بده. اما اکنون می‌گویم: من به یک ای‌میل برای این تیم نیاز دارم. این‌ها نکات مهمی هستند که می‌خواهم در آن گنجانده شود. یک ای‌میل برایم تنظیم کن. در حال حاضر حتی به نوشتن پیش‌نویس اولیه ای‌میل هم فکر نمی‌کنم). در حالی که معمولاً یکی از موانع مطرح‌شده در استفاده از هوش

مصنوعی، مقاومت کارکنان باسابقه‌تر عنوان می‌شود، این رهبر حسابرسی اظهار داشت که چنین مقاومتی را در تیم خود مشاهده نکرده است، (او گفت: یکی از اعضای تیم را می‌توان در مراحل پایانی مسیر شغلی دانست، اما او واقعاً این فناوری را پذیرفت. در ابتدا کمی دشواری وجود داشت؛ به‌طور کلی کار با فناوری برای او چالش‌برانگیز بود، اما اکنون کاملاً آن را پذیرفته و مزایای آن را درک می‌کند). (او توضیح داد: من ابتدا این ابزار را برای خودم فعال کردم و کمی جلوتر از تیم حرکت کردم. با نگاه به گذشته، شاید بهتر بود بگویم: بیایید در این وبینار شرکت کنیم یا در این گفت‌وگوی تیمی حضور داشته باشیم؛ یعنی رویکردی مشارکتی‌تر از همان ابتدا اتخاذ شود). در مجموع، او این تجربه را کاملاً مثبت ارزیابی می‌کند و می‌گوید: (وقتی کمی با آن راحت شوید و از موانع اولیه عبور کنید، دیگر هرگز به عقب برنمی‌گردید).

مورد دوم (حامی)

استفاده‌ی مؤثر از هوش مصنوعی مستلزم یک محیط امن است

وعده‌ی بهبود کارایی و بهره‌وری، استفاده از فناوری هوش مصنوعی، را تقریباً برای هر سازمانی ضروری می‌کند و یک شرکت بزرگ تولیدی چندملیتی به یکی از طرفداران اصلی استفاده از هوش مصنوعی برای همسو نمودن تولیدات با آینده

نگاه اجمالی به موضوع	
صنعت	تولید خودرو
اندازه‌ی واحد حسابرسی داخلی	۴۰ نفر در قالب یک واحد حسابرسی منطقه‌ای.
حاکمیت	<ul style="list-style-type: none"> استقرار سیاست‌های پیشرفته حاکمیت هوش مصنوعی. وجود اینترانت اختصاصی شرکت برای پشتیبانی از هوش مصنوعی، شامل بهترین رویه‌ها، دستورالعمل‌های ایمنی و برنامه‌های آموزشی، از جمله آموزش نگارش مؤثر پرامپت‌ها.
پیاده‌سازی	<ul style="list-style-type: none"> بهره‌گیری از منابع داخلی قوی، شامل نمونه‌های کاربردی (Use Cases) و آموزش پرامپت‌نویسی. تشویق به آزمایش و استفاده ایمن از هوش مصنوعی.
به‌کارگیری در عمل	<ul style="list-style-type: none"> پیش‌نویس ای‌میل‌ها. بازبینی پیش‌نویس گزارش‌های حسابرسی. شناسایی ریسک‌های بالقوه، علل ریشه‌ای و اقدامات کنترلی در سناریوهای مختلف واحدهای سازمانی. تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی. انجام ترجمه.
پروژه‌ها/اموریت‌های حسابرسی	<ul style="list-style-type: none"> برنامه‌هایی برای آپلود روایت‌های قانون ساکس در ابزار هوش مصنوعی داخلی به‌منظور شناسایی راهکارهای تقویت فرآیندها یا کشف شکاف‌های موجود در آن‌ها.
توصیه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> آن را بررسی کنید و از کار با آن لذت ببرید؛ نترسید، چیزی را خراب نخواهید کرد. حتماً تمامی خروجی‌ها را به‌دقت بازبینی کنید؛ باید با دقت کامل بررسی شوند و اطمینان حاصل شود که با شرایط و الزامات سازمان شما هم‌خوانی دارند. هوش مصنوعی را به‌عنوان ابزاری برای ارتقای مسیر حرفه‌ای خود ببینید، نه به‌عنوان یک تهدید. از نظر فکری در مورد آن کنجکاو باشید و خواهید دید که چگونه می‌تواند برای شما مفید باشد.

تبدیل شده است. با این حال، حتی برای این حامی هوش مصنوعی، ریسک‌های مرتبط با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مولد، تعارضی با حفظ محیطی امن برای محافظت از خطوط تولید و روابط با مشتریان ایجاد کرده است. راه‌حل آن، یافتن پلتفرمی مناسب برای کاوش ایمن و آغاز به‌کارگیری هوش مصنوعی بود. (مدیر ارشد حسابرسی این شرکت گفت: قبل از عرضه هر چیزی، یک خط مشی هوش مصنوعی قوی داشته باشید که همه از آن آگاه باشند و آن را رعایت کنند. دوم، داشتن مشارکت در یک پلتفرم هوش مصنوعی ایمن و مطمئن مانند پلتفرم ساخته شده در داخل شرکت عالی است زیرا اطلاعات شما در شرکت باقی می‌ماند. محدودیت‌های زیادی در مورد اطلاعاتی که می‌توانید استفاده کنید وجود ندارد و می‌توانید مدل را طوری تنظیم کنید که با شما و شرکت رشد کند). (مدیر حسابرسی گفت: که تا آن زمان برای معرفی این پلتفرم و سیاست استفاده از هوش مصنوعی همراه با آن مشتاقانه منتظر بودم). سازنده برنامه‌هایی را در نظر گرفته بود که اشتراک‌گذاری نامناسب اطلاعات شرکت با ابزارهای هوش مصنوعی مولد را نظارت و مسدود می‌کرد. این شرکت اکنون از مایکروسافت کوپایلو و آدیت‌برد به عنوان ابزارهای ایمن استفاده می‌کند.

(مدیر حسابرسی داخلی: من فکر می‌کنم اگر شرکت‌ها در مورد پیاده‌سازی هوش مصنوعی بی‌حرکت بمانند، عقب می‌مانند و حتی کارمندانشان احساس بی‌میلی خواهند کرد و کار در محیط قدیمی خوب نیست).

به‌کارگیری هوش مصنوعی در فرایند حسابرسی داخلی

پیاده‌سازی هوش مصنوعی و مزایای آن در حسابرسی داخلی به‌سرعت شناخته شد. (مدیر ارشد حسابرسی داخلی گفت: ما تاکنون به‌طور گسترده از قابلیت‌های هوش مصنوعی آدیت‌برد استفاده کرده‌ایم. این شرکت یک ابزار هوش مصنوعی برای تدوین شرح مسائل و کنترل‌ها راه‌اندازی کرده است و ما نیز در برنامه‌ریزی سال ۲۰۲۵ خود به‌طور قابل توجهی از هوش مصنوعی مولد آدیت‌برد بهره برده‌ایم). (مدیر حسابرسی داخلی گفت: تیم واقعاً از قدرت ابزار هوش مصنوعی آدیت‌برد شگفت‌زده شده است. دستیابی به ادبیات یکسان اهمیت زیادی دارد، اما مدیران در مناطق مختلف، مسائل را با ادبیات متفاوتی بیان می‌کردند. با استفاده از هوش مصنوعی آدیت‌برد توانستیم این یکنواختی را تا حد زیادی حفظ کنیم). علاوه بر این، تیم از هوش مصنوعی در بستر آدیت‌برد برای ایده‌پردازی در شناسایی و ارزیابی ریسک و همچنین توسعه ماتریس‌های ریسک و کنترل استفاده کرده است. در واقع، پلتفرم آدیت‌برد برای تولید گزاره‌های کنترل،

ریسک و موضوعات درخواستی کاربران و همچنین آموزش حسابرسی، ریسک و انطباق طراحی شده است. علاوه بر این، عملکرد آن از هم‌پوشانی بین کنترل‌ها و الزامات چارچوب، کشف تکرار، خلاصه کردن یافته‌های حسابرسی و موارد دیگر پشتیبانی می‌کند. (مدیر حسابرسی داخلی گفت: اعضای تیم به‌محض فراهم شدن امکان استفاده، به‌صورت عملی با این فناوری کار کردند، زیرا پیش‌تر در خارج از محیط کاری به استفاده از چت‌جی‌پی‌تی عادت داشتند. زمانی که آدیت‌برد قابلیت هوش مصنوعی را معرفی کرد و امکان مشارکت در

نگاه اجمالی به موضوع	
صنعت	تولیدی
حجم فعالیت	۴۰ نفر نیروی تمام وقت
حاکمیت	• سیاست هوش مصنوعی به‌تازگی تدوین و اجرا شده است. پیش از استقرار این سیاست، استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مولد (GenAI) در سطح سازمان به‌طور کلی ممنوع بود.
پیاده‌سازی	به‌کارگیری آزمایشی بدون ریسک را تشویق می‌کند.
به‌کارگیری در عمل	• ایده‌پردازی در شناسایی ریسک و ارزیابی ریسک. • استفاده از هوش مصنوعی برای توسعه و گسترش ماتریس‌های ریسک و کنترل. • بهره‌گیری از قابلیت هوش مصنوعی آدیت‌برد برای پشتیبانی از برنامه‌ریزی حسابرسی، تدوین شرح کنترل‌ها و توصیف مسائل. • ایجاد ادبیات یکنواخت و منسجم برای توصیف مسائل در مناطق مختلف سازمان.
پروژه‌ها / مأموریت‌های حسابرسی	• برنامه‌ریزی برای انجام آزمون کنترل‌ها.
توصیه‌ها	• وجود یک سیاست جامع و قوی هوش مصنوعی در سطح سازمان برای حفاظت از داده‌ها و تأمین امنیت سایبری امری حیاتی است. • به‌دنبال ایجاد مشارکت‌هایی باشید که امکان بهره‌گیری از یک پلت‌فرم هوش مصنوعی ایمن و امن در داخل سازمان را فراهم می‌کنند. • محیطی امن برای یادگیری و آزمایش هوش مصنوعی ایجاد کنید. • یک برنامه پیاده‌سازی منسجم و قوی تدوین کنید تا همه بتوانند بیشترین بهره را از ابزارها برده و نحوه استفاده مؤثر از آن‌ها را بیاموزند.

برای ادغام هوش مصنوعی در سراسر سازمان ایجاد کرده و با میکروسافت برای کاوش در هوش مصنوعی با استفاده از ابزار کوپایلوت همکاری کرده است. در این راستا، ۶۰۰ مجوز کاربری خریداری و در اختیار کاربران بخش‌های مختلف، از جمله واحد حسابرسی داخلی، قرار گرفت. (مدیر حسابرسی که مسئول نظارت بر حسابرسی‌های مالی و عملیاتی است، در این باره گفت: قدردان این هستیم که شرکت ما به‌طور جدی وارد این مسیر شد و اعلام کرد که قصد دارد این راه را دنبال کند). تعهد این شرکت به هوش مصنوعی تقریباً یک سال پیش با ارائه دستورالعمل‌های اولیه در مورد استفاده از آن آغاز شد که شامل هشدار کلی در مورد وارد کردن هرگونه اطلاعات محرمانه به ابزارهای هوش مصنوعی عمومی مانند چت جی‌پی‌تی بود. حدود شش ماه بعد، سیاست رسمی حاکمیت هوش مصنوعی تدوین و اجرا شد که در آن، ابزارهای مجاز برای استفاده به‌طور مشخص تعیین شده‌اند. رویکرد شرکت همچنین شامل برگزاری نمایشگاه هوش مصنوعی مولد بود که طی آن، تیم‌های مختلف سازمان توانستند نحوه استفاده خود از این فناوری را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. (او در این خصوص اظهار داشت: این اقدام بدون تردید یکی از ابتکارات کلیدی شرکت در سال گذشته بود که از حمایت گسترده‌ی مدیریت ارشد برخوردار شد. این رویکرد ابزارها و فرصت‌هایی را در اختیار ما قرار داد تا واقعاً وارد حوزه هوش مصنوعی شویم و بررسی کنیم چگونه می‌توانیم از آن استفاده کنیم).

به‌کارگیری هوش مصنوعی در فرایند حسابرسی داخلی
افزوده شدن میکروسافت کوپایلوت در مجموعه‌ی آفیس،

پروژه‌ی پایلوت فراهم شد، همه مشتاق بودند که عضو گروه کانونی باشند).

بینش

اگرچه این سازمان هنوز در مراحل اولیه‌ی پذیرش هوش مصنوعی قرار دارد، مدیر ارشد حسابرسی معتقد است که ارائه‌ی آموزش‌های بیشتر پیش از تجربه‌ی عملی می‌توانست مفیدتر باشد. (او بیان کرد: مهم است که تیم به‌سرعت از سطح مقدماتی استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی عبور کند و آموزش تکنیک‌های پرامپت‌نویسی برای دستیابی به نتایج بهتر، می‌توانست کمک‌کننده باشد). یکی از مهم‌ترین دستاوردها از دید وی، تأثیر مثبت پذیرش هوش مصنوعی بر روحیه‌ی تیم بوده است. (او گفت: که یک نکته‌ی مهم این بود که چقدر پذیرش هوش مصنوعی می‌تواند روحیه‌ی تیم را بهبود بخشد. من فکر می‌کنم اگر شرکت‌ها در مورد پیاده‌سازی هوش مصنوعی بی‌حرکت بمانند، عقب می‌مانند و حتی کارمندان‌شان نیز احساس بی‌میلی خواهند کرد).

مورد سوم (کاوشرگ)

شرکت فین‌تک، سندباکس^۷ ایمن را برای کشف هوش مصنوعی توسعه می‌دهد

بررسی و کاوش کاربردهای هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی برای یکی از رهبران حسابرسی در یک شرکت بزرگ فین‌تک مستقر در ایالات متحده، تجربه‌ای بسیار مثبت و ثمربخش بوده است. عامل اصلی این موفقیت، امکان آغاز این مسیر اکتشافی در محیطی ایمن و کنترل‌شده بوده است. این شرکت فین‌تک که مشتریان بین‌المللی بسیاری دارد، تعهدی

درهای استفاده ایمن و کاوش در هوش مصنوعی را برای حسابرسی داخلی گشود. (مدیر حسابرسی گفت: در محیط مایکروسافت عملاً مانند یک محیط آزمایشی (Sandbox) عمل می‌کند؛ بنابراین اگرچه تأکید می‌شود که اطلاعات محرمانه نباید وارد شود، اما از نظر فنی این اطلاعات محافظت می‌شوند). بیشترین کاربرد این فناوری تاکنون در پشتیبانی از مرحله‌ی برنامه‌ریزی مأموریت‌های حسابرسی بوده است؛ از جمله ایده‌پردازی برای توسعه‌ی ماتریس‌های ریسک و کنترل و تهیه‌ی یادداشت‌ها و مستندات برنامه‌ریزی. به گفته‌ی این مدیر حسابرسی، واحد حسابرسی تنها سه سال است که به‌صورت داخلی فعالیت می‌کند و به همین دلیل، برخی از حسابرسی‌های متداول برای نخستین بار در حال انجام است. (او بیان کرد: بخش قابل‌توجهی از حسابرسی‌هایی که انجام می‌دهیم، حسابرسی‌های بار اول هستند. به همین دلیل، از هوش مصنوعی برای ایده‌پردازی استفاده می‌کنم؛ مثلاً می‌گوییم: می‌خواهم حوزه‌ی XYZ را حسابرسی کنم، یک برنامه‌ی حسابرسی برایم تدوین کن یا ریسک‌ها و کنترل‌های مرتبط را به من نشان بده). در حوزه‌ی نگارش، برنامه دارد در آینده از هوش مصنوعی برای تهیه‌ی پیش‌نویس یافته‌ها،

بیانیه‌های اثرگذاری، اقدامات اصلاحی و برنامه‌های عملیاتی استفاده کند. در حال حاضر، این فناوری انجام وظایف پایه‌ای‌تر مانند تهیه‌ی پیش‌نویس‌ای میل‌ها، استخراج اقدامات مورد نیاز از مباحث گروهی و خلاصه‌سازی صورت‌جلسات را به‌طور چشمگیری تسهیل کرده است. به گفته‌ی وی، این موضوع فرصت بیشتری را برای تمرکز بر وظایف سطح بالاتر در اختیار او قرار داده است.

گام‌های بعدی

شناسایی بهترین رویه‌ها برای استفاده از هوش مصنوعی در صدر برنامه‌های آتی قرار دارد. مدیر حسابرسی اعلام کرد که قصد دارد زمان بیشتری را به آموزش تیم خود در زمینه‌ی تکنیک‌های مؤثر پرامپت‌نویسی اختصاص دهد. (او گفت: استفاده از پرامپت‌های درست بسیار مهم است و برای خود من نیز یک مسیر یادگیری محسوب می‌شد). وی همچنین تأکید کرد که کاربران هوش مصنوعی باید بیاموزند پس از دریافت پاسخ‌های اولیه، پرسش‌های تکمیلی مطرح کنند و به جزئیات دقیق‌تر برسند. (او افزود: باید دقیقاً فکر کنید که چگونه از این ابزار استفاده می‌کنید. این‌گونه نیست که صرفاً

نگاه اجمالی به موضوع	
صنعت	فین تک - خدمات مالی
حجم فعالیت	۲۰ نیروی تمام‌وقت که تیم‌ها به بخش‌های عملیات مالی و عملیات فناوری اطلاعات تقسیم شده‌اند و در چندین مکان در سراسر جهان، از جمله بریتانیا و هند مستقر هستند. و در صورت نیاز، برخی از پروژه‌ها برون‌سپاری می‌شود.
حاکمیت	<ul style="list-style-type: none"> وجود سیاست حاکمیت هوش مصنوعی که مسئولیت‌های هیأت‌مدیره، کمیته نظارت بر ریسک سازمانی، شورای داده و کارگروه‌های هوش مصنوعی را مشخص می‌کند. تعیین صریح ابزارهای مجاز هوش مصنوعی برای استفاده در سازمان. استفاده از مایکروسافت کوپایلت به‌عنوان محیط آزمایشی امن. استفاده انحصاری سازمان از مایکروسافت کوپایلت به‌عنوان ابزار هوش مصنوعی
پیاده‌سازی	<ul style="list-style-type: none"> ارزیابی کوپایلت در مایکروسافت ۳۶۵ آفیس با گروه آزمایشی حدود ۶۵۰ کاربر قبل از گسترش مجوز در سراسر سازمان. همکاری با پشتیبانی مایکروسافت برای سفارشی‌سازی کاربردها، مانند ادغام در نرم‌افزار سلز فورس یا نت سوت.
کاربرد در واحد حسابرسی داخلی	<ul style="list-style-type: none"> ایده‌پردازی در مرحله‌ی برنامه‌ریزی حسابرسی. پشتیبانی از تدوین ماتریس ریسک و کنترل (RCM). کمک به طراحی برنامه‌های حسابرسی برای مأموریت‌های جدید. تهیه‌ی پیش‌نویس اولیه اثرات یافته‌های حسابرسی و برنامه‌های اقدام اصلاحی. شناسایی الگوها و مضامین مشترک در یافته‌های گزارش برای تهیه‌ی خلاصه مدیریتی. خلاصه‌سازی و/یا پیاده‌سازی صورت‌جلسات. پیش‌نویس‌ای میل‌ها و زمان‌بندی جلسات.
پروژه‌ها / مأموریت‌های حسابرسی	در حال حاضر، پروژه‌ی حسابرسی مشخصی در حوزه‌ی هوش مصنوعی برنامه‌ریزی نشده است
توصیه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> از آزمون و تجربه فناوری‌های جدید نترسید. خروجی‌های هوش مصنوعی مولد را بدون بررسی نهایی نپذیرید و برای اطمینان از صحت نتایج، تحلیل عمیق‌تری انجام دهید. اطمینان حاصل کنید که اعضای تیم آموزش مناسب در زمینه طراحی پرامپت‌ها دریافت کرده‌اند. در مراحل اولیه، استفاده از هوش مصنوعی فاقد ساختار کافی بوده است؛ راهبری، آموزش هدفمند از طریق کارگاه‌ها و حمایت فروشنده می‌توانست منحنی یادگیری را کوتاه‌تر کند.

بینش‌ها

یکی از درس‌های ارزشمند برای مدیر حسابرسی، درک محدودیت‌های ابزارهای هوش مصنوعی بود. برای مثال، به گفته‌ی وی، شرکت در حال حاضر قابلیت‌های تحلیل داده‌ی لازم برای شناسایی روندها یا نقاط پرت را در اختیار ندارد. (او توضیح داد: دوست داشتم بتوانم بگویم: قراردادهایی را به من نشان بده که از الگوی استاندارد ما استفاده نکرده‌اند و دارای شروط خاص هستند، تا بتوانیم نمونه‌گیری هدفمندتری انجام دهیم. اما بر اساس آنچه آموخته‌ام و گفت‌وگوهایی که با میکروسافت داشتم، هنوز محدودیت‌هایی در مورد توانمندی‌های هوش مصنوعی مولد وجود دارد. با این حال، من واقعاً آن را دوست دارم). او تنها نیست. در سراسر سازمان، دیگران نیز در حال کشف این هستند که هوش مصنوعی چه کارهایی را می‌تواند و چه کارهایی را نمی‌تواند انجام دهد. (وی افزود: به نظر می‌رسد همه هنوز در مرحله‌ی اکتشاف هستند. مگر اینکه ابزارهای مکملی از سمت تحلیل داده داشته باشید، در غیر این صورت هوش مصنوعی مولد هنوز به آن سطح مورد انتظار نرسیده است). این موضوع به مرحله‌ی دیگری از مسیر پیاده‌سازی هوش مصنوعی اشاره دارد که به گفته‌ی مدیر حسابرسی، در نگاه گذشته می‌توانست متفاوت مدیریت شود. (او گفت: این یک پروژه‌ی رسمی با نقاط کنترلی و نقاط عطف مشخص نبود؛ بیشتر شبیه این بود که بگوییم: بیایید همه با هم این موضوع را بررسی کنیم). (وی ادامه داد: در ابتدا صرفاً این‌طور بود که بگویند: این هم مجوز استفاده، بروید و سعی کنید موارد کاربردی پیدا کنید. بنابراین، در شروع کار ساختار، راهبری و آموزش کافی وجود نداشت. اما در چند ماه اخیر، کارگاه‌های بیشتری برگزار کرده‌ایم، با میکروسافت همکاری کرده‌ایم و از دیدگاه‌های آن‌ها درباره آنچه امکان‌پذیر است استفاده کرده‌ایم. شاید اگر این فرآیند از ابتدا ساختارمندتر بود، نتیجه بهتری حاصل می‌شد).

مورد چهارم (دانا)

مدیر ارشد حسابرسی داخلی حوزه‌ی سلامت، آموزش و خلاقیت در استفاده از هوش مصنوعی را توصیه می‌کند

ادغام هوش مصنوعی در کسب‌وکارهای مدرن امری ناگزیر است و واحد حسابرسی داخلی باید در اسرع وقت آن را بپذیرد. با این حال، موفقیت در این مسیر مستلزم آن است که رهبران حسابرسی، مهارت‌های تیم خود را در زمینه‌ی نحوه‌ی عملکرد هوش مصنوعی ارتقا دهند، از چگونگی استفاده آن در سطح سازمان آگاه باشند و همچنین کاربردها و محدودیت‌های آن را در چارچوب حسابرسی داخلی به‌خوبی درک کنند. این موضوع از سوی مدیر ارشد حسابرسی یک سازمان سلامت در جنوب

بگویند این خروجی را به من بده و انتظار داشته باشید نتیجه کاملاً بی‌نقص باشد). درک هوش مصنوعی و نحوه‌ی استفاده از آن در سطح سازمان برای واحد حسابرسی داخلی امری حیاتی است؛ چراکه سازمان در نظر دارد در نهایت قابلیت‌های هوش مصنوعی را در نرم‌افزارهای ارائه‌شده به مشتریان ادغام کند. در این راستا، واحد حسابرسی داخلی باید توان ارائه اطمینان‌بخشی مؤثر در این حوزه را داشته باشد.

شرقی ایالات متحده مورد تأکید قرار گرفته است. این فرآیند با اختصاص زمان و انرژی کافی از سوی رهبران حسابرسی برای یادگیری عمیق و جامع درباره‌ی هوش مصنوعی آغاز می‌شود. (به گفته‌ی وی: نمی‌توان روی چیزی سرمایه‌گذاری کرد که به‌طور کامل درک نشده باشد). در مراحل اولیه، سازمان ناظر بر مجموعه‌ی بیمارستان‌ها، واحدهای موجود تطبیق و حریم خصوصی را مأمور تدوین سیاست استفاده از هوش مصنوعی کرد. همچنین یک مدل زبانی بزرگ^۱ طراحی و پیاده‌سازی شد تا ضمن بهره‌گیری از قابلیت‌های هوش مصنوعی، از حفاظت اطلاعات اختصاصی سازمان و داده‌های بیماران اطمینان حاصل شود. توسعه‌ی این مدل زبانی داخلی و معرفی آن در سطح گسترده سازمان، هم‌زمان با ظهور چت‌جی‌پی‌تی و سایر مدل‌های مولد هوش مصنوعی عمومی صورت گرفت. اگرچه در دسترس بودن این مدل زبانی داخلی، در آینده امکان بهره‌برداری واحد حسابرسی از هوش مصنوعی را فراهم خواهد کرد، اما به گفته‌ی مدیر ارشد حسابرسی، این ابزار در حال حاضر هنوز در اختیار تیم حسابرسی داخلی قرار نگرفته است.

معرفی هوش مصنوعی به واحد حسابرسی داخلی

حرکت واحد حسابرسی به سمت بهره‌گیری از هوش مصنوعی با یک جلسه‌ی آموزشی آغاز شد تا تیم با چت‌جی‌پی‌تی آشنا شده و کاربردهای بالقوه‌ی آن در حسابرسی داخلی را بررسی

کند. تیم در مرحله‌ی نخست، عمدتاً از این ابزار برای انجام تحقیقات پیش‌زمینه‌ای در فاز برنامه‌ریزی مأموریت‌ها استفاده کرد. همچنین، توانایی نگارشی این ابزار را بررسی کردند و تمرکز خود را بر تست قابلیت خلاصه‌سازی محتوا گذاشتند تا در آینده بتوانند از آن در مستندسازی حسابرسی پشتیبانی کنند. به گفته‌ی مدیر ارشد حسابرسی (CAE)، فعالیت‌های مرتبط با هوش مصنوعی تاکنون بیشتر بر آشنایی تیم با نحوه‌ی عملکرد ابزارهای هوش مصنوعی مولد، شناسایی کاربردهای بالقوه و درک محدودیت‌های آن متمرکز بوده است. با این حال، از آن‌جا که چت‌جی‌پی‌تی خارج از مدل زبانی بزرگ (LLM) تأیید شده سازمان فعالیت می‌کند، تاکنون در هیچ مأموریت یا کار داخلی دیگری به کار گرفته نشده است.

معرفی هوش مصنوعی به کمیته‌ی حسابرسی

توسعه‌دهندگان داخلی مدل زبان بزرگ، ارائه‌ای درباره فرآیند توسعه و کاربرد آن به کمیته‌ی حسابرسی داشتند که تمرکز اصلی آن بر مراحل تحقیق و توسعه بود. (مدیر ارشد حسابرسی داخلی اظهار داشت: صادقانه بگویم، ارائه‌ی آن‌ها احتمالاً برای اکثر اعضای کمیته‌ی حسابرسی سنگین و دشوار بود. بنابراین، من در چند دوره‌ی آموزشی مختلف، از جمله کنفرانس GRC سال گذشته، شرکت کردم و هر اطلاعاتی که می‌توانستم به دست بیاورم، بررسی کردم). در ماه مارس،

نگاه اجمالی به موضوع

صنعت	بهداشت و درمان
حجم فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> • ۱۰ نفر تمام‌وقت با بودجه مشاوره‌ای برای استخدام ۲ تا ۳ نفر دیگر. • پیش‌بینی می‌شود این تعداد به ۱۵ نفر افزایش یابد که حداقل ۴ نفر از آن‌ها در حوزه‌ی تحلیل داده یا هوش مصنوعی فعالیت خواهند کرد.
حاکمیت	<ul style="list-style-type: none"> • گروه‌های موجود تطبیق و حریم خصوصی مسئول تدوین سیاست سازمانی هوش مصنوعی شدند. • مدل زبانی بزرگ داخلی موجود برای حفاظت از داده‌ها ساخته شده و برای استفاده‌ی واحد حسابرسی داخلی در دسترس قرار خواهد گرفت. • ارائه‌ای درباره مدل زبانی بزرگ داخلی توسط توسعه‌دهنده آن به کمیته‌ی حسابرسی ارائه شد. • ارائه‌های اضافی درباره هوش مصنوعی توسط مدیر ارشد حسابرسی انجام شد تا کمیته‌ی حسابرسی از کاربرد هوش مصنوعی در سازمان و حسابرسی داخلی مطلع باشد.
پیاده‌سازی	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه‌ی آموزشی تیم در مورد چت‌جی‌پی‌تی. • بررسی کاربردهای بالقوه هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی. • ارزیابی ابزارهای نگارشی هوش مصنوعی برای سنجش قابلیت‌های آن‌ها.
کاربرد در واحد حسابرسی	<ul style="list-style-type: none"> • انجام پژوهش برای مرحله برنامه‌ریزی مأموریت؛ مانند بررسی مقررات جدید. • بررسی استفاده از هوش مصنوعی برای مستندسازی حسابرسی، اما نه به‌عنوان تولیدکننده محصولات نهایی.
پروژه‌ها / مأموریت‌های حسابرسی	<ul style="list-style-type: none"> • حسابرسی استفاده از هوش مصنوعی در بیمارستان، برنامه‌ریزی شده برای سال جاری. • مشارکت در تدوین سیاست سازمانی هوش مصنوعی. • توسعه‌ی راهنمای عملیاتی حسابرسی هوش مصنوعی برای واحد، که همچنین از انطباق با استانداردهای جهانی حسابرسی داخلی پشتیبانی می‌کند.
توصیه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • خود را آموزش دهید. • از آنچه در داخل سازمان اتفاق می‌افتد آگاه باشید تا بتوانید تشخیص دهید چه چیزی هوش مصنوعی است و چه چیزی نیست. • نسبت به سیاست‌گذاری پیرامون هوش مصنوعی حساس باشید. • با نگرش آینده‌نگرانه به پتانسیل هوش مصنوعی برای بهینه‌سازی فرآیندها فکر کنید، به‌ویژه در حوزه‌های تحلیل داده‌ها.

مدیر ارشد حسابرسی داخلی ارائه‌ای به کمیته‌ی حسابرسی انجام داد که زمینه و بافت بیشتری درباره استفاده‌ی بالقوه از هوش مصنوعی در سازمان و توسط واحد حسابرسی داخلی ارائه می‌کرد.

گام‌های بعدی

مدیر ارشد حسابرس داخلی در شش تا هشت ماه آینده، با استفاده از تحقیقات تیم درباره کاربردهای بالقوه‌ی هوش مصنوعی، یک راهنمای عملیاتی حسابرسی AI تدوین کند. او اشاره کرد که افزایش دانش تیم درباره هوش مصنوعی، در حسابرسی پیش‌رو بر استفاده از AI در بیمارستان در سال جاری مفید خواهد بود و همچنین از توسعه‌ی سیاست کلی استفاده از هوش مصنوعی در سازمان حمایت خواهد کرد.

بینش‌ها

پذیرش زودهنگام هوش مصنوعی در این سازمان و تمرکز آن بر حفاظت از داده‌ها، امکان کاوش و استفاده از هوش مصنوعی در واحد حسابرسی داخلی را فراهم کرده است. این موضوع به‌طور مداوم در میان مطالعات موردی مطرح در این گزارش مشاهده می‌شود. با این حال، افزایش دانش واحد درباره‌ی هوش مصنوعی عمدتاً ناشی از علاقه، پژوهش و آموزش مدیر ارشد حسابرسی در زمینه ابزارهای هوش مصنوعی مولد بوده است. یکی از نکات کلیدی که این مدیر حسابرسی به تیم خود تأکید می‌کند، این است که ابزارهای هوش مصنوعی مولد قدرتمند و پیشرفته هستند، اما نمی‌توانند مستقل فکر کنند. (به گفته‌ی وی: هوش مصنوعی یک پاسخ فکری واقعی نیست؛ بلکه تنها، ظاهر تفکر است. حتی اگر به شکل انسانی به شما پاسخ دهد، پشت آن تفکر واقعی وجود ندارد. با این حال، این ابزارها پیشرفته و احتمالاً دقیق هستند، اما فکر نمی‌کنند). با وجود این هشدار، مدیر ارشد حسابرسی به پتانسیل کاربرد هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی بسیار امیدوار کننده است. پس از ایجاد پایه‌ای از درک درباره‌ی کاربردها و محدودیت‌های مدل‌های هوش مصنوعی مولد، او تیم خود را تشویق می‌کند تا نگرش آینده‌نگرانه‌ای نسبت به پتانسیل هوش مصنوعی برای بهینه‌سازی فرآیندها داشته باشند. این حوزه ظرفیت بالایی برای کمک به جهش به پیاده‌سازی فناوری‌های پیشرفته‌تر مانند تحلیل داده‌های پیشرفته و اتوماسیون فرآیندهای رباتیک را دارد. (به گفته‌ی او: قطعاً بخش پژوهشی راحت‌تر قابل شناسایی است. اما چالش واقعی، فرصت‌های موجود در تحلیل داده و فرآیندهای رباتیک است. با استفاده از هوش مصنوعی می‌توان برخی از این موانع را کاهش داد).

بینش‌هایی در مورد پذیرش هوش مصنوعی

تجربیات چهار مدیر حسابرسی داخلی که برای موارد استفاده از هوش مصنوعی مورد مصاحبه قرار گرفته‌اند، نشان‌دهنده‌ی اشتیاق شدید به استفاده از هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی است. البته، این مدیران حسابرسی تنها سطح اولیه استفاده از پتانسیل شگفت‌انگیز هوش مصنوعی را لمس کرده‌اند. با این حال، دیدگاه‌های ارزشمند مختلفی می‌توان از تجربیات آن‌ها استخراج کرد. ادغام هوش مصنوعی در استراتژی‌های دیجیتال امری حیاتی است. هر مورد استفاده، سازمانی را توصیف می‌کند که رویکردی استراتژیک برای معرفی و اجرای هوش مصنوعی اتخاذ کرده است، از جمله اطمینان از ایمن بودن اطلاعات آن. علاوه بر حمایت از امنیت داده‌ها و حملات سایبری، این رویکرد فضایی را برای تشویق به آزمایش و نوآوری ایجاد می‌کند. رویکرد استراتژیک به ادغام هوش مصنوعی نیز امکان شفافیت و اشتراک‌گذاری اطلاعات بیشتر را فراهم می‌کند. (مدیر حسابرسی در مورد سومی می‌گوید: ما همه را درگیر کردیم و آموزش‌هایی برای همه‌ی اعضای سازمان در مورد استفاده از هوش مصنوعی توسعه دادیم و اطمینان حاصل کردیم که با اشتباهات رایج آشنا هستیم). هوش مصنوعی حسابرسان داخلی را کارآمدتر می‌کند. استفاده‌ی فعلی از هوش مصنوعی در حسابرسی داخلی عمدتاً برای نگارش و تحلیل اولیه است، اما حتی این امر نیز در حال حاضر کارایی را بهبود بخشیده است. مدیران حسابرسی در همه موارد استفاده چهارگانه، بر توانایی چشمگیر این فناوری در تهیه‌ی محتوای مفید، خلاصه‌سازی یافته‌ها، شناسایی موضوعات و موارد اقدام قابل درج در صورت جلسات و پشتیبانی از برنامه‌ریزی و تعامل با طوفان فکری مؤثر، اظهار نظر کردند. (مدیر حسابرسی در مورد دوم می‌گوید: تیم از قدرتمند بودن این ابزار شگفت‌زده شده است و افزود که آن‌ها از هوش مصنوعی برای توصیف یکنواخت‌تر مسائل در بخش‌ها و مناطق مختلف استفاده کرده‌اند. علاوه بر این، این فناوری امکان رویکردی عمیق‌تر و پیچیده‌تر به ارزیابی ریسک‌ها را فراهم کرده است). مدیر حسابرسی از سناریوی کاربردی اول اشاره کرد که هوش مصنوعی صرفاً موجب افزایش کارایی نمی‌شود: (وقتی می‌گویم کارم آسان‌تر شده است، منظورم این نیست که کم‌تر کار می‌کنم، بلکه این است که ذهن‌ام فضای بیشتری برای تفکر متفاوت درباره‌ی استراتژی، آینده یا گزینه‌های دیگر پیدا کرده است). پذیرندگان اولیه‌ی هوش مصنوعی، کسانی هستند که پتانسیل آن را برای تقویت کار خود می‌بینند و نه جایگزینی برای خودشان. مدیران حسابرسی در هر یک از مطالعات موردی، پذیرش مشتاقانه و ادغام سریع فناوری در فعالیتهای روزمره‌ی خود را توصیف کرده‌اند. به گفته‌ی رهبر حسابرسی در سناریوی کاربردی سوم: (کارم بسیار آسان‌تر شده است. می‌توانم بگویم: (یک پیش‌نویس از

یادداشت برنامه‌ریزی این نوع مأموریت حسابرسی تهیه کن. خیلی راحت‌تر است که با چیزی شروع کنم و آن را اصلاح کنم تا اینکه با صفحه‌ای سفید شروع کرده و بخواهم همه چیز را خودم بسازم). با این حال، هر چهار مدیر حسابرسی به محدودیت‌های هوش مصنوعی اذعان دارند. آن‌ها می‌دانند که ابزارهای هوش مصنوعی قدرتمند و پیشرفته هستند، اما نمی‌توانند تفکر انتقادی داشته باشند. به گفته‌ی مدیر حسابرسی از سناریوی کاربردی یک: (هرگز ترسی از اینکه این ابزار جای کار من را بگیرد، نداشته‌ایم. اینطور نیست. در واقع، بیشتر به این معناست که کار من را تکمیل می‌کند تا بتوانم کارهای بیشتری انجام دهم، تحلیل بیشتری داشته باشم و متفاوت فکر کنم).

دقت خروجی و نقش هوش مصنوعی در فناوری‌های

پیچیده‌تر

دقت خروجی ابزارهای هوش مصنوعی همچنان یک مسئله‌ی مهم است. مدیران حسابرسی حاضر در مطالعات موردی به‌طور یکسان هشدار دادند که خروجی‌های هوش مصنوعی نباید بدون بررسی پذیرفته شوند. آن‌ها تأکید کردند که هر استفاده از هوش مصنوعی باید شامل چک کردن صحت پاسخ‌ها باشد. به گفته‌ی رهبر حسابرسی از سناریوی کاربردی سه: (گاهی ناگهان متوجه می‌شوید که اطلاعات دریافتی دقیق نبوده است. باید با احتیاط برخورد کنید. نمی‌توانید صرفاً آن را کپی، پیست و ارسال کنید). این نکته با استفاده مؤثر از طراحی مؤثر پرامپت‌ها (prompting) برای هوش مصنوعی همزمان عمل می‌کند. رهبران حسابرسی گفتند که طراحی مؤثر پرامپت‌ها می‌تواند به کاهش خطا در خروجی‌ها کمک کند. داشتن سیستم هوش مصنوعی امن که به داده‌های داخلی متصل باشد نیز کمک می‌کند تا منابع خارجی بی‌اعتبار که ممکن است دقت را به خطر بیندازند، محدود یا حذف شوند. اصول هوش مصنوعی در آدیت‌برد که بر ایمنی، امنیت، طراحی اختصاصی، شهودی بودن و اتصال به داده‌ها تأکید دارند، این موضوع را تقویت می‌کنند. ابزارهای هوش مصنوعی مولد ممکن است به‌عنوان پلی برای استفاده از فناوری‌های پیچیده‌تر عمل کنند. کاربرپسندی و قابلیت پشتیبانی آن‌ها از فناوری‌های پیچیده‌تر، مانند نوشتن کوئری‌های SQL، می‌تواند به پر کردن شکاف فناوری در حرفه کمک کند. رهبر حسابرسی از سناریوی کاربردی چهار، گفت که با رهبران سازمان خود صحبت کرده است و آن‌ها اتوماسیون فرآیندهای رباتیک را برای بهره‌وری و استفاده مؤثر از داده‌ها حیاتی دانسته‌اند: متأسفانه، برنامه‌های مرتبط با فرآیندهای رباتیک، مانند UiPath، بسیار سریع گران شدند و این تبدیل به مانعی شد. هوش مصنوعی می‌تواند با بهبود ارتباطات و پشتیبانی از

برنامه‌ریزی پیش از معرفی فرآیندهای رباتیک، سازمان‌ها را از این مانع عبور دهد. شرکت‌کنندگان در نظرسنجی ۲۰۳۵، تحلیل داده‌ها، پایش مستمر و اتوماسیون را بالاتر از هوش مصنوعی به‌عنوان مهم‌ترین موارد برای آینده، رتبه‌بندی کردند. پاسخ این است که هوش مصنوعی باید به‌عنوان بخشی از پذیرش فناوری‌های پیشرفته دیده شود، نه رقیب آن‌ها.

نتیجه‌گیری

یکی از یافته‌های کلیدی گزارش ۲۰۳۵ این است که

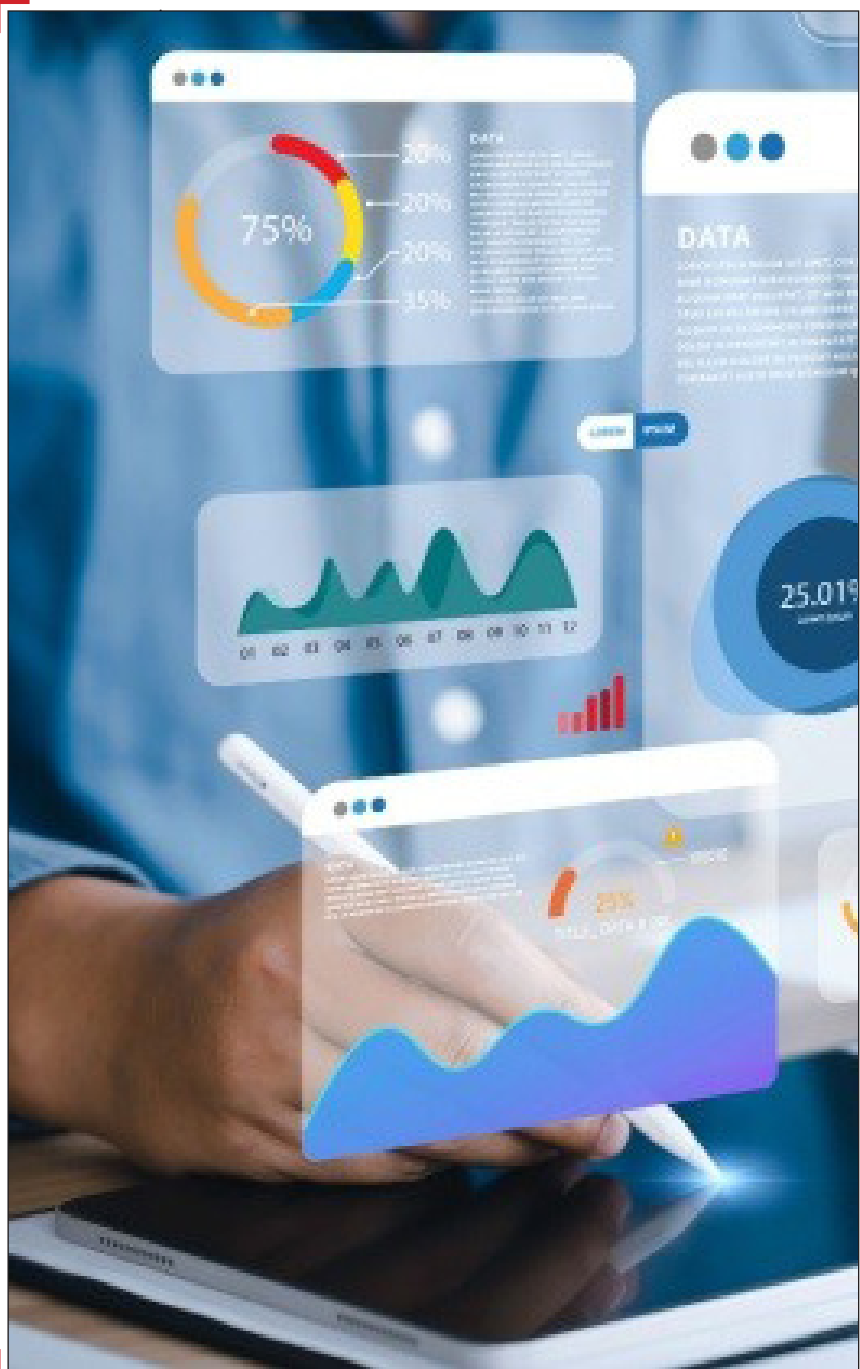
حسابرسی در سناریوی کاربردی یک: (افراد سعی می‌کنند بیشترین بهره را از کار خود ببرند. اگر بتوانند کارهای دستی را خودکار کنند و انرژی خود را روی وظایف مؤثرتر متمرکز کنند، به تیم‌ها کمک می‌کند بهتر عمل کنند. آن‌ها می‌توانند ارزش بیشتری در زمینه‌های مهم برای شرکت، مانند ارزیابی ریسک، بینش‌ها و حسابرسی‌های ارزش‌آفرین ارائه دهند). نیاز به مدیریت مؤثر ریسک و ارائه‌ی خدمات تضمین و مشاوره‌ای همزمان با پیچیده‌تر، پویاتر و ناپایدارتر شدن چشم‌انداز ریسک، فزاینده خواهد بود. بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برای همگام شدن با این نیاز روزافزون، برای آینده‌ی حسابرسی داخلی حیاتی خواهد بود.

درباره‌ی آدیت‌برد

آدیت برد پلت‌فرم پیشرو مبتنی بر فضای ابری است که حسابرسی، ریسک، انطباق و مدیریت راهبری زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیت شرکتی^۱ را تغییر می‌دهد. نزدیک به ۵۰ درصد از شرکت‌های فهرست‌شده فورچون پانصد^۲ از آدیت برد استفاده می‌کنند تا کسب‌وکار خود را با شفافیت و چابکی بیشتر به جلو ببرند. آدیت برد، اخیراً توسط دیلویت برای پنجمین سال متوالی به عنوان یکی از سریع‌ترین شرکت‌های فناوری در آمریکای شمالی رتبه بندی شده است. برای کسب اطلاعات بیشتر، به AuditBoard.com مراجعه کنید.

درباره‌ی انجمن و بنیاد حسابرسان داخلی

انجمن حسابرسان داخلی یک انجمن حرفه‌ای بین‌المللی است که بیش از ۲۴۵ هزار عضو جهانی دارد و بیش از ۲۰۰ هزار گواهینامه‌ی حسابرس داخلی معتبر را در سراسر جهان اعطا کرده است. انجمن حسابرسان داخلی که در سال ۱۹۴۱ تأسیس شد، در سراسر جهان به عنوان رهبر حرفه‌ی حسابرسی داخلی در تدوین استانداردها، ارائه‌ی گواهینامه‌ها، آموزش، انجام پژوهش‌ها و ارائه‌ی راهنمایی‌های فنی شناخته می‌شود. برای اطلاعات بیشتر، به theiia.org مراجعه کنید. بنیاد حسابرسی داخلی یک منبع جهانی ضروری برای پیشرفت حرفه‌ی حسابرسی داخلی است. تحقیقات با بودجه بنیاد بینشی را در مورد موضوعات نوظهور به متخصصان حسابرسی داخلی و ذی‌نفعان آنها ارائه می‌دهد و ارزش حرفه‌ی حسابرسی داخلی را در سطح جهانی ارتقا می‌بخشد. علاوه بر این، این بنیاد از طریق صندوق دانشگاهی خود، با ارائه کمک‌های مالی به دانش‌آموزان و مربیانی که در برنامه‌ی مشارکت آموزش حسابرسی داخلی مؤسسه‌ی حسابرسان داخلی شرکت می‌کنند، از آینده‌ی این حرفه حمایت می‌کند. برای اطلاعات بیشتر، به theiia.org/Foundation مراجعه کنید.

توسعه‌ی استراتژی، تجربه‌ی انسانی و تخصص حرفه‌ای در آینده همچنان حیاتی خواهند بود و قابل جایگزینی توسط فناوری نیستند. با این حال، این موضوع فرصت قابل توجهی برای فناوری ایجاد می‌کند تا نقش بزرگ‌تری در کار روزمره‌ی حسابرسان داخلی ایفا کند. چهار سناریوی کاربردی ارائه‌شده، نشان‌دهنده‌ی چگونگی ادغام هوش مصنوعی در عملیات حسابرسی داخلی و پتانسیل عظیم آن برای افزایش بهره‌وری و ارزش حسابرسی داخلی در سازمان است. به گفته‌ی رهبر

مترجمان همکار در ترجمه‌ی متن حاضر:

۱: علیرضا یزدی: رئیس حسابرس داخلی، کارشناسی، گروه حسابداری، دانشگاه غیرانتفاعی ارشد دماوند، تهران، ایران.

alirezayazdi0@gmail.com

۲: زهرا ترک: کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب، تهران، ایران.

Zhr.tork770@gmail.com

منبع:

A group of writers, (2024). Demystifying AI Internal audit use cases for applying new technology, Journal of the Institute of Internal Auditors, https://www.theiia.org/globalassets/site/content/research/foundation/2024/demystifying_ai_2024.pdf

پی‌نوشت‌ها:

۱. اوپن‌ای‌آی (به انگلیسی: Open AI) یک مؤسسه‌ی پژوهشی آمریکایی در زمینه هوش مصنوعی است که هدف آن توسعه‌ی هوش مصنوعی برای خدمت به بشریت است. برای همکاری آزادانه با سایر مؤسسات و پژوهشگران، اوپن‌ای‌آی پتنت‌ها و تحقیقات خود را به صورت عمومی منتشر می‌نماید. به عبارتی خالق چت‌جی‌پی‌تی مؤسسه‌ی پژوهشی اوپن‌ای‌آی است (ویکی‌پدیا).

۲. هوش مصنوعی مولد (Generative artificial intelligence) نوعی هوش مصنوعی است که در پاسخ به فرمان کاربر، قادر به تولید متن، تصاویر یا دیگر رسانه است (ویکی‌پدیا).

3. IIA (Institute of Internal Auditors)

۴. پلت‌فرم آدیت برد (به انگلیسی: Audit Board) یک ابزار پیشرو در زمینه مدیریت ریسک، انطباق و حسابرسی است که به سازمان‌ها کمک می‌کند فرآیندهای داخلی خود را بهبود بخشیده و مدیریت کارآمدتری داشته باشند. این پلت‌فرم، که عمدتاً برای تیم‌های حسابرسی داخلی و مدیریت ریسک طراحی شده است، امکانات گسترده‌ای را ارائه می‌دهد.

۵. مایکروسافت کوپایلت یک ابزار مبتنی بر هوش مصنوعی (AI) است که در درجه‌ی اول برای پشتیبانی از کاربران مایکروسافت ۳۶۵ با ویژگی‌های خودکارسازی برای ورد، اکسل، پاورپوینت، اوت‌لوک و تیمز طراحی شده است. همچنین با موتور جست‌وجوی بینگ و سیستم عامل ویندوز کار می‌کند. مایکروسافت کوپایلت که نواده تلاش‌های قبلی سمت کاربر مانند کلیپی و کورتانا است که جایگزین آن‌ها می‌شود، پیشنهادهایی ارائه می‌دهد، وظایف را خودکار می‌کند و هدف آن کارآمدتر و پربارتر کردن کاربران است.

۶. قانون ساربینز-اکسلی ۲۰۰۲ که ۳۰ ژوئیه ۲۰۰۲ به امضای جورج دبلیو بوش، رئیس‌جمهور آمریکا رسید، در مجلس سنای آمریکا به نام قانون اصلاح حسابداری شرکت‌های سهامی عام و محافظت از سرمایه‌گذار و در مجلس نمایندگان آمریکا به نام قانون حساب‌دهی و مسئولیت‌پذیری شرکتی و حسابرسی طرح و بررسی شده بود. از آن جا که این قانون فدرال آمریکا در نتیجه پشتیبانی پُل ساربینز (سناتور دموکرات - از مریلند - مجلس سنای آمریکا) و مایکل جی. آکسلی (نماینده‌ی جمهوری‌خواه - از اوهایو - مجلس نمایندگان آمریکا) به تصویب رسید؛ پس از تصویب، به نام قانون ساربینز-اکسلی ۲۰۰۲ یا سارباکس یا ساکس شهرت یافت. این قانون، استانداردهای جدید یا بهبودیافته‌ای را برای هیأت مدیره‌ها و مدیران شرکت‌های عام، و مؤسسات حسابداری عمومی آمریکا مقرر کرده است. طبق این قانون، مدیران ارشد شرکت‌های عام آمریکا مکلف‌اند شخصاً درستی اطلاعات مالی شرکت را گواهی کنند. همچنین، جریمه‌های سنگین و جدی‌تری نیز برای فعالیت‌های مالی متقلبانه مقرر شده‌است. این قانون، استقلال حسابرسان مستقل - که درستی صورت‌های مالی شرکت‌ها را بررسی می‌کنند- و نقش نظارتی هیأت مدیره‌ها را افزایش داده است.

۷. در امنیت رایانه‌ای سندباکس (به انگلیسی: Sandbox) یک سازوکار حفاظتی برای جدا نگاه داشتن بعضی نرم‌افزارهای در حال اجرا در آن واحد با دیگر نرم‌افزارهاست و اغلب برای اجرای کدهای تست نشده یا برنامه یا تارنماهای غیرقابل اعتماد مورد استفاده قرار می‌گیرد تا خطرات احتمالی سیستم عامل یا میزبان را تهدید نکند.

۸. مدل زبانی بزرگ (اختصاری LLM)، سامانه‌های هوش مصنوعی هستند که برای درک، تولید و پاسخ‌گویی به زبان انسان طراحی شده‌اند. آنها (بزرگ) نامیده می‌شوند زیرا حاوی میلیاردها پارامتر هستند که به آن‌ها امکان می‌دهد الگوهای پیچیده در داده‌های زبان را پردازش کنند.

۹. رویکردی برای ارزیابی میزان فعالیت یک شرکت به نمایندگی از آن اهداف اجتماعی است که فراتر از نقش یک شرکت برای به حداکثر رساندن سود از طرف سهامداران شرکت است.

۱۰. فورچون جهانی ۵۰۰ (به انگلیسی: Fortune Global ۵۰۰)، فهرستی از ۵۰۰ شرکت بین‌المللی فعال در صنایع مختلف می‌باشد، که به صورت سالانه توسط مجله‌ی فورچون رتبه‌بندی و منتشر می‌شود.

رهیابی ظهور هوش مصنوعی در ارزش گذاری: فرصت‌ها، ریسک‌ها و استانداردها

مقاله‌ی دیدگاه‌های شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش گذاری (IVSC)

مرتضی اسدی و هانیه اخوان

مقاله‌های دیدگاهی

شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) در فواصل زمانی نامنظم مقاله‌های دیدگاهی^۱ را منتشر می‌کند که بر موضوعات مرتبط با ارزش‌گذاری و مسائل نوظهور تمرکز دارند. این مقالات چندین هدف را دنبال می‌کنند: در مورد موضوعات ارزش‌گذاری، به صورتی که به استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری^۲ مربوط می‌شود، بحث و تبادل نظر می‌کنند؛ اطلاعات زمینه‌ای در مورد یک موضوع از دیدگاه نهاد تدوین‌کننده‌ی استاندارد ارائه می‌دهند؛ و از جامعه‌ی ارزش‌گذاری در به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) از طریق راهنمایی و مطالعات موردی پشتیبانی می‌کنند.

مقاله‌های دیدگاهی، مکمل استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) هستند و جایگزین یا ارجح بر استانداردها محسوب نمی‌شوند. ارزش‌گذاران مسئولیت دارند که هنگام انجام ارزش‌گذاری‌ها، استانداردها را مطالعه و از آنها پیروی کنند. نظرات و دیدگاه‌های بیان‌شده در این مقاله دیدگاهی، متعلق به نویسندگان و مشارکت‌کنندگان است و لزوماً منعکس‌کننده‌ی موضع رسمی شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری،^۳ اعضای کمیته‌ی تدوین استانداردها، یا سازمان‌های وابسته به آنها، نیست.

مقدمه

هرچند فناوری برای چندین دهه در فرآیندهای ارزش‌گذاری به‌کار رفته است، اما پیشرفت‌های اخیر ممکن است تأثیری عمیق بر شیوه‌ی انجام و گزارش ارزش‌گذاری‌ها بگذارد. شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) بر این باور است فناوری به‌طور مستمر در حال تکامل است و به‌صورت فزاینده‌ای بر عمل ارزش‌گذاری تأثیر می‌گذارد. همانند تمام تحولاتی که می‌توانند حرفه‌ی ارزش‌گذاری را شکل دهند یا بر آن اثرگذار باشند، شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) این پیشرفت‌ها را به‌طور فعال پایش می‌کند. تعهد ما همچنان بر حمایت از ارزش‌گذاران حرفه‌ای از طریق کمک به آنها برای مدیریت تغییرات، از جمله استفاده‌ی اثربخش و مناسب از فناوری در قالب یک چارچوب ارزش‌گذاری قوی و مبتنی بر اصول است.

شورای بین‌المللی استانداردهای ارزش‌گذاری، جایگزینی ارزش‌گذاران حرفه‌ای با فناوری را تأیید نمی‌کند و همچنان بر نقش حیاتی قضاوت انسانی، تردید حرفه‌ای و پاسخ‌گویی در فرآیند ارزش‌گذاری تأکید می‌کند. این نهاد حوزه‌های زیر را به‌عنوان حوزه‌هایی که تغییرات قابل‌ملاحظه‌ای در ارزش‌گذاری‌ها در آنها رخ داده است، شناسایی کرده است:
ا. دریافت و تفسیر داده‌ها، شامل تصاویر و سایر داده‌های غیر ساختاریافته

ا.ا. محاسبه و تحلیل، شامل مدل‌ها و تحلیل‌های

جدید استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) که از تاریخ ۳۱ ژانویه ۲۰۲۵ لازم‌الاجراست، الزامات مرتبط با راهبری شرکتی، داده‌ها و ورودی‌ها، مدل‌های ارزش‌گذاری و کنترل کیفیت را دربر می‌گیرد.

همچنین، واژه‌نامه این استانداردها شامل تعاریف زیر است: **مدل ارزش‌گذاری خودکار:** نوعی مدل که با استفاده از یک الگوریتم یا سایر تکنیک‌های محاسباتی، بدون به‌کارگیری قضاوت حرفه‌ای ارزش‌گذار بر مدل (شامل ارزیابی و انتخاب ورودی‌ها یا بازبینی خروجی‌ها)، محاسبه‌ی خودکار برای دارایی مشخصی در تاریخ معین ارائه می‌دهد.

مدل ارزش‌گذاری: پیاده‌سازی کمی یک روش به صورت کامل یا جزئی که ورودی‌ها را به خروجی‌هایی تبدیل می‌کند که در توسعه‌ی ارزش مورد استفاده قرار می‌گیرند.

علاوه‌براین، استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۰ (IVS100) چارچوب ارزش‌گذاری اکنون بخشی درخصوص استفاده از کارشناس یا سازمان خدمت‌رسان را شامل می‌شود. این بند تصریح می‌کند در صورتی که ارزش‌گذار از دانش، مهارت، تجربه یا داده‌های لازم برای انجام تمام جنبه‌های ارزش‌گذاری برخوردار نباشد، می‌تواند از این اشخاص یا سازمان‌ها کمک بگیرد، مشروط بر این‌که این موضوع در دامنه‌ی کار توافق و افشا شود. این امر به‌ویژه به منابع‌یابی و پردازش داده‌ها و تأمین مدل‌های ارزش‌گذاری مرتبط است. همچنین استانداردهای IVS (لازم‌الاجرا از ۳۱ ژانویه ۲۰۲۵)

پیش‌بینی‌کننده، پرس‌وجو، گزارشگری و ارائه برخی از مدل‌های زبانی بزرگ هوش مصنوعی (LLM) شناخته‌شده که کمابیش توانایی انجام همه‌ی موارد فوق را دارند، عبارت‌اند از: ChatGPT متعلق به OpenAI، Claude متعلق به Anthropic، Copilot متعلق به Microsoft، Deepseek متعلق به ic، Gemini متعلق به Google DeepMind، Grok متعلق به XAI، به‌علاوه‌ی بسیاری از سیستم‌های اختصاصی مبتنی بر یادگیری ماشینی.

این مقاله به شرح دیدگاه‌های زیر می‌پردازد:

- برداشت شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) از تأثیر فناوری‌های اخیر بر ارزش‌گذاری‌ها.
 - فرصت‌ها و تهدیدهای ناشی از این فناوری‌ها برای ارزش‌گذاری.
 - چگونگی پرداختن استانداردهای فعلی IVS به تأثیر بالقوه‌ی فناوری بر ارزش‌گذاری.
 - حوزه‌های بالقوه برای بهبود استانداردها توسط شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) به‌منظور پاسخ‌گویی بهتر به این فناوری‌های نوین.
 - علاوه‌براین، این مقاله از دیدگاه‌های ذی‌نفعان برای درک نیازهای آینده در تعیین استانداردها بازخورد می‌گیرد.
- استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) (لازم‌الاجرا از ۳۱ ژانویه ۲۰۲۵) و فناوری ارزش‌گذاری با توجه به پیشرفت‌های فناورانه‌ی قابل‌توجه اخیر، نسخه‌ی

در فرآیند ارزش گذاری می پردازد. استاندارد بین المللی ارزش گذاری ۱۰۵ (IVS105) مدل های ارزش گذاری: مدل های ارزش گذاری استانداردهای بیشتری دربارهی استفاده از کارشناس یا سازمان ارائه دهندهی خدمات مربوط، ویژگی های مدل های ارزش گذاری مناسب و انتخاب و به کارگیری مدل ها ارائه می کند. این استاندارد همچنین تصریح می کند که:

«مدل های ارزش گذاری می توانند به صورت داخلی توسعه یابند یا به طور خارجی از جانب یک کارشناس یا سازمان ارائه دهندهی خدمات مربوط تعریف شوند.» اما «در تمام موارد، ارزش گذار باید قضاوت حرفه ای و تردید حرفه ای را در انتخاب و استفاده از مدل های ارزش گذاری و به کارگیری ورودی های مورد استفاده در مدل ارزش گذاری اعمال کند.» علاوه بر این، استانداردهای بین المللی ارزش گذاری (IVS) تصریح می کنند که: «هیچ مدلی بدون به کارگیری قضاوت حرفه ای توسط ارزش گذار - برای مثال، یک مدل ارزش گذاری خودکار (AVM) نمی تواند یک ارزش گذاری منطبق با استانداردهای بین المللی ارزش گذاری (IVS) ارائه دهد.»

در حال حاضر، هیچ مدل ارزش گذاری، حتی مدلی که از هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی یا یادگیری عمیق استفاده می کند، بدون قضاوت حرفه ای ارزش گذار نمی تواند یک ارزش گذاری منطبق با استانداردهای بین المللی ارزش گذاری (IVS) ارائه دهد؛ زیرا علاوه بر بسیاری از الزامات دیگر مندرج در این استانداردها (لازم الاجرا از ۳۱ ژانویه ۲۰۲۵)، چنین

شامل استانداردهای جدید زیر در خصوص داده ها و ورودی ها و مدل های ارزش گذاری است:

- استاندارد بین المللی ارزش گذاری ۱۰۴ (IVS104): داده ها و ورودی ها
- استاندارد بین المللی ارزش گذاری ۱۰۵ (IVS105): مدل های ارزش گذاری

استاندارد بین المللی ارزش گذاری ۱۰۴: داده ها و ورودی ها

- این استاندارد الزامات مربوط به انتخاب و استفاده از داده هایی که به عنوان ورودی در ارزش گذاری به کار می روند را تعیین می کند. هدف ارزش گذاری حداکثرسازی استفاده از داده های مرتبط و قابل مشاهده تا حد امکان است. استاندارد بین المللی ارزش گذاری ۱۰۴ (IVS104) داده ها و ورودی ها، استانداردهای بیشتری در زمینهی استفاده از کارشناس یا سازمان خدمت رسان مربوط، ویژگی های داده های مربوط، انتخاب ورودی و مستندسازی داده ها و ورودی ها بیان می کند. گفتنی است که این فصل تصریح می کند: «ارزش گذار مسئول ارزیابی و انتخاب داده ها، مفروضات و تعدیلاتی است که باید بر اساس قضاوت حرفه ای و تردید حرفه ای در ارزش گذاری به عنوان ورودی به کار گرفته شوند.»

استاندارد بین المللی ارزش گذاری ۱۰۵: مدل های ارزش گذاری

این استاندارد به انتخاب و استفاده از مدل های ارزش گذاری

مدلی الزامات زیر را که در استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۵ (IVS105) مدل‌های ارزش‌گذاری در زمینه‌ی انتخاب و استفاده از مدل ارزش‌گذاری وجود دارد، احراز خواهد کرد:

- ۰۲،۴۰ صرف‌نظر از این‌که مدل ارزش‌گذاری به صورت داخلی توسعه یافته یا به‌طور خارجی تعریف شده باشد، ارزش‌گذار باید مدل ارزش‌گذاری را ارزیابی کند تا اطمینان یابد که مدل برای کاربرد مورد نظر مناسب است.
- ۰۳،۴۰ ارزش‌گذار باید شیوه‌ی عملکرد مدل ارزش‌گذاری را درک کند.

گفتنی است که این امر به‌معنای عدم امکان استفاده از مدلی که از هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی یا یادگیری عمیق بهره می‌برد، به‌عنوان ابزاری کمکی برای ارزش‌گذار در کار ارزش‌گذاری نیست. ارزش‌گذار باید طراحی و پیاده‌سازی مدل ارزش‌گذاری و محدودیت‌های آن را درک کند و قادر باشد با به‌کارگیری قضاوت حرفه‌ای، تناسب اجزای مورد استفاده در ارزش‌گذاری را ارزیابی کند.

در واقع، هیأت‌های فنی شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) افزایش استفاده از فناوری در فرآیند ارزش‌گذاری را - چه در بخشی از فرآیند تعیین ارزش و چه در کل فرآیند یا تهیه‌ی گزارش ارزش‌گذاری، مشاهده کرده‌اند. نمونه‌هایی از حالت نخست شامل استفاده از گردآوری داده‌های پیشرفته و مدل‌های ارزش‌گذاری در نرم‌افزارهای متداولی است که توسط سازمان‌های خدمت‌رسان مربوط مانند Bloomberg erg یا Capital IQ ارائه می‌شوند، یا استفاده از نرم‌افزارهای مدل‌سازی یا گزارشگری ارزش‌گذاری که ممکن است اشکالی از هوش مصنوعی در سیستم‌های خود داشته باشند. باید توجه داشت که طبق استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS): «اگر ورودی‌های اساسی ناکافی باشند یا نتوان آن‌ها را به‌طور کافی توجیه کرد، ارزش‌گذاری با استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) مطابقت نخواهد داشت».

هیأت‌بازنگری شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC SRB) اذعان دارد که این حوزه به‌سرعت در حال پیشرفت است و ممکن است در ویرایش‌های آتی استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری به‌دلیل توسعه‌های بیشتر در حوزه‌های هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی و یادگیری عمیق، تغییراتی ایجاد شود.

فرصت‌ها و ریسک‌ها

هوش مصنوعی (AI) در حال حاضر توسط ارزش‌گذاران استفاده می‌شود، هرچند میزان و شیوه‌ی استفاده از هوش مصنوعی در بازارهای مختلف و حتی درون یک بازار می‌تواند تفاوت چشمگیری داشته باشد.

طبق بیانیه‌ی مقدماتی مؤسسه‌ی ارزش‌گذاران خبره‌ی کسب‌وکار (CBVI)^۸ درباره‌ی هوش مصنوعی، در حال حاضر دو نوع اصلی از هوش مصنوعی در خدمات مالی و دعاوی حقوقی به‌کار می‌روند:

- هوش مصنوعی پیش‌بینی‌کننده:^۹ برای تحلیل مجموعه داده‌های عظیم به‌منظور پیش‌بینی روندها و شناسایی الگوها استفاده می‌شود و به کارشناسان کمک می‌کند تصمیمات آگاهانه بگیرند. همچنین برای شناسایی ریسک‌ها و فرصت‌های بالقوه در بازار به‌کار می‌رود.

- ابزارهای هوش مصنوعی مولد:^{۱۰} مانند ChatGPT، DALL - E، Gemini، Copilot و Midjourney برای تولید محتوای اصیل شامل متن، تصویر، ویدئو یا صدا در پاسخ به درخواست استفاده‌کنندگان به‌کار می‌روند. این سیستم‌ها اغلب توسط مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)^{۱۱} پشتیبانی می‌شوند که از حجم عظیمی از داده‌ها الگو می‌گیرند.

هوش مصنوعی می‌تواند با خودکارسازی وظایف ارزش‌گذاری ساده‌تر - از جمله تهیه‌ی گزارش - به ارزش‌گذار کمک کند و این امکان را فراهم آورد که ارزش‌گذار تمرکز خود را بر مسائل مهم‌تر ارزش‌گذاری معطوف کند، جایی که سطوح بالاتری از قضاوت حرفه‌ای و تردید حرفه‌ای مورد نیاز است.

در حوزه‌ی ارزش‌گذاری املاک، مدل‌های ارزش‌گذاری خودکار (AVM) به‌طور فزاینده‌ای توسط بانک‌ها به‌همراه گزارش‌های ارزش‌گذاری برای تصمیم‌گیری‌های وام‌دهی تضمین‌شده بر روی املاک مسکونی استفاده می‌شوند.

استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۵ مدل‌های ارزش‌گذاری، الزام می‌کند که ارزش‌گذار باید مدل ارزش‌گذاری را ارزیابی و درک کند، تا اطمینان حاصل شود که مدل برای کاربرد مورد نظر مناسب است.

فرآیند ارزش‌گذاری استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS)

ارزش صحیح استفاده شده و هیچ‌گونه ناسازگاری در ارزش گزارش شده وجود ندارد.

استاندارد بین‌المللی ارزش گذاری ۱۰۳ (IVS103): رویکردهای ارزش گذاری

هوش مصنوعی و سایر اشکال فناوری ممکن است تأثیر اندکی بر رویکردهای ارزش گذاری داشته باشند که این امر در حوزه‌ی قضاوت حرفه‌ای ارزش‌گذار است. با این حال، استفاده از این فناوری‌ها می‌تواند بر روش‌شناسی ارزش گذاری مورد استفاده تأثیر بگذارد؛ به‌ویژه با توسعه‌ی روش‌شناسی‌های پیچیده‌تر که از هوش مصنوعی بهره می‌برند یا آن را ادغام می‌کنند. همان‌گونه که در ادامه نشان داده شده است، هوش مصنوعی می‌تواند نقش مهمی هم در داده‌های فراهم‌شده و هم در مدل ارزش گذاری ایفا کند.

استاندارد بین‌المللی ارزش گذاری ۱۰۴ (IVS104): داده‌ها و ورودی‌ها

بسیاری از ارائه‌دهندگان خدمات ارزش گذاری هم‌اکنون از هوش مصنوعی و سایر اشکال فناوری برای کمک به استخراج، تبدیل و پردازش داده‌ها استفاده می‌کنند. با این حال، در زمینه‌ی استفاده از فناوری برای این مقاصد، چندین فرصت و ریسک وجود دارد که در جدول زیر نشان داده شده‌اند. این عوامل فرصت و ریسک جامع نیستند. لازم به تأکید است که علم داده‌ها پیشرفت‌های بزرگی داشته است که این امر فرصت‌هایی برای پیدایش و رشد هوش مصنوعی به‌منظور کارایی و قابلیت‌های بیشتر آنها ایجاد می‌کند.

کاربرد هوش مصنوعی در فرآیند ارزش گذاری استانداردهای بین‌المللی ارزش گذاری (IVS)

هوش مصنوعی می‌تواند در مراحل مختلف فرآیند ارزش گذاری طبق استانداردهای بین‌المللی ارزش گذاری (IVS) به‌کار رود تا در اظهارنظر درباره‌ی ارزش کمک کند. با این حال، استفاده از آن هم فرصت‌ها و هم ریسک‌هایی را به همراه دارد که باید با قضاوت حرفه‌ای و تردید حرفه‌ای ارزش‌گذار به‌دقت ارزیابی و مدیریت شوند.

استاندارد بین‌المللی ارزش گذاری ۱۰۰ (IVS100): چارچوب ارزش گذاری

هوش مصنوعی و سایر اشکال فناوری می‌توانند به‌عنوان ابزاری مفید در فرآیند کنترل کیفیت ارزش گذاری برای تضمین انطباق با رویه‌های نظارت و کنترل مرتبط به‌کار گرفته شوند.

استاندارد بین‌المللی ارزش گذاری ۱۰۱ (IVS101): دامنه‌ی کار

هوش مصنوعی و سایر فناوری‌ها می‌توانند در تدوین دامنه‌ی کار از طریق خودکارسازی فرآیندها به‌کار روند و همچنین می‌توانند برای بررسی این‌که تمام عناصر مرتبط در دامنه‌ی کار لحاظ شده‌اند، مورد استفاده قرار گیرند.

استاندارد بین‌المللی ارزش گذاری ۱۰۲ (IVS102): مبانی ارزش

هوش مصنوعی و سایر فناوری‌ها می‌توانند برای بازبینی گزارش‌های ارزش گذاری به‌کار روند تا بررسی شود که مبانی

استخراج داده‌ها (و جمع‌آوری داده‌ها)	
فرصت‌ها	<ul style="list-style-type: none"> استخراج داده‌ها از منابع وب: استفاده از ابزارهای خودکار برای جمع‌آوری اطلاعات از اینترنت. آموزش پژوهشی با داده‌ها: استفاده از داده‌های عمومی یا خصوصی (با مجوز) برای آموزش مدل‌ها و تحلیل‌های مختلف.
ریسک‌ها	<ul style="list-style-type: none"> دشواری در یافتن منبع داده: ممکن است منابع داده مورد نیاز به راحتی در دسترس نباشند. قابلیت اتکالی منبع داده: اطمینان از صحت و اعتبار داده‌های استخراج شده. کامل بودن داده‌ها: داده‌ها ممکن است ناقص باشند و تصویر کاملی از واقعیت ارائه ندهند. حفظ حریم خصوصی / محرمانگی مشتری: رعایت اصول محرمانگی در استفاده از داده‌های حساس. راستی‌آزمایی و استفاده از قضاوت حرفه‌ای: لزوم بررسی دستی داده‌ها و اعمال قضاوت حرفه‌ای برای تأیید صحت آن‌ها. مسائل مربوط به مالکیت داده‌ها: تعیین حقوق مالکیت داده‌ها، به ویژه در موارد استفاده از منابع ثالث. حساسیت‌ها در مورد تاریخ‌گذاری ارزش و تاریخ اطلاعات ارائه شده: تفاوت در تاریخ‌های ارزیابی و تاریخ جمع‌آوری اطلاعات می‌تواند به نتایج نادرست منجر شود.

تبدیل و پردازش (پاک‌سازی) داده‌ها	
فرصت‌ها	<ul style="list-style-type: none"> ساختاردهی داده‌های بدون ساختار: تبدیل داده‌های خام و بی‌نظم به فرمت‌های قابل تحلیل. تحلیل داده‌های مقایسه‌ای (روندها و بینش‌ها): بررسی و مقایسه‌ی داده‌ها برای شناسایی الگوها و روندهای پنهان. تلفیق چندین منبع داده: ترکیب داده‌های مختلف از منابع گوناگون برای ایجاد یک مجموعه جامع.
ریسک‌ها	<ul style="list-style-type: none"> منبع و قابلیت اتکالی داده‌های مرتبط با هوش مصنوعی: داده‌های مورد استفاده برای آموزش مدل‌های هوش مصنوعی ممکن است دارای خطاهای سیستمی یا سوگیری باشند. سوءتعبیر در تجمیع داده‌ها: احتمال برداشت نادرست از داده‌ها در فرآیند تلفیق و تجمیع. راستی‌آزمایی و استفاده از قضاوت حرفه‌ای: نیاز به تأیید نهایی نتایج پردازش داده‌ها با استفاده از تخصص انسانی.

استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری IVO5 (IVS105):
مدل‌های ارزش‌گذاری
 استفاده از هوش مصنوعی و سایر فناوری‌ها برای مدل‌های
 ارزش‌گذاری همچنان حوزه‌ای در حال توسعه است و می‌تواند

به دو بخش تقسیم شود: استفاده از فناوری برای مدل‌های
 ارزش‌گذاری خود مدل‌ها و تحلیل سناریو. با این حال، در
 این حوزه نیز چندین فرصت و ریسک مرتبط وجود دارد که
 در جداول زیر نشان داده شده‌اند و این فهرست جامع نیست.

مدل‌سازی ارزش‌گذاری	
فرصت‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد مدل‌های ارزیابی با داده‌های بیشتر: ساخت مدل‌هایی که از حجم وسیعی از داده‌ها بهره می‌برند. • تسهیل توسعه مدل‌های مختلف: هوش مصنوعی می‌تواند به سرعت مدل‌های گوناگون را ایجاد کرده و امکان مقایسه‌ی آن‌ها را فراهم کند. • مقایسه‌ی سریع مدل‌های ارزش‌گذاری بر اساس درآمد و مدل جریان نقدی از طریق هوش مصنوعی: مقایسه مدل‌هایی مانند مدل سرمایه‌گذاری درآمد و مدل جریان نقدی به کمک هوش مصنوعی به سرعت انجام می‌شود.
ریسک‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • نیاز به هوش مصنوعی قابل فهم برای توضیح مدل‌ها: دشواری در توضیح منطق و عملکرد مدل‌های هوش مصنوعی (مسئله‌ی «جعبه سیاه»). • مسائل مربوط به اتکا به مدل‌های هوش مصنوعی: تردید در مورد دقت و قابلیت اتکای نتایج به دست آمده توسط هوش مصنوعی. • خطا در مدل یا مدل نامناسب: احتمال استفاده از مدل‌های دارای خطا یا مدل‌های نامناسب برای یک سناریوی خاص.

تحلیل سناریو	
فرصت‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • توانایی ایجاد سناریوهای متعدد: امکان ساخت و بررسی تعداد زیادی از سناریوهای مختلف در مدت زمان کوتاه. • استفاده از تحلیل‌های پیچیده مانند تحلیل مونت کارلو: بهره‌گیری از روش‌های آماری پیشرفته برای پیش‌بینی دقیق‌تر.
ریسک‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • عدم شفافیت و قابلیت توضیح‌پذیری: دشواری در درک نحوه تولید نتایج توسط مدل هوش مصنوعی. • اعمال سوگیری (در انتخاب و اجرا): سوگیری‌های موجود در داده‌ها می‌توانند به نتایج نادرست و مغرضانه منجر شوند. • عدم توجه کافی به سناریوهای جایگزین یا سفارشی‌شده: احتمال نادیده گرفتن سناریوهای مهم و منحصر به فرد که در مدل‌های خودکار لحاظ نشده‌اند.

تأکید بر بی طرفی، دقت و تناسب همه اطلاعات ارائه شده.

بهبودهای احتمالی آتی در استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS)

هرچند همان‌گونه که در بالا بیان شد، استفاده از فناوری فرصت‌های قابل‌ملاحظه‌ای برای بهبود ارزش‌گذاری فراهم می‌آورد، این امر همچنین چالش‌ها و ریسک‌هایی در حوزه‌های زیر ایجاد می‌کند که هیأت‌های فنی شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) در حال بررسی آن‌ها برای بهبودهای آتی هستند:

- شفافیت
- داده‌ها و ورودی‌ها
- مدل‌ها و سیستم‌های ارزش‌گذاری
- کنترل کیفیت

استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۶ (IVS106): مستندسازی و گزارشگری

هوش مصنوعی و سایر اشکال فناوری هم‌اکنون به‌طور مکرر توسط برخی ارزش‌گذاران برای کمک به نگارش گزارش‌های ارزش‌گذاری استفاده می‌شوند - خواه از طریق استفاده از ChatGPT یا سایر اشکال هوش مصنوعی عمومی برای بخشی از ارزش‌گذاری مانند توضیح بازار، یا در موارد دیگر، از طریق فرآیندهای کاملاً خودکار گزارش‌نویسی درون شرکت. با این حال، چندین فرصت و ریسک در استفاده از فناوری برای این مقاصد وجود دارد که در جداول زیر نشان داده شده‌اند و این فهرست جامع نیست.

هنگام نگارش گزارش ارزش‌گذاری، ضروری است که ارزش‌گذار کنترل کامل بر محتوای گزارش داشته باشد، از جمله اطمینان از اهمیت و ارتباط توصیف‌ها، تأیید منابع داده‌ها، و

تولید گزارش / قالب / ارائه

فرصت‌ها	ریسک‌ها
<ul style="list-style-type: none"> • فعال کردن تولید گزارش: تسهیل فرآیند تهیه گزارش‌های خودکار. • تهیه‌ی پیش‌نویس خلاصه اجرایی: امکان ایجاد خلاصه‌های مدیریتی به صورت خودکار. • ارائه‌ی تفسیر بازار: تولید تحلیل‌های خودکار در مورد روندهای بازار. • ارائه‌ی شخصی‌سازی شده به مشتریان: تهیه گزارش‌ها و ارائه‌های متناسب با نیازهای هر مشتری. 	<ul style="list-style-type: none"> • نتیجه‌گیری‌های غیر قابل‌انکا یا نادرست (خطاهای تولیدشده توسط مدل، که به‌عنوان توهمات هوش مصنوعی نیز شناخته می‌شوند): تولید اطلاعات غلط یا نامعتبر توسط هوش مصنوعی. • مسائل مربوط به محرمانگی مشتری: ریسک افشای اطلاعات محرمانه مشتریان. • مسائل مربوط به مالکیت داده‌ها: مشکلات حقوقی در مورد داده‌هایی که برای تولید گزارشات استفاده شده‌اند.

شفافیت

در حال حاضر، شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) آگاه است که تعدادی از ارزش‌گذاران، چه آگاهانه و چه ناآگاهانه، از عناصر هوش مصنوعی در ارزش‌گذاری‌ها یا برای کمک در نگارش گزارش استفاده می‌کنند. هیأت بازنگري استانداردها و هیأت‌های فنی شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) شفافیت را یک اصل کلی بسیار مهم در استانداردهای ارزش‌گذاری می‌دانند. این موضوع بر عهده‌ی ارزش‌گذار است که هنگام به‌کارگیری استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۱ (IVS101) دامنه‌ی کار یا در استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۶ (IVS106): مستندسازی و گزارشگری تصریح کند که آیا از هوش مصنوعی در فرآیند ارزش‌گذاری استفاده خواهد شد یا شده است، و جزئیاتی در مورد چه چیزی، چرا و چگونه از هوش مصنوعی استفاده شده، ارائه دهد.

شفافیت یکی از اصول اصلی استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) است. ارزش‌گذاران باید افشا کنند که آیا، چگونه، و چرا هوش مصنوعی (AI) را به کار برده‌اند.

ارزش‌گذاران باید با حفظ کنترل کامل بر کل فرآیند ارزش‌گذاری، از شرایط «جعبه سیاه» اجتناب کنند.

داده‌ها و ورودی‌ها

اطمینان از دقت و قابلیت اتکای داده‌های مورد استفاده در ارزش‌گذاری‌ها حیاتی است، به‌ویژه هنگامی که مدل‌های آینده ممکن است قادر باشند نه تنها داده‌ها را تأمین کنند بلکه داده‌های مورد استفاده در مدل‌ها را ایجاد کنند. استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۴ (IVS104) داده‌ها و ورودی‌ها تصریح می‌کند که:

«۱.۴۰. ورودی‌ها باید از داده‌های مرتبط، در چارچوب دارایی یا بدهی مورد ارزش‌گذاری، دامنه‌ی کار، روش ارزش‌گذاری و مدل ارزش‌گذاری انتخاب شوند. ۲.۴۰. ورودی‌ها باید برای مدل‌های ارزش‌گذاری مورد استفاده جهت ارزش‌گذاری دارایی و/یا بدهی، بر اساس قضاوت حرفه‌ای ارزش‌گذار، کافی باشند.»

و همچنین بیان می‌دارد: «۱.۵۰. منبع، انتخاب و استفاده از داده‌ها و ورودی‌های مهم باید توضیح داده، توجیه و مستندسازی شود. ۲.۵۰. مستندسازی باید به حدی کافی باشد که ارزش‌گذار با اعمال قضاوت حرفه‌ای خود بتواند درک کند که چرا داده‌های خاصی مرتبط تشخیص داده شده و ورودی‌ها معقول انتخاب شده‌اند.»

در نتیجه، ارزش‌گذار باید از ابزارهایی مانند نمونه‌برداری، معیارگذاری، کالیبراسیون، استفاده از جایگزین و/یا محاسبه‌ی مجدد بهره بگیرد تا بتواند قضاوت حرفه‌ای و تردید حرفه‌ای خود را به کار گیرد و اطمینان حاصل کند که نمونه‌ی داده‌ها کافی و ورودی‌های مورد استفاده مناسب و هدفمند هستند. علاوه بر این، استفاده از هوش مصنوعی متن‌باز یا در برخی موارد متن‌بسته، بدون اقدامات حفاظتی کافی، ممکن است ریسک‌هایی را برای محرمانگی مشتری ایجاد کند. بدون خطوط تفکیک روشن، چنین استفاده‌ای می‌تواند قوانین حفاظت از داده‌ها را نقض کرده یا ناخواسته توافق‌نامه‌های عدم افشا را زیر پا بگذارد. همچنین ممکن است برای مقابله با تهدیدات در حال تحول، شبکه‌های پیچیده و نیاز ارزش‌گذاران به حفاظت از اطلاعات حساس، افزایش امنیت سایبری مورد نیاز باشد.

مدل‌ها و سیستم‌های ارزش‌گذاری

ارزش‌گذار موظف است مدل ارزش‌گذاری را درک و ارزیابی کرده و از مناسب بودن آن برای هدف اطمینان حاصل کند.

استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۱۰۵ (IVS105) مدل‌های ارزش‌گذاری بیان می‌دارد: «صرف‌نظر از این که مدل ارزش‌گذاری داخلی توسعه یافته یا از منبع خارجی تهیه شده است، ارزش‌گذار باید مدل ارزش‌گذاری را ارزیابی کند تا مشخص شود که مدل برای استفاده مورد نظر خود مناسب است.»

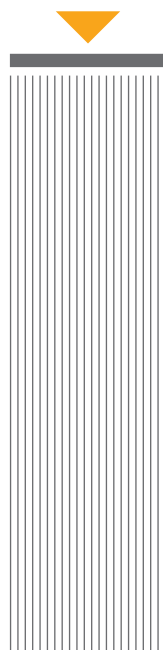
و همچنین تصریح می‌کند:

«۱.۴۰. مدل ارزش‌گذاری باید از نظر عملکرد مورد آزمایش قرار گیرد و خروجی‌های آن از نظر دقت تحلیل شوند. هر گونه محدودیت مهم، همراه با هر گونه تعدیل بالقوه مهم، باید شناسایی شود.

۱.۴۰. مدل‌های ارزش‌گذاری که در طول زمان استفاده می‌شوند، باید نگهداری، نظارت، ارزیابی و تنظیم شوند تا از مناسب، دقیق و کامل بودن آنها اطمینان حاصل شود.»

این امر به ویژه چالش‌برانگیز است، زیرا برخی از مدل‌های هوش مصنوعی آن‌قدر پیچیده هستند که درک آن‌ها به مدل دیگری نیاز دارد که برای ترجمه‌ی رفتار آن‌ها به اصطلاحات قابل فهم برای انسان طراحی شده است - فرآیندی که به‌عنوان هوش مصنوعی قابل توضیح شناخته می‌شود.

با پیچیده‌تر شدن مدل‌های ارزش‌گذاری، افزایش انجام آزمون در فرآیند ارزش‌گذاری ضروری خواهد بود. ارزش‌گذاران باید به‌طور منظم از طریق توسعه‌ی مدل، اعتبارسنجی مدل، و نظارت بر مدل، از عملکرد صحیح آن‌ها اطمینان حاصل کنند. این فرآیند می‌تواند شامل تکنیک‌هایی مانند معیارگذاری،

تحلیل سری‌های زمانی، نظارت بر عملکرد یا ارزش‌گذاری‌های مستقل باشد، همگی این موارد از به‌کارگیری قضاوت حرفه‌ای و تردید حرفه‌ای برای تأیید مناسب بودن مدل ارزش‌گذاری برای هدف مورد نظر پشتیبانی می‌کنند.

اداره‌ی سرپرستی مؤسسات مالی کانادا (OSFI) بیان می‌کند: «قابلیت توضیح‌پذیری خروجی‌های مدل، توانایی کاهش ریسک‌ها و پیامدهای ناخواسته مرتبط با استفاده از آن‌ها را افزایش داده و از استحکام و پاسخ‌گویی مدل پشتیبانی می‌کند.» علاوه بر این، همان‌گونه که در بیانیه‌ی یونسکو آمده است، ارزش‌گذار باید اطمینان حاصل کند که هیچ سوگیری الگوریتمی وجود ندارد: «هوش مصنوعی بی‌طرف نیست: تصمیمات مبتنی بر هوش مصنوعی مستعد عدم‌دقت، نتایج تبعیض‌آمیز و سوگیری‌های درونی یا وارد شده هستند.» این امر بر ریسک پاسخ‌های نادرست هوش مصنوعی (توهمت) تأکید می‌کند که یک نگرانی اصلی برای ارزش‌گذارانی است که به‌دنبال اجتناب از سوگیری هستند. همانند هر ابزار دیگری که برای پشتیبانی از کار ارزش‌گذاری استفاده می‌شود، ارزش‌گذاران باید با اعمال قضاوت حرفه‌ای و تردید حرفه‌ای و با حفظ کنترل کامل بر کل فرآیند ارزش‌گذاری، از شرایط «جعبه سیاه» اجتناب کنند.

کنترل کیفیت

با توجه به افزایش استفاده از هوش مصنوعی و یادگیری عمیق در ارزش‌گذاری، ممکن است نیاز به بازنگری استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) باشد تا اطمینان حاصل شود که کنترل‌های کیفیت شامل بازبینی و چالش نیز می‌شوند. استاندارد بین‌المللی ارزش‌گذاری ۵۰۰ (IVS500) ابزارهای مالی پیشاپیش شامل الزامات زیر در زمینه‌ی به‌کارگیری کنترل کیفیت است:

«۰۱.۱۶۰ کنترل‌های کیفیت باید به‌گونه‌ای طراحی و اجرا شوند که به اطمینان از انجام ارزش‌گذاری‌ها مطابق با استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) کمک کنند.»

در حال حاضر، یک مدل ارزش‌گذاری، از جمله مدلی که از هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی، یا یادگیری عمیق استفاده می‌کند، نمی‌تواند بدون قضاوت حرفه‌ای ارزش‌گذار، یک ارزش‌گذاری مطابق با استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) تولید کند.

۰۲.۱۶۰ برای دستیابی به این هدف، کنترل‌های کیفیت باید از تاریخ ارزش‌گذاری تأیید کنند که فرآیندهای کنترل کیفیت موارد زیر را تضمین کرده‌اند:
(پ) فرآیندهای کنترل کیفیت بر موارد زیر اجرا شده‌اند:

۱. داده‌ها، مفروضات، تعدیلات و ورودی‌ها،

۲. انتخاب مدل‌ها برای تعیین ارزش،

۳. مداخلات دستی یا سایر مداخلات بر فرآیند تعیین‌شده،

۴. ارتباطات و مستندسازی فرآیند ارزش‌گذاری و ارزش

نهایی حاصل از آن.

در نسخه‌های آتی استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS)، الزامات مشابهی باید در استانداردهای عمومی گنجانده شوند تا اطمینان حاصل شود که درجه‌ی کافی از بازبینی و چالش در طول فرآیند ارزش‌گذاری وجود دارد.

نتیجه‌گیری

اگرچه ارزش‌گذاری‌هایی که صرفاً با استفاده از هوش مصنوعی، مدل‌های آماری خودکار، یادگیری ماشینی یا یادگیری عمیق انجام می‌شوند، در حال حاضر با استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) مطابقت ندارند، اما این فناوری‌ها فرصت‌های مهمی را برای ارزش‌گذاران فراهم می‌کنند تا فرآیند ارزش‌گذاری را بهبود بخشند. آنها می‌توانند به افزایش کارایی، گسترش دسترسی به داده‌ها و پشتیبانی از تحلیل‌های قوی‌تر کمک کنند. با این حال، استفاده از آنها سؤالات مهمی را نیز مطرح می‌کند در مورد این‌که چگونه ارزش‌گذاران می‌توانند قضاوت حرفه‌ای و تردید حرفه‌ای را به‌طور مداوم در طول فرآیند ارزش‌گذاری به‌کار ببرند، در حالی که ریسک ارزش‌گذاری را به‌طور مؤثر مدیریت می‌کنند؛ ریسکی که استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) آن را به‌عنوان «احتمال نامناسب بودن ارزش برای استفاده مورد نظر» تعریف می‌کند.

به‌منظور درک بهتر وسعت و ماهیت استفاده از هوش مصنوعی در ارزش‌گذاری‌ها، شورای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVSC) به دنبال دریافت نظرات ذی‌نفعان در مورد پرسش‌های زیر است.

پرسش‌ها

پرسش ۱: در حال حاضر، چگونه از هوش مصنوعی در ارزش‌گذاری‌های خود استفاده می‌کنید؟

پرسش ۲: چگونه داده‌های حاصل از هوش مصنوعی در فرآیندهای ارزش‌گذاری خود به کار می‌برید و چه تدابیر حفاظتی برای تضمین دقت و قابلیت اتکای آن‌ها در نظر گرفته‌اید؟

پرسش ۳: آیا فناوری‌های تشریح‌شده در این سند در حال حاضر بر نحوه‌ی انجام ارزش‌گذاری‌ها تأثیر می‌گذارند؟ لطفاً هرگونه فناوری نوظهور دیگری را که به باور شما بر شیوه‌های ارزش‌گذاری تأثیر می‌گذارد یا در آینده تأثیر خواهد گذاشت، توضیح دهید.

پرسش ۴: آیا فرصت‌ها و تهدیدهای مطرح‌شده به درستی بازتاب‌دهنده‌ی موارد تأثیرگذار بر حرفه ارزش‌گذاری هستند؟ آیا فرصت‌ها یا ریسک‌های دیگری وجود دارد که باید در نظر گرفته شوند؟

پرسش ۵: آیا بهبودهای پیشنهادی برای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) به اندازه‌ی کافی به فناوری‌های اخیر و فرصت‌ها و ریسک‌های مرتبط با آن‌ها می‌پردازد؟ آیا به‌روزرسانی یا بهبود دیگری را توصیه می‌کنید؟

پرسش ۶: اگر در حال حاضر از اتوماسیون در بخشی از فرآیند ارزش‌گذاری استفاده می‌کنید، لطفاً نحوه‌ی به‌کارگیری آن را توضیح دهید. علاوه بر این، چگونه این ابزارهای خودکار را کالیبره کرده و کنترل کیفیت را در طول فرآیند ارزش‌گذاری تضمین می‌کنید؟

پرسش ۷: آیا سازمان شما هیچ گونه ریسک محرمانگی بالقوه‌ای را که با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مرتبط است، شناسایی کرده است؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، چه اقدامات امنیتی سایبری اضافی برای مقابله با این تهدیدات نوظهور اجرا شده است؟

پرسش ۸: فناوری‌های اخیر چگونه بر قضاوت حرفه‌ای و تصمیم‌گیری در تهیه‌ی ارزش‌گذاری‌ها تأثیر گذاشته‌اند؟ لطفاً توضیح دهید که این تغییرات چگونه رخ می‌دهند و چرا اهمیت دارند.

پرسش ۵: آیا بهبودهای پیشنهادی برای استانداردهای بین‌المللی ارزش‌گذاری (IVS) به اندازه‌ی کافی به فناوری‌های اخیر و فرصت‌ها و ریسک‌های مرتبط با آن‌ها می‌پردازد؟ آیا به‌روزرسانی یا بهبود دیگری را توصیه می‌کنید؟

پرسش ۶: اگر در حال حاضر از اتوماسیون در بخشی از فرآیند ارزش‌گذاری استفاده می‌کنید، لطفاً نحوه‌ی به‌کارگیری آن را توضیح دهید. علاوه بر این، چگونه این ابزارهای خودکار را کالیبره کرده و کنترل کیفیت را در طول فرآیند ارزش‌گذاری تضمین می‌کنید؟

پرسش ۷: آیا سازمان شما هیچ گونه ریسک محرمانگی بالقوه‌ای را که با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مرتبط است، شناسایی کرده است؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، چه اقدامات امنیتی سایبری اضافی برای مقابله با این تهدیدات نوظهور اجرا شده است؟

منبع:

International Valuation Standards Council. (2025). Navigating the rise of artificial intelligence in valuation: Opportunities, risks, and standards. IVSC Perspectives Paper. <https://ivsc.org/wp-content/uploads/2025/07/Navigating-the-Rise-of-AI-in-Valuation-Opportunities-Risks-and-Standards.pdf>

پی‌نوشت‌ها:

1 - Perspectives Papers

2 - International Valuation Standards (IVS)

3 - International Valuation Standards Council (IVSC)

4 - Automated Valuation Model (AVM)

5 - Valuation Model

6 - The IVSC Standards Review Board (SRB)

7 - Artificial Intelligence

8 - Chartered Business Valuers Institute

9 - Predictive AI

10 - Generative AI

11 - Large Language Models (LLMs)

تجربه‌ی پیشگامانه‌ی حسابرسی داخلی در جنرال موتورز

وحید منتی، مرتضی عدل‌زاده

در همین دوره‌ی زمانی، مدیران شرکت جنرال موتورز با استقرار واحد حسابرسی داخلی که پشتیبان عملیات بین‌المللی شرکت بود، بر اهمیت کنترل‌های مالی تأکید کردند. کتابچه‌ای سیاه‌رنگ و چرمی که به کتابخانه دانشکده حسابداری دانشگاه می‌سی‌سی‌پی اهدا شده و با عنوان «شرکت جنرال موتورز: رویه‌های حسابرسی استاندارد» نام‌گذاری شده است، حاوی رویه‌های یکپارچه حسابرسی این شرکت است که در اواخر دهه ۱۹۲۰ تدوین شده‌اند. دسترسی به این دستورالعمل^۱ به خوانندگان امکان می‌دهد تا نگاهی از درون به تاریخچه حسابرسی داخلی در یکی از شرکت‌های پیشرو آمریکایی، در دوره‌ای پیش از استانداردسازی حسابرسی داخلی، داشته باشند. این مقاله با مروری بر معرفی حسابرسی داخلی در شرکت‌های آمریکایی آغاز می‌شود. سپس به بررسی وضعیت شرکت جنرال موتورز در دهه‌ی ۱۹۲۰ می‌پردازد و بر حاکمیت شرکتی

جنرال موتورز همچنان کنترل‌های مالی را در اولویت خود حفظ کرد. این مقاله تحلیلی منحصربه‌فرد از جنرال موتورز به‌عنوان یکی از پیشگامان به‌کارگیری حسابرسی داخلی در میان شرکت‌های آمریکایی ارائه می‌دهد.

۱- مقدمه

جنرال موتورز یک شرکت آمریکایی است که در سال ۱۹۰۸ تأسیس شد. در بخش عمده‌ای از قرن بیستم، همچنان بزرگ‌ترین تولیدکننده خودرو در جهان بوده است (بریکتانیای مانی، بدون تاریخ). تاریخچه‌ی این شرکت پر از چالش‌های بزرگ و موفقیت‌های چشمگیر است. در زمینه‌ی حسابداری، پیشرفت‌های مدیریتی در جنرال موتورز در دهه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این سال‌ها، با نفوذ و ورود مدیران ارشد مختلف، این شرکت پایه و اساس کنترل و مدیریت مالی را بنا کرد که همچنان جنرال موتورز بر آن استوار است.

چکیده

این مقاله اسناد آرشیوی مهمی را بررسی می‌کند که نشانگر روش‌های حسابرسی یکپارچه شرکت جنرال موتورز است که در اواخر دهه‌ی ۱۹۲۰ شکل گرفته بود. دستورالعمل «رویه‌های حسابرسی استاندارد»^۱ جنرال موتورز مطالبی بدیع و اصیل درباره‌ی حسابرسی داخلی در دوره‌ای که این حرفه هنوز استاندارد نشده بود، ارائه می‌دهد. بررسی رویه‌های تفصیلی این راهنما، نگاهی از درون به عملیات کسب‌وکار جهانی شرکت جنرال موتورز در آن دوره فراهم می‌آورد و این امکان را ایجاد می‌کند که نقش مدیریتی مهم حسابرس داخلی در این شرکت بهتر درک شود. افزون بر این، زمان‌بندی این دستورالعمل به دلیل محیط اقتصادی در بحران سال ۱۹۲۹ از اهمیت بالایی برخوردار است. با وجود تجربه‌ی شدیدترین رکود اقتصادی در ایالات متحده در دهه‌ی یادشده، شرکت

(راهبری)، ساختار، کنترل‌ها و عملیات بین‌المللی آن شرکت تمرکز می‌کند. در ادامه، مقاله منبع اصلی و جزئیات رویه‌هایی را که توصیف شده را بررسی می‌کند. دست‌آخر مقاله با پرداختن به اهمیت این دستورالعمل پایان می‌یابد.

۲- معرفی حسابرسی داخلی در شرکت‌های آمریکایی

روش‌های حسابرسی داخلی در طول قرن نوزدهم در میان چند صنعت خاص ایالات متحده، از جمله شرکت‌های راه‌آهن و سازمان‌های دولتی، وجود داشت. شرکت‌های راه‌آهن نیوانگلند اغلب به‌عنوان اولین شرکت‌های آمریکایی که حسابرسی داخلی را اجرا کردند، شناخته می‌شوند (پرویتس و مرینو، ۱۹۹۸؛ فینی، ۲۰۱۳). رشد سریع در مناطق جغرافیایی وسیع، شرکت‌های راه‌آهن را وادار کرد تا حساب‌سازان داخلی را برای نظارت بر تراکنش‌های مالی، به‌ویژه تراکنش‌های نقدی، در سراسر مکان‌های راه‌آهن منصوب کنند (بوکهورلت، ۱۹۸۳). پرویتس و سامسون (۲۰۰۰) دریافتند که در اوایل سال ۱۸۳۰، شرکت راه‌آهن بالتیمور و اوهایو، یک «حسابرس و سرپرست حمل‌ونقل» را استخدام کرده بود که دفاتر شرکت را نگهداری و بررسی می‌کرد و کمیته‌ای از هیأت‌مدیره‌ی شرکت راه‌آهن بالتیمور و اوهایو فعالیت‌های «حسابرسی» را اجرا می‌کردند. در اواسط قرن ۱۸۰۰، گزارش‌های حسابرس داخلی بیشتر در گزارش‌های سالانه شرکت‌های راه‌آهن ایالات متحده درج می‌شد. به‌عنوان مثال، گزارش سالانه راه‌آهن بوستون و ووستر در سال ۱۸۵۷ شامل گزارش حسابرس درباره‌ی روش‌های تکمیل شده و توصیه‌های ارائه شده توسط حسابرس درباره‌ی حساب خزانه‌دار بوده است (پرویتس و مرینو، ۱۹۹۸). افزون بر این، گزارش‌های حسابرسی داخلی راه‌آهن مرکزی میشیگان در

سال ۱۸۶۹، راه‌آهن شمالی اقیانوس آرام در سال ۱۸۸۵ و راه‌آهن نیوهیون و هارتفورد در سال ۱۸۸۹ یافت شده است (فینی، ۲۰۱۳). به‌طور خاص در سازمان‌های دولتی در اواخر قرن نوزدهم، دیوان محاسبات آمریکا (GAO) و چندین دفتر حسابرس ایالتی، از تعداد قابل‌توجهی از کارکنان حسابرسی داخلی بهره می‌گرفتند (رامامورتی، ۲۰۰۳). افزون بر این، بولین (۲۰۲۰) بازرسی‌ها و رسیدگی‌های «هیأت‌های بازرسی» متشکل از گروهی از افسران، درباره‌ی دارایی‌های ارتش ایالات متحده در میانه قرن نوزدهم را، به‌عنوان شواهد اولیه حسابرسی داخلی در ارتش ایالات متحده توصیف کرده است.^۲

پس از انقلاب صنعتی و در آستانه‌ی ورود به قرن بیستم، ایالات متحده با ظهور شرکت‌های بزرگ دچار تحولی اساسی شد. اگرچه روش‌های حسابرسی داخلی در اوایل قرن بیستم در میان شرکت‌ها وجود داشت، اما وظایف و مسئولیت‌های حسابرسی داخلی استاندارد نشده بود و از نظر اندازه و دامنه، تفاوت‌های چشمگیری میان شرکت‌ها مشاهده می‌شد. حساب‌سازان داخلی، برخلاف حساب‌سازان مستقل که وابسته به مؤسسات حسابداری (حسابرسی) خارج از سازمان هستند، کارکنان درون‌سازمانی به شمار می‌آیند که به‌طور کلی وظیفه‌ی بررسی و ارزیابی کار دیگران را بر عهده دارند (برینک،

و حفاظت از دارایی‌ها است (هکت و موبلی، ۱۹۷۶). ویکتور برینک یکی از مشاهیر، اسطوره‌ها و بنیان‌گذاران حرفه‌ی حسابرسی داخلی در سال ۱۹۳۷، مطالعه‌ای پیمایشی از واحدهای حسابرسی داخلی انجام داد و دریافت که از ۱۱۹ شرکتی که به نظرسنجی پاسخ دادند، ۵۷ شرکت دارای واحد حسابرسی داخلی بودند که ۳۴ مورد از آن‌ها بین سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۳۷ تأسیس شده بودند^۵ (پارکر و جانسون، ۲۰۱۷). در این دوره‌ی زمانی و به‌طور خاص در سال ۱۹۲۹، بازنگری در بولتن فدرال رزرو ۱۹۱۷، با عنوان «تأیید صورت‌های مالی»، منتشر شد. اگرچه بولتن ۱۹۱۷ هیچ اشاره‌ای به کنترل داخلی نداشت، اما در به‌روزرسانی آن در نسخه سال ۱۹۲۹ بر اتکا به کنترل داخلی و استفاده از نمونه‌گیری هنگامی که کنترل‌های داخلی اثربخش تلقی می‌شوند، تأکید شده بود (کری، ۱۹۷۰).

برخی شواهد موجود، بینش‌هایی درباره‌ی وضعیت حسابرسی داخلی در سازمان‌های بزرگ ایالات متحده در این دوره‌ی زمانی ارائه می‌دهد. پلوویت (۱۹۶۴) اشاره می‌کند که شرکت معدنی

(۱۹۷۷). به گفته‌ی فلشر (۱۹۹۱)، روش‌های حسابرسی داخلی قبل از سال ۱۹۴۱ ماهیت دفتری و اداری^۴ داشتند و از هیچ ساختار یا استاندارد مشخصی پیروی نمی‌کردند. در آن زمان، حسابرسان داخلی معمولاً نقش یک «پلیس» مالی را ایفا می‌کردند. به این معنا که دقت کار حسابداران را کنترل کرده و معاملات را به‌منظور شناسایی (کشف) هرگونه نشانه‌ای از تقلب مورد بررسی قرار می‌دادند (فلشر، ۱۹۹۱).

بررسی کتاب‌های حسابرسی این دوره توسط هکت و موبلی (۱۹۷۶) بینش ارزشمندی درباره‌ی زمان شکل‌گیری واحدهای حسابرسی داخلی در اوایل قرن بیستم فراهم می‌کند. در نسخه‌ی دوم کتاب حسابرسی مونگومری که در سال ۱۹۱۲ منتشر شد؛ هیچ اشاره خاصی به حسابرسی داخلی نشده بود. با این حال، در نسخه‌ی پنجم کتاب حسابرسی مونگومری که در سال ۱۹۳۴ منتشر شد؛ «سیستم کنترل‌های داخلی» و «واحد حسابرسی داخلی» در هفت صفحه مورد بحث قرار گرفته بود و تصریح شده بود که وظیفه‌ی اصلی حسابرسان داخلی بررسی و تأیید سوابق

مس آناکوندا، واحد حسابرسی داخلی خود را در سال ۱۹۱۵ تأسیس کرد که هم‌زمان با تجدید ساختار شرکت در آن زمان بوده است. این موضوع در مقاله مارکوسون (۱۹۵۷) به تفصیل تشریح شده است. پژوهش بعدی در ۱۹۲۳ تأیید می‌کند که رابرت ای. دوایر^۶ به‌عنوان حسابرسان کل شرکت معدنی مس آناکوندا کار می‌کرد (بوتی دیلی پست، ۱۹۲۳). شرکت چالمرز موتور نیز در سال ۱۹۱۵ واحد حسابرسی خود را تأسیس کرد که توسط ویلیام پی. کیسر که رئیس حسابرسی^۷ بود؛ رهبری می‌شد (دیترویت فری پرس، ۱۹۱۵). کیسر اظهار داشت که نقش او «نقش یک کارشناس کارایی مالی» بود، زیرا او تمام هزینه‌ها، تجهیزات اداری و استخدام کارکنان را مدیریت می‌کرد (دیترویت دیلی پرس، ۱۹۱۵، ۲). لازدوفسکی (۲۰۲۱) دریافت که شرکت فورد موتور، به‌عنوان یکی از رقبای اصلی جنرال موتورز در اوایل قرن بیستم، یک واحد حسابرسی داشت که وظایف اصلی آن شامل تهیه‌ی صورت‌های مالی، اظهارنامه‌های مالیاتی و نگهداری دفتر کل بود. افزون بر این، در مقاله‌ای در

حسابرسی

سال ۱۹۱۹ ذیل بخش «روش‌های نوین حسابداری برای سازمان‌های تعاونی»، وزارت کشاورزی ایالات متحده^۸ تأکید می‌کند که حسابرسی داخلی منظم حساب‌ها توسط اعضای کمیته‌ها، وظیفه‌ای اساسی برای سازمان‌ها به شمار می‌رود (کنیسویل نیوز، ۱۹۱۹). در مجموع، این شواهد حاکی از تنوع گسترده در وظایف محوله به واحدهای حسابرسی در این دوره است. به‌طور مشخص‌تر، به نظر می‌رسد شرکت‌های چالمرز موتور و فورد موتور، از واحد حسابرسی به‌عنوان یک واحد حسابداری به‌جای واحد حسابرسی داخلی استفاده می‌کردند. همان‌طور که در این مقاله به تفصیل بحث شده است، دستورالعمل حسابرسی جنرال موتورز در زمانی که حسابرسی داخلی هنوز استاندارد نشده بود، جزئیات مسئولیت‌های قابل‌توجهی را که بر عهده‌ی حسابرسان این شرکت در زمینه‌ی ارزیابی سیاست‌ها و نظام‌های کنترلی قرار داشت، تشریح می‌کند.

با افزایش شرکت‌های بزرگ، درنهایت نیاز به حسابرسی داخلی که بر حسابرسی مالی و عملیاتی تمرکز داشته باشد؛ به ضرورت بدل شد (فلشر و زارزسکی، ۲۰۰۲). شرکت‌ها در حال گسترش در نواحی جغرافیایی مختلف، افزایش اشتغال و معرفی محصولات متنوع‌تر بودند که نیازمند سیستم‌های کنترل مدیریتی پیشرفته‌تر بود (پارکر و جانسون، ۲۰۱۷). گسترش شکل شرکتی منجر به از میان رفتن ارتباط بین مدیران ارشد و سایر بخش‌های سازمانی در دهه ۱۹۲۰ شد (پارکر و جانسون، ۲۰۱۷). حسابرسی داخلی برای کمک به مدیران اجرایی تحت فشار، حسابرسی عملیاتی را در دامنه‌ی فعالیت خود جای داد؛ یعنی حسابرسان داخلی دیگر بیشتر بر کشف تقلب تمرکز نمی‌کردند، بلکه با ارزیابی کارایی و اثربخشی کسب‌وکار، بیشتر یک نقش مدیریتی را ایفا می‌کردند (فلشر،

۱۹۹۷ الف و ۱۹۷۷ ب). افزون بر این، حسابرسان مستقل به دلیل افزایش پیچیدگی و تعداد تراکنش‌ها، انجام حسابرسی‌های به‌موقع و پرهزینه را به‌طور فزاینده‌ای دشوار یافتند؛ بنابراین، حسابرسی مستقل بیشتر بر ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران تمرکز کرد و کم‌تر به کمک به مدیران اجرایی توجه داشت و در نتیجه نیاز به حسابرسان داخلی و حسابرسی داخلی افزایش یافت (جانسون و پارکر، ۲۰۱۷).

رشد مستمر حسابرسی داخلی منجر به تشکیل انجمن حسابرسان داخلی (IIA) در سال ۱۹۴۱ شد، حدود ۱۱ سال پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن دستورالعمل حسابرسی داخلی شرکت جنرال موتورز، انجمن حسابرسان داخلی توسط ۲۴ عضو مؤسس از جمله جان بی. ترستون، رئیس حسابرسی داخلی شرکت آمریکای شمالی که یک شرکت خدماتی بود و اولین رئیس انجمن حسابرسان داخلی شد؛ تأسیس شد (برینک، ۱۹۷۸). افزون بر این، ویکتور برینک که او خود نیز یکی از بنیان‌گذاران انجمن حسابرسان داخلی بود، کتاب حسابرسی داخلی را در سال ۱۹۴۱ به‌عنوان اولین و معتبرترین متن مهم در حوزه‌ی حسابرسی داخلی منتشر کرد. کتاب برینک اولین کتابی بود که واحد حسابرسی داخلی را از رویه‌های کنترل داخلی جدا کرد (پارکر و جانسون، ۲۰۱۷). هم تشکیل انجمن حسابرسان داخلی و هم انتشار کتاب برینک، جزو مشارکت‌های اصلی و مهمی هستند که حسابرسی داخلی را شکل دادند. ارنل اچ. کانینگهام، حسابرس ارشد سیار^۹ در جنرال موتورز در سال ۱۹۲۶ که تا سال ۱۹۴۳ به سمت رئیس حسابرسی داخلی ارتقا یافت، در سال ۱۹۴۷ رئیس انجمن حسابرسان داخلی شد. او در مقاله‌ای در «مجله‌ی حسابرس داخلی»^{۱۰} اظهار داشت که تشکیل انجمن یک «معیار» یا یک تعریف رسمی با رویه‌های استاندارد

برای حسابرسی داخلی ایجاد کرد که درنهایت منجر به زایش و آغاز این حرفه شد (کانینگهام، ۱۹۴۸).

کانینگهام (۱۹۴۸، ۲۳) در مورد تأثیر حسابرسی داخلی بر مدیران چنین اظهار می‌دارد:

«حسابرس داخلی به‌عنوان ابزاری کارآمد برای مدیران اجرایی، تنها یک جفت چشم اضافی را فراهم می‌آورد تا مدیر را از وظایف بازرسی که در شرکت کوچک تا دیروز قادر به انجام آن بود، اما در شرکت بزرگ و پیچیده امروز قادر به انجام آن نیست، برهاند.»

۳- جنرال موتورز در دهه ۱۹۲۰
جنرال موتورز قطعاً تحت تأثیر ظهور شرکت‌های بزرگ آمریکایی و پیشرفت چشمگیر خودرو طی دهه‌ی پرونق ۱۹۲۰ قرار گرفت. جنرال موتورز به‌طور گسترده‌ای به سبب پیاده‌سازی ساختار سازمانی چندبخشی در این دوره شناخته شده است که درنهایت به معیار و استاندارد برای شرکت‌های بزرگ آمریکایی تبدیل شد؛ اما برای درک کامل چگونگی تکامل این ساختار سازمانی، پرداختن حتی بسیار کوتاه به این پیش‌زمینه دربارهِ جنرال موتورز ضروری به نظر می‌رسد. جدول ۱ خلاصه‌ای از رویدادهای اصلی را برای راهنمایی خواننده در این سیر تحول فراهم می‌سازد.

حاکمیت شرکتی در شرکت
جنرال موتورز در دهه ۱۹۲۰
اگرچه ویلیام سی. دورانت که جنرال موتورز را در سال ۱۹۰۸ تأسیس کرد،

جدول ۱. رویدادهای اصلی

تاریخ	رویدادهای اصلی
۱۹۰۸	ویلیام دورانت جنرال موتورز را تأسیس کرد.
۱۹۱۴	پیر دوپونت اولین خرید سهام جنرال موتورز را انجام داد.
۱۹۱۵	جنرال موتورز پیر دوپونت را به‌عنوان رئیس هیأت‌مدیره انتخاب کرد.
۱۹۱۶	شرکت هلدینگ جنرال موتورز، یونایتد موتورز کورپوریشن (UMC)، شرکت آلفرد اسلوان، هایت رولر برینگ کمپانی را خریداری کرد و اسلوان را به‌عنوان رئیس و مدیر ارشد عملیاتی یونایتد موتورز کورپوریشن منصوب کرد.
۱۹۱۷	شرکت دوپونت در دسامبر اولین سرمایه‌گذاری خود را در جنرال موتورز انجام داد.
۱۹۱۸	جنرال موتورز دست به تجدید ساختار زد و یونایتد موتورز کورپوریشن را به یک بخش عملیاتی تبدیل کرد و اسلوان را به‌عنوان مدیر و معاون رئیس جنرال موتورز منصوب کرد. شرکت دوپونت به سرمایه‌گذاری در جنرال موتورز ادامه داد و بسیاری از مدیران خود را در جنرال موتورز منصوب کرد. تا پایان سال، شرکت دوپونت ۲۶,۴ درصد از سهام جنرال موتورز را در اختیار گرفت.
۱۹۱۹	به درخواست اسلوان، جنرال موتورز موسسه حسابرسی هاسکینز و سلز را برای انجام اولین حسابرسی مستقل انتخاب کرد. جنرال موتورز همچنین لسللی کریستی که قبلاً در شرکت دوپونت کار می‌کرد را به‌عنوان حسابرس داخلی انتخاب کرد.
۱۹۲۰	پیر دوپونت جایگزین دورانت به‌عنوان رئیس جنرال موتورز شد و هیأت‌مدیره طرح اسلوان برای تجدید ساختار جنرال موتورز به یک سازمان چندبخشی و غیرمتمرکز را تصویب کرد.
۱۹۲۱	جنرال موتورز نمودار حساب‌های خود را در سراسر شرکت استاندارد کرد.
۱۹۲۳	جنرال موتورز دستورالعمل حسابداری استاندارد را منتشر کرد.
۱۹۲۴	جنرال موتورز عملیات خارج از کشور خود را با یک کارخانه مونتاژ در دانمارک آغاز کرد.
۱۹۲۹	در این زمان؛ جنرال موتورز ۲۰ شرکت خارج از کشور در سراسر اروپا، آمریکای جنوبی، آسیا، آفریقا، استرالیا و نیوزلند داشت.

با خرید شرکت‌های متعدد مرتبط با خودرو و راهبرد یکپارچگی عمودی، شرکتی چشمگیر ساخت، اما او تمایل یا خلق و خوی لازم برای ایجاد یک ساختار سازمانی روشنمند نداشت (چندلر، ۱۹۶۲).^{۱۱} تلاش زیادی توسط سهامداران شرکت برای بهبود مدیریت صورت گرفت، اما این مشارکت پیر دوپونت و آلفرد اسلوان بود که سرانجام ورق را برگرداند. رابطه‌ی پیر دوپونت با جنرال موتورز از سال ۱۹۱۴ آغاز شد، زمانی که او ۲,۰۰۰ سهم از سهام جنرال موتورز را به‌عنوان یک سرمایه‌گذار حقیقی خریداری کرد (اسلوان، ۱۹۶۴). سال بعد، او و جان جی. راسکوب، مشاور مالی شخصی دوپونت و خزانه‌دار شرکت دوپونت، برای کمک به مذاکره میان دورانت و گروهی از طلبکاران بانکی نیویورک و بوستون دعوت شدند.^{۱۲} از طریق این مذاکرات، دوپونت رابطه‌ای با سهامداران جنرال موتورز برقرار کرد و در ۱۶ نوامبر ۱۹۱۵ به‌عنوان

رئیس هیأت‌مدیره شرکت جنرال موتورز انتخاب شد (اسلوان، ۱۹۶۴). در سال ۱۹۱۷، زمانی که دورانت به تزریق سرمایه نیاز داشت، به شرکت دوپونت روی آورد. دوپونت و راسکوب، اعضای هیأت‌مدیره دوپونت را متقاعد کردند که جنرال موتورز تداوم فعالیت دارد. در دسامبر ۱۹۱۷، شرکت دوپونت به‌تدریج شروع به خرید سهام جنرال موتورز کرد و تا پایان سال ۱۹۱۸، آن‌ها ۴۳ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده بودند و ۲۶,۴ درصد از سهام عادی جنرال موتورز را در اختیار گرفتند (اسلوان، ۱۹۶۴). برای کمک به محافظت از این سرمایه‌گذاری سنگین انجام شده، شرکت دوپونت بسیاری از مدیران خود را در سمت‌های رهبری در جنرال موتورز منصوب کرد، از جمله راسکوب را به‌عنوان رئیس کمیته مالی منصوب کرد؛ اما این افراد در نهایت متعهد به عبور شرکت دوپونت از تغییرات پس از جنگ بودند و فرصت رسیدگی به مسائل جنرال موتورز را

نداشتند (چندلر، ۱۹۶۲). در این میان، دورانت بدون کنترل به گسترش فعالیت‌های جنرال موتورز ادامه داد تا آن‌که شرکت در سال ۱۹۲۰ با بن‌بست مالی مواجه شد. دورانت از نظر شخصی نیز به‌شدت بدهکار بود و در آستانه ورشکستگی قرار داشت؛ که در آن صورت سهام جنرال موتورز او در بازار فروخته می‌شد. در نوامبر ۱۹۲۰، دورانت برای کمک به پیر دوپونت و جان راسکوب روی آورد. این افراد با نمایندگان جی. پی. مورگان و شرکا، دیگر سرمایه‌گذار بزرگ در جنرال موتورز، وارد مذاکره شدند. نتیجه‌ی این مذاکرات، تأسیس شرکتی از سوی دو پونت و مورگان بود که بدهی‌های دورانت و سهام او در جنرال موتورز را در اختیار گرفت. در پی این تحول، ریاست جنرال موتورز از دورانت به پیر دو پونت منتقل شد. کم‌تر از یک ماه پس از تصدی این سمت، دو پونت اجرای یک طرح سازمانی را که توسط آلفرد پی.

اسلون به وی ارائه شده بود آغاز کرد؛ فردی که بعدها نقش تعیین کننده‌ای در شکل‌دهی و هدایت جنرال موتورز در دوران رشد آن از دهه ۱۹۲۰ تا ۱۹۵۰ ایفا کرد (چندلر، ۱۹۶۲).

اسلوان در سال ۱۹۱۶ وارد جنرال موتورز شد؛ زمانی که دورانت، شرکت او، یعنی شرکت بلبرینگ رولر هیات ۱۳ را خریداری کرد و آن شرکت و چندین تولیدکننده قطعات و لوازم جانبی دیگر را در شرکت هلدینگ یونایتد موتورز ادغام کرد. از طریق این معامله، اسلوان مقدار زیادی از سهام شرکت یونایتد موتورز را در اختیار گرفت و به‌عنوان رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل آن منصوب شد (اسلوان، ۱۹۶۴). دورانت مدیریت شرکت یونایتد موتورز را کاملاً به اسلوان واگذار کرد که او نیز چندین تولیدکننده لوازم جانبی دیگر را به این مجموعه افزود.

در سال ۱۹۱۸، شرکت یونایتد موتورز به‌عنوان یک بخش عملیاتی در جنرال موتورز ادغام شد. با این تجدید ساختار، اسلون به‌عنوان عضو هیأت‌مدیره و معاون رئیس جنرال موتورز منصوب شد؛ مسئولیتی که نظارت بر شرکت‌های تولیدکننده‌ی لوازم جانبی تحت مدیریت پیشین او در یونایتد موتورز را نیز دربر می‌گرفت و هم‌زمان به عضویت کمیته‌ی اجرایی جنرال موتورز درآمد. در این مقطع، اسلون دارای منافع مالی هنگفتی در جنرال موتورز شد، زیرا این ادغام بدان معنا بود که بخش عمده‌ی دارایی‌های شخصی او اکنون در قالب سهام جنرال موتورز نگهداری می‌شد (اسلوان، ۱۹۶۴). در این زمان، جنرال موتورز حسابرس مستقل نداشت، اما این موضوع در سال ۱۹۱۹ تغییر کرد، زمانی که اسلوان به دورانت گفت: «با توجه به منافع گسترده عموم مردم در سهام شرکت، ضروری است یک حسابرسی مستقل توسط یک حسابدار عمومی گواهی‌شده انجام شود» (اسلوان، ۱۹۶۴).

۲۵). دورانت با این پیشنهاد موافقت کرد و اسلوان موسسه حسابرسی هاسکینز و سلز را برای این کار انتخاب کرد. چارلز ای. موریس شریک مسئول حسابرسی بود و شریک مسئول حسابرسی شرکت بلبرینگ رولر هیات از سال ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۶ را نیز بر عهده داشت (فوی، ۱۹۷۰). در آگهی منتشرشده در ۱۵ مه ۱۹۱۹ برای انتشار ۵۰ میلیون دلار سهام جنرال موتورز، تصریح شده بود که «ترازنامه و صورت سود و زیان شرکت برای سال ۱۹۱۸ توسط آقایان هاسکینز اند سلز، حسابداران رسمی، صحیح و مورد تأیید قرار گرفته است» (فیلینت ژورنال، ۱۹۱۹). همان‌طور که در بالا ذکر شد، رویدادهای سال ۱۹۲۰ شیوه‌ی جدیدی را برای جنرال موتورز به ارمغان آورد و در نهایت هیأت‌مدیره طرح اسلوان را برای یک ساختار سازمانی جدید در ۲۹ دسامبر ۱۹۲۰ (چندلر، ۱۹۶۲) تصویب کرد. اسلوان یک فرم سازمانی

جدید چندبخشی و نامتمرکز ایجاد و پیاده‌سازی کرد که به‌عنوان فلسفه‌ای برای کل سازمان جنرال موتورز و ساختار تجاری آن عمل کرد.

ساختار سازمانی در جنرال موتورز در دهه ۱۹۲۰

این ساختار که به‌عنوان «تمرکززدایی با هماهنگی» توصیف شده است، به مدیران تمرکززدایی شده امکان کنترل عملیات خاص خود را می‌داد، اما گزارشگری و رویه‌های استاندارد را الزامی می‌کرد که به مدیران ارشد اجازه می‌داد به‌عنوان بازبین عمل کنند (چندلر، ۱۹۶۲). با وجود رویه‌های یکنواخت، مدیران ارشد توانستند به‌راحتی عملکرد بخش‌ها یا عملیات تمرکززدایی شده را تعیین کنند (اسلوان، ۱۹۶۴). اسلوان در مورد مزایای آن صحبت می‌کرد و می‌گفت:

موتورز در آن زمان کمک کردند.

به‌طور خاص، دونالدسون براون، مدیر ارشد مالی (بالا‌ترین مقام مالی) که در سال ۱۹۲۱ از شرکت دوپونت به جنرال موتورز پیوست، اندیشه‌های جدیدی را درباره‌ی مدیریت و کنترل‌های مالی معرفی کرد. براون با اجرای معیارهای مالی دقیق و سازگار در سراسر شرکت، نقش مهمی در موفقیت جنرال موتورز ایفا کرد (چندلر، ۱۹۶۲). براون یک محاسبه برای بازده سرمایه‌گذاری ایجاد کرد که به‌عنوان یک معیار استاندارد برای ارزیابی عملکرد واحدهای عملیاتی عمل می‌کرد. این افزوده براون نه تنها به‌شدت بر موفقیت جنرال موتورز تأثیر گذاشت، بلکه نقش مهمی در توسعه و پیشرفت حسابداری بهای تمام شده و حسابداری مدیریت ایفا کرد. فلشر و پرویتس در مقاله‌ای در سال ۲۰۱۳، کار براون را «یکی از کارهای بسیار مهم در توسعه/پیشرفت تفکر حسابداری و مدیریت مالی قرن بیستم» قلمداد نمودند (فلشر و پرویتس، ۲۰۱۳).

کنترل‌های مالی در جنرال موتورز در دهه ۱۹۲۰

کنترل‌های مالی در شرکت جنرال موتورز در زمان وقوع بحران در اوایل دهه ۱۹۲۰ اجرایی شد. طبق گفته اسلوان (۱۹۶۴)، جنرال موتورز به شدت با کمبود نقدینگی (موجودی نقد) مواجه بود و سیستم نقدی مناسبی در اختیار نداشت، زیرا نقدینگی در سطح بخش‌ها کنترل می‌شد. در نتیجه، یک سیستم کنترل نقدینگی یکپارچه به وجود آمد که در آن نقدینگی ورودی به شرکت جنرال موتورز واریز می‌شد و بخش‌ها دیگر کنترلی بر انتقال نقدینگی نداشتند. کم‌ترین و بیشترین موجودی حساب‌ها اعمال شد و هرگونه مازاد یا کسری نقدینگی از طریق شرکت نظارت می‌شد و به‌سرعت توسط تلگراف به فدرال رزرو منتقل می‌گردید.

اسلوان (۱۹۶۴) اظهار داشت که توسعه و اجرای کنترل‌های مالی در جنرال موتورز کلید موفقیت ساختار تمرکززدایی شده آن بود. با مدیریت جدید و پس از چندین سال دست‌وپنجه نرم کردن با مشکلات در اوایل دهه ۱۹۲۰، رشد و پیشرفت کنترل‌های مالی در دهه‌ی ۱۹۲۰ برای مدیران ارشد جنرال موتورز به یک اولویت بدل شد. اسلوان معتقد بود که هم کنترل‌های مالی و هم سازمان و سیاست محصول به‌طور قابل‌توجهی به پیشرفت جنرال

از «تمرکززدایی»^۴، ابتکار، مسئولیت‌پذیری، توسعه کارکنان، تصمیم‌گیری‌های نزدیک به واقعیت، انعطاف‌پذیری، به‌طور خلاصه، تمام ویژگی‌های لازم برای انطباق یک سازمان با شرایط جدید را به دست می‌آوریم. از «همه‌نگی»^۵، کارایی و صرفه‌جویی را به دست می‌آوریم. (اسلوان ۱۹۶۴، ۴۲۹).

افزون بر مشکلات کنترل نقدینگی در سال ۱۹۲۰، هزینه‌های موجودی نیز به‌درستی مدیریت نمی‌شد، زیرا کل شرکت ۱۵۰ میلیون دلار بیش از سهمیه‌ی خود برای خرید مواد در آن سال خرج کرده بود (اسلوان، ۱۹۶۴). پس از اعمال یک توقف موقت خرید و کنترل شرکتی بر تمام موجودی‌ها، معرفی بودجه‌های ماهانه به جنرال موتورز امکان داد تا کنترل موجودی را در آوریل ۱۹۲۱ به بخش‌ها بازگرداند. در این مرحله، جنرال موتورز سیاست‌ها و رویه‌های کلی برای کنترل موجودی تدوین کرد که دیگر محدود به عملیات نبود، بلکه جنبه‌های مالی را نیز شامل می‌شد. این سیستم جدید کنترل مالی برای خریدها همچنین منجر به ایجاد کنترل‌هایی در تولید محصولات نهایی شد تا از زبان‌های قابل توجه ناشی از تولید بیش از حد در اوایل دهه‌ی ۱۹۲۰ جلوگیری شود.

جنرال موتورز افزون بر حل مسائل مربوط به نقدینگی، موجودی و تولید، سازمان حسابداری خود را بهبود بخشید و رویه‌ها و استانداردهای حسابداری یکنواختی را در دهه‌ی ۱۹۲۰ تدوین کرد.^{۱۶} همان‌طور که در کتاب اسلوان آمده است، «یکنواختی برای کنترل مالی ضروری است، زیرا بدون آن مقایسه‌ها دشوار و حتی غیرممکن است» (اسلوان، ۱۹۶۴، ۱۴۳). جنرال موتورز نمودار حساب‌های خود را در سراسر شرکت در ۱ ژانویه ۱۹۲۱ استاندارد کرد و یک دستورالعمل حسابداری استاندارد را از ۱ ژانویه ۱۹۲۳ منتشر کرد (اسلوان، ۱۹۶۴). افزون بر این، شرکت بر مسئولیت دوگانه مدیر کنترل مالی^{۱۷} بخش‌ها در قبال مدیران کل خود و مدیر کنترل مالی شرکت تأکید دوباره کرد. اجرای یک رویه حسابداری یکنواخت به مدیران ارشد اجازه داد تا «وضعیت داخلی هر بخش را تجزیه و تحلیل کند و عملکرد عملیاتی یک بخش را با

دیگری مقایسه کنند» (اسلوان، ۱۹۶۴، ۱۴۳). یک سیستم یکنواخت همچنین دستورالعمل‌هایی را برای بهایابی ایجاد کرد و به مدیران اجازه داد تا عملیات را به‌طور دقیق‌تر اندازه‌گیری کرده و بهتر درک کنند. اسلوان در سخنرانی معروف خود در ۲۸ سپتامبر ۱۹۲۷ برای نمایندگان مطبوعات خودرو در میدان آزمایش میل‌فورد جنرال موتورز، بر تلاش‌های شرکت برای ردیابی تمام اطلاعات تولید و حسابداری تأکید کرد:

ما سیستمی را ایجاد کرده‌ایم که به‌موجب آن هرماه برای ماه جاری و سه ماه بعدی، تمام جزئیات عملیات خود را پیش‌بینی می‌کنیم. تولید، فروش، هزینه‌های سربار، سود، موجودی، تعهدات، نقدینگی و تمام عناصر دیگری که در عملیاتی مانند ما دخیل هستند... درنهایت، هر آنچه به شما گفته‌ام را می‌توان در دو واژه بیان کرد - حسابداری صحیح. (پوند، ۱۹۳۴، ۳۳۵)

او سپس بر تعهد جنرال موتورز به نمایندگی‌های خود تأکید کرد که شامل خدمات حسابرسی بود:

ما یک شرکت فرعی را تأسیس و سازمان‌دهی کرده‌ایم که تنها وظیفه آن استقرار سیستم‌های حسابداری مناسب در هرکجا که نمایندگی‌های ما بخواهند، خواهد بود. ما این حساب‌ها را به‌صورت دوره‌ای حسابرسی خواهیم کرد تا نمایندگی‌های ما اطمینان حاصل کنند که سوابق آن‌ها به‌درستی ثبت شده است و حقایقی که به آن‌ها می‌رسد، واقعیت هستند نه داستان. (پوند، ۱۹۳۴، ۳۳۶).

عملیات بین‌المللی در جنرال موتورز در دهه ۱۹۲۰

پیچیدگی‌های ساختار تجاری جنرال موتورز در دهه‌ی ۱۹۲۰ با گسترش فعالیت‌های خارجی آن‌ها بیشتر شد. اگرچه جنرال موتورز قبلاً خودرو صادر می‌کرد، اما در ژانویه ۱۹۲۴ بود که اولین کارخانه مونتاژ خارج از کشور خود را در کپنهاگ دانمارک افتتاح کرد (جنرال موتورز، ۱۹۲۹). قطعات خودرو شورولت در ایالات متحده و کانادا تولید می‌شد و سپس به خارج از کشور ارسال می‌گردید. جنرال موتورز به ایجاد شرکت‌های فرعی ۱۰۰٪ در مالکیت خود برای اداره کارخانه‌های مونتاژ و انبارهای خارج از کشور خود ادامه داد. یک فیلم تبلیغاتی تهیه شده توسط بخش صادرات جنرال موتورز با عنوان «جنرال موتورز در سراسر جهان» نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۲۷، بخش صادرات در ۱۰۴ کشور فعالیت می‌کرد و ۱۳٫۵ درصد از کل فروش کارخانه جنرال موتورز در بازارهای صادراتی محقق می‌شد (صنعت خودرو ایالات متحده، ۲۰۰۹). این فیلم صامت، سیاه‌وسفید شامل صحنه‌هایی از کارخانه‌های مونتاژ، انبارها، توزیع‌کنندگان و نمایندگی‌های جنرال موتورز در سراسر جهان است و خودروهای آن‌ها را نشان می‌دهد که در کشورهای دور دست از گاری‌های گاوی، شترها و ریکشاه‌ها^{۱۸} پیشی می‌گیرند.

در یک جزوه در سال ۱۹۲۹ با عنوان «میلگان در بازارهای برون‌مرزی فردا»، آقای اسلوان عملیات خارج از کشور را برای سهام‌داران جنرال موتورز تشریح کرد (جنرال موتورز، ۱۹۲۹، ۳۹-۵۰)؛ که در آن آمده است که جنرال موتورز سرمایه‌گذاری خارجی به مبلغ بیش از ۶۵ میلیون دلار در کارخانه، تجهیزات، موجودی‌ها و سرمایه در گردش داشته است. افزون بر دو شرکت فرعی داخلی که با عملیات خارج از

کشور سروکار داشتند، این گزارش ۲۰ شرکت خارجی را نیز فهرست می‌کند که در سراسر انگلستان، دانمارک، سوئد، لهستان، بلژیک، آلمان، فرانسه، اسپانیا، مصر، آرژانتین، برزیل، اروگوئه، آفریقای جنوبی، استرالیا، نیوزلند، ژاپن، جاوه و هند پراکنده بودند. تمامی این شرکت‌های خارجی، به جز دو مورد، واحدهای توزیع و مونتاژ بودند. استثناها شامل شرکت واکسهال موتورز^{۱۹} در لوتون انگلستان بود که به تولید خودروهای واکسهال می‌پرداخت و شرکت دلکو-رمی و هیات^{۲۰} در لندن که مسئول فروش و خدمات محصولات جانبی بود. سازمان‌های صادراتی جنرال موتورز در سال ۱۹۲۸ بیش از ۱۸,۰۰۰ نفر کارمند را استخدام کرده بودند و ارقام آن سال نشان می‌دهد که فروش خارجی (صادراتی) تعداد ۲۸۲,۱۵۷ عمده‌فروشی به مبلغ ۲۵۲,۱۵۲,۲۸۴ دلار (معادل حدود ۴,۶۵۳,۸۰۰,۰۰۰ دلار به قیمت‌های سال ۲۰۲۵) را رقم زده است.

۴- مروری بر دستورالعمل حسابرسی داخلی و مکاتبات مربوطه

در یک دوره‌ی ده‌ساله، جنرال موتورز از وضعیتی که فاقد هرگونه ساختار رسمی کنترل‌های مالی بود، به توسعه‌ی یک نظام مالی یکپارچه و غیرمتمرکز دست یافت. همان‌گونه که در دستورالعمل «روش‌های استاندارد حسابرسی» مشهود است، جنرال موتورز در اواخر دهه‌ی ۱۹۲۰ با ایجاد یک واحد حسابرسی داخلی استاندارد شده و تدوین استانداردها و رویه‌های یکنواخت حسابرسی، به توسعه و تقویت نظام‌های کنترلی خود پرداخت. دستورالعمل (شیوه‌نامه، رهنمود یا نظام‌نامه) حسابرسی جنرال موتورز به سه منطقه خارج از کشور را پوشش

می‌داد: (اول) منطقه «استرالزی» که شامل استرالیا، ژاپن، چین و جاوه بود؛ (دوم) منطقه اروپا که شامل انگلستان، آلمان، مصر، سوئد، اسپانیا، لهستان، هند، بلژیک و دانمارک بود؛ و (سوم) منطقه آمریکای جنوبی که شامل آفریقای جنوبی، آرژانتین، برزیل و اروگوئه بود (کریستی، ۱۹۲۹، ۲-۳). این دستورالعمل ۶۶ صفحه بود و در حال حاضر از نظر فیزیکی در وضعیت عالی باقی‌مانده است. صفحات ۱-۱۱ شامل نامه‌های بین‌سازمانی و به‌روزرسانی‌های آموزشی دستورالعمل هستند. این اسناد از ۸ اکتبر ۱۹۲۹ تا ۱۲ نوامبر ۱۹۳۰ تاریخ‌گذاری شده‌اند و همگی توسط لسلی وی. کریستی (حسابرس کل و دستیار خزانهدار^{۲۱}) یا میلتنون ای. بلیش (حسابرس)، امضا شده‌اند. صفحات ۱۲-۶۶ شامل روش‌های حسابرسی هستند و همگی به تاریخ مارس ۱۹۲۹ هستند.

سوابق کریستی و بلیش

لسلی وی. کریستی در سال ۱۹۱۹، در سن ۴۳ سالگی، به‌عنوان حسابرس به جنرال موتورز پیوست؛ مانند بسیاری دیگر از مدیران جنرال موتورز در آن زمان، او از شرکت دوپونت منتقل شد. در آن‌جا چهار سال به‌عنوان حسابرس کار کرده بود (مورنینگ نیوز، ۱۹۱۹). کریستی قبل از پیوستن به دوپونت، ۱۵ سال سابقه کار به‌عنوان دبیر بخش خیابان و فاضلاب در ویلمینگتون داشت (مورنینگ نیوز، ۱۹۱۹). نامه‌ای به تاریخ ۲۴ مه ۱۹۱۵ نشان می‌دهد که کریستی از طریق جان راسکوب به استخدام دوپونت درآمد. کریستی این نامه را برای پیگیری مکالمه‌ای که چند هفته قبل با راسکوب داشتند، نوشت. کریستی نوشت:

«در پاسخ به پرسش شما درباره‌ی تجربه‌ام در حسابداری، مایلم بگویم که تجربه‌ی قابل توجهی در زمینه

حساب‌های شهری داشته‌ام. اگر اجازه دهید، می‌خواهم توانایی‌ها و تمایلات خود را در زمینه حسابداری، به‌ویژه حسابرسی، به نمایش بگذارم و امیدوارم فرصت مناسبی برای نشان دادن مهارت‌هایم در این حوزه به من داده شود» (کریستی، ۱۹۱۵)

کریستی شغل خود را در شهر ویلمینگتون ترک کرد و در ماه اوت ۱۹۱۵ به‌عنوان حسابرس برای دوپونت مشغول به کار شد (مورنینگ نیوز ۱۹۱۵؛ یونینگ ژورنال ۱۹۱۵). مکاتبات بین کریستی و راسکوب از سال ۱۹۱۵ تا ۱۹۲۸ که در موزه‌ی هاگلی نگهداری می‌شود، نشان می‌دهد که این دو مرد رابطه‌ی کاری خوبی داشتند. در بسیاری از این نامه‌ها، کریستی از راسکوب بابت اعطای پاداش‌های سالانه تشکر و قدردانی کرده است، اما در نامه‌ای به تاریخ ۴ ژانویه ۱۹۲۸، راسکوب از کریستی به خاطر کارهایی که برای جنرال موتورز انجام داده است؛ تمجید کرده است:

«و به خاطر موفقیت بزرگ جنرال موتورز که در نتیجه تلاش‌های انجام شده بی‌وقفه و حضور جنابعالی بوده است؛ هیچ‌کس خوشحال‌تر از من نیست. به دست آوردن فرصت‌ها یک چیز است، اما داشتن اراده برای استفاده و سود بردن از آن‌ها چیز دیگری است. این همان کاری است که شما آن را عالی انجام داده‌اید و دلیل اصلی موفقیت چشمگیری است که به دست آورده‌اید» (راسکوب، ۱۹۲۸)

مسیر حرفه‌ای کریستی در جنرال موتورز روندی صعودی داشت؛ به‌گونه‌ای که در یک گزارش خبری سال ۱۹۲۸، از او با عنوان رئیس شرکت «موتور

داده بود. هرچند در این گزارش به نام کارفرما اشاره‌ای نشده است، اما بلیش به‌عنوان «حسابدار رسمی و پیش‌تر شاغل در شرکت اچ. ام. بایلسی اند کو. شیکاگو» معرفی شده است (لس آنجلس تایمز، ۲۳ ۱۹۱۹). طبق سوابق تولد فرزندش، بلیش تا ژوئن ۱۹۲۱ هنوز در لس آنجلس بود، اما پس از آن تا انتشار گزارش خبری سال ۱۹۲۷ که وی را به جنرال موتورز مرتبط می‌کند، اطلاعات روشنی از فعالیت‌های حرفه‌ای او در دست نیست. بلیش در دوران استخدامش در جنرال موتورز سفر بین‌المللی دیگری نیز انجام داد، زیرا سوابق کشتی ورود او را به نیویورک از ناپل (ایتالیا) در ۵ مه ۱۹۳۰ ثبت کرده بود؛ اما به نظر می‌رسد دوران حضور بلیش در جنرال موتورز نسبتاً کوتاه بود. آخرین سندی که بلیش را به جنرال موتورز مرتبط می‌کند، یکی از نامه‌های بین شرکتی در دستورالعمل حسابرسی داخلی جنرال موتورز است که به تاریخ ۲۰ مه ۱۹۳۰ است. گواهی فوت او در سال ۱۹۵۸ نشان می‌دهد که او تا سال

شرکت جنرال موتورز» بوده است. در آن زمان، بلیش ۳۶ سال داشت. در ادامه مقاله آمده است:

«اخیراً این شرکت طرح گسترش خدمات حسابرسی به تمام شعب خارجی خود را به اجرا درآورده است. چهار کارشناس، همگی تحت نظارت آقای بلیش، چند هفته پیش به کشورهای خارجی سفر کردند.» (ژورنال تایمز، ۱۹۲۷)

بلیش پیش از پیوستن به جنرال موتورز، چندین جابه‌جایی شغلی را تجربه کرده بود. بلیش در سال‌های ۱۹۱۵ و ۱۹۱۶ به‌عنوان حسابدار برای شرکت وسترن استیت گزاند الکتریک در ریچموند، کالیفرنیا کار می‌کرد (ایندیپندنت ۱۹۱۵). تا ژوئن ۱۹۱۷، بلیش در شیکاگو بود و در آن‌جا به‌عنوان حسابدار و منشی در شرکت فدرال موتور تراک کار می‌کرد. او مدت زیادی در شیکاگو نماند، زیرا یک گزارش در سال ۱۹۱۹ از انتقال او به لس آنجلس خبر

اکانتینگ کامپنی» یاد شده است؛ شرکتی وابسته به جنرال موتورز که بنا بر گزارش سالانه ۱۹۲۸ این شرکت، وظیفه‌ی «استقرار، حسابرسی و نظارت بر رویه‌های استانداردشده حسابداری برای نمایندگی‌ها و توزیع‌کنندگان جنرال موتورز» را بر عهده داشت (ایونینگ ژورنال، ۱۹۲۸؛ جنرال موتورز، ۱۹۲۹). سال بعد، یک مقاله خبری بیان می‌کرد که او دستیار خزانه‌دار در جنرال موتورز است و آگهی ترحیم او در سال ۱۹۵۵ نشان می‌داد که او در سال ۱۹۴۳ به‌عنوان دستیار خزانه‌دار و حسابرس کل از جنرال موتورز بازنشسته شده است (ایونینگ ژورنال ۱۹۲۹؛ دیترویت فری پرس، ۱۹۵۵). نخستین پیوند میلتن ای. بلیش با جنرال موتورز در مقاله‌ای روزنامه‌ای به تاریخ ۴ ژوئن ۱۹۲۷ مشاهده می‌شود (ژورنال تایمز ۱۹۲۷). این گزارش که در زادگاه بلیش، شهر ریسین ایالت ویسکانسین، با تیتر «میلتن بلیش در دنیای کسب‌وکار ترقی می‌کند» منتشر شد، بیان می‌کند که بلیش «حسابرس

درون‌سازمانی از بلیش (حسابرس) به کریستی (دستیار خزانه‌دار)، در ۸ اکتبر ۱۹۲۹، بلیش پیشنهاد کرده بود که سازمان حسابرسی شامل حسابرسان مقیم است که به مدیران عامل گزارش می‌دهند (به تصویر ۱ رجوع کنید).

دستورالعمل قرار بود به‌عنوان «روش استاندارد حسابرسی پوشش‌دهنده‌ی عملیات خارج از کشور» عمل کند و یک سلسله‌مراتب خاص برای واحد حسابرسی داخلی در جنرال موتورز در این سال‌ها وجود داشت. در یک نامه

تصویر ۱- نامه بلیش به کریستی

جنرال موتورز

شرکت جنرال موتورز

فقط نامه‌های بین سازمانی
۸ اکتبر ۱۹۲۹

ایرس
به آقای ال. وی. کریستی، معاون خزانه‌دار

ایرس
از میلتون ای. بلیش، حسابرس

موضوع: رویه استاندارد حسابرسی خارجی

نسخه شماره ۱۳۷ رویه استاندارد حسابرسی مربوط به عملیات خارج از کشور، برای استفاده شما پیوست شده است.

این رویه که توسط آقای رومیلی، مدیر کل شرکت صادرات جنرال موتورز پذیرفته شده است، طرح سازمانی زیر را پیشنهاد می‌کند:

حسابرس مقیم در درجه اول در برابر مدیر عامل پاسخگو است؛

مطابق با رویه داخلی، حسابرس مقیم گزارش‌های ماهانه را به مدیر عامل و حسابرس شرکت جنرال موتورز ارائه می‌دهد که او نیز به نوبه خود، خلاصه‌هایی از این گزارش‌ها را در مورد هرگونه شرایطی که نیاز به اقدام اصلاحی دارد، به مدیر کل امور مالی، نیویورک، ارسال می‌کند، و

مدیر منطقه‌ای از طریق گزارش‌های دوره‌ای از شرایط عملیات مربوطه مطلع می‌شود

حسابرس شرکت جنرال موتورز از طریق نمایندگان منطقه‌ای مستقر در اروپا، آمریکا، جنوبی و استرالیا، ارتباط مستقیم با هر حسابرس مقیم را حفظ خواهد کرد.

میلتون ای. بلیش،
حسابرس

۱۹۳۱ به لس‌آنجلس بازگشته بود، اما کارفرمای او در سال‌های پس از جدایی از شرکت جنرال موتورز نامشخص است (فامیلی سرچ، ۱۹۵۸). در دهه‌ی بعد، شغل او به‌عنوان کارشناس بهره‌وری و مهندس حسابداری در صنعت چاپ ذکر شده است؛ اما در اوایل دهه ۱۹۴۰، بلیش در صنعت هواپیما جایگاهی پیدا کرد. او در سال ۱۹۴۲ برای شرکت داگلاس ایرکرافت به‌عنوان تحلیلگر بهای تولید فعالیت می‌کرد. در سال ۱۹۵۰ نیز به‌عنوان تحلیلگر هزینه در یک کارخانه هواپیمایی (نام آن معلوم نبوده است) کار می‌کرد و گواهی فوت او در سال ۱۹۵۸ آخرین شغل او را به‌عنوان حسابرس در شرکت هواپیمایی نورث تراپ ذکر کرده است (فامیلی سرچ، ۱۹۵۸).

دستورالعمل

نامه‌های بین کریستی و بلیش نه تنها اهمیت دستورالعمل، بلکه هدف و ساختار واحد حسابرسی داخلی جنرال موتورز را در این زمان توصیف می‌کند. پس از نامه‌های مقدماتی، دستورالعمل به بخش‌های مختلفی تقسیم می‌شود. در هر بخش، دستورالعمل‌های دقیقی در مورد شیوه‌های حسابرسی داخلی که باید اجرا شود، وجود دارد که در بخش پنجم این مقاله توضیح داده شده است. به‌طور کلی، این دستورالعمل به‌عنوان راهنمایی برای اجرای حسابرسی داخلی برای یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های صنعتی در آن زمان عمل می‌کرده است. بر اساس نامه‌های مقدماتی، این

به گفته‌ی بلیش، حسابرسان مقیم باید گزارش‌های ماهانه را هم به مدیرعامل و هم به حسابرس جنرال موتورز ارسال کنند که در نهایت گزارش‌ها را به مدیر مالی کل در نیویورک ارسال می‌کنند. افزون بر این، مدیران منطقه‌ای باید گزارش‌های دوره‌ای مربوط به عملیات را دریافت کنند و حسابرسان مقیم باید از طریق نمایندگان منطقه‌ای واقع در اروپا، آمریکای جنوبی و استرالیا با حسابرس جنرال موتورز در ارتباط مستقیم باشند. در یک نامه حسابرس که توسط بلیش در ۶ فوریه ۱۹۳۰ نوشته شده است، این ساختار تأیید می‌شود. افزون بر این، این نامه نمایندگان منطقه‌ای واقع در هر یک از سه منطقه خارج از کشور که قبلاً ذکر شد را فهرست می‌کند.

در نامه‌ی بعدی صادره توسط بلیش، الزام ارسال گزارش‌های ماهانه به نمایندگان منطقه‌ای لغو می‌شود و به جای آن، گزارش‌ها باید به دفتر دیترویت و مدیرعامل محلی ارسال شوند. در ادامه‌ی این نامه ادامه آمده است که کاربردها باید برای بازرسی زمانی که «نماینده منطقه‌ای بخش حسابرسی از عملیات شما بازدید می‌کند» در دسترس باشند (کریستی، ۱۹۲۹). این مکاتبات که در دستورالعمل گنجانده شده است، بینشی را درباره‌ی گستردگی این موضوع، عملیات و سلسله‌مراتب واحد حسابرسی داخلی جنرال موتورز در اواخر دهه ۱۹۲۰ و اوایل دهه ۱۹۳۰ فراهم می‌سازد. افزون بر این، این سلسله‌مراتب نشان‌دهنده زمان نیز هست، زیرا حسابرس امروزی به مدیران عامل گزارش نمی‌دهد. اکنون، حسابرسان داخلی مستقیماً به کمیته‌ی حسابرسی یا هیأت‌مدیره گزارش می‌دهند تا از استقلال آن‌ها از مدیران اجرایی اطمینان حاصل شود.^{۲۳} آخرین نامه‌ی موجود در این جزوه که توسط کریستی در نوامبر ۱۹۳۰ نوشته شده است، مسئولیت‌های

حسابرس مقیم را بیشتر تعریف می‌کند و مقدمه دستورالعمل را به‌روزرسانی می‌کند. کریستی در «طرح کلی وظایف و مسئولیت‌های حسابرس مقیم عملیات خارج از کشور» اذعان می‌کند که حسابرس مقیم تحت نظارت و سرپرستی مدیرعامل بوده است. افزون بر این، ارتباط بین نمایندگان واحد حسابرسی و حسابرسان مقیم ابتدا باید از طریق مقامات کارخانه انجام شود. این نشان می‌دهد که جنرال موتورز ساختار حسابرسی داخلی غیرمتمرکز داشته است که در این ساختار حسابرسان ابتدا به جای واحد شرکتی (واحد حسابرسی داخلی) به مسئولین عملیات گزارش می‌دادند. روشن است که عدم تمرکز یک بخش اصلی در کل شرکت بوده است و این موضوع شامل واحد حسابرسی داخلی نیز می‌شده است. مقدمه دستورالعمل، انتظارات از استفاده از دستورالعمل را تشریح می‌کند (به تصویر ۲ رجوع کنید).

به‌طور خاص، کریستی اشاره می‌کند که دستورالعمل تنها به‌عنوان یک چک‌لیست برای حسابرس مقیم در نظر گرفته نشده است. به جای پیروی بسیار دقیق از مراحل دستورالعمل، حسابرس باید از تئوری برای پشتیبانی از نتیجه‌گیری‌ها استفاده کند و به‌طور مستمر نسبت به فعالیت‌های غیرعادی تردید حرفه‌ای خود را حفظ کند. اگرچه دستورالعمل باید به‌عنوان یک مبنا عمل کند، حسابرس باید در تعیین دامنه‌ی کار خود انعطاف‌پذیر باشد. این انتظار، یکی از انتظارات در دستورالعمل حسابرسی است که شواهدی از حسابرسی عملیاتی را ارائه می‌دهد.

۵- رویه‌های دقیق در راهنما

پس از مقدمه، این دستورالعمل به بخش‌های مختلفی تقسیم شده است که با جداکننده‌های زبانه‌دار^{۲۴} (دیوایدر) با عنوان زیر مشخص شده‌اند: دستورالعمل‌های عمومی، وجه نقد،

تصویر ۲- مقدمه دستورالعمل حسابرسی داخلی شرکت جنرال موتورز سال ۱۹۲۹

خریدها، فهرست حقوق و دستمزد، بدهی‌ها، موجودی مواد و ملزومات، درآمد، مطالبات، دارایی‌های ثابت و انتقالی، امور عمومی و گزارش‌ها. هر بخش شامل رویه‌ها و روش‌هایی است که حسابرس باید هنگام رسیدگی به یک حوزه خاص در نظر بگیرد. دستورالعمل‌ها بسیار تفصیلی هستند و ۳۶ صفحه از دستورالعمل را تشکیل می‌دهند. به‌طور کلی، هر بخش به زیر موضوعاتی تقسیم‌شده و شامل بندهای شماره‌گذاری شده‌ای است که مراحل لازم را برای رسیدگی توسط حسابرس توصیف می‌کند. در ادامه، یافته‌های خود را خلاصه کرده‌ایم و برای سهولت در خوانایی، از «فهرست بولت‌بندی‌شده (فهرست گلوله‌ای یا نقطه‌ای)» برای فهرست کردن خلاصه‌ای از الزامات حسابرس برای هر بخش استفاده می‌کنیم. این «فهرست‌ها» بازتاب دقیق دستورالعمل نیستند، بلکه صرفاً به‌منظور ایجاز در مقاله به کار رفته‌اند. هرچند فهرستی جامع از تمامی دستورالعمل‌های مندرج در راهنما ارائه نمی‌شود، تلاش شده است جزئیات کافی بیان شود تا خواننده بتواند الزامات کلی هر بخش را به‌خوبی درک کند.

دستورالعمل‌های عمومی

اولین بخش تقسیم‌شده از دستورالعمل، با عنوان «دستورالعمل‌های عمومی»، راهنمایی‌های رایج و معمول را برای حسابرس مقیم ارائه می‌دهد. این دستورالعمل‌ها پیشنهاد می‌کنند که برای موفقیت، حسابرس باید با «روش‌های استاندارد برای کارخانه‌های مونتاژ و انبارها» آشنا باشد و از قوانین و مقررات حاکم بر عملیات تجاری جنرال موتورز شناخت کسب کنند (کریستی، ۱۹۲۹، ۱۲). این الزام مسئولیت قابل توجهی را بر عهده حسابرس قرار می‌دهد و نشان می‌دهد که حسابرس نه تنها باید اطلاعات کنترل حسابداری را بررسی کند، بلکه باید شناخت حاصل

کند که چگونه این اطلاعات بر کارایی و اثربخشی کسب‌وکار تأثیر می‌گذارد. افزون بر این، دستورالعمل‌های عمومی بیان می‌کنند که حسابرس باید از امضاهای مقامات مجاز و افراد مجاز به تأیید پرداخت‌های نقدی، خریدها، نرخ‌های پرداخت و سایر تراکنش‌های خاص شناخت کسب کند. یکی دیگر از الزامات یگانه در این بخش این است که حسابرس «خود و همکارانش را به مدارهای رنگی پاک‌نشده‌ی و مهرهای لاستیکی مجهز کند تا شواهدی از اجرای رسیدگی‌ها باقی بماند»^{۲۵} (کریستی، ۱۹۲۹، ۱۲). دستورالعمل به‌طور خاص، دو مهر مختلف را برای امضای اولیه حسابرس پیشنهاد می‌کند (به تصویر ۳ رجوع کنید).

اگرچه این اطلاعات ممکن است امروزه برای حسابرسی نامربوط به نظر برسد، اما این نوع کنترل‌ها در زمانی که فرآیندها دستی انجام می‌شد و اسناد کاغذی برای تأیید استفاده می‌شد، ضروری بودند. این رویه‌ها تصویری از حسابرسی در اوایل قرن بیستم را ترسیم می‌کنند و شواهدی را درباره‌ی چگونگی تغییر روش‌های حسابرسی را طی زمان نیز ارائه می‌دهد.

وجه نقد

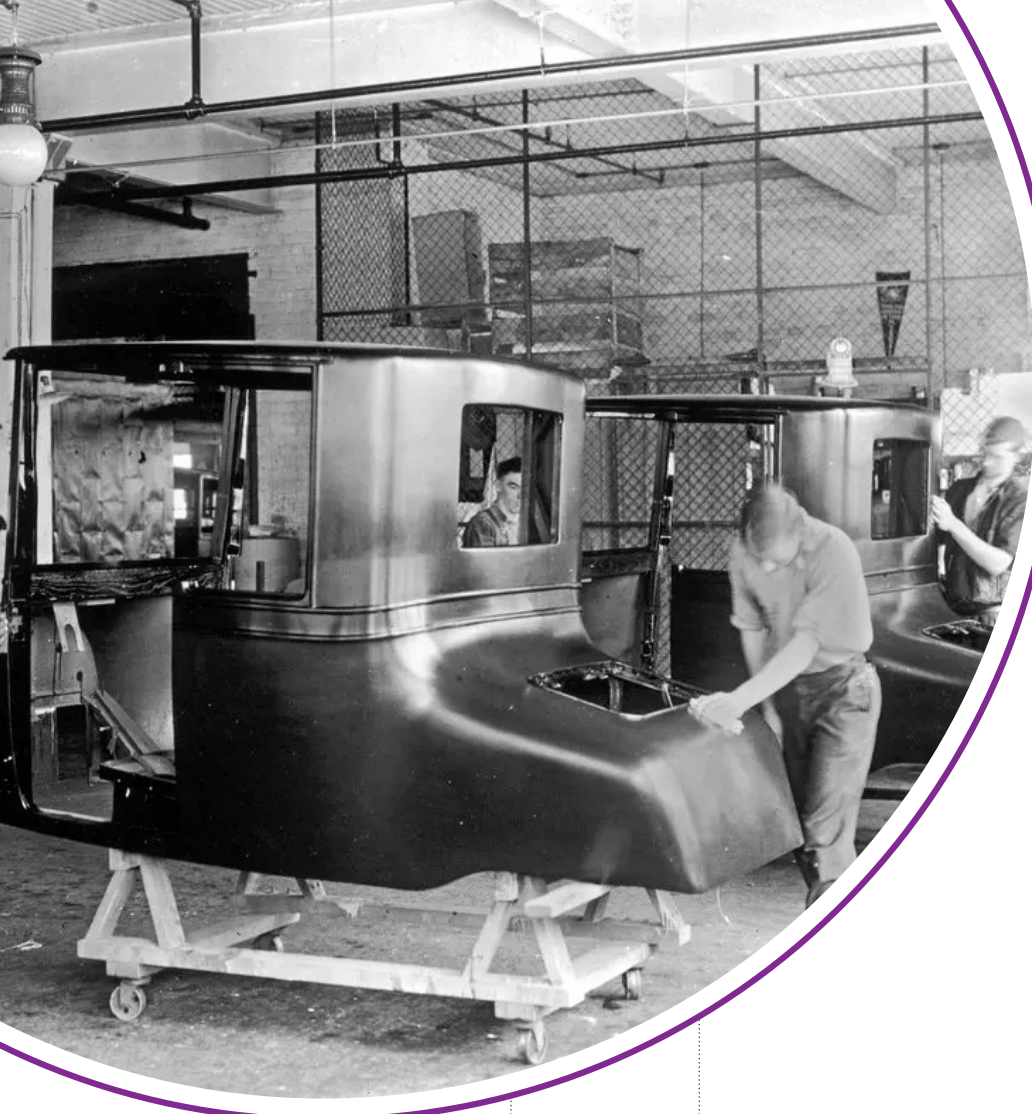
بخش عمده‌ای از بخش‌های بعدی

دستورالعمل به حساب‌های خاصی می‌پردازند که با وجه نقد شروع می‌شود. وجه نقد در سه زیر بخش مورد بحث قرار می‌گیرد، وجه نقد نزد بانک‌ها، وجه نقد در دست (صندوق) و دریافت‌ها و پرداخت‌های نقدی. خلاصه‌ای از مسئولیت‌های حسابرس مربوط به رسیدگی به وجه نقد شامل موارد زیر است:

- تأیید این که صورت مغایرت‌های بانکی، یا مقایسه بین مانده‌های دفتری و صورتحساب‌های بانکی، به‌طور منظم انجام می‌شود. تأییدیه‌های نقدی، یا تأیید با بانک‌های خاص، ضروری نیست، زیرا این موارد سالانه توسط حسابرسان مستقل رسیدگی و کنترل می‌شود.
- حصول اطمینان از این که کارکنانی که حساب‌های نقدی را تطبیق می‌دهند به حساب‌های بانکی دسترسی ندارند و کسانی که وجه نقد را مدیریت می‌کنند، کنترل دفاتر کل یا روزنامه‌ها را ندارند، مگر این که تعداد کارکنان اداری محدود باشد که اجرای کنترل را ناممکن سازد (تفکیک مناسب وظایف و مسئولیت‌ها).
- حصول اطمینان از این که هرگونه تغییر در حساب‌های بانکی، مانند افتتاح یا بستن حساب‌ها، از طریق دفتر نیویورک انجام می‌شود.
- انجام حسابرسی‌های سرزده از

تصویر ۳- مهر مخصوص حروف اول حسابرسی

تنخواه‌گردان (پنج یا شش مرتبه طی سال)، افزون بر رسیدگی رایج هر سه ماه یکبار صورت گیرد.

• انجام آزمون دریافت‌های نقدی به‌صورت ماهانه، به‌منظور حصول اطمینان از این‌که سپرده‌ها به موقع انجام می‌شوند و توجه دقیق به نام‌ها و تاریخ‌های سپرده‌گذاری در چند روز آخر ماه.

• تأیید این‌که چک‌ها، امضاهای مناسب را داشته‌اند و اسناد پشتیبان به‌طور مناسب با مهر «پرداخت شد» علامت‌گذاری شده‌اند.

• تأیید این‌که چک‌های استفاده‌نشده توسط کارمندی که با سوابق نقدی ارتباطی ندارد؛ نگهداری می‌شوند و تمام شماره‌های چک مورد رسیدگی قرار گرفته‌اند.

• اطمینان حاصل کنید که مقادیر بیش‌ازحد وجه نقد در مکان‌های عملیاتی خاص نگهداری نمی‌شود، زیرا هرگونه مازاد باید ماهانه به شرکت منتقل شود.

به‌طور خاص، دستورالعمل‌های بخش نقدینگی شواهد روشنی از وظایف سه عملکرد مختلف در جنرال موتورز در این دوره زمانی را به خواننده ارائه می‌دهد: حسابداری، حسابرسی داخلی و حسابرسی مستقل. به‌طور کلی، حسابرسان باید بررسی و تأیید کنند که کنترل‌های خاصی وجود دارد، نه این‌که خودشان وظایف کنترلی را انجام دهند. افزون بر این، حسابرسان داخلی ملزم به اجرای وظایفی که توسط حسابرسان مستقل تکمیل و اجرا می‌شود، مانند دریافت تأییدیه وجه نقد، نیستند.

خریدها

بخش خریدها در این دستورالعمل شامل روش‌هایی درباره‌ی چگونگی رسیدگی (حسابرسی) انواع مختلف هزینه‌ها است. به‌طور کوتاه، حسابرسان موظف‌اند:

• تأییدیه‌های مناسب برای خریدها

را بررسی کرده و صورتحساب‌ها را برای اطمینان از اعتبار آن‌ها بررسی کنند.

• بازرسی‌های نقطه‌ای (آزمون انقطاع زمانی) ماهانه از دریافت کالاهای خریداری‌شده را انجام دهند، مقدار کالاهای سفارش داده شده را با کالاهای دریافتی مقایسه کرده و اطمینان حاصل کنند که کمبودها و نقص‌ها به‌سرعت رسیدگی می‌شوند.

• با نمودار حساب‌ها آشنا باشند تا اطمینان حاصل شود که اقلام به‌درستی به‌عنوان هزینه ثبت‌شده‌اند و سرمایه‌ای نشده‌اند (به‌عنوان دارایی ثبت‌نشده‌اند).

• با مقررات محلی حمل‌ونقل و مقررات مالیات بر درآمد آشنا باشند تا از صحت صورتحساب‌ها و مبالغ دفتری اطمینان حاصل کنند.

• بررسی کنند که خریدهای بین‌المللی توسط کارکنانی که با مقررات گمرکی محلی آشنا هستند، بررسی شده‌اند.

• هزینه‌های قانونی را به دفتر نیویورک گزارش دهند و اطمینان حاصل کنند که کمک‌های مالی بیش از مبالغ مشخص‌شده نیاز به تأیید دفتر مرکزی دارند.

• گزارش‌های هزینه‌های کارکنان را بررسی کنند و اطمینان حاصل کنند که تأییدیه‌های مناسب انجام شده و بیش‌پرداخت‌ها به کارکنان از ۱,۰۰۰ دلار، معادل حدود ۱,۸۸۰ دلار در سال ۲۰۲۵ (محاسبه‌شده بر اساس تورم ایالات متحده، بدون تاریخ) تجاوز نمی‌کند.

• مبالغ کمیسیون، تبلیغات و جبران خدمات کارگران را با نرخ‌های مناسب دوباره محاسبه کرده و اطمینان حاصل کنند که تعهدات در صورت لزوم ثبت‌شده‌اند.

زیر بخش نهایی در بخش خریدها به بحث درباره‌ی هزینه‌های تولید می‌پردازد و به‌طور کلی، از حسابرسان

تنها مراحل خاصی را دنبال کنند، بلکه «همواره باید مراقب شرایط غیرعادی باشند» (کریستی، ۱۹۲۹، ۱۱). سایر مسئولیت‌های اصلی عبارت‌اند از:

- سوابق حقوق و دستمزد را ارزیابی کرده و رویه‌های انجام شده توسط کارکنان حقوق و دستمزد را با در نظر گرفتن این موقعیت‌ها ارزیابی کنند.
- آزمون‌هایی را برای مقایسه دفاتر کل حقوق و دستمزد با سوابق استخدامی اجرا کنند.

- اطمینان حاصل کنند که حقوق و دستمزد‌های بیش از ۱۰,۰۰۰ دلار (معادل حدود ۱۸,۶۴۱ دلار در سال ۲۰۲۵) توسط مدیر منطقه‌ای محل مربوطه تأیید شده است (محاسبه‌شده بر اساس نرخ تورم ایالات متحده، بدون تاریخ).

- تراکنش‌های خاص حقوق و دستمزد، مانند پرداخت‌ها، خاتمه‌ها و ثبت زمان را به‌طور منظم مشاهده و مورد پرس‌وجو قرار دهند و به‌صورت فصلی میزان ۱۰ درصد از کارت‌های زمان را به‌صورت فیزیکی رسیدگی کنند.

- مبالغ صندوق پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، پوشش‌های اوراق قرضه و دستمزد‌های مطالبه نشده را رسیدگی کنند.

بدهی‌ها

بخش بدهی‌ها در این دستورالعمل شامل موضوعات فرعی شامل حساب‌های پرداختی، بدهی‌های تعهدی، ذخایر، بدهی‌های احتمالی و حتی یک حساب حقوق صاحبان سهام (سرمایه سهام عادی) می‌باشد. در رابطه با بدهی‌ها، مسئولیت‌های عمومی حساب‌برسان عبارت‌اند از:

- اطمینان حاصل کنند که ترازهای آزمایشی ماهانه حساب‌های پرداختی با کنترل‌ها مطابقت دارند و ترازهای آزمایشی فصلی را برای طبقه‌بندی مبالغ حساب‌های پرداختی بررسی کنند.

دستمزد تمرکز دارد که حساب‌برسان باید در رسیدگی‌های خود موردتوجه قرار دهد. اجرای این روش‌ها به‌ویژه در مواردی که «بی‌نظمی‌های (بی‌قاعدگی) حقوق و دستمزد معمولاً از آن‌ها ناشی می‌شود» ضروری است (کریستی، ۱۹۲۹، ۲۲). این دستورالعمل چندین مورد از این وضعیت‌ها را فهرست می‌کند، از جمله پرداخت به کارکنان واهی در حقوق و دستمزد؛ حذف نکردن کارکنان «خاتمه همکاری یافته» از ثبت حقوق و دستمزد، از جمله وجود نام کارکنان در فهرست حقوق و دستمزد قبل از تاریخ استخدام واقعی آن‌ها؛ و انجام پرداخت نرخ‌های حقوق یا ساعات کاری نادرست (کریستی، ۱۹۲۹، ۲۲). این موارد انتظاری که در بخش مقدمه آورده شده بود را تقویت می‌کند که حساب‌برسان صرفاً قرار نبوده است که

می‌خواهد که از فرآیند حسابداری تولید و نحوه ثبت آن رضایت حاصل کند. به‌طور خاص، حساب‌برسان باید «هرگونه نوسان‌های غیرعادی را که در دفتر کل هزینه‌ها نشان داده شده است، بررسی کند و تعیین کند که هیچ تلاشی برای به حداقل رساندن هزینه‌ها در حساب‌های ۷۰۰ و افزایش در سایر زیر طبقه‌بندی‌ها (حساب‌های فرعی یا حساب‌های معین و تفصیل) انجام نشده است» (کریستی ۱۹۲۹، ۲۱). این بیانیه گستردگی سوابق حسابداری و سطح مسئولیت محول شده به حساب‌برسان در جنرال موتورز در آن زمان را نشان می‌دهد.

حقوق و دستمزد

بخش بعدی تقسیم‌بندی شده در این دستورالعمل بر رویه‌های حقوق و

• مانده‌های قدیمی حساب‌های پرداختی، مانده‌های بدهکار بزرگ^{۲۴} و زمان دریافت صورتحساب‌ها را در مقایسه با ثبت‌ها در دفتر کل بررسی کنند.

• صحت مبالغ تسعیر ارز خارجی مانده‌های بااهمیت حساب‌های پرداختی را در ابتدای هرماه را رسیدگی کنند.

• به حساب‌های بدهی خاص مورد استفاده توسط جنرال موتورز رسیدگی کنند. به‌عنوان مثال، حساب‌برسان باید ورودی‌های ثبت‌شده در «حساب ویژه شرکت جنرال موتورز» را رسیدگی کنند، این حساب تراز آزمایشی برای ثبت انتقال وجه نقد مازاد و سود سهام پرداختی (مصوب) استفاده می‌شود (کریستی، ۱۹۲۹، ۲۷).

• تمام حساب‌های ذخیره را بررسی کنید. به‌عنوان مثال، «ذخیره برای انحلال خودروها^{۲۷}» باید بررسی شود تا اطمینان حاصل شود که مبالغ ثبت‌شده برای پوشش زبان‌های برآوردی خودروهایی که با قیمتی کم‌تر از ارزش موجودی فروخته می‌شوند، کافی است (کریستی ۱۹۲۹، ۲۸).

• هرگونه بدهی احتمالی ایجاد شده را گزارش دهید. این دستورالعمل افزون بر سایر موارد به‌طور خاص به بررسی هرگونه دعوی حقوقی در جریان، لغو قراردادهای یا تعهدات قراردادهای بیش از یک سال، اشاره می‌کند.

به‌طور شگفت‌انگیزی، دستورالعمل‌های مربوط به معاملات سهام سرمایه نیز در بخش بدهی‌ها گنجانده شده است، زیرا هیچ بخشی به‌صورت جداگانه به رسیدگی به حقوق صاحبان سهام در این دستورالعمل اختصاص نیافته است. به‌طور کلی، هنگام رسیدگی به حساب‌های حقوق صاحبان سهام، حساب‌برسان باید:

• سالانه، دفتر سهام را با اسناد مناسب سهام سرمایه مقایسه کنند.

• اطمینان حاصل کنند که قوانین محلی مربوط به نگهداری اسناد مناسب

رعایت شده است.

• تأییدیه دفتر نیویورک را برای اعلام سود سهام مصوب (نقدی) و ثبت هرگونه تغییر در حساب مازاد را تأیید کنند.

موجودی مواد و ملزومات

بخش بعدی دستورالعمل به روش‌های حساب‌برسی رسیدگی به موجودی مواد و ملزومات می‌پردازد. به‌طور خلاصه، حساب‌برسی باید:

• صحت حساب مواد، حساب کار در جریان و حساب محصول نهایی (کالای تکمیل شده) را بررسی کند که باید با استفاده از روش موجودی اولین صادره از اولین وارده (FIFO) محاسبه شود.

• هزینه‌ها و قیمت‌های قابل‌اعمال را به سوابق بها ردیابی کند و مبالغ را رسیدگی کند تا از رعایت رویه‌های قیمت‌گذاری مناسب اطمینان حاصل شود.

• موجودی مواد در راه، مواد راکد، مانده‌های اعتباری، مبادله موجودی امانی، خودروهای^{۲۸} در حال استفاده شرکت و سایر شرایط غیرعادی را بررسی کند.

• اطمینان حاصل کند که شمارش ماهانه موجودی کالای تکمیل شده توسط بخش تأمین انجام می‌شود و همراه شمارش نمونه‌ای از ۴۰ قلم انجام می‌دهد و از تطابق موجودی نهایی با گزارش‌های دارای شماره سریال اطمینان حاصل کند.

• شمارش فیزیکی سالانه تمام موجودی ملزومات و موجودی‌های کالا (انبارگردانی^{۲۹}) را انجام دهد.

این دستورالعمل فرآیند شمارش موجودی سالانه را در چندین صفحه توضیح می‌دهد و روش‌ها و موارد مختلفی را برای رسیدگی به موجودی مواد و ملزومات، کار در جریان، کالاهای تکمیل شده و قطعات ذکر می‌کند. به‌طور کلی، حساب‌برسی باید اطمینان حاصل کند که دفاتر بر اساس مقادیر

موجودی تنظیم‌شده‌اند و ارزش‌های موجودی «در اصل صحیح» هستند (کریستی، ۱۹۲۹، ۳۴). هرگونه مغایرت و اصلاحات بزرگ باید در گزارش حساب‌برسی گنجانده شود.

درآمد

بخش درآمد در دستورالعمل سه زیر موضوع کلی را پوشش می‌دهد: (الف) فروش، (ب) ضایعات و (ج) سایر درآمدها.

در رابطه با فروش، دستورالعمل دو هدف کلی حساب‌برسی را فهرست می‌کند: «تعیین اینکه تمام کالاهای خروجی از کارخانه به‌درستی و به موقع ثبت و در حساب‌ها منعکس شده‌اند» و «تعیین اینکه تمام حساب‌های دریافتی به‌درستی حاصل فروش هستند» (کریستی، ۱۹۲۹، ۳۵). افزون بر این، دستورالعمل بیان می‌کند که «اهمیت بسیار زیادی دارد» که حساب‌برسی فرآیند خروج کالا از کارخانه را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که بخش حمل‌ونقل و/با حسابداری از تمام کالاهای خروجی آگاه (مطلع) بوده^{۳۰} است (کریستی، ۱۹۲۹، ۳۵). سایر مسئولیت‌های اصلی در این حوزه عبارت‌اند از:

• به‌صورت فصلی، نمونه‌ای از سفارش‌های فروش را با صورتحساب‌های فروش مقایسه کند.

• ماهانه نمونه‌ای از صورتحساب‌ها را برای تخصیص صحیح فروش مورد رسیدگی قرار دهد.

• بررسی کند که سفارش‌های حمل‌ونقل دارای شماره‌سریال بوده و این شماره‌ها با صورتحساب مربوطه مطابقت دارند.

• فروش خودرو را با گزارش‌های موجودی و تولید، هم در فروش نهایی و هم در فروش قطعات، تطبیق دهد.

دستورالعمل بیان می‌کند که یکی از مهم‌ترین جنبه‌های حساب‌برسی، رسیدگی به فروش است. برای این منظور رسیدگی‌های زیر را تصریح کرده

است:

- تمام اعلامیه‌های اعتباری را بررسی کند، تأییدیه‌های مناسب را بررسی کند و مبالغ عمده غیرعادی را یادداشت کند.
- رویه‌های ضایعات را بررسی کند تا مشخص شود که مواد به‌درستی استفاده مجدد و ثبت شده‌اند.
- برای حصول اطمینان از صحت و کامل بودن، سایر اقلام درآمدی، مانند درآمد اجاره و درآمد بهره (مالی) را مورد رسیدگی قرار دهد.

حساب‌های دریافتی

همان‌طور که در بخش حساب‌های دریافتی دستورالعمل ذکر شده است، «تمدید اعتبار در فروش محصول (خودرو) برخلاف سیاست شرکت است» و در فروش قطعات محدود شده بود (کریستی، ۱۹۲۹، ۳۸)؛ بنابراین، حسابرس باید جزئیات تمام اسناد دریافتی از مشتریان و کارکنان را گزارش کند و اطمینان حاصل کند که مبالغ اصل و بهره به‌درستی ثبت و طبق سیاست شرکت در دفاتر حسابداری منعکس شده‌اند. در رسیدگی به حساب‌های دریافتی، مسئولیت‌های کلی حسابرس شامل موارد زیر است:

- تعیین این‌که آیا ترازهای آزمایشی با کنترل‌ها مطابقت دارند و آیا طبقه‌بندی حساب‌های دریافتی به صورت ماهانه مناسب است یا خیر.
- بررسی مانده‌های بستانکار در حساب‌های دریافتی و مانده‌های بدهکار در حساب‌های پرداختی (اقلام خلاف ماهیت).
- بررسی فصلی مانده‌های حساب‌های دریافتی سررسید شده، اطمینان از اینکه حذف هرگونه حساب غیرقابل وصول دارای تأییدیه، مجوز یا مصوبه مقامات مجاز هستند.
- اطمینان از این‌که کالا برای مشتریانی که حساب‌های پرداخت نشده طولانی‌مدت دارند (اشخاص دارای مانده باز)، ارسال نمی‌شود مگر این‌که آن را

نقداً تسویه کرده باشند.

- انجام رسیدگی دوره‌ای به صورت حساب‌های مشتریان و بررسی فصلی نمونه‌ای از حساب‌های دریافتی تفصیلی.

دارایی‌های ثابت و انتقالی

بخش بعدی تقسیم‌بندی شده از دستورالعمل، شامل رویه‌های حسابرسی دارایی‌های ثابت و انتقالی است. به‌طور کلی، برای دارایی‌های ثابت، حسابرس باید:

- با رویه‌های شرکت (آیین‌نامه‌های شرکت) در مورد تأیید تخصیص‌ها آشنا باشد. به‌طور خاص، مخارج بالای ۱,۰۰۰ دلار (حدود ۱,۴۰۲ دلار به قیمت‌های سال ۲۰۲۵) و ۵,۰۰۰ دلار (حدود ۷,۰۰۷ دلار به قیمت‌های سال ۲۰۲۵) نیاز به تأیید و مجوز سطوح خاصی از مدیریت دارد (محاسبه‌شده طبق تورم ایالات متحده، بدون تاریخ). افزون بر این، هرگونه مخارج بیشتر از یک‌متر از ۱۵ درصد از مبالغ بودجه‌بندی شده و کاهش دارایی ثابت که بیش از ۲,۰۰۰ دلار (حدود ۲,۸۸۰ دلار به قیمت‌های سال ۲۰۲۵) باشد نیاز به تأیید دارد (محاسبه‌شده طبق تورم ایالات متحده، بدون تاریخ).

• اطمینان حاصل کند که «سوابق مشخصات و تعهدات» به‌عنوان کنترلی برای این تأییدیه‌ها به‌کار گرفته می‌شود و این گزارش را رسیدگی کرده و اطمینان حاصل کند که به‌درستی تکمیل شده و بکار گرفته‌شده است (کریستی، ۱۹۲۹، ۴۲).

- اقلام سرمایه‌ای شده در دفتر کل را به اسناد پشتیبان ردیابی کند (سند رسی اضافات دارایی ثابت)، اطمینان حاصل کند که اقلامی که باید به حساب هزینه منظور شوند، مانند اقلام با ارزش کم و عمر مفید کوتاه، در حساب‌های دارایی گنجانده نشده‌اند.

• به صورت فصلی بررسی کند که برچسب‌های (پلاک‌کوبی) شناسایی

به تجهیزات متصل شده‌اند، کارت‌های تجهیزات با دفتر کل مطابقت دارند و دفاتر کل کارخانه طبق کنترل‌ها نگهداری می‌شوند.

- انجام مشاهده فیزیکی را برای حصول اطمینان از وجود دارایی‌ها و تطبیق آن‌ها با کارت‌های تجهیزات انجام دهد.

• اجاره‌نامه‌ها را برای طبقه‌بندی و «استهلاک انباشته» را برای استفاده از نرخ‌های صحیح بررسی کند (کریستی، ۱۹۲۹، ۴۴).

- حساب‌های مخارج پیش‌پرداخت شده (پیش‌پرداخت‌های سرمایه‌ای) را به صورت فصلی بررسی کند و آن‌ها را به صورت شش‌ماهه رسیدگی کند تا اطمینان حاصل شود که تجهیزات به‌درستی بیمه‌شده‌اند (آزمون کفایت پوشش بیمه دارایی‌ها).

موارد عمومی

بخش بعدی دستورالعمل به یک حساب خاص نمی‌پردازد، بلکه نکات کلی نهایی را برای حسابرس ارائه می‌دهد. به‌طور خلاصه، حسابرس باید:

- تحلیل‌های ماهانه را به صورت ستونی برای حساب‌های خاص، از جمله تعدیلات قیمت خرید، هزینه‌های قانونی و تراکنش‌های غیرعادی انجام دهد.

• «تمام اسناد حسابداری که طی عملیات حسابرسی رایج در این رویه رسیدگی نشده‌اند» را به صورت ماهانه رسیدگی کند (کریستی، ۱۹۲۹، ۴۶).

- صورت‌های مالی ماهانه را بررسی کند، اطمینان حاصل کند که آن‌ها بر اساس دفتر کل تهیه‌شده‌اند و دارای جداول پشتیبان هستند (کاربرگ ستون فقرات که در ایران به کاربرگ طبقه‌بندی و ۶۰۲۰ معروف هستند).

• روش‌های حسابداری در سایر شعبی که به او محول نشده است را بررسی کند و در صورت لزوم پیشنهادهایی برای حسابرسی ارائه دهد.

الزامات ارائه شده در این بخش تا

اشاره شد، یک فرآیند طولانی و فنی بود. حسابرس فقط روش‌های انجام شده را امضا نمی‌کرد، بلکه تأیید می‌کرد که از نظریه و اصول برای ارزیابی ریسک‌های مالی و عملیاتی استفاده کرده است.

۶- اهمیت دستورالعمل و نتیجه‌گیری

این دستورالعمل جزئیات خاصی از واحد حسابرسی داخلی جنرال موتورز در اواخر دهه ۱۹۲۰ و اوایل دهه ۱۹۳۰ را ارائه می‌دهد، با این حال لزوماً تأثیر کنترل‌ها بر کل شرکت در این دوره را تصدیق نمی‌کند. در حال حاضر یک شخص با مطالعه بخش‌های مختلف دستورالعمل حسابرسی داخلی جنرال موتورز، ممکن است آن را بسیار رایج بیابد چراکه دارا بودن واحد حسابرسی داخلی در شرکت‌های مدرن امروز امری متداول است. با این حال، جنرال موتورز در زمینه حسابداری مدیریتی و حسابرسی داخلی در شرکت‌های آمریکایی پیشرو بود. افزون بر این، روش‌های حسابرسی و کنترل جنرال

یادداشت ماهانه به مدیران ارائه دهد که رویه‌های انجام شده و نتایج به دست آمده را توضیح دهد. صفحه اول گزارش شامل تاریخ و مکان (حوزه) عملیات خارج از کشور است که حسابرسی در آن انجام شده است. پس از اطلاعات عنوان، گزارش به بخش‌هایی تقسیم شده بود که مشابه بخش‌های دستورالعمل هستند: موجودی نقد، خریده‌ها، حقوق و دستمزد، بدهی‌ها، موجودی مواد و ملزومات، درآمد، مطالبات، دارایی‌های ثابت و انتقالی و موارد عمومی. در هر بخش، پرسش‌هایی مربوط به روش‌های حسابرسی انجام شده و سپس، در سمت راست، فضایی برای ارائه پاسخ‌ها وجود دارد. برای مثال، بخش اول گزارش حسابرس برای موجودی نقد در تصویر شماره ۴ ارائه شده است.

در نهایت، فضایی برای امضا و تاریخ‌گذاری گزارش توسط حسابرس باقی گذاشته شده بود تا انجام کار خود را تأیید کند. این امضا نشان‌دهنده تکمیل حسابرسی در یک مکان خاص است که همان‌طور که در روش‌های توصیف شده

حدودی مبهم و گسترده هستند. اساساً، حسابرس باید هرگونه تراکنش غیرعادی را در میان تمام اسناد حسابداری انجام شده طی ماه بررسی کند که با توجه به اندازه و پیچیدگی عملیات جنرال موتورز، اجرای این کار چالش‌برانگیز است. افزون بر این، رسیدگی کار در سایر شعب ممکن است نشان‌دهنده شکلی اولیه از «بررسی همپیشگان»^{۳۱} باشد. به‌طور کلی، بخش عمومی به حسابرس انعطاف‌پذیری می‌دهد تا رویه‌ها را در صورت نیاز تنظیم کند تا در نقشی عملیاتی‌تر، خدمات ارزش‌آفرین خود را به مدیریت ارائه کند.

گزارش حسابرس

آخرین بخش تقسیم‌شده از دستورالعمل شامل یک گزارش ۲۰ صفحه‌ای با عنوان «گزارش حسابرس مقیم» است که می‌توانست به‌عنوان خلاصه‌ای از مستندات حسابرسی در صورت تمایل مدیر یک کارخانه خاص استفاده شود (کریستی، ۱۹۲۹، ۴۷). اگر از این گزارش استفاده نمی‌شد، انتظار می‌رفت که حسابرس مقیم یک

تصویر ۴- پرسشنامه وجه نقد

K B
مارس ۱۹۲۹

بخش صادرات جنرال موتورز

عملیات خارج از کشور:

_____ ماه _____ ۲۹

گزارش حسابرس مقیم

نقدی

پاسخها

۱. آیا تمام حساب‌های بانکی تطبیق داده شده‌اند؟
 آیا اقلام معوق قدیمی پیگیری شده‌اند؟
۲. آیا در طول ماه اضافه برداشت بانکی رخ داده است؟
۳. آیا اقدامات حفاظتی برشمرده شده در مدیریت وجوه نقد رعایت شده است؟
۴. آیا وزارت کشور به سرعت از تغییرات در حساب‌های بانکی یا امضاکنندگان مطلع شده است؟
۵. آیا وجوه تنخواه گردان شمارش شده است؟
 چه زمانی؟
 آیا تفاوتی وجود داشته است؟
۶. آیا وجوه تنخواه گردان حداقل ماهانه بازپرداخت می‌شود؟
۷. آیا وجه نقد سپرده نشده و سایر وجوه نقد یا اقلام نقدی همراه با مانده حساب‌های بانکی تأیید شده است؟
 آیا تفاوتی وجود داشته است؟
۸. آیا تمام رسیدهای نقدی به سرعت ثبت و به سرعت و بدون نقص واريز می‌شوند؟
۹. آیا اقلام برگشتی توسط بانکها به درستی و به موقع محاسبه می‌شوند؟
 آیا هزینه‌های بانکی با چک تسویه و حسابرسي می‌شوند؟

K B
مارس ۱۹۲۹

بخش صادرات جنرال موتورز

عملیات خارج از کشور:

_____ ماه _____ ۲۹

گزارش حسابرس مقیم

نقدی

پاسخها

۱۰. آیا تمام چک‌های پرداختی قبل از امضا بررسی و پشتیبانی شدند؟
 آیا تاریخ پرداخت روی تمام رسیدها ذکر شده است؟
 آیا تمام تخفیف‌ها اعمال می‌شوند؟
۱۱. آیا نام گیرنده در تمام چک‌ها وجود دارد؟
 آیا چکهایی وجود داشت که امضاکننده در صفحات آنها باشد؟
۱۲. آیا تمام چک‌ها با شماره ثبت شده‌اند؟
۱۳. آیا عملیات مبلغ بیش از حدی پول نقد حمل می‌کند؟
۱۴. آیا سوابق و اسناد دفتر نقدی بررسی شدند؟
 آیا اسناد به حساب‌های غیرشخصی به طور کامل پشتیبانی شدند؟

موتورز در صنعت پیشرو بودند. اگرچه یکی از رقبای اصلی آن، شرکت فورد موتور، در اوایل دهه ۱۹۰۰ یک واحد حسابرسي داشت، اما وظایف اصلی آن به‌عنوان واحد حسابداری (لازادوفکسی، ۲۰۳۱) عمل می‌کرد، درحالی‌که دستورالعمل حسابرسي جنرال موتورز یک دیدگاه تاریخی و یگانه از حسابرسي داخلی در یک شرکت برجسته‌ی آمریکایی را قبل از این که حسابرسي داخلی به‌طور گسترده‌ای تثبیت و رایج شود، ارائه می‌دهد.

افزون بر این، پرداختن به حسابرسي

عملیاتی، همان‌طور که در فلشر (۱۹۷۷) الف و فلشر و زارزسکی (۲۰۰۲) مورد بحث قرار گرفته است، در سراسر دستورالعمل حسابرسی داخلی جنرال موتورز مشهود است. اگرچه نمونه‌هایی از کارهای دفتری و رسیدگی به تقلب که توسط حسابرس در دستورالعمل جنرال موتورز مورد نیاز است وجود دارد، اما اکثر روش‌های توصیف شده مسئولیت بسیار بیشتری را بر عهده حسابرس داخلی قرار می‌دهند. این دستورالعمل جزئیات کسب‌وکار خارج از کشور جنرال موتورز را نیز ارائه می‌دهد و به خواننده نشان می‌دهد که جنرال موتورز در این دوره چقدر گسترده بوده است. جنرال موتورز نه تنها رویه‌های استاندارد حسابرسی داخلی را در ایالات متحده بلکه در سراسر جهان نیز انجام می‌داد. جنرال موتورز از حسابرسان خود انتظار داشت که دانش فنی گسترده‌ای داشته باشند که تنها به حسابداری محدود نمی‌شد؛ بلکه افزون بر آن داشتن دانش در حوزه‌ی کنترل‌های داخلی، قانون، مالیات، معاملات خارجی و عملیات جهانی کلی کسب‌وکار نیز شامل می‌شد. افزون بر این، اگرچه این دستورالعمل استانداردهای دقیق و یکنواختی را برای پیروی ارائه می‌دهد، اما به‌طور خاص بیان می‌کند که این دستورالعمل نباید تنها به‌عنوان یک چک‌لیست عمل کند و هدف اصلی حسابرس اعمال رویه‌ها بر اساس نظریه حسابداری و حسابرسی است (کریستی، ۱۹۲۹).

در نهایت، اجرای یک رویه حسابرسی داخلی در سال ۱۹۲۹ به دلیل محیط اقتصادی آن زمان از اهمیت بالایی برخوردار است. با رخداد بدترین رکود اقتصادی که آمریکای آن روزگار را تکان داده بود؛ جنرال موتورز اولویت خود را بر کنترل‌های مالی در زمانی که رکود بزرگ کاهش‌های عمیق، ورشکستگی کسب‌وکارها و سرمایه‌گذاران وحشت‌زده

کرده بود؛ حفظ کرد. باین‌حال، جنرال موتورز توانست در اوایل دهه ۱۹۳۰ میلیون‌ها دلار درآمد کسب کند و میلیون‌ها دلار سود سهام پرداخت کند (اسلوان، ۱۹۶۴). اسلوان در کتاب خود به توانایی شرکت برای بقا در دوران رکود اشاره می‌کند و می‌گوید:

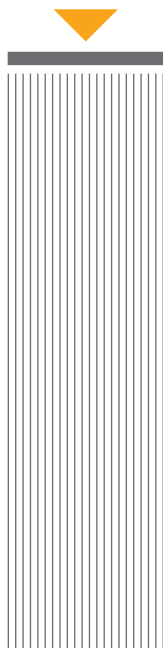
«چه چیزی این رکورد استثنایی را در دوره‌ای که بسیاری از تولیدکنندگان کالاهای بادوام شکست خوردند یا نزدیک به ورشکستگی بودند، توضیح می‌دهد؟ ادعای هرگونه پیش‌بینی خاص از جانب ما ناعادلانه خواهد بود؛ ما نیز مانند هیچ‌کس دیگری رکود را پیش‌بینی نمی‌کردیم. فکر می‌کنم داستانی که تعریف کردم نشان می‌دهد که ما به‌سادگی یاد گرفته بودیم چگونه سریع واکنش نشان دهیم. این شاید بزرگ‌ترین دستاورد سیستم کنترل‌های مالی و عملیاتی ما بود» (اسلوان، ۱۹۶۴، ۱۹۹).

با توجه به این‌که اولین نامه دستورالعمل حسابرسی ۱۹ روز قبل از سقوط بازار سهام در سال ۱۹۲۹ تاریخ‌گذاری شده است، ممکن است کسی باور کند که چنین اقدامی برای اجرای یک واحد حسابرسی داخلی خارج از کشور به تعویق می‌افتد. باین‌حال، همان‌طور که از نامه‌های اضافی تاریخ‌گذاری شده در فوریه، مه و نوامبر ۱۹۳۰ مشهود است، به نظر نمی‌رسد جنرال موتورز چنین قصدی برای کنار گذاشتن این ابتکار داشته است. دستورالعمل حسابرسی داخلی یک منبع اصلی اطلاعاتی را فراهم می‌کند که انگیزه مدیران اجرایی ارشد را در طول طولانی‌ترین رکود اقتصادی در تاریخ ایالات متحده تأیید می‌کند. به‌طور کلی، حسابرسی داخلی در جنرال موتورز یک گام ضروری در مدیریت مالی شرکت بود و این دستورالعمل حسابرسی را در زمان خود بسیار منحصر به فرد می‌سازد. دستورالعمل

«روش استاندارد حسابرسی» جنرال موتورز، مطالب اصلی را در زمینه‌ی حسابرسی داخلی در زمانی که این رشته هنوز استاندارد نشده بود، به حوزه‌ی حسابداری ارائه می‌دهد. مطالعه رویه‌های دقیق آن نه تنها نمونه‌ای از گستردگی و فنی بودن حسابرسی در آن زمان را به دست می‌دهد، بلکه فرصتی را نیز فراهم می‌کند تا از نزدیک ببینیم که چگونه شیوه‌های حسابرسی داخلی در طول سال‌ها هم تغییر کرده‌اند و هم در بسیاری از موارد ثابت مانده‌اند. بسیاری از رویه‌های موجود در این دستورالعمل به جلو حرکت کرده و در دنیای حسابرسی داخلی که امروزه شناخته شده است نیز قابل اجرا هستند.

پژوهش‌های آتی می‌توانند رویه‌های حسابرسی جنرال موتورز را با رقبا یا سایر سازمان‌های بزرگ که دارای واحد حسابرسی داخلی در اوایل قرن ۱۹۰۰ بودند را مقایسه و تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها را بیان کند. افزون بر این، پژوهش‌های آتی می‌توانند چگونگی تحول و تغییر رویه‌های حسابرسی داخلی از آن زمان تاکنون را مورد بررسی قرار دهند.

در نتیجه، حسابرس داخلی جنرال موتورز نقش منحصر به فرد و حیاتی، هم از نظر عملیاتی و هم از نظر مالی، ایفا کرد. در تارنمای انجمن حسابرسان داخلی (IIA)، مأموریت حسابرسی داخلی «ارتقا و حفاظت از ارزش سازمانی با ارائه خدمات اطمینان بخشی، مشاوره‌ای و بینش ریسک محور و واقع‌بینانه» بر شمرده شده است (انجمن حسابرسان داخلی، ۲۰۱۶). به نظر می‌رسد جنرال موتورز در اواخر دهه ۱۹۲۰ یک واحد حسابرسی با مأموریت مشابه را پیاده‌سازی کرده بود که شرکت یادشده را به یکی از اولین پذیرندگان حسابرسی داخلی در شرکت‌های آمریکایی تبدیل کرده است.^{۳۲}

۱. استانداردهای حسابرسی داخلی اصول محور هستند. به طوری که استانداردهای جهانی حسابرسی داخلی نسخه سال ۲۰۲۴ بر مبنای ۱۵ اصل نگارش یافته است. برخلاف استانداردهای حسابرسی و سایر خدمات اطمینان بخشی (مثل حسابرسی صورت‌های مالی) که قاعده محور هستند و در هر استاندارد آن جزئیات روش‌های حسابرسی و حالت‌های مختلف برخورد حسابرسی را با موضوع را توضیح داده‌اند؛ پیکره استانداردهای حسابرسی داخلی بسیار نازک هستند و بیشتر رئوس و اصول کلی در آن تشریح شده است. شایان ذکر است نسخه جدید استانداردهای حسابرسی داخلی نسبت به نسخه‌های پیشین تفصیلی‌تر شده‌اند با این وجود هنوز در مقایسه با استانداردهای حسابرسی صورت‌های مالی بسیار نازک و لاغر به حساب می‌آیند؛ بنابراین بر اساس این فلسفه؛ اساساً یکنواختی روش‌های حسابرسی از شرکتی به شرکت دیگر بی‌گمان متفاوت خواهد بود. در اینجا منظور نویسندگان از «رویه‌های حسابرسی استاندارد» یا «رویه‌های استاندارد حسابرسی» آن است که هنوز انجمن‌های حرفه‌ای متولی حسابرسی داخلی شکل نگرفته است؛ آیین رفتار حرفه‌ای برای آن به وجود نیامده است و چارچوب کلی آن مشخص نشده است.

۲. در واژه‌نامه استانداردهای جهانی حسابرسی داخلی نسخه سال ۲۰۲۴ واژه "Internal Audit Manual" را این‌گونه تعریف کرده است: دستورالعمل سندی است که توسط «مدیر ارشد اجرایی حسابرسی داخلی» (در ایران عموماً «مدیر حسابرسی داخلی» خوانده می‌شود) تدوین شده است و شامل سیاست‌ها، فرآیندها و روش‌های حسابرسی است که برای هدایت و راهبری حسابرسان داخلی شاغل در واحد حسابرسی داخلی، ضروری است. افزون بر این طبق فرهنگنامه‌های مختلف از واژه "Manual" به‌عنوان «کتابچه راهنما»، «دستورالعمل»، «نظامنامه»، «کتاب دستی» نیز نامبرده شده است.

۳. انجمن حسابداران خبره ایران این نشریه از بولین (۲۰۲۰) را در سال ۱۴۰۲ را با عنوان «تأثیر شیوه‌های قدیمی کنترل در ارتش آمریکا بر شکل‌گیری و رشد کنترل‌های داخلی در واحدهای تجاری» در قالب یک کتاب که توسط وحید منتی و رضا وثاقتی شریف ترجمه شده است؛ منتشر کرده است. بولین (۲۰۲۰) نشان می‌دهد که بسیاری از شیوه‌ها و چارچوب‌های معتبر کنترل داخلی (مثل چارچوب یکپارچه کوزو) در واحدهای تجاری از شیوه‌های قدیمی کنترل در ارتش آمریکا تأثیر پذیرفته است.

4. Clerical

۵. انجمن حسابداران خبره ایران این نشریه را از پارکر و جانسون (۲۰۱۷) در سال ۱۴۰۳ با عنوان «حسابرسی داخلی ایالات متحده چگونه در قرن بیستم به حرفه‌ای شناخته شده تبدیل شد» در قالب یک کتاب که توسط وحید منتی و سید فاطمه اکبری ترجمه شده است؛ منتشر کرده است. خوانندگانی که علاقه‌مند شناخت عمیق‌تر از این سیر تحول هستند، به کتاب مزبور رجوع کنند.

6. Robert E. Dwyer

۷. در این مقاله از واژگان رایج متون استانداردهای جهانی حسابرسی داخلی یا چارچوب بین‌المللی اجرای حرفه‌ای حسابرسی داخلی کم‌تر استفاده شده است. به نظر می‌رسد واژگانی نظیر «حسابرس کل» یا «سر حسابرس»، یا «حسابرس عمومی» اشاره به «رئیس حسابرسی داخلی» یا «مدیر ارشد اجرایی حسابرسی داخلی» که بیشتر در ایران «مدیر حسابرسی داخلی» خوانده می‌شود؛ دارد.

8. United States Department of Agriculture (USDA).

۹. در اینجا منظور از "Traveling Auditor" حسابرسی است که دفتر یا واحد ثابت ندارد و برای انجام مأموریت‌های حسابرسی به‌طور مستمر بین شعب، کارخانه‌ها یا واحدهای مختلف سازمان سفر می‌کند. در دهه ۱۹۲۰ در شرکت‌های بزرگ مثل جنرال موتورز این حسابرس عضو حسابرسی داخلی بود که از ستاد مرکزی اعزام می‌شد. به‌صورت دوره‌ای از واحدهای عملیاتی مختلف بازدید می‌کرد؛ کنترل‌های داخلی، اسناد حسابداری و انضباط مالی را در محل بررسی می‌کرد. در آن دوران سیستم گزارشگری متمرکز و فناوری اطلاعات به شکل امروزی وجود نداشته است؛ بنابراین حضور فیزیکی حسابرس ضرورت عملی داشته است. شاید بتوان برای این واژه برابر فارسی «حسابرس اعزامی» نیز در نظر گرفت اما به نظر می‌رسد «حسابرس سیار» یا «حسابرس مأمور» برازنده‌تر باشد.

10. the Internal Auditor

۱۱. تمام فرازوفرودهای دوران کاری دوران در جنرال موتورز فراتر از محدوده این مطالعه است، بنابراین روایت زیر رویدادهای مرتبط را برجسته می‌کند. خوانندگان محترم برای اطلاع از جزئیات بیشتر به چندلر (۱۹۶۲) و اسلوان (۱۹۶۴) رجوع کنند.

۱۲. در آن زمان، دوپونت مدیر بانک ملی چتم و فینیکس بود و این لوئیس جی. کافمن، رئیس بانک بود که از دوپونت و راسکوب خواست در جلسه شرکت کنند (اسلوان ۱۹۶۴).

13. Hyatt Roller Bearing Company

14. decentralization

15. coordination

۱۶. شایان ذکر است تا این زمان، استانداردهای حسابداری هنوز مدون نشده بود و نهاد ناظر و مقررات گذار نظیر کمیسیون بورس و اوراق بهادار هنوز به وجود نیامده بود. در این هنگام بیشتر کتاب راهنمای حسابداران به سردبیر سالیز (۱۹۲۳) در ایالات متحده در دست حسابداران بود که بعداً نسخه دوم همان کتاب به سردبیری ویلیام پتن (۱۹۳۲) استاد برجسته‌ی حسابداری و آموزگار قرن چراغ راه حسابداران شد. برای اطلاعات بیشتر می‌توانید به مقاله «کتاب مقدس حسابداری ویلیام پتن» که در شماره‌ی ۳۶۶ مجله حسابدار (مرداد و شهریور ۱۴۰۴) توسط وحید منتی و مهری بختیاری ترجمه شده است، رجوع کنید.

۱۷. واژه «comptrollers» به کاررفته در متن اصلی برابر واژه «controleur» که به معنای مقام ارشد مالی-کنترلی در یک سازمان است که مسئول نظارت بر حسابداری، کنترل‌های مالی، گزارشگری مالی و انضباط مالی دارد. در ساختار سنتی او حسابدار ارشد و نگهبان کنترل مالی سازمان محسوب می‌شد. تفاوت میان این دو واژه‌ی انگلیسی، تاریخی و زبانی است و از نظر ماهیت یکسان به نظر می‌رسند. در متون حسابداری معمولاً آن را کنترلر، رئیس حسابداری، کنترلر مالی یا حتی مدیر مالی نیز خوانده شده است.

۱۸. ریکشاه، گونه‌ای از وسایل حمل و نقل با نیروی انسان هستند: در ریکشاه‌ها گاریچی، گاری دوچرخه‌ی را می‌کشد که یک یا دو نفر در آن نشسته‌اند. ریکشا از آسیا برآمده است و بیش‌تر برای ترابری بزرگان به کار می‌رفته است. البته ریکشاه‌ها به دلیل تصادفات و برخوردهای بسیار، از مدت‌ها پیش در بسیاری از کشورهای آسیایی ممنوع شده‌اند (ویکی‌پدیا).

- 19. Vauxhall Motors, Ltd
- 20. Delco-Remy & Hyatt, Ltd
- 21. General Auditor and Assistant Treasurer

۲۲. شرکت H. M. Byllesby & Co. از شیکاگو یک شرکت فعال در بانکداری سرمایه‌گذاری، مهندسی و مدیریت تأسیسات بود (بوشنان، ۱۹۳۶).
۲۳. شایان ذکر است بر اساس استانداردهای حسابداری جهانی سال ۲۰۲۴ از جمله اصول ۱۱ و ۱۳ آن و استانداردهای مربوطه، بر اطلاع‌رسانی و ارتباطات اثربخش به مدیران ارشد اجرایی تأکید شده است. در استانداردهای حسابداری داخلی مدیران ارشد جزو ذی‌نفعان حسابداری داخلی (واژه‌نامه استانداردهای حسابداری داخلی، ۲۰۲۴) بر شمرده شده است که برای اثربخشی حسابداری داخلی نقش بی‌بدیلی دارند.

۲۴. در ایران نیز در پرونده‌های حسابداری (زونکن‌های حسابداری) از دیوایدر (جداکننده) برای بایگانی کاربرگ‌ها و مستندات حسابداری استفاده می‌شود. معمولاً این جداکننده‌ها بر اساس شماره‌های عددی، حروف فارسی یا انگلیسی نام‌گذاری می‌شوند.

۲۵. در ایران معمولاً با خودکار قرمز رنگ، کاربرگ‌ها علامت‌گذاری می‌شوند و نکات حسابداری و موارد قابل توجه با علائم مشخص با رنگ قرمز مشخص می‌شوند. همچنین سرپرست یا مدیر بررسی‌کننده کاربرگ‌ها، با علامت‌گذاری مناسب کاربرگ‌های حسابداری، مشخص می‌کند که کاربرگ مورد بازبینی (بررسی) قرار گرفته است. همچنین در سربرگ کاربرگ‌های حسابداری نام و نام خانوادگی تهیه‌کننده و بررسی‌کننده درج می‌شود که معمولاً به صورت علائم اختصاری درج می‌شود (مثلاً به جای «وحید منتی» درج می‌شود: «و.م.» یا «و. منتی»).

۲۶. در اینجا شاید منظور نویسندگان گردش‌های بزرگ اقلام بدهکار (نه مانده‌های بزرگ بدهکار) حساب‌های پرداختی باشد که نشان‌دهنده مبالغ پرداخت شده به آن‌ها برای تسویه تمام یا بخشی از مطالباتشان بوده است.

۲۷. انحلال خودرو عمدتاً فرآیند فروش خودرو در یک حراج است تا سود حاصل از فروش آن برای پرداخت تمام بدهی‌های معوقه استفاده شود. انحلال خودرو همچنین می‌تواند برای کمک به یک کسب‌وکار در زمانی که ضرر تحمل می‌کند یا قادر به تحمل تمام هزینه‌های خود نیست، انجام شود.

۲۸. نباید از نظر دور داشت که «خودرو» در شرکت جنرال موتورز عمدتاً با برچسب «موجودی کالا» شناخته می‌شود چراکه کالای تکمیل شده آن تلقی می‌شود. در اینجا به منظور کنترل این اقلام از عبارت «خودروهایی که در شرکت از آن‌ها استفاده می‌شود» استفاده شده است.

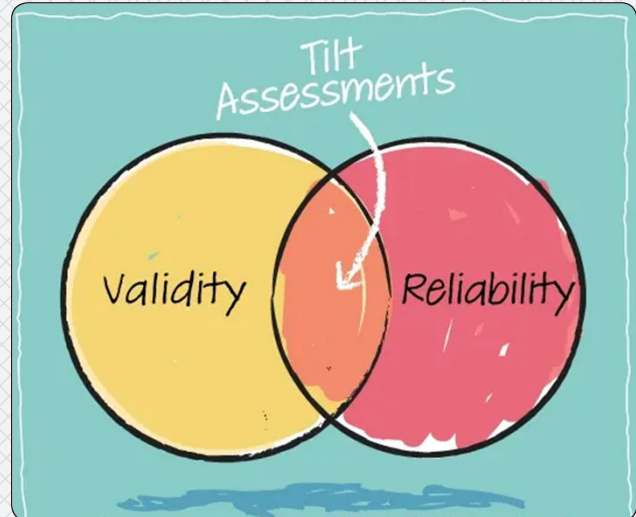
۲۹. بعد از افشای پرونده‌ی تقلب شرکت مکسون و رابینز در سال ۱۹۳۸ به‌عنوان نقطه‌ی عطفی در روش‌های حسابداری تلقی می‌شود. این موضوع و موضوعات مشابه شوک بزرگی به حرفه‌ی حسابداری وارد کرد به طوری که انجمن حسابداران رسمی آمریکا در سال ۱۹۳۹ در بیانیه‌ی رویه‌های حسابداری شماره یک برای نخستین بار مشاهده فیزیکی موجود کالا به‌عنوان رویه‌ی الزامی حسابداری در نظر گرفت؛ و این الزام در بیانیه‌ی شماره ۲۸ در سال ۱۹۴۷ تصریح شد.

۳۰. معمولاً در گذشته توزیع نسخه‌ی فرم‌های مختلف به‌عنوان کنترل‌های داخلی اصلی برای حصول اطمینان از جریان صحیح اطلاعات به بخش‌های مختلف در نظر گرفته شده بودند. امروز در سیستم‌های ERP به صورت خودکار این اطلاعات توزیع می‌شوند و یکپارچه هستند.

۳۱. کنترل (سنجش) کیفیت حسابداری داخلی در استانداردهای جهانی حسابداری داخلی (۲۰۲۴) مورد توجه قرار گرفته است. این موضوع در استاندارد ۸.۳ (کیفیت)، ۸.۴ (ارزیابی کیفیت برون‌سازمانی) و استاندارد ۱۲.۱ (ارزیابی کیفیت درون‌سازمانی) از استانداردهای جهانی حسابداری داخلی مورد توجه قرار گرفته است. ارزیابی یا سنجش کیفیت درون‌سازمانی به صورت سالانه باید صورت گیرد و نتایج آن به هیأت‌مدیره و مدیران ارشد اطلاع‌رسانی شود. ارزیابی (سنجش) کیفیت برون‌سازمانی نیز هر پنج سال یک‌بار باید توسط تیم ارزیابی واجد صلاحیت و مستقل اجرا شود. ارزیابی درون‌سازمانی بیشتر به صورت خودارزیابی صورت می‌گیرد.

۳۲. با توجه به محدودیت صفحات نشریه، به‌ناگزیر فهرست منابع متن حاضر را حذف کرده‌ایم. علاقه‌مندان به دریافت این فهرست می‌توانند با ای‌میل نشریه مکاتبه کنند.

درک پایایی و روایی: مبانی روان‌سنجی (Psychometric) برای ارزیابی در حسابداری

این گزارش توسط متیو تی. شولتز، دکتری حسابداری و جاشوا استوپک، حسابدار رسمی (CPA) نگاشته شده است. ارزیابی‌ها، نقش مهمی در مسیر دستیابی به مدارک، گواهینامه‌ها و مجوزهای حرفه‌ای حسابداری ایفا می‌کنند. این ارزیابی‌ها کمک می‌کنند مشخص شود آیا افراد دانش و مهارت‌های لازم را برای دریافت یک مدرک حرفه‌ای نشان داده‌اند یا خیر.

مبانی روان‌سنجی در ارزیابی

روان‌سنجی، که مطالعه‌ی رسمی اندازه‌گیری است، چارچوبی را برای اندازه‌گیری عینی ویژگی‌هایی فراهم می‌کند که به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیستند و به آن‌ها «سازه‌های نهفته» گفته می‌شود. در حرفه‌ی حسابداری، این سازه‌های نهفته به دانش، مهارت‌ها و توانایی‌هایی مربوط می‌شوند که برای اطلاق عنوان حسابدار حرفه‌ای واجد شرایط لازم است. آموزش‌دهندگان، ارزیابان و سیاست‌گذاران در برابر جامعه، حرفه‌ی حسابداری و حسابداران آینده مسئولیت دارند تا اطمینان حاصل کنند که تنها افراد واجد صلاحیت وارد این حرفه می‌شوند. متخصصان روان‌سنجی با کمک به طراحی و اعتبارسنجی ارزیابی‌ها، در کنار الزامات آموزشی و تجربی، شواهدی فراهم می‌کنند که نشان می‌دهد داوطلبان واقعاً برای فعالیت حرفه‌ای آماده هستند.

درک پایایی و روایی

زیربنای توانایی اندازه‌گیری موفق هر سازه‌ی نهفته‌ای (چه در حسابداری، چه در حقوق یا پزشکی) مجموعه‌ای از مفاهیم اصلی روان‌سنجی است؛ یعنی پایایی و روایی. این مفاهیم واژه‌هایی رایج هستند، اما برای روان‌سنجان تعاریف بسیار دقیق و مشخصی دارند که در ادامه توضیح داده می‌شوند. این تعاریف تخصصی ممکن است با کاربرد

عمومی این واژه‌ها در سایر زمینه‌ها متفاوت به نظر برسند. این مفاهیم و بسیاری از اصطلاحات دیگر در «استانداردهای آزمون‌های آموزشی و روان‌شناختی» (۲۰۱۴) آمده‌اند که به‌طور مشترک توسط انجمن تحقیقات آموزشی آمریکا (AERA)، انجمن روان‌شناسی آمریکا (APA) و شورای ملی سنجش آموزش (NCME) منتشر شده‌اند. این استانداردها برای ارزیابی‌های حساس و سرنوشت‌ساز، از جمله آزمون‌های صدور مجوز و مدارک حرفه‌ای، رهنمود ارائه می‌کنند. در بسیاری از حوزه‌های قضایی، تعاریف قانونی این مفاهیم نیز تدوین شده است. ارائه‌ی شواهد مبنی بر رعایت این مفاهیم گاهی برای دفاع حقوقی از آزمون و اعطای مدارک حرفه‌ای بر اساس نتایج آن الزامی است.

صرف‌نظر از حوزه‌ی قضایی، این استانداردها مفاهیم و اصول ارزشمندی را برای طراحی، اجرا و گزارش‌گری هر نوع ارزیابی رسمی ارائه می‌دهند. در ادامه، تعاریف رسمی‌تر پایایی و روایی در چارچوب روان‌سنجی و نمونه‌هایی از کاربرد آن‌ها در انواع ارزیابی‌ها بیان می‌شود.

پایایی در عمل چه معنایی دارد؟

پایایی بر ثبات یک اندازه‌گیری در طول زمان و بین افراد تمرکز دارد و معمولاً به تکرارپذیری نمره یک دانش‌آموز یا داوطلب اشاره می‌کند. سؤال اصلی این است:

اگر دانشجو یا داوطلب امروز، فردا و روز بعد کاری را انجام دهد، آیا نتایج مشابهی به دست می‌آورد؟

می‌توان از تیراندازی با کمان به‌عنوان یک مثال ساده استفاده کرد. اگر یک تیرانداز چندین بار پیاپی به مرکز هدف بزند، منطقی است که فرض کنیم مهارت بالایی در هدف‌گیری دارد. اما اگر تیرانداز در بار اول به مرکز هدف بزند و در بار دوم کاملاً هدف را از دست بدهد، کدام تیر بازتاب‌دهنده‌ی واقعی‌تری از توانایی اوست؟

در زمینه‌ی حسابداری، اگر دانشجو یا داوطلب یک ثبت حسابداری تعهدی مربوط به حساب‌های پرداختنی را برای یک فاکتور به‌درستی انجام دهد، اما برای فاکتور دوم همان ثبت را نادرست انجام دهد، کدام یک نمایانگر بهتری از توانایی اوست؟

درک روایی و اهمیت آن

روایی به میزانی اشاره دارد که شواهد و نظریه‌های زیربنایی اندازه‌گیری از تفسیر نتایج برای کاربردهای موردنظر ارزیابی پشتیبانی می‌کنند. سؤال اصلی این است:

آیا این نتیجه برای اتخاذ یک تصمیم مطمئن درباره‌ی دانشجو یا داوطلب کافی است؟

در مثال تیراندازی، آیا همه توافق دارند که زدن به مرکز هدف، هدف اصلی بوده است؟ اگر تیرانداز مرکز سیل را بزند، اما هدف مسابقه ترکاندن بادکنک بوده باشد، آیا می‌توان نتیجه گرفت که تیرانداز توانایی ترکاندن بادکنک را دارد؟

در حسابداری، اگر دانشجو یا داوطلب ثبت‌های حسابداری مبتنی بر مبنای نقدی را انجام دهد، اما وظیفه‌ی مورد نظر انجام ثبت مبتنی بر

حسابداری تعهدی باشد، آیا می‌توان نتیجه گرفت که او توانایی انجام ثبت‌های تعهدی را دارد؟ یک ارزیابی می‌تواند پایا باشد اما روایی نداشته باشد، اما تا زمانی که پایا نباشد، نمی‌تواند روایی داشته باشد.

به‌کارگیری این اصول در حسابداری حرفه‌ای

نهادهای صدور گواهینامه و مجوز در بسیاری از کشورها تلاش زیادی برای انطباق با استانداردهای مربوطه را انجام می‌دهند. همچنین همپوشانی قابل ملاحظه‌ای میان این استانداردها و استاندارد جدید آموزش بین‌المللی فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) وجود دارد. در استاندارد IES 6 (آموزش حرفه‌ای اولیه - ارزیابی رسمی صلاحیت حرفه‌ای)، بند ۹ به‌طور مشخص به مفاهیمی مانند پایایی و روایی و مفاهیم مرتبط دیگر نظیر کفایت، شفافیت، عدالت، اصالت، صحت و برابری اشاره می‌کند. بند ۱۰ نیز تصریح می‌کند که هر «ارزیابی رسمی صلاحیت حرفه‌ای» باید مبتنی بر شواهد قابل راستی‌آزمایی باشد.

برای پایبندی به این استانداردها، ذی‌نفعان باید پایایی و روایی را به‌عنوان زیربنای فرآیند خود در نظر بگیرند تا اطمینان حاصل شود فرد حداقل شایستگی لازم را دارد. محور اصلی این اطمینان، گردآوری شواهد از جمله داده‌های جمع‌آوری شده به‌صورت دقیق و نظام‌مند برای پشتیبانی از ادعای پایا و روا بودن ارزیابی‌هاست. این شواهد معمولاً از طریق فرآیندهای استانداردشده برای طراحی، اجرا و نمره‌دهی آزمون‌ها ارائه می‌شوند و در بسیاری موارد شامل شواهد آماری و کمی هستند.

سنجش پایایی و روایی

پایایی را می‌توان با روش‌های گوناگونی ارزیابی کرد. در ارزیابی‌هایی که بر اساس نظریه‌ی کلاسیک آزمون، طراحی شده‌اند، پایایی از طریق روش‌هایی مانند آزمون‌های موازی، آزمون-بازآزمون و همسانی درونی سنجیده می‌شود.

بسیاری از آزمون‌ها (به‌ویژه آزمون‌هایی که هر سال تعداد زیادی داوطلب دارند) از نظریه‌ی پاسخ به سؤال استفاده می‌کنند. در این رویکرد، تفسیر پایایی با نظریه‌ی کلاسیک متفاوت است و از شاخص‌های آماری دیگری استفاده می‌شود که بر «تابع اطلاعات آزمون» تمرکز دارند. آزمون CPA ایالات متحده در گزارش سالانه‌ی نمره‌دهی و اجرا، برآوردهای پایایی را ارائه می‌دهد که شامل برآورد پایایی حاشیه‌ای برای هر مؤلفه‌ی نمره و سپس پایایی نمره‌ی ترکیبی بر اساس روش پیشنهادی تیسن و وینر (بر مبنای کار موزیر و گیلفورد) است.

روایی معمولاً با استفاده از روش‌های کیفی (اجرای فرآیندهای توصیه‌شده) و کمی اندازه‌گیری می‌شود. تمرکز اصلی بر انباشت شواهد مرتبطی است که بتوانند مبنایی برای تفسیر نمرات آزمون فراهم کنند و به ذی‌نفعان و عموم جامعه اطمینان بدهند. نوع فرآیندها و شواهد قابل قبول بسته به ماهیت ارزیابی متفاوت است، اما بخش زیادی از آن بر پژوهش‌هایی متکی است که الزامات حرفه را به‌صورت رسمی (مانند تحلیل شغل یا حرفه) یا غیررسمی‌تر (مانند مصاحبه با کارفرمایان، مدرسان و شاغلان حرفه) مستند می‌کنند.

انواع شواهد روایی

انواع مختلفی از شواهد روایی وجود دارد که اهمیت هر کدام به هدف استفاده از ارزیابی بستگی دارد. به‌طور کلی، هرچه آزمون رسمی‌تر و سرنوشت‌سازتر باشد، شواهد بیشتری برای پشتیبانی از قضاوت‌های مبتنی بر نتایج آن لازم است. زیرمجموعه‌های شواهد روایی (مانند محتوای آزمون، فرآیند پاسخ‌دهی، ساختار درونی، ارتباط با سایر متغیرها و پیامدهای آزمون) هر کدام شامل انواع جزئی‌تری از شواهد هستند و باید با توجه به تفسیر موردنظر از نمرات بررسی شوند.

سازمان مسئول ارزیابی (مانند نهاد حرفه‌ای حسابداری، سازمان دولتی یا طراحی‌کننده‌ی آزمون) مسئول تعیین نوع شواهد موردنیاز و گردآوری و ارائه‌ی آن‌ها به استفاده‌کنندگان برای ارزیابی است.

در نهایت، استدلال‌های روایی معمولاً اشکال مختلف شواهد را در یک جمع‌بندی جامع ادغام می‌کنند؛ برای مثال، گزارش عمومی تحلیل حرفه و طراحی‌نهایی آزمون. همانند پایایی، استانداردهای AERA/APA/NCME برای روایی نیز راهنمایی‌های مشخصی برای آزمون‌های سرنوشت‌ساز ارائه می‌دهند.

اطمینان بخشی و جلب اعتماد عمومی

با پذیرش اصول روان‌سنجی، مسئولان تصمیم‌گیری‌های حساس در فرآیند اعطای مدارک حرفه‌ای حسابداری می‌توانند اعتماد عمومی را تقویت کنند. این کار نشان می‌دهد که برنامه‌های آن‌ها نه تنها با استانداردهای حرفه‌ای همسو هستند، بلکه معیار و الگوی برتری برای تربیت حسابداران شایسته و واجد صلاحیت به شمار می‌روند.

www.ifac.org، ۱۸ دسامبر ۲۰۲۵

AICPA پیشنهاد اصلاح قوانین استقلال مرتبط با سرمایه‌گذاری خصوصی را ارائه داد

کمیته‌ی اجرایی اخلاق حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) موسوم به PEEC، به انتشار پیش‌نویس پیشنهادی اصلاحات مربوط به «ساختارهای جایگزین فعالیت‌های حرفه‌ای» رأی داد. این

بررسی جهانی مالکیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در مؤسسات حسابرسی

در سال‌های اخیر، گروه‌های سرمایه‌گذاری خصوصی به دلیل جریان نقدی قوی و چشم‌انداز رشد بالقوه، سهم زیادی از مؤسسات حسابرسی را خریداری کرده‌اند. این روند به‌ویژه در مؤسسات متوسط بازار در انگلستان و آمریکا برجسته بوده است، جایی که بخش قابل توجهی از مؤسسات حسابرسی تاکنون در اختیار سرمایه‌گذاری خصوصی قرار گرفته‌اند. بر همین اساس، نهادهای ناظر بازار سرمایه در سطح جهان، به رهبری سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار (IOSCO)، اعلام کرده‌اند که بررسی جامعی درباره‌ی افزایش مالکیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی (Private Equity) در مؤسسات حسابرسی آغاز خواهند کرد. این نهادها شامل نهادهای ناظر مهمی مانند کمیسیون بورس اوراق بهادار آمریکا و نهاد ناظر بر امور مالی انگلستان (FCA) است. این بررسی جدید به دنبال افزایش نگرانی‌ها درباره‌ی کیفیت حسابرسی و منافع متضاد احتمالی انجام می‌شود، زیرا منتقدان نگرانند سرمایه‌گذاری خصوصی ممکن است استقلال حسابرسان را تحت تأثیر فشارهای تجاری قرار دهد. همچنین نهادهای مذکور قصد دارند خطرات احتمالی مانند تضاد منافع، استقلال، کیفیت کار و فرهنگ حرفه‌ای در مؤسسات حسابرسی تحت مالکیت سرمایه‌گذاری خصوصی را ارزیابی کنند. نهادهای ناظر تأکید کرده‌اند که این بررسی بی‌طرفانه خواهد بود و مزایای احتمالی هم بررسی می‌شود، از جمله:

- تزریق سرمایه برای سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوظهور مثل هوش مصنوعی
- بهبود بهره‌وری و فرآیندهای عملیاتی
- افزایش توان رقابت مؤسسات حسابرسی با شبکه‌های بزرگ (Big Four)

نهادهای ناظر همچنین اعلام نموده‌اند، نتایج این بررسی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی در سطح جهان داشته باشد. به عبارت دیگر، وضع مقررات جدید یا سخت‌گیرانه‌تر درباره‌ی ساختار مالکیت مؤسسات حسابرسی، الزام به شفافیت بیشتر در خصوص رابطه‌ی میان حسابرسان و سرمایه‌گذاران خصوصی و بازنگری در استانداردهای استقلال حسابرسی در سطح بین‌المللی، از نتایج محتمل این بررسی جهانی خواهد بود.

www.ft.com، ۹ فوریه ۲۰۲۶

پیش‌نویس شامل دستورالعمل‌های به‌روزشده در ارتباط با قوانین استقلال و سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی (Private Equity) در مؤسسات حسابرسی است.

در این پیش‌نویس آمده است: «این تغییرات با هدف حفظ یکپارچگی و اعتبار حرفه‌ی حسابرسی، و در عین حال ارائه‌ی راهنمای عملی برای مؤسساتی که با ساختارهای سازمانی جایگزین فعالیت می‌کنند، طراحی شده‌اند.» قرار است این پیش‌نویس در تاریخ ۲۹ دسامبر منتشر شود و تا ۳۰ آوریل برای دریافت نظرات عمومی باز باشد.

بر اساس منابع خبری، اگرچه دستورالعمل‌های استقلال برای دهه‌ها به ساختارهای جایگزین فعالیت حرفه‌ای (APS) پرداخته‌اند، اما افزایش سرمایه‌گذاری شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در این حرفه، نیازمند تفسیرهای به‌روز شده است. این پیش‌نویس روابط و شرایطی را که ممکن است استقلال را خدشه‌دار کنند شناسایی می‌کند، به عوامل ارزیابی تهدیدها می‌پردازد و در موارد لازم، راهکارهای حفاظتی احتمالی را پیشنهاد می‌دهد.

از جمله مواردی که PEEC درباره‌ی آن‌ها درخواست نظر کرده است عبارت‌اند از:

- نسخه‌ی جدیدی از تفسیر استقلال مربوط به ساختارهای جایگزین فعالیت حرفه‌ای (APS) که مؤسسات ارائه‌دهنده‌ی خدمات اطمینان‌بخشی (attest) را توصیف می‌کند و به‌طور نزدیک با واحد خدمات غیر اطمینان‌بخشی (non-attest) که بخشی از آن متعلق به سرمایه‌گذاران است، همسو هستند. اصلاحات پیشنهادی در آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای AICPA میان «نفوذ قابل‌ملاحظه» و «کنترل» سرمایه‌گذاران بر واحدهای غیر اطمینان‌بخشی، تمایز قائل می‌شود و راهنمایی‌هایی درباره‌ی تأثیر این مفاهیم بر ارزیابی استقلال ارائه می‌دهد.
- اصلاح تفسیر «ساختارهای جایگزین فعالیت حرفه‌ای».
- اصلاح تفسیر «چارچوب مفهومی استقلال»، که یک ابزار کلیدی برای ارزیابی موقعیت‌های پیچیده در ساختارهای جایگزین فعالیت حرفه‌ای محسوب می‌شود.
- اصلاح تفسیر «چارچوب مفهومی برای فعالیت حرفه‌ای در بخش عمومی حسابداری».

اصلاح تعریف مؤسسه‌ی شبکه‌ای (network firm)؛ اصطلاحی در آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای که به واحدهایی اشاره دارد که مشمول الزامات استقلال برای مشتریان حسابرسی و بررسی صورت‌های مالی هستند. تعریف جدید شامل «واحدی است که به‌تنهایی یا از طریق یک یا چند مالک خود: الف) مؤسسه شبکه‌ای را کنترل می‌کند، یا ب) توسط مؤسسه شبکه‌ای کنترل می‌شود و با آن به‌منظور ارتقای توانمندی‌های مؤسسه شبکه‌ای در ارائه‌ی خدمات حرفه‌ای همکاری می‌کند. در صورت تصویب، این اصلاحات پیشنهادی یک سال پس از پذیرش لازم‌الاجرا خواهند شد، هرچند مؤسسات می‌توانند آن‌ها را زودتر نیز اجرا کنند.

www.journalofaccountancy.com، ۱۹ دسامبر ۲۰۲۵

چرا سال ۲۰۲۶ سال فعالیت حسابرسی «مبتنی بر قدرت سرمایه‌گذاران خصوصی» است؟

با فروکش کردن تب ماه ژانویه، واقعیت جدیدی برای رهبران حسابداری در انگلستان در حال شکل‌گیری است. با هجوم سرمایه‌های خصوصی به سمت مؤسسات حسابرسی متوسط و شاخص رشد حرفه‌ای ۲۰۲۶، روایت برای مؤسسات متوسط و بزرگ انگلستان اساساً تغییر کرده است و چرخش ساختاری ایجاد شده است که در حال تعریف مجدد ظاهر واقعی یک کسب‌وکار حسابداری موفق است. معیار رشد حرفه‌ای ۲۰۲۶، حرفه را در ببحوحه‌ی بحران هویت، هرچند پرسود، قرار می‌دهد. ورود تهاجمی شرکت‌های سرمایه‌گذار خصوصی (PE) به فضای حسابرسی و حوزه‌ی انطباق، «مقیاس» را از یک معیار پوچ به یک الزام بقا تبدیل کرده است. اگر در حال رشد نیستید، احتمالاً توسط کسی که در حال رشد است، خریداری می‌شوید.

• از شرکا تا پرتفوی‌ها

آمارها شگفت‌انگیز هستند. طبق داده‌های اخیر بازار، نزدیک به ۲۰ مؤسسه از ۶۰ مؤسسه‌ی حسابرسی برتر انگلستان اکنون توسط شرکت‌های سرمایه‌گذار خصوصی پشتیبانی می‌شوند. معاملات شرکت‌های سرمایه‌گذار خصوصی در بخش حسابداری، نزدیک به ۲۰۰ معامله افزایش یافته است که نسبت به سه سال پیش پنج برابر افزایش یافته است.

برای یک شریک معمولی، جذابیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی اغلب ناشی از ضرورت است. مدل قدیمی کار ۸۰ ساعت در هفته به مدت ۲۰ سال برای خرید درصد یک شریک بازنشسته، جذابیت خود را از دست داده است. سرمایه‌گذاری خصوصی، مسیر خروج مناسبی را برای کسانی که به دنبال کنار گذاشتن ماشین حساب‌های خود هستند، فراهم می‌کند. مهم‌تر از آن، این امر منابع مورد نیاز برای برخورداری از مزایای رقابتی فناوری را فراهم می‌کند. با افزایش نظارت شورای گزارشگری مالی انگلستان بر کیفیت حسابرسی و ایجاد انبوهی از گزارش‌های دیجیتال برای مالیات بر درآمد (که اکنون از آوریل ۲۰۲۶ برای افراد با درآمد بالای ۵۰ هزار پوند اجباری شده است)، سرمایه‌ی مورد نیاز برای حسابرسی مبتنی بر هوش مصنوعی اغلب فراتر از توان شخصی شرکا است.

• تأثیر بر حسابرسی

مهم‌ترین تغییر استراتژیکی که در سال ۲۰۲۶ شاهد آن هستیم، ظهور رویه‌ی حسابرسی تجدید ساختار شده است. برای عبور از قوانین سختگیرانه‌ی استقلال در عین پذیرش منابع مالی حاصل از سرمایه‌گذاری خصوصی، بسیاری از مؤسسات در حال تقسیم DNA خود هستند. آن‌ها در حال تشکیل دو نهاد مجزا هستند: مؤسسه‌ی حسابرسی، که همچنان یک نهاد تحت کنترل شرکا است که صرفاً بر سیستم مبتنی بر مقررات متمرکز است، و مؤسسه‌ی ارائه‌ی خدمات مشاوره‌ای که تحت حمایت سرمایه‌گذاران خصوصی است که از طریق یک توافقنامه‌ی خدمات اداری (ASA)، فناوری، منابع انسانی و نیروی کار را فراهم می‌کند.

این مدل به مؤسساتی مانند گرنٹ تورنتون اجازه می‌دهد میلیون‌ها دلار را بدون به خطر انداختن دیوار نظارتی، به سمت اتوماسیون سوق دهند. این یک مهندسی هوشمندانه است که در عین حال که به کسب‌وکار اجازه می‌دهد مانند یک مؤسسه‌ی فناوری مقیاس‌پذیر شود، ناظران را راضی نگه می‌دارد.

• DNA مؤسسات رشد بالا

چه چیزی یک مؤسسه‌ی با رشد بالا را در چشم‌انداز امروز متمایز می‌کند؟ وقتی به داده‌ها نگاه می‌کنیم، شکاف بین ۱۰٪ مؤسسات برتر و سایرین به یک دره‌ی عمیق تبدیل می‌شود. مؤسسات با رشد بالا به شدت از مدل مبتنی بر انطباق فاصله گرفته‌اند. در حالی که مؤسسات متوسط هنوز برای سهم خود از درآمد به خدمات انطباق متکی هستند، رهبران اکنون بیش از ۴۵٪ از درآمد خود را از خدمات مشاوره‌ای و تخصصی مالیاتی به دست می‌آورند. آن‌ها همچنین ربات‌ها را پذیرفته‌اند. این مؤسسات برتر تقریباً ۳۸٪ از وظایف دستی خود را خودکار کرده‌اند، در حالی که این رقم در مؤسسات متوسط فقط ۱۲٪ است.

نحوه‌ی دریافت حق الزحمه نیز در حال تغییر است. مؤسسات با رشد بالا تا حد زیادی ساعات کاری قابل پرداخت را کنار گذاشته‌اند، و کارایی را به نفع مدل‌های شراکت مبتنی بر ارزش کاهش می‌دهد، که اکنون ۷۰ درصد از حق درآمد الزحمه‌ی آن‌ها را تشکیل می‌دهد. در مقابل، مؤسسات متوسط هنوز در دام تایم شیت گیر کرده‌اند، و ۸۰ درصد از حق الزحمه‌های آن‌ها به نرخ‌های ساعتی گره خورده است. این کارایی در سود خالص خود را نشان می‌دهد. ۱۰٪ مؤسسات برتر امسال شاهد افزایش متوسط ۹،۱ درصدی حق الزحمه‌ی خالص دریافتی از مشتری بودند که به راحتی از ۶،۷ درصدی که توسط هم‌تایان‌شان کسب شده بود، پیشی گرفتند. این مؤسسات در حال دو برابر کردن تعهدات مالیاتی جهانی و گزارش ESG هستند که در اوایل امسال برای کسب‌وکارهای متوسط انگلستان اجباری شد.

• چالش استعداد

با وجود هجوم سرمایه‌گذاری خصوصی، گزارش روندهای حقوق و استخدام سال ۲۰۲۶ هشدار می‌دهد در حالی که ۶۸ درصد از کارفرمایان در بخش مالی در حال استخدام هستند، ۹۲ درصد از کمبود شدید مهارت‌ها خبر می‌دهند. ما دیگر فقط به دنبال افرادی نیستیم که بتوانند دفتر کل را تراز کنند؛ ما به دانشمندان داده‌ای نیاز داریم که قوانین

می‌گذارند. از این رو، حفظ اعتبار و ارزش حرفه‌ای حسابداری مستلزم آن است که PAIBها به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر از ارزش پیشنهادی و برنامه‌های راهبردی PAOها در نظر گرفته شوند.

بسیاری از PAOها با این چالش مواجه‌اند که با پیشرفت مسیر شغلی اعضا، به‌ویژه در حوزه‌ی کسب‌وکارهای تجاری، ارتباط اعضا با نهاد حرفه‌ای تضعیف می‌شود. برای پاسخ به این مسئله، نهادهای حرفه‌ای در حال بازنگری در مدل‌های تعامل، ساختارهای حاکمیتی و خدمات خود هستند تا از یک رابطه‌ی صرفاً عضویتی به یک شراکت ارزش‌آفرین و دوسویه حرکت کنند.

تجربیات بین‌المللی نشان می‌دهد که بهترین عملکرد PAOها در حمایت از PAIBها بر چند اصل کلیدی استوار است. نخست، نمایندگی مؤثر PAIBها در ساختارهای حاکمیتی؛ به‌گونه‌ای که صدای آن‌ها در تدوین استانداردها، حمایت‌گری حرفه‌ای و تصمیم‌گیری‌های کلان شنیده شود. دوم، ادغام روشن PAIBها در راهبرد سازمان همراه با تعهد بودجه‌ای و مدیریتی. سوم، ایجاد کانال‌های تعامل دوسویه‌ی رسمی و غیررسمی که امکان گفت‌وگوی مستمر با اعضا و انعکاس نیازهای واقعی آن‌ها را فراهم کند. چهارم، گسترش شراکت‌های بیرونی با دولت، نهادهای ناظر، دانشگاه‌ها و تشکل‌های صنعتی به‌منظور هم‌راستاسازی سیاست‌ها و ارتقای کیفیت حاکمیت و مدیریت. در نهایت، تمرکز بر توسعه‌ی حرفه‌ای، هدایت‌گری، نوآوری آموزشی و قدردانی از برترین‌ها، به‌عنوان ابزارهایی برای حفظ انگیزه و تعلق حرفه‌ای اعضا اهمیت اساسی دارد.

مطالعه‌ی موردی انجمن حسابداران اندونزی (IAI) نشان می‌دهد که چگونه ایجاد پلتفرم‌های ساختارمند برای ارتباط با کسب‌وکار، نهادهای ناظر و دانشگاه‌ها می‌تواند نقش حرفه‌ای حسابداری را در اقتصاد ملی تقویت کند. IAI با راه‌اندازی بخش تخصصی حسابداران حوزه‌ی کسب‌وکار، برنامه‌های مشارکتی و همکاری با شرکت‌های دولتی و انجمن‌های صنعتی، توانسته است گفت‌وگوی مستقیم و مؤثر میان حرفه‌ی حسابداری و جامعه‌ی کسب‌وکارهای تجاری ایجاد کند. این رویکرد باعث شده تصمیمات IAI مبتنی بر بینش‌های عملی کسب‌وکار باشد و در عین حال با استانداردهای منطقه‌ای و جهانی هم‌راستا بماند.

در آفریقای جنوبی، انجمن حسابداران خبره‌ی آفریقای جنوبی (SAI-CA) نیز با تمرکز بر «اعضای شاغل در کسب‌وکار» الگویی ارائه می‌دهد که در آن مشارکت اعضا هدفمند و اثرگذار است. با توجه به این که بیش از دو سوم اعضای این انجمن در کسب‌وکارهای تجاری فعالیت می‌کنند، SAICA آن‌ها را در کمیته‌ها، انجمن‌ها و ساختارهای ملی و بین‌المللی دخیل کرده است. ویژگی متمایز این مدل، تأکید بر مشارکت معنادار است؛ به‌طوری که مشارکت اعضا مستقیماً به تدوین بیانیه‌های حرفه‌ای، راهنماها و فعالیت‌های حمایت‌گری منجر می‌شود. این رویکرد، حس اثرگذاری و تعلق حرفه‌ای را در میان اعضا تقویت می‌کند.

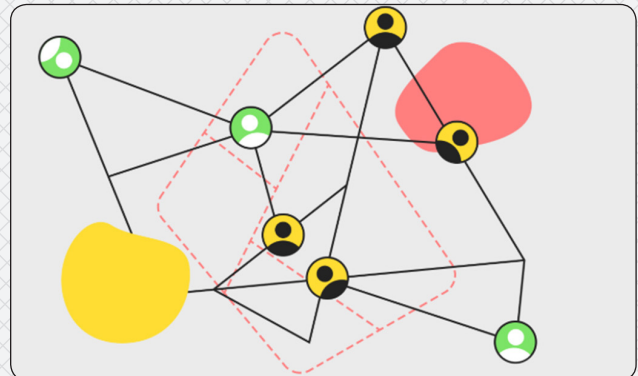
مطالعه‌ی موردی انجمن حسابداران خبره‌ی پاکستان (ICAP) نیز نشان می‌دهد که تعامل عمیق و مستمر با PAIBها چگونه می‌تواند یک PAO

مالیاتی را درک کنند. مؤسسات با رشد بالا نه تنها با حقوق بالاتر که امسال تقریباً ۳.۴٪ افزایش یافته است، بلکه با ارائه‌ی مشوق‌هایی همچون سهام، به کارکنان جوان‌تر پاسخ می‌دهند. آن‌ها در حال ایجاد محیط کاری هستند که بیشتر شبیه یک استارت‌آپ فین‌تک و کم‌تر شبیه یک مؤسسه‌ی حسابرسی سنتی است.

• راهنمای استراتژیک، نه تاریخ نگار

سال ۲۰۲۶ سال «اثبات مفهوم» است. چه به دنبال سرمایه‌گذاری خصوصی باشید و چه به شدت مستقل بمانید، هدف این است که از یک تاریخ نگار مالی (گزارش‌دهنده آنچه اتفاق افتاده) به یک راهنمای استراتژیک (پیش‌بینی‌کننده آنچه اتفاق خواهد افتاد) تبدیل شوید. مؤسساتی که امسال رشد می‌کنند، فقط آن‌هایی نیستند که از مهلت اظهارنامه مالیاتی جان سالم به در برده‌اند، بلکه آن‌هایی خواهند بود که از آن داده‌ها برای فروش نقشه‌ی راه برای دوازده ماه آینده استفاده کرده‌اند. accountancyage.com، ۱۴ ژانویه ۲۰۲۶

نقش نهادهای حرفه‌ای حسابداری در تقویت ارزش نقش حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکارها

اکثریت حسابداران حرفه‌ای در جهان در بخش کسب‌وکارهای تجاری و بخش عمومی فعالیت می‌کنند و نه در حسابرسی یا خدمات اطمینان‌بخشی. این واقعیت موجب شده است که حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار (PAIBها) به یکی از مهم‌ترین ذی‌نفعان نهادهای حرفه‌ای حسابداری (PAOها) تبدیل شوند. با این حال، اگر PAOها نتوانند نیازها، نقش‌ها و انتظارات این گروه را به‌طور جدی در راهبردهای خود لحاظ کنند، خطر کاهش ارتباط و اثربخشی آن‌ها وجود دارد. همان‌طور که رئیس گروه مشورتی PAIB در IFAC تأکید می‌کند، عدم سرمایه‌گذاری در PAIBها به معنای از دست دادن ارتباط حرفه‌ی حسابداری با واقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی امروز است.

حسابداران شاغل در کسب‌وکارها نقشی کلیدی در تدوین راهبرد، مدیریت ریسک، خلق و حفاظت از ارزش، و ارتقای حاکمیت شرکتی ایفا می‌کنند. آن‌ها در خط مقدم تصمیم‌گیری‌های اقتصادی قرار دارند و مستقیماً بر عملکرد سازمان‌ها، اعتماد عمومی و توسعه‌ی پایدار تأثیر

هوش مصنوعی و حسابرسی: مدیران مالی به شدت از مؤسسات پیشرو حمایت می‌کنند

وقتی مدیران مالی به دنبال انتخاب راهکارهای حسابرسی هستند، تمایل آن‌ها به همکاری با مؤسساتی که از هوش مصنوعی (AI) و سایر فناوری‌های پیشرفته استفاده می‌کنند، هم‌زمان با افزایش اعتمادشان، رو به رشد است.

بر اساس نظرسنجی نوآوری در حسابرسی توسط مؤسسه BDO، تقریباً تمام مدیران (۹۷٪) اعلام کرده‌اند حاضرند برای همکاری با مؤسسات حسابرسی که از فناوری‌های پیشرفته بهره می‌گیرند، هزینه بیشتری بپردازند.

این نظرسنجی از ۲۱۰ مدیر ارشد مالی که عمدتاً مدیران مالی (CFO) و مدیران امور مالی شرکت‌های دولتی و خصوصی آمریکا را تشکیل می‌دادند، انجام شده و نشان می‌دهد ۸۱٪ اعتماد بیشتری به مؤسسات حسابرسی دارند که در فناوری‌های پیشرفته سرمایه‌گذاری کرده و به‌طور فعال از آن‌ها استفاده می‌کنند؛ رقمی که نسبت به نظرسنجی سال قبل ۱۸ درصد افزایش یافته است.

برایان میلر، شریک مدیریتی بخش اطمینان‌بخشی BDO در حوزه‌ی تحول دیجیتال، در بیانیه‌ی خبری اظهار داشت، فناوری در حسابرسی به نقطه‌ی عطفی رسیده است. مدیران مالی دیگر نمی‌پرسند آیا حسابرسشان از فناوری پیشرفته استفاده می‌کند یا نه بلکه آن را بدیهی و مورد انتظار می‌دانند.

فراتر از این، ۳۴٪ از پاسخ‌دهندگان گفته‌اند که استفاده‌ی محدود از فناوری‌های پیشرفته ممکن است آن‌ها را به فکر تغییر مؤسسه‌ی حسابرسی بیندازد؛ عاملی که از نظر اهمیت، پس از مدیریت ضعیف پروژه و تحویل کار (۳۶٪) قرار می‌گیرد.

طبق نتایج این نظرسنجی، مؤسسات حسابرسی عمدتاً انتظارات را در این خصوص برآورده کرده‌اند. ۹۳٪ از مدیران مالی گفته‌اند مؤسسه‌ی حسابرسی‌شان در زمینه‌ی فناوری پیشرو است و ۸۵٪ اعلام کرده‌اند تجربه‌ی آن‌ها از فناوری حسابرسی مطابق یا فراتر از انتظار بوده است؛ این رقم نسبت به ۷۷٪ در سال گذشته افزایش یافته است. البته اتکالی بیشتر به هوش مصنوعی و سایر فناوری‌های پیشرفته بدون چالش هم نیست. بیش از دوسوم مدیران مالی نگرانی‌هایی درباره‌ی استفاده از AI

را به صدایی معتبر در فضای کسب‌وکار تبدیل کند. ICAP از طریق ایجاد کمیته‌ی فعال PAIB، برگزاری کنفرانس‌های تخصصی برای مدیران مالی، برنامه‌های هدایت‌گری، یادگیری رقابتی و رهنمودهای تخصصی، نیازهای واقعی صنعت را هدف قرار داده است. تمرکز بر توسعه‌ی رهبری، مهارت‌های عملی و ارتباط نزدیک با شرکت‌ها و نهادهای سیاست‌گذار، ارزش ملموسی برای اعضا ایجاد کرده و جایگاه حرفه‌ی حسابداری را در اقتصاد کشور تقویت کرده است.

در مجموع، پیام اصلی این تجارب روشن است، آینده‌ی حرفه حسابداری به میزان موفقیت PAOها در درک، توانمندسازی و مشارکت فعال حسابداران شاغل در کسب‌وکارها وابسته است. PAOهایی که بتوانند از طریق حاکمیت فراگیر، تعامل دوسویه، توسعه‌ی حرفه‌ای هدفمند و مشارکت‌های راهبردی، PAIBها را در مرکز فعالیت‌های خود قرار دهند، نه تنها ارتباط خود با اعضا را حفظ می‌کنند، بلکه نقش حرفه‌ی حسابداری را در توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی پایدار تقویت خواهند کرد.

در ادامه بهترین رویه‌ی عمل در این خصوص، در قالب جدول ذیل خلاصه و ارائه گردیده است:

موضوع (Theme)	وضعیت مطلوب / بهترین رویه (What good looks like)
صدای اعضا در حاکمیت	حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکارها، در تمامی کمیته‌ها و گروه‌های کاری کلیدی نمایندگی دارند و از این طریق در تدوین استانداردها، فعالیت‌های حمایت‌گری و خدمات حرفه‌ای اثرگذار هستند.
ادغام در راهبرد سازمان	ارزش پیشنهادی PAIBها و نحوه‌ی تعامل با آن‌ها به‌طور رسمی در برنامه‌ی راهبردی نهادهای حرفه‌ای حسابداری (PAO) گنجانده شده و از حمایت حاکمیتی و تعهد بودجه‌ای برخوردار است.
کانال‌های تعامل دوسویه	وجود سازوکارهای رسمی و غیررسمی برای اطمینان از این که راهبردها و برنامه‌ها مبتنی بر تعامل مستقیم با PAIBها تدوین می‌شوند، همراه با ساختارهایی مانند کمیته‌ها، انجمن‌ها و جوامع دیجیتال که گفت‌وگو و ارتباط را تقویت می‌کنند.
مشارکت‌های بیرونی	همکاری مؤثر با دولت، نهادهای ناظر، دانشگاه‌ها و تشکل‌های صنعتی به‌منظور هم‌راستاسازی سیاست‌ها و ایجاد گفت‌وگوی معنادار برای استقرار حاکمیت و رویه‌های بهتر کسب‌وکار.
قدرتانی از برترین‌ها و هدایت‌گری	اجرای برنامه‌های ساختارمند هدایت‌گری، شناسایی و قدرتانی آشکار از عملکردهای برتر در جامعه PAIBها.
ارائه‌ی مسیر شغلی و نوآوری در توسعه حرفه‌ای	ارائه‌ی فرصت‌های یادگیری هدفمند و کاربردی برای تقویت مهارت‌های رهبری و فنی، با ادغام اخلاق حرفه‌ای، پایداری، تحول دیجیتال و سواد هوش مصنوعی در تمامی برنامه‌های توسعه‌ی حرفه‌ای.
ارتباطات جهانی	ایجاد و تقویت تعامل با اعضا در سطح فرامرزی و بهره‌گیری از روابط با IFAC و شرکای منطقه‌ای برای به‌اشتراک‌گذاری تجربه‌ها و یادگیری‌های حرفه‌ای.

www.ifac.org، ۱۷ دسامبر ۲۰۲۵

در حسابرسی در شش حوزه‌ی زیر مطرح کرده‌اند:

- ریسک‌های امنیت سایبری ۸۲%
- ریسک‌های حریم خصوصی داده‌ها ۸۰%
- ریسک‌های مقرراتی ۷۴%
- تولید اطلاعات نادرست توسط AI که شرکت بر اساس آن اقدام کند ۷۱%
- اتکای بیش از حد به فناوری ۷۱%
- سوگیری هوش مصنوعی ۶۸%

این که هم‌زمان تعداد زیادی از مدیران به راهکارهای مبتنی بر AI گرایش دارند و در عین حال نگران اتکای بیش از حد به فناوری هستند، یادآور جایگاه واقعی هوش مصنوعی و نقش پررنگ انسان در معادله‌ی حسابرسی است.

میلر در پایان گفت در حالی که فناوری‌ها، توانمندساز حسابرسی امروز است، انسان‌ها همچنان مهم‌ترین عامل باقی می‌مانند. متخصصان که با ذهن پرسشگر از ابزارهای نوآورانه استفاده می‌کنند و نتایج را با دقت تفسیر می‌کنند، بیش از هر زمان دیگری ارزش، شفافیت و دقت بیشتری برای ذی‌نفعان ایجاد می‌کنند. مؤسسات حسابرسی که روی نیروی انسانی، داده‌ها و فناوری سرمایه‌گذاری می‌کنند، در حال تعریف عصر بعدی کیفیت حسابرسی هستند.

۲۰ دسامبر ۲۰۲۵. www.journalofaccountancy.com

افزایش هزینه‌ی رفع خطاهای چت‌بات در مشاوره‌های دریافتی کسب‌وکارهای تجاری از هوش مصنوعی

مطالعه‌ی جدید Dext نشان می‌دهد که نیمی از کسب‌وکارهای تجاری در انگلستان به دلیل دریافت مشاوره‌های نادرست از چت‌بات‌ها، متحمل ضرر مالی شده‌اند. با ورود به سال ۲۰۲۶ به عنوان نقطه‌ی شکست بالقوه برای شکست‌های تجاری، بررسی می‌کنیم که چرا این حرفه‌ی خواستار تنظیم مقررات فوری در زمینه‌ی استفاده از هوش مصنوعی است. حرفه‌ی حسابداری انگلستان بخش عمده‌ای از دو سال گذشته را صرف بحث در مورد افزایش بهره‌وری هوش مصنوعی کرده است. اما با ورود به سال ۲۰۲۶، محوریت از «چگونه هوش مصنوعی می‌تواند به ما کمک کند؟» به

«چگونه جلوی غرق شدن مشتریانمان به دلیل استفاده از هوش مصنوعی را بگیریم؟» تغییر کرده است. بررسی جدید منتشر شده توسط Dext یک واقعیت تکان‌دهنده را آشکار می‌کند و آن این است که دوره‌ی ماه‌ها عسل با هوش مصنوعی همه منظوره به پایان رسیده و جای خود را به ردی از ویرانی مالی داده است. طبق نظرسنجی از ۵۰۰ حسابدار و دفتردار در انگلستان، ۵۰٪ از مؤسسات شاهد بوده‌اند که مشتریان به دلیل اتکا به مشاوره‌های مالیاتی و مالی به سبک ChatGPT متحمل ضرر مالی مستقیم شده‌اند.

با توجه به این که یک سوم از متخصصان هشدار می‌دهند که این روند می‌تواند موجی از شکست‌های تجاری را در سال جاری ایجاد کند، این صنعت دیگر فقط درخواست احتیاط نمی‌کند؛ بلکه خواستار تنظیم مقررات است.

هزینه‌ی انطباق توهم‌آلود

داده‌ها نشان می‌دهد که شرکت‌های کوچک و متوسط در انگلستان به طور فزاینده‌ای از مشاوره‌ی حرفه‌ای به نفع پاسخ‌های فوری و اغلب نادرست چت‌بات‌ها صرف نظر می‌کنند. این فقط مسئله‌ی اشتباهات جزئی نیست؛ ما شاهد خطاهای سیستمی در حوزه‌های اصلی انطباق هستیم.

خطاهای اصلی ایجاد شده توسط هوش مصنوعی که توسط حسابداران گزارش شده است:

برآورد نادرست هزینه‌های تجاری: ۴۶٪

محاسبه اشتباه مالیات بر ارزش افزوده: ۴۱٪

برنامه‌ریزی ناقص مالیات شخصی: ۳۵٪

خطاهای محاسباتی مالیات بر حقوق و دستمزد و کسب‌وکار: ۳۴٪

تأثیر مالی این خطاها ملموس است. این خطاها به صورت مالیات بیش از حد پرداخت شده، هزینه‌ی سرمایه از دست رفته و مهم‌تر از همه، جریمه‌های قانونی ظاهر می‌شوند. برای یک کسب‌وکار کوچک که با حاشیه‌ی سود کم فعالیت می‌کند، ثبت نادرست مالیات بر ارزش افزوده بر اساس «توهم» فقط دردسر نیست؛ بلکه نوعی ریسک خطر ورشکستگی است.

منابع و گزارش‌های رسمی

در حالی که هوش مصنوعی به عنوان عامل صرفه‌جویی در زمان، وعده داده می‌شود، ۹۳ درصد از حسابداران اکنون بخش قابل ملاحظه‌ای از ماه را صرف رفع اشتباهات ناشی از هوش مصنوعی می‌کنند. تقریباً ۴۰ درصد از متخصصان بین ۴ تا ۱۰ ساعت در هفته را صرف رمزگشایی داده‌های نادرست می‌کنند.

پل لودر، معاون استراتژی محصولات حسابداری در Dext می‌گوید، این آسیب دیگر فرضی نیست. حسابداران وقت ارزشمند خود را صرف اصلاح اشتباهات قابل اجتناب می‌کنند. تفاوت اساسی بین ابزارهای تخصصی ساخته شده برای حسابداری و چت‌بات‌های عمومی وجود دارد. شاید نگران‌کننده‌ترین موضوع برای سلامت بلندمدت این حرفه، تغییر

دست و پنجه نرم نمودند که اغلب به عنوان «معمای بهره‌وری» توصیف می‌شود.

سوالی که اکنون باید از خود بپرسیم این است که آیا از گذشته درس گرفته‌ایم یا خیر. امسال، سال آزمون واقعی، پر کردن این شکاف خواهد بود، نه فقط با سرمایه‌گذاری در فناوری‌های جدید، بلکه با کار هوشمندانه‌تر و سرمایه‌گذاری در مهارت‌ها و استراتژی‌هایی که پتانسیل را به عملکرد تبدیل می‌کنند.

• بهبود بهره‌وری کسب‌وکار

بهره‌وری به کلمه‌ی کلیدی تبدیل شده است. در بسیاری از سازمان‌ها، سرمایه‌گذاری ناکافی در فناوری و مهارت‌ها، تنگناهایی ایجاد کرده است، به طوری که کسب‌وکارها هر ساله به دلیل سیستم‌ها و گردش‌های کاری ناکارآمد، ساعت‌های زیادی را هدر می‌دهند. فرصت واضح است، وقتی فناوری به طور مؤثر مهارت‌ها را هدر می‌تواند نوآوری را هدایت کند. این امر چالش بهره‌وری را قابل حل می‌کند و تیم‌های مالی نقش مهمی در تحقق آن دارند.

گزارش نظرسنجی CIMA با عنوان «امور مالی آماده برای آینده: فناوری، بهره‌وری و مهارت‌ها» نشان می‌دهد که ۵۹٪ از رهبران مالی با اولویت‌بندی سیستم‌های جدید و پیاده‌سازی نرم‌افزار، بهره‌وری بهتر را هدف قرار داده‌اند و ۴۸٪ به اتوماسیون وظایف اشاره می‌کنند. یافته‌ها فراتر رفته و ۸۸٪ از پاسخ‌دهندگان انتظار دارند هوش مصنوعی ظرف یک تا دو سال این حرفه را متحول کند و ۵۹٪ تجزیه و تحلیل داده‌ها را به عنوان فناوری تأثیرگذار بعدی رتبه‌بندی می‌کنند و پس از آن امنیت سایبری با ۵۴٪ در رتبه‌ی بعدی قرار دارد.

این روندها در کنار هم نشان می‌دهند که رهبران مالی چگونه نقش خود را در شکل‌دهی به کسب‌وکارهای پربازده‌تر می‌بینند. اما این سؤال همچنان باقی است: آیا از اشتباهات امواج دیجیتال قبلی درس گرفته‌ایم؟

• فراتر از فناوری: چالش واقعی بهره‌وری

همچنان که سازمان‌ها در اتوماسیون و هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری می‌کنند، اشتیاق می‌تواند به راحتی به اعتماد به نفس بیش از حد تبدیل شود. این باور که فناوری به تنهایی می‌تواند چالش‌های پیچیده‌ی کسب‌وکار را حل کند، گمراه‌کننده است. ابزارها بدون یک استراتژی روشن یا بدون درک مشکلی که قصد حل آن را دارند، به ندرت تأثیر واقعی دارند. پیاده‌سازی سیستم‌های جدید یا خودکارسازی وظایف ممکن است مانند پیشرفت به نظر برسد، اما بدون طراحی مجدد گردش‌های کاری، توسعه‌ی مهارت‌ها و پیوند نوآوری با نتایج قابل اندازه‌گیری، این تلاش‌ها در معرض خطر تبدیل شدن به حواس‌پرتی‌های پرهزینه هستند. به عبارت دیگر، فناوری قدرتمند است، اما موفقیت به ادغام ابزارهای دیجیتال با قابلیت‌های انسانی و تفکر استراتژیک بستگی دارد.

گزارش نظرسنجی امور مالی آماده برای آینده، به این نکته تأکید می‌کند که موانع پذیرش فناوری فقط فنی نیستند، بلکه انسانی و سازمانی نیز هستند. نیمی از پاسخ‌دهندگان (۵۰٪) فقدان مهارت و استعداد را

در نگرش مشتریان باشد. این تحقیق خاطرنشان می‌کند که ۷۲ درصد از حسابداران شاهد افزایش تعداد مشتریانی بوده‌اند که از خروجی‌های هوش مصنوعی برای به چالش کشیدن فعال مشاوره‌های حرفه‌ای استفاده می‌کنند.

ما در حال ورود به چرخه‌ای هستیم که در آن از «هوش مصنوعی برای توجیه دستکاری‌های مالیاتی یا کلاهبرداری استفاده می‌شود. این امر، متخصصان را در موقعیت دشواری قرار می‌دهد.

با نگاه به سال مالی ۲۰۲۶، اجماع در میان خط مقدم واضح است. ۹۲ درصد از حسابداران خواستار مقررات گذاری یا اعمال محدودیت‌هایی برای ابزارهای عمومی هوش مصنوعی هستند که مشاوره‌ی مالی و مالیاتی ارائه می‌دهند. پیام برای جامعه‌ی حسابداری انگلستان دوگانه است. اول، شکاف آموزشی برای مشتریان گسترده‌تر از آن چیزی است که فکر می‌کردیم؛ ما باید تأکید کنیم که چت بات‌ها مدل‌های زبانی هستند، نه مدل‌های منطقی یا قانونی. دوم، درخواست صنعت برای «حفاظت» دیگر یک نگرانی خاص نیست، بلکه تضمین‌کننده‌ی ثبات اقتصادی برای کسب‌وکارهای کوچک و متوسط است. در سال ۲۰۲۶، ارزشمندترین خدمتی که یک حسابدار می‌تواند ارائه دهد، ممکن است اظهارنامه‌ی مالیاتی نباشد، بلکه نظارت انسانی است که تضمین می‌کند مشاوره‌هایی که مشتری از یک چت‌بات دریافت می‌کند، او را به سمت مدیر تصفیه هدایت نمی‌کند.

accountancy.com، ۸ ژانویه ۲۰۲۶

فراتر رفتن از هیاهوی هوش مصنوعی: ساختن امور مالی آماده برای آینده

فناوری همچنان نحوه‌ی کار ما را تغییر می‌دهد و هوش مصنوعی جدیدترین عامل برهم زننده است. اما فناوری به تنهایی معمای بهره‌وری سازمان‌ها را حل نمی‌کند. ایرنا تنوا، مدیر فنی وابسته‌ی انجمن حسابداران مدیریت خبره‌ی انگلستان، بررسی می‌کند که چگونه رهبران مالی می‌توانند از هیاهو عبور کنند و دستاوردهای بهره‌وری قابل اندازه‌گیری و پایدار را به ارمغان بیاورند.

با ورود به سال ۲۰۲۶، فشار هوش مصنوعی (AI) چندین برابر شده است. اما تاریخ از روایت داستانی هشداردهنده حکایت دارد؛ موج دیجیتال قبلی امیدهای زیادی را برانگیخت اما بسیاری از سازمان‌ها برای دهه‌ها با چالش قطع ارتباط بین سرمایه‌گذاری فناوری و نتایج ملموس کسب‌وکار

تقلب و فناوری: چگونه با شمشیر دولبه برخورد کنیم

در گزارشی که اخیراً به بررسی چالش‌های پیش روی کمیته‌های حسابرسی در طول فصل شلوغ حسابرسی پرداخته است، اختلالات فناوری و ریسک‌های ادغام هوش مصنوعی، در صدر فهرست خطرات میان سازمان‌ها و اهداف مالی آن‌ها در سال ۲۰۲۶ قرار گرفته است. رهبران مرکز کیفیت حسابرسی (CAQ) اخیراً این ایده را مطرح کردند که فناوری می‌تواند به شیوه‌ای مثبت یک عامل اختلال باشد. ارین کرامول، حسابدار رسمی و مدیر ارشد عملکرد حرفه‌ای در CAQ، در این باره می‌گوید، در میان این محیط پویا، فناوری واقعاً به ما فرصتی می‌دهد تا استانداردها را در مبارزه با تقلب بالا ببریم و ترکیب انسان و فناوری ما را قادر به حصول موفقیت خواهد کرد.

همچنین در گزارشی از مؤسسه‌ی ارنست اند یانگ تحت عنوان «اولویت‌های کمیته‌ی حسابرسی در سال ۲۰۲۶: پیمایش پیچیدگی و تغییر» که مخاطب آن هیات مدیره‌ها هستند، چهار حوزه‌ی تمرکز برای سال ۲۰۲۶ (مدیریت ریسک، گزارشگری مالی، مالیات و سایر تحولات مرتبط با سیاست‌گذاری و تحولات نظارتی) عنوان شده است و سوالاتی را که کمیته‌ها باید در تلاش‌های خود برای مدیریت هر حوزه از خود ببرند، به تفصیل شرح می‌دهد. این گزارش می‌تواند به عنوان یک راهنمای مرجع برای کمیته‌های حسابرسی عمل کند. در این گزارش تأکید شده است که تهدید ناشی از تقلب، عاملی در تمام این حوزه‌ها است. در کنفرانس اخیر AICPA در مورد تحولات فعلی SEC و PCAOB، نمایندگان CAQ که وابسته به AICPA هستند، تلاش‌های خود را به عنوان بخشی از همکاری ضد تقلب برای مبارزه با این چالش رو به رشد، شرح دادند.

لوسی وانگ، مدیر فعالیت‌های ضد تقلب مرکز کیفیت حسابرسی بیان کرد، مهم است که بدانیم در حال حاضر ما در یک محیط پویای ریسک تقلب فعالیت می‌کنیم که در آن ریسک‌های نوظهور توسط پیشرفت‌های سریع فناوری، تغییر اولویت‌های نظارتی و تاکتیک‌های در حال تکامل کلاهبرداران و بازیگران بد شکل می‌گیرند. در این دوره‌ی تغییر و عدم قطعیت، بسیار مهم است که سازمان‌ها و ذی‌نفعان آن‌ها هوشیار بمانند. آن‌ها می‌توانند این کار را با نظارت مستمر بر ریسک‌های تقلب داخلی و خارجی، ارزیابی مجدد تلاش‌های ضد تقلب موجود، حفظ تردید حرفه‌ای و سازگاری با چالش‌های

بزرگ‌ترین مانع می‌دانند، در حالی که ۳۹٪ به نیاز به تغییر اساسی در کسب‌وکار اشاره می‌کنند. این یافته‌ها یک نکته‌ی حیاتی را برجسته می‌کنند، فناوری‌های پیشرفته نمی‌توانند افزایش بهره‌وری را ارائه دهند، مگر این که سازمان‌ها روی افراد و روش‌های جدید کار سرمایه‌گذاری کنند. اگر نگاه دقیق‌تری به داده‌ها بیندازیم، چالشی حتی پیچیده‌تر را آشکار می‌کند. فراتر از پذیرش فناوری، بهبود بهره‌وری به دلیل شکاف‌های مهارتی (۴۱٪)، انگیزه‌ی پایین کارکنان (۳۷٪)، هماهنگی ضعیف (۳۲٪)، رهبری ناکارآمد (۲۹٪)، فرهنگ ناسالم محیط کار (۲۸٪)، مدیریت تغییر ضعیف (۲۶٪) و ارتباطات ناکافی (۲۵٪) با مشکل مواجه است. این نشان می‌دهد که موانع اصلی بهره‌وری عمیقاً در پویایی انسانی و شیوه‌های سازمانی ریشه دارند، نه در فناوری.

پیشبرد پیشرفت واقعی به معنای ایجاد شرایطی است که افراد بتوانند به طور مؤثر با آن سازگار شوند، همکاری کنند و تغییر را رهبری کنند. اما آیا ما آنچه را که لازم است، در دست داریم؟

• مهارت‌های ضروری

در بحبوحه‌ی تبلیغات هوش مصنوعی، این گزارش نشان می‌دهد که ۴۶٪ از رهبران مالی، هوش مصنوعی مولد را به عنوان مهم‌ترین شکاف مهارتی در تیم‌های خود شناسایی می‌کنند و پس از آن مهارت‌های فناوری گسترده‌تر از جمله داده‌های بزرگ، فضای ابری، اینترنت اشیا، رباتیک (۳۷٪) و تجزیه و تحلیل داده‌ها (۳۶٪) قرار دارند. جالب اینجاست که می‌توانیم ببینیم که شکاف‌های مهارتی در ارتباطات، تأثیرگذاری و تفکر انتقادی (۳۳٪) و همچنین مشارکت تجاری (۳۲٪) هنوز وجود دارد که نیاز مستمر به قابلیت‌های تحلیلی و بین فردی قوی را در کنار تخصص فنی اصلی برجسته می‌کند.

برای پر کردن این شکاف‌ها، حرفه در حال اولویت‌بندی ارتقای مهارت‌های داخلی و آموزش ضمن خدمت است و می‌داند که استخدام استعداد‌های بسیار ماهر، راه‌حل بلندمدتی برای کمبود استعداد در این حرفه نیست. تأکید بر یادگیری تجربی، نشان‌دهنده‌ی این شناخت است که توسعه‌ی حرفه‌ای عملی و مبتنی بر زمینه برای ایجاد قابلیت‌های سازمانی ضروری است.

خلاصه این که، پیشرفت واقعی به ایجاد محیطی بستگی دارد که در آن یادگیری مستمر، همکاری و به روزرسانی بخشی از فعالیت‌های روزمره باشد. پیام واضح است، پذیرش فناوری به تنهایی تضمین‌کننده‌ی افزایش بهره‌وری نیست. سازمان‌هایی که در بهترین موقعیت برای آینده قرار دارند، سازمان‌هایی هستند که هم در ابزارهای دیجیتال و هم در پیشرفت مستمر افراد خود سرمایه‌گذاری می‌کنند. برای رهبران مالی، این وظیفه غیرقابل انکار است: تیم‌هایی بسازید که بتوانند داده‌ها را تفسیر کنند، بر ابزارهای جدید تسلط داشته باشند و به صورت استراتژیک با همکاران در سراسر کسب‌وکار همکاری کنند. تنها در این صورت است که سرمایه‌گذاری‌های فناوری به افزایش بهره‌وری و یک مزیت رقابتی واقعی تبدیل می‌شوند.

accountancyage.com، ۲۱ ژانویه ۲۰۲۶

جدید هنگام بروز آن‌ها انجام دهند. موفقیت در مبارزه با تقلب به تلاش جمعی تمام شرکت‌کنندگان در اکوسیستم گزارشگری مالی بستگی دارد. دنیس مک‌گوان، معاون مرکز کیفیت حسابرسی در امور حرفه‌ای و ابتکارات ضد تقلب، خاطر نشان می‌کند که علی‌رغم عمق چالش‌ها، تلاش‌های ضد تقلب عموماً مؤثر هستند. وی گفت، همکاری ضد تقلب راهی برای هوشیار ماندن ذی‌نفعان است، ابزارها کار می‌کنند و ما نیازی به بازنگری اساسی در سیستم نداریم اما فقط باید هوشیار باشیم.

همچنین در گزارش دیگری از مؤسسه‌ی ارنست اند یانگ تحت عنوان «پیمایش محیط پویای ریسک تقلب» شامل فهرستی از راه‌های به‌کارگیری فناوری برای جلوگیری و شناسایی تقلب و فهرستی از اولویت‌های سازمان‌ها برای مبارزه با تقلب مبتنی بر فناوری به شرح ذیل ارائه شده است. گفتنی است، در این گزارش EY هوش مصنوعی را به عنوان «احتمالاً بزرگ‌ترین ریسک برای سازمان‌ها» نام برده است.

۱- تعریف رفتار «عادی»: ایجاد خطوط پایه برای رفتار یا روندهای «عادی». این امر به سازمان‌ها اجازه می‌دهد تا ناهنجاری‌ها را هم در رفتار و هم در اسناد و مدارک راحت‌تر شناسایی کنند.

۲- رویکرد انسان به علاوه فناوری: هنگام استفاده از هوش مصنوعی برای مبارزه با تقلب مبتنی بر فناوری، انسان‌ها را در جریان امور قرار دهید. سازمان‌ها باید کارکنان را تشویق کنند که هنگام استفاده از هوش مصنوعی برای مبارزه با تقلب مبتنی بر فناوری، تردید حرفه‌ای خود را افزایش دهند و در صورت نیاز به تصمیم‌گیری‌های مهم، زمان بیشتری را برای بررسی و همکاری اختصاص دهند.

۳- آماده‌سازی استعدادها در سراسر عملکردها: این نباید محدود به متخصصان فناوری اطلاعات و مهندسی باشد. باید شامل کارکنان در تمام عملکردهای تجاری باشد. تدوین یک استراتژی جامع که استعدادها را به مهارت‌ها مجهز کند، ضروری است.

www.journalofaccountancy.com، ۲۲ ژانویه ۲۰۲۶

«مقیاس بیش از گذشته اهمیت دارد»؛ رتبه‌بندی ۵۰+۵۰ Accountancy Age از حرفه‌ای در حال گذار پرده برمی‌دارد

به نقل از جورج لوکر، مدیر پایگاه خبری Accountancy Age، حرفه‌ی حسابداری در انگلستان در حال ورود به مرحله‌ای جدید، بخش‌بندی‌شده‌تر و مبتنی بر سرمایه‌گذاری است. او این موضوع را در

پیشگفتار گزارش رتبه‌بندی AA ۵۰+۵۰ سال ۲۰۲۵ مطرح کرد. لوکر با مرور داده‌های سال ۲۰۲۵، بازاری را توصیف می‌کند که تحت تأثیر ادغام‌ها، سرمایه‌گذاری در فناوری و تمرکز دوباره بر نیروی انسانی شکل گرفته است؛ جایی که مؤسسات ارائه‌دهنده‌ی خدمات حسابداری در حال تطبیق خود با افزایش نظارت‌های مقرراتی و تغییر انتظارات مشتریان هستند.

وی می‌گوید: «مقیاس امروز بیش از گذشته اهمیت دارد؛ نه به این دلیل که بزرگ‌تر بودن لزوماً بهتر است، بلکه چون تأمین مالی سرمایه‌گذاری در فناوری، سیستم‌های کنترل کیفیت و قابلیت‌های تخصصی به‌تنهایی دشوارتر شده است.»

• ادغام‌ها، بازار را بازتعریف می‌کنند

داده‌های Top ۵۰+۵۰ در سال ۲۰۲۵ نشان می‌دهد که روند ادغام در سراسر حرفه شتاب گرفته است. بیش از چهار مورد از هر ده مؤسسه‌ی رتبه‌بندی‌شده، فعالیت‌های ادغام و تحصیل را گزارش کرده‌اند و حدود ۷۰٪ آن‌ها اکنون در قالب پلتفرم‌های گسترده‌تر یا شبکه‌های بین‌المللی فعالیت می‌کنند.

به باور لوکر، این روند صرفاً بزرگ‌تر شدن برای رشد نیست، بلکه بازتابی از واقعیت‌های مالی و عملیاتی مؤسساتی است که می‌خواهند در سیستم‌های مدرن سرمایه‌گذاری کنند و کیفیت حسابرسی را حفظ نمایند.

او توضیح می‌دهد: «ما به سمت بازاری بخش‌بندی‌شده‌تر حرکت می‌کنیم؛ تعداد محدودی پلتفرم بزرگ و دارای سرمایه‌ی کافی؛ لایه‌ی میانی قابل توجه که برای همگام ماندن سرمایه‌گذاری می‌کند؛ و مؤسسات تخصصی که دانش عمیق ارائه می‌دهند.»

لوکر هشدار می‌دهد که دشوارترین موقعیت ممکن است متعلق به مؤسساتی باشد که در میانه‌ی این طیف گرفتار شده‌اند؛ یعنی هزینه‌های سربار را متحمل می‌شوند بدون آن که پیشنهاد راهبردی روشنی داشته باشند.

• فناوری و حاکمیت شرکتی در مرکز توجه

فناوری و حاکمیت شرکتی دیگر موضوعاتی حاشیه‌ای نیستند. به گفته‌ی لوکر، مؤسسات حاضر در رتبه‌بندی Top ۵۰+۵۰ سرمایه‌گذاری‌های سنگینی در پلتفرم‌های ابری، اتوماسیون و هوش مصنوعی انجام داده‌اند که به بهبود قابل توجه کیفیت داده‌ها، سرعت انجام کار و خدمات به مشتری منجر شده است.

در همین حال، انتظارات نهادهای نظارتی نیز در حال افزایش است. او می‌گوید: «مدیریت کیفیت، تحت نظارت مقرراتی سخت‌گیرانه‌تری در حال بازسازی است و نهاد FRC مؤسسات میان‌رده را به همان دقتی بررسی می‌کند که چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی را بررسی می‌کند.» سیاست‌های تنوع بخشی و شمول اکنون در میان مؤسسات رتبه‌بندی‌شده به یک استاندارد تبدیل شده‌اند و این موضوع نشان‌دهنده‌ی واکنش‌های رسمی‌تر به حاکمیت شرکتی، ریسک و پاسخ‌گویی است؛ به‌ویژه در شرایطی است که اندازه و مقیاس فعالیت‌ها در حال افزایش است.

• چالش نیروی انسانی در دنیای کار ترکیبی

نیروی انسانی همچنان در قلب آینده‌ی این حرفه قرار دارد. دو سوم

مؤسسات حاضر در Top ۵۰+۵۰ انتظار دارند تا اواسط سال ۲۰۲۶ شرکای جدیدی جذب کنند که این امر بیانگر تداوم نیاز به ظرفیت رهبری است. با این حال، لوکر به تنشی رو به رشد اشاره می کند که ناشی از کار ترکیبی (حضور - دور کاری) است. او می گوید: «کار ترکیبی جا افتاده است، اما یک چالش واقعی ایجاد می کند؛ چگونه می توان بدون حضور روزمره در محیط دفتر، کارکنان جوان را به درستی پرورش داد؟»

به گفته ی او، مؤسسات پیشرو با ایجاد نظام های هدایت گری ساختارمند، شفاف سازی انتظارات و چارچوب های آموزشی قوی تر به این چالش پاسخ می دهند. در مقابل، وی هشدار می دهد مؤسساتی که نتوانند خود را تطبیق دهند، در بازاری که همین حالا هم با کمبود استعداد مواجه است، نیروی انسانی خود را از دست خواهند داد.

• از سرمایه گذاری تا اثرگذاری

با وجود حجم بالای سرمایه گذاری های انجام شده، لوکر تأکید می کند که صرف هزینه کافی نیست. آزمون واقعی این خواهد بود که آیا ادغام ها و فناوری می توانند به بهبودهای ملموس در کیفیت، شفافیت و اعتماد منجر شوند یا خیر. او می گوید: «پول خرج شده است. چارچوب ها ایجاد شده اند. اما اثبات اثرگذاری زمان بر خواهد بود.»

گزارش رتبه بندی Top ۵۰+۵۰ سال ۲۰۲۵ که با همکاری Intuit و QuickBooks تهیه شده، یکی از جامع ترین تصاویر عمومی از نحوه ی مواجهه ی مؤسسات ارائه دهنده ی خدمات حسابداری انگلستان با دوره ی گذار را ارائه می دهد. از نظر لوکر، ارزش این گزارش نه تنها در ایجاد اعتبار و شناخت، بلکه در معیارسنجی این موضوع نهفته است که پیشرفت معتبر و پایدار برای این حرفه امروز چه شکلی دارد.

accountancyage.com، ۲۹ دسامبر ۲۰۲۵

۱۰ حقیقت تلخ درباره ی مقیاس پذیر کردن مؤسسات حسابداری در انگلستان در سال ۲۰۲۶

اگر اوایل ۲۰۲۶ این مطلب را می خوانید، احتمالاً اولین ژانویه ی واقعاً «کاملاً دیجیتال» را پشت سر گذاشته اید. پس از فروکش کردن تب و تاب سال نو، داده های الگوی رشد مؤسسات در سال ۲۰۲۶ کم کم در حال بیرون آمدن است. رشد در ۲۰۲۶ به معنی سخت تر کار کردن نیست؛ اکثر شرکا همین حالا هم در آستانه ی فرسودگی هستند. رشد

یعنی بی رحمانه عمل کردن. در حالی که صنعت در سال ۲۰۲۵ مشغول حرف زدن از «هم افزایی» و «تحول» بود، مؤسساتی که واقعاً پول در می آوردند، مشغول درست کردن زیرساخت های داخلی شان بودند. در ادامه، ۱۰ حقیقتی که خواب را از چشم شرکای مؤسسات در انگلستان گرفته، آورده شده است:

۱- سد ۱۰۰ هزار پوندی حقوق از بین رفته است

قبلاً حقوق های شش رقمی مخصوص چهار مؤسسه ی بزرگ بود. اما طبق استانداردهای تعیین حقوق مدیران مالی ارشد در سال ۲۰۲۶، این رقم حالا حداقل حقوق قابل قبول برای یک کنترلر مالی در جنوب شرق انگلستان است. در منچستر و بیرمنگام هم باید حدود ۸۵ هزار پوند بدهید تا کسی اصلاً پیام لینکدین تان را جواب بدهد. واقعیت این است که اگر هنوز فکر می کنید «فرهنگ کاری خوب و یک ظرف میوه در دفتر» ابزار جذب نیرو است، بازنده اید. مؤسسات با رشد بالا برنده اند چون به جای استخدام «حسابدار»، «حل کننده ی مسئله» استخدام می کنند؛ افرادی که اگر خروجی سودآور بدهند، می توانند از دور دست ها کار کنند.

۲- اگر خود کار سازی نکرده اید، خرید نرم افزارها هزینه است

اگر استراتژی شما تنها «بردن تمام پروژه ها به فضای ابری» باشد، عملاً از قبل باخته اید. الگوی رشد ۲۰۲۶ نشان می دهد مؤسساتی که فرآیند همسوسازی پروژه های خود را خودکار نکرده اند، سقوط نرخ وصول درآمد را به صورت زنده تماشا می کنند.

موضوع لوگوی نرم افزار نیست؛ مشکل اصطکاک در گردش کار است. یک مؤسسه ی متوسط در لیدز متوجه شد که پیگیری دستی برای «مدارک دیجیتال ناقص»، فقط در یک ماه ۴۰ هزار پوند از وقت نیروهای ارشد را سوزانده است. اگر پیگیری داده های مشتری و جمع آوری داده را خودکار نکنید، حجم کارهای اداری کل حاشیه سودتان را می بلعد.

۳- سرمایه گذاری خصوصی (PE) تبدیل به برنامه ی بازنشستگی شده است ده سال پیش، مؤسسه تان را به رقیب محلی می فروختید. در ۲۰۲۶، آن را به یک سرمایه گذار خصوصی می فروشید. اما نکته اینجاست، آن ها مشتری های شما را نمی خواهند؛ آن ها بازه حاصل از زیرساخت شما را می خواهند. اگر داده ها نامنظم و فرآیندها دستی باشند، ارزش گذاری تان ناامیدکننده خواهد بود. شرکت سرمایه گذار دنبال درآمد مشترک تمیز و تکرار شونده است، نه شریکی که ۸۰ ساعت در هفته کار می کند.

۴- تغییرات در استانداردها، نقطه ی عطف فروش شماست

تغییرات ۲۰۲۶ در حسابداری اجاره ها و شناسایی درآمد برای مشتریان کابوس است، اما برای مؤسسات معدن طلا. در حالی که رقیبا فقط «صورت های مالی را اصلاح می کنند»، مؤسسات هوشمند برای گزارش های «تأثیر استانداردهای اجاره ها و شناسایی درآمد بر تعهدات بانکی» هر کدام ۵ هزار پوند می گیرند. اگر نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام مشتری به خاطر اجاره ی ملک منفجر شود، به مشاور نیاز است، نه دفتردار. شما همان مشاور باشید.

۵- دیگر اسمش را «مشاوره» نگذارید (هیچ کس نمی فهمد یعنی چه) مشتری «مشاوره ی استراتژیک» نمی خواهد؛ می خواهد بداند چرا موجودی بانک ۲۰ هزار پوند کم تر از سود گزارش شده است. مدل مدیر

گزارشگری رمزارزها: معیارهای به‌روزشده‌ی AICPA شامل کنترل‌ها می‌شود

رهنمود جدید AICPA درباره‌ی رمزارزها از عملیات مرتبط با گزارشگری توکن‌های دارای پشتوانه‌ی دارایی و متصل به ارزهای فیات (ارزهای رسمی) همچون دلار پشتیبانی می‌کند و اهداف کنترلی را برای ناشران و متخصصان در حوزه‌ی عملیات رمزارزها فراهم می‌کند.

بخش اول رهنمود گزارشگری رمزارزها (ویژه‌ی توکن‌های دارای پشتوانه‌ی دارایی و متصل به ارز فیات)، که در سال گذشته منتشر گردید، چارچوب مشترکی برای ناشران رمزارزها ایجاد کرد تا اطلاعات مربوط به رمزارزهای در گردش و دارایی‌های پشتیبان آن‌ها را در یک مقطع زمانی مشخص ارائه و افشا کنند، اما بخش دوم که به تازگی در رهنمود افزوده شده است برای کنترل‌های پشتیبان عملیات توکن‌ها است و به ریسک‌های مستمری می‌پردازد که ذاتاً در عملیات رمزارزها وجود دارد.

دی کروپیکا، CPA، مدیر ارشد بخش دارایی‌های دیجیتال و نوآوری در خدمات اطمینان‌بخشی و مشاوره‌ای در انجمن حسابداران رسمی آمریکا، در بیانیه‌ی خبری در این باره اظهار کرد، سال گذشته شاهد شتاب قابل توجهی در مقررات‌گذاری رمزارزها بودیم و سیاست‌گذاران بیش از پیش بر نحوه‌ی انتشار این رمزارزها و چگونگی مدیریت ذخایر آن‌ها تمرکز کردند. AICPA با به‌روزرسانی رهنمود گزارشگری رمزارزها و افزودن این بخش جدید از معیارها، به این فضا پاسخ می‌دهد و یک چارچوب روشن و عملی برای ارزیابی این که آیا کنترل‌های پشتیبان عملیات رمزارزها به‌درستی طراحی شده و به‌طور مؤثر عمل می‌کنند یا نه، ارائه می‌دهد. بر این اساس، محتوای جدید شامل موارد ذیل است:

اعتماد به رمزارزها را افزایش می‌دهد:

در دو سال گذشته، قانون‌گذاران در ایالات متحده و در سطح بین‌المللی توجه خود را به رمزارزها افزایش داده‌اند و بر اهمیت سلامت ذخایر، مدیریت ریسک، حاکمیت شرکتی و قابلیت اتکای اطلاعات ارائه‌شده به کاربران و بازارها تأکید کرده‌اند. با ادامه‌ی بررسی قوانین مربوط به انتشار و نظارت بر رمزارزها توسط دولت‌ها و نهادهای ناظر، نیاز به کنترل‌هایی که به‌خوبی طراحی شده و به‌طور مؤثر اجرا می‌شوند، به‌عنوان عنصر محوری اعتماد به این نوع دارایی‌های دیجیتال تبدیل شده است.

به ریسک‌های رایج مرتبط با عملیات ناشران رمزارزها می‌پردازد:

کنترل‌های مؤثر و به‌خوبی طراحی‌شده از صحت اطلاعات ارائه و

مالی پاره‌وقت داستان موفقیت سال ۲۰۲۶ است. مؤسساتی که به‌جای «بررسی سالانه»، ماهی ۱۵۰۰ پوند برای «تحلیل عمیق عملکرد ماهانه» می‌گیرند، افزایش ۴۰ درصدی در میانگین درآمد حق الزحمه‌ی هر مشتری را شاهد خواهند بود. کار همان کار است، فقط با بسته‌بندی‌ای که واقعاً به درد رشد کسب‌وکار می‌خورد.

۶- مرگ همه فن حریفها

بازار ۲۰۲۶ به‌شدت به حساب «همه‌چیزدان‌ها» می‌رسد. بالاترین حاشیه‌ی سودها در تخصصی نمودن کارهاست. مالیات رمزارزها، حسابرسی زنجیره‌ی تأمین، ESG برای SMEها، یا R&D در زیست‌فناوری. اگر وب‌سایت‌تان می‌گوید «همه نوع کار را پوشش می‌دهیم»، یعنی خودتان را به شکل محصول معرفی می‌کنید. بهتر است، یک مسیر مشخص انتخاب کنید و در آن شاخص باشید.

۷- هوش مصنوعی «در کار نیست»؛ ای‌میل شما را فیلتر می‌کند

افسانه‌ی «حسابدار ربانی» را فراموش کنید. در ۲۰۲۶، ادغام واقعی AI یعنی عاملی که ای‌میل‌ها را می‌خواند، پیوسته‌ها را دسته‌بندی می‌کند و آن ۵۰ درصدی را که واقعاً نیاز به انسان دارد علامت می‌زند. اگر تیم شما هنوز داده‌ها را از PDF به شکل دستی وارد دفتر کل می‌کند، عملاً دارید حقوق سال ۲۰۲۶ را برای کارسال ۱۹۹۶ می‌دهید.

۸- پاکسازی مشتریان درجه‌ی دال

رشد فقط به جذب مشتری جدید مربوط نیست؛ به حذف مشتریان بد هم مربوط است. داده‌های الگوی رشد نشان می‌دهد ۲۰٪ مشتریان سطح پایین معمولاً ۶۰٪ زمان پشتیبانی مؤسسه را می‌بلعند. در ۲۰۲۶، مؤسسات با رشد بالا مشتریانی را که از استفاده از تخصص مدرن فناوری سر باز می‌زنند، کنار می‌گذارند. اگر از نرم افزارهای جدید استفاده نمی‌کنند، مشتری شما نیستند؛ یک بدهی هستند.

۹- امنیت سایبری حالا موضوع اتاق هیات‌مدیره است حتی برای SMEها

با کلاهبرداری‌هایی که بخش حقوق و دستمزد را هدف می‌گیرند، مشتریان واقعاً ترسیده‌اند. آن‌ها نمی‌خواهند درباره‌ی «حفاظت از داده» بشنوند؛ می‌خواهند یقین داشته باشند که شما پشت‌شان هستید. مؤسسات پیشرو در ۲۰۲۶، در کنار خدمات مالیاتی، «رسیدگی تاب‌آوری سایبری» هم ارائه می‌دهند. این یعنی اعتماد، و اعتماد تنها چیزی است که AI نمی‌تواند جعل کند.

۱۰- شوک برگشتن به روال عادی

موفق‌ترین شرکت در ۲۰۲۶ بهترین حسابداران فنی نیستند؛ بهترین مدیران نیروی انسانی‌اند. آن‌ها می‌دانند «محصول» واقعی‌شان توان ذهنی نیروهای ارشد است. هر دقیقه‌ای که این توان صرف کاری شود که ماشین می‌تواند انجام دهد، یک شکست مدیریتی است. ۲۰۲۶ سال «خوش‌بینی محتاطانه» نیست؛ سال بهره‌وری رادیکال است. مؤسساتی که در ۲۰۳۰ هنوز سرپا هستند، همان‌هایی هستند که امروز در حال حذف شلوغی‌ها، قیمت‌گذاری مبتنی بر ارزش، و نپذیرفتن جمله‌ی «ما همیشه همین‌طور کار می‌کردیم» هستند.

accountancyage.com، ۲۸ ژانویه ۲۰۲۶

افشاشده پشتیبانی می‌کنند. همچنین تضمین می‌کنند که تمامی کنترل‌های مرتبط با عملیات رمزارزها، از جمله انتشار، بازخريد، نگهداری دارایی‌ها و مدیریت فروشندگان، مطابق انتظار عمل می‌کنند. معیارهای تازه افزوده‌شده، یک چارچوب مشترک برای ناشران رمزارزها ایجاد می‌کند تا ریسک‌های متداول مرتبط با عملیات رمزارزها را شناسایی کرده و اهداف کنترلی برای ارزیابی طراحی و اثربخشی عملیاتی کنترل‌ها در تمامی جنبه‌های این عملیات و در یک دوره‌ی زمانی مشخص ارائه دهند.

راهنمای عملی برای کمک به ناشران و متخصصان ارائه می‌دهد: برای پشتیبانی از اجرای عملی، این معیارها شامل راهنمای پیاده‌سازی هستند تا به ناشران رمزارزها و متخصصان کمک کنند ارزیابی کنند که آیا کنترل‌ها به اهداف تعیین‌شده خود دست می‌یابند یا خیر.

www.journalofaccountancy.com، ۱۲ ژانویه ۲۰۲۶

از کمک‌های مالی تا رشد: چگونگی تأمین مالی مشتری آینده‌نگر در سال ۲۰۲۶

مشاورانی که می‌توانند پیش‌بینی کنند کدام پروژه‌ها با رقابت‌های خاص همسو هستند و اطمینان حاصل کنند که مسیر تأمین مالی پروژه از قبل آماده است، به مشتریان خود یک مزیت رقابتی واقعی ارائه می‌دهند. از طرف دیگر، کسب‌وکارهایی که از این رقابت‌ها جا می‌مانند، ممکن است به دلیل نقص در فرآیند خود و نه ضعف اساسی پروژه، این کار را انجام دهند.

یک نکته‌ی مشترک در تمام استراتژی‌های تأمین مالی موفق، توالی مؤثر است. هر راهکاری، نقش متمایزی در چرخه‌ی عمر نوآوری ایفا می‌کند:

- کمک‌های مالی می‌توانند ریسک کارهای اولیه یا کارهای بلندپروازانه‌ی فنی را کاهش دهند.
- تخفیف مالیاتی تحقیق و توسعه، هزینه‌های فنی تاریخی را بازیابی می‌کند و جریان نقدی را تقویت می‌کند.
- وام‌های نوآوری از توسعه، افزایش مقیاس و تجاری‌سازی در مراحل پایانی پشتیبانی می‌کنند.

این موارد گزینه‌هایی برای انتخاب نیستند؛ بلکه ابزارهایی هستند که باید در زمان مناسب به کار گرفته شوند. درک جایگاه مشتری در مسیر توسعه، خود برای انتخاب مکانیسم مناسب ضروری است. یک استارت‌آپ که در حال بررسی امکان‌سنجی است، با همان سوالات تأمین مالی که یک کسب‌وکار جاافتاده در آستانه‌ی ورود به آزمون‌های نظارتی با آن مواجه است، مواجه نیست. مشاوران می‌توانند با کمک به مشتریان در شناسایی ابزار مناسب در زمان مناسب، ارزش‌آفرینی کنند.

برای پروژه‌هایی که به تجاری‌سازی نزدیک می‌شوند، جایی که سرمایه در ابزارسازی، صدور گواهینامه، آزمایش، راه‌اندازی زنجیره‌ی تأمین یا اولین تولید متمرکز است، وام‌های نوآوری می‌توانند یک راه‌حل مؤثر باشند. وام‌های نوآوری می‌توانند مسیر تأمین مالی یک کسب‌وکار را گسترش دهند، از ذخایر نقدی محافظت کنند و زمان ورود به بازار را تسریع کنند. با این حال، شناسایی واجد شرایط بودن نیاز به دید قبلی از نقشه‌های راه فنی مشتریان دارد. این گفت‌وگوها باید زود و مکرراً انجام شود.

در ادامه‌ی مسیر، صندوق ثبت اختراع همچنان یکی از قدرتمندترین اهرم‌های انگلستان برای کسب‌وکارهای نوآورانه است. اگرچه اغلب مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، اما می‌تواند به طور قابل توجهی بر تصمیمات سرمایه‌گذاری تأثیر بگذارد، به ویژه برای شرکت‌هایی که در بخش‌های بسیار فنی فعالیت می‌کنند که مالکیت معنوی در استراتژی رشد نقش اساسی دارد.

با ورود کسب‌وکارها به سال ۲۰۲۶، با افزایش انتظارات در مورد انطباق با قوانین و رقابت‌پذیری، مشاوران فرصتی کلیدی برای تغییر نحوه‌ی تأمین مالی مشتریان برای نوآوری دارند. کمک‌های مالی، تخفیف‌های مالیاتی تحقیق و توسعه، وام‌های نوآوری و صندوق ثبت اختراع اکنون می‌توانند منسجم‌تر از همیشه با هم کار کنند، اما تنها با نظارت استراتژیک مناسب. در این مقاله، بررسی می‌شود که چگونه مشاوران می‌توانند فراتر عمل کنند تا استراتژی‌های تأمین مالی ساختاریافته و چرخه‌ی عمری را ارائه دهند که جریان نقدی را تقویت می‌کند، پیشرفت تجاری را تسریع می‌کند و به مشتریان کمک می‌کند تا از فرصت‌ها پیشی بگیرند.

پس از دوره‌ای که با اصلاحات سریع تعریف می‌شود، سال ۲۰۲۶ برای مشاورانی که سال‌های اخیر را صرف پیمایش دستورالعمل‌های در حال تغییر، قوانین به‌روز شده و انتظارات در حال تحول در مورد انطباق کرده‌اند، این مکتب خوشایند است. اما ثبات را نباید با سادگی اشتباه گرفت. در عمل، بسیاری از اصلاحات معرفی شده در دو سال گذشته تازه شروع به جا افتادن کرده‌اند و مشاوران نمی‌توانند عقب بمانند. یکی از مهم‌ترین تغییرات امسال، همسویی مجدد بین سیاست‌گذاری‌های دولت و انگیزه‌هایی است که از آن پشتیبانی می‌کنند.

ابتکار «آمادگی حرفه‌ای»: کاهش شکاف‌های آمادگی حسابداران رسمی (CPA) در سال‌های ابتدایی فعالیت حرفه‌ای

انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) از آغاز برنامه‌ی ابتکاری خود تحت عنوان «آمادگی حرفه‌ای خبر داد؛ پروژه‌ای مبتنی بر پژوهش که بر شناسایی و کمک به توسعه‌ی مجموعه مهارت‌های در حال تحول موردنیاز حسابداران رسمی جدید و تازه‌کار تمرکز دارد. گفتنی است، این طرح با هدف موفقیت در بازاری که به طور گسترده مبتنی بر هوش مصنوعی است، راه‌اندازی شده است.

بر اساس اخبار منتشر شده، این ابتکار به یک نیاز روشن پاسخ می‌دهد و آن این است که با تغییر ماهیت کار در حرفه‌ی حسابداری، این حرفه باید به متخصصان تازه کار کمک کند تا مهارت‌های ضروری را شناسایی نموده و به سرعت توسعه دهند و هم‌زمان چارچوب‌ها و ابزارهایی را در اختیار کارفرمایان قرار دهد تا تیم‌های خود را به مهارت‌های متناسب با تغییرات، تجهیز نمایند. ابتکار آمادگی حرفه‌ای برای رسیدگی به یکی از فوری‌ترین نیازهای حرفه‌ی ما حیاتی است. باید درک کنیم نسل بعدی حسابداران رسمی برای شکوفایی در دنیای کسب‌وکار هرچه پیچیده‌تر به چه چیزهایی نیاز دارد. هم استعدادهای نوظهور و هم سازمان‌هایی که آن‌ها را استخدام می‌کنند، برای عبور موفق از این تحول به حمایت نیاز دارند.

در این طرح، AICPA دو مرحله‌ی حیاتی ارتقای حرفه‌ای را بررسی خواهد کرد. داوطلبان آزمون CPA در سطح ورودی و حسابداران رسمی دارای مجوز در حدود سال چهارم فعالیت حرفه‌ای. این بررسی، نیازهای فعلی و چگونگی تکامل الزامات مهارتی تا سال ۲۰۳۰ را پوشش می‌دهد. این بررسی، پژوهش گسترده‌ای خواهد بود که تمام بخش‌های حرفه را دربر می‌گیرد. گفتنی است، این طرح با نظرسنجی برنامه‌ریزی شده برای سال ۲۰۲۶ شروع می‌شود و مهلت ثبت پاسخ‌های نظرسنجی تا ۱۶ فوریه است.

گوش سپردن به صدای حرفه

یافته‌های این نظرسنجی برای ارائه‌ی خروجی‌های کلیدی در سه حوزه استفاده خواهد شد:

• تدوین چارچوب مهارتی برای هدایت آموزش و ارتقای حرفه‌ای

چگونه مشاوران می‌توانند ارزش افزوده ایجاد کنند؟ فراتر از شناسایی فرصت‌های تأمین مالی، مشاوران نقش محوری در هدایت مشتریان در طول فرآیند درخواست یا ادعا و اطمینان از پایداری روش‌ها تحت بررسی دقیق انطباق و بررسی‌های دقیق دارند. به عنوان مثال، ثبت سوابق با کیفیت بالا دیگر صرفاً یک رویه‌ی خوب نیست. این امر پایه و اساس دریافت کمک‌های مالی، ادعاهای قوی تحقیق و توسعه و انتخاب صندوق ثبت اختراع است. شواهد همچنین برای بررسی‌های دقیق، به ویژه در مواردی که کمک‌های مالی شامل ارزیابان شخص ثالث می‌شود، بسیار مهم هستند. مشاوران می‌توانند با گنجاندن این رشته‌ها در چرخه‌های گزارشگری معمول به جای برخورد با آن‌ها به عنوان تمرین‌های خاص پروژه، تفاوت قابل اندازه‌گیری ایجاد کنند.

پیش‌بینی قوی، لایه‌ی دیگری از انعطاف‌پذیری را اضافه می‌کند. مشاوران با مدل‌سازی چگونگی دریافت کمک‌های مالی، ادعاهای تحقیق و توسعه، کاهش نرخ وام و مزایای صندوق ثبت اختراع، می‌توانند به مشتریان کمک کنند تا تأثیر جریان نقدی ترکیبی انتخاب‌های خود را درک کنند. این امر به رهبران اجازه می‌دهد تا با اطمینان برنامه‌ریزی کنند، از اتکالی بیش از حد به هر منبع تأمین مالی واحد جلوگیری کنند و استراتژی‌های چند ساله ایجاد کنند که از سرمایه‌گذاری پایدار در نوآوری پشتیبانی می‌کند.

سه اقدامی که مشاوران باید اکنون انجام دهند:

۱. سبب مشتریان خود را از دریچه‌ی سال ۲۰۲۶ بررسی کنید: به پروژه‌ها، بخش‌ها و جدول زمانی مشتریان نگاه کنید. مواردی را که با حوزه‌های اولویت‌دار همسو هستند شناسایی کنید و قبل از بازه‌های رقابتی، شروع به تهیه‌ی شواهد کنید.

۲. ارزیابی مستمری که نشان می‌دهد کدام مشتریان آماده‌ی وام هستند: پروژه‌هایی که به مانع‌نهایی توسعه نزدیک می‌شوند باید از نظر مناسب بودن برای وام نوآوری ارزیابی شوند. زمان‌بندی بسیار مهم است؛ منتظر درخواست مشتریان نباشید.

۳. فرآیندهای لازم برای آمادگی جهت حسابرسی را برنامه‌ریزی کنید: مشتریان را تشویق کنید تا مسیرهای داده‌ی منسجم و متمرکز را در تمام جریان‌های تشویقی حفظ کنند. این کار ریسک انطباق را کاهش می‌دهد و هر ادعا یا درخواست بعدی را تقویت می‌کند. سال نوآوری؟

۲۰۲۶ فرصتی برای، تحکیم درک و ایجاد استراتژی‌های تأمین مالی ارائه می‌دهد که هم بلندپروازانه و هم قوی باشند. مشاوران با در نظر گرفتن یک دیدگاه جامع و چرخه‌ی عمر از نگاه آینده‌نگر، می‌توانند به مشتریان کمک کنند تا با اطمینان از پیچیدگی عبور کنند و در نهایت از آن‌ها در تبدیل ایده‌های نوآورانه به موفقیت تجاری حمایت کنند. با انجام این کار، مشاوران نه تنها ارزشی را که ارائه می‌دهند افزایش می‌دهند، بلکه خود را در کانون گسترده‌تری برای ساختن اقتصادی قوی‌تر، رقابتی‌تر و مبتنی بر نوآوری قرار می‌دهند.

accountancyage.com، ۲ فوریه ۲۰۲۶

حسابداران بهترین گزینه برای رهبری گزارشگری پایداری هستند

ژان بوکو، رئیس فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)، در جریان سفر اخیر خود به سریلانکا اظهار داشت که بازارهای مالی برای تصمیم‌گیری کارآمد سرمایه‌گذاران و وام‌دهندگان، به اطلاعات قابل اعتماد و باکیفیت درباره‌ی ریسک‌ها و فرصت‌های مرتبط با پایداری نیاز دارند. وی گفت، تصمیم‌گیرندگان داخل شرکت‌ها نیز برای اتخاذ تصمیم‌های آگاهانه درباره‌ی ریسک‌ها، فرصت‌ها و جهت‌گیری راهبردی شرکت به این اطلاعات نیازمندند و افزود که حسابداران در بهترین موقعیت برای پیشگامی در گزارشگری گسترده‌ی شرکتی قرار دارند.

بوکو این اظهارات را در سخنرانی کارگاه «گزارشگری یکپارچه و استانداردهای حسابداری پایداری» که توسط آیفک و انجمن حسابداران مدیریت رسمی سریلانکا (CMA Sri Lanka) برگزار شد، مطرح کرد. وی تأکید کرد که در سال‌های اخیر، آیفک با فعالان حرفه‌ی حسابداری در سطح جهانی و همچنین با ذی‌نفعان و سرمایه‌گذاران خارج از این حرفه گفت‌وگو کرده است تا درباره‌ی فرصت‌ها و مسئولیت عمومی حرفه‌ی حسابداری در تسهیل تغییرات در شرکت‌های سراسر جهان از طریق گزارشگری جامع شرکتی، تبادل نظر کند.

بوکو خاطرنشان کرد، ما مهارت‌های فنی لازم برای یکپارچه‌سازی اطلاعات مالی و غیرمالی را در سراسر زنجیره‌ی ارزش داریم. همچنین توانایی تبدیل استانداردهای باکیفیت به اطلاعات باکیفیت را نیز دارا هستیم. همان‌گونه که اعتبار حرفه‌ای ما به اطلاعات و صورت‌های مالی سنتی اعتماد ایجاد می‌کند، می‌تواند اعتماد به این اطلاعات جدید را نیز تقویت کند. بوکو تأکید کرد که این حرفه، افرادی را که در شرکت‌ها فعالیت می‌کنند یا خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌دهند، به چالش می‌کشد تا افشای گسترده‌ی اطلاعات شرکتی را نه صرفاً یک الزام قانونی، بلکه ابزاری برای توانمندسازی حاکمیت شرکتی و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری بدانند. وی تصریح کرد، برای اینکه این افشایات گسترده‌ی شرکتی واقعاً مفید باشند، هیچ بازیگری نباید خارج از نظام گزارشگری باقی بماند و این موضوع اهمیت استانداردهای جهانی را برجسته می‌کند.

او افزود، در نهایت، همه‌ی ما در یک مسیر مشترک پایداری حرکت می‌کنیم و باید این مسیر را با هم طی کنیم و از ریسک‌های جدی ناشی از چندپارگی مقررات اجتناب کنیم. این ریسک‌ها شامل دشواری‌های احتمالی در انجام فعالیت‌های تجاری فرامرزی و همچنین این خطر است که مقررات ضعیف یا نامناسب زمینه‌ساز سبزشویی (Greenwashing) شود. بر همین اساس، بوکو معتقد است استانداردهای IFRS در حوزه‌ی حسابداری و پایداری، مبنای مناسبی برای این نظام جهانی هستند. وی افزود، ما باور داریم پذیرش و اجرای گسترده‌ی استانداردهای هیات بین‌المللی استانداردهای حسابداری و اطمینان‌بخشی (IAASB) برای اطمینان از این که اظهار نظر نسبت به افشای غیرمالی واقعاً اعتمادآفرین باشد، بسیار حیاتی است.

۷ فوریه ۲۰۲۶، www.dailymirror.lk/breaking-news

حسابداران رسمی تازه‌کار (تعریف شده به‌عنوان افرادی که در حدود سال چهارم فعالیت حرفه‌ای خود قرار دارند)؛

- ارائه‌ی راهکارهای یادگیری که با استفاده از فناوری‌های نوظهور به متخصصان کمک می‌کند مهارت‌های مورد نیاز خود را سریع‌تر کسب نمایند؛

- تهیه و تدوین منابع آموزشی برای دانشگاه‌ها.

این پژوهش که توسط SkillEdge هدایت می‌شود، نقش‌هایی را که حسابداران رسمی تازه‌کار ایفا می‌کنند، مهارت‌های لازم برای برتری در این نقش‌ها، میزان هم‌راستایی انتظارات شغلی با برنامه‌های آموزشی، و حوزه‌هایی که متخصصان به حمایت توسعه‌ای بیشتری نیاز دارند، بررسی خواهد کرد.

روند اجرای طرح

در طول سال ۲۰۲۶، AICPA نظرسنجی‌ها را اجرا کرده و گروه‌های هدف و نشست‌های گفت‌وگو محور را با مشارکت هزاران فعال حرفه‌ی کارفرما، استاد دانشگاه و سایر رهبران برگزار خواهد کرد. پس از مرحله‌ی پژوهش، AICPA پیش‌نویس یافته‌های خود را در سال ۲۰۲۷ برای اظهار نظر عمومی منتشر می‌کند و سپس چارچوب‌ها و منابع نهایی را با هدف بهره‌مندی کارفرمایان، دانشگاهیان و متخصصان تازه‌کار منتشر خواهد کرد.

لیندزی استیونسون، حسابدار رسمی و مدیر ارشد استراتژی مؤسسه‌ی BPM LLP و رئیس گروه مشورتی ابتکار آمادگی حرفه‌ای، در این باره اظهار داشت، این ابتکار بر پایه‌ی پژوهش، شنیدن و دریافت بازخورد بنا شده است. ما با داوطلبان CPA و متخصصان در تمام حوزه‌ها در ارتباط هستیم؛ از مؤسسات بزرگ تا کوچک، از واحدهای مالی شرکت‌ها تا سازمان‌های دولتی، و از کالج‌های محلی تا دانشگاه‌ها. این ابتکار برای حرفه است و به مشارکت همه نیاز داریم.

الگوی برای تحول نیروی کار حرفه‌ای

این ابتکار نقشه‌ی راهی ارائه می‌دهد که می‌تواند به سایر حرفه‌هایی که با چالش‌های مشابه روبه‌رو هستند کمک کند. این که چگونه نسل بعدی استعدادها را آماده کنیم، زمانی که هوش مصنوعی و سایر عوامل محیطی به‌طور بنیادین ماهیت کار را تغییر می‌دهند. این ابتکار نشان می‌دهد که حرفه‌ها چگونه می‌توانند پیشگام تحول نیروی کار باشند، نه صرفاً واکنش نشان دهند.

از طریق این ابتکار، انجمن حسابداران رسمی آمریکا به عنوان نهاد حرفه‌ای در حال ایجاد چارچوبی است که به استعداد‌های جوان کمک می‌کند در سراسر مسیر شغلی خود موفق شوند و به کارفرمایان امکان می‌دهد تیم‌های با عملکرد برتر بسازند. به این ترتیب تمام افرادی که به آینده‌ی این حرفه اهمیت می‌دهند، از آن منتفع خواهند شد.

۲ فوریه ۲۰۲۶، www.journalofaccountancy.com

جلسات شورای عالی طی ماه‌های دی و بهمن

در فصل اخیر نیز جلسات شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران به‌طور منظم برگزار شد. پنجمین جلسه‌ی شورای عالی نهم روز سه‌شنبه نهم دی‌ماه در محل ساختمان میرداماد با حضور تمامی اعضا شورا عالی و هیأت مدیره جامعه حسابداران برگزار شد.

در این جلسه ابتدا آقای مرتضی اسدی، رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ضمن خیرمقدم به اعضای حاضر و عرض تبریک به مناسبت روز پدر و میلاد حضرت علی(ع) به اعضای حاضر در جلسه و با اشاره به دستور جلسه شورا بحث درباره‌ی موضوعات جلسه را آغاز کرد.

در این جلسه، دکتر محمدعلی زاهدی عضو شورا، گزارش مبسوطی در مورد وضعیت دیجیتالی شدن فرآیندها و سامانه‌ها در جامعه حسابداران رسمی را ارائه کرد. ایشان اشاره کرد تمامی محیط حسابرسی شامل حساب‌رسان، صاحب‌کاران، (شرکت‌ها) و ذی‌نفعان از طریق سامانه‌های سحر، جام و پردیس جام در قالب سامانه‌های یکپارچه از ابتدای سال ۱۴۰۳ مورد پوشش قرار گرفته‌اند. همچنین در ادامه گفت که در بخش حساب‌رسان شامل حدود ۳۰۰ مؤسسه‌ی حسابرسی و ۱۸۰۰ حسابدار رسمی شاغل در مؤسسات و یا به‌صورت انفرادی، در بخش شرکت‌ها شامل ۱۲۶ هزار شرکت ثبت‌نام شده و ۹۳ هزار شرکت که دارای سابقه‌ی قرارداد با مؤسسات حسابرسی هستند گستره‌ی فعالیت این سامانه است. بخش ذی‌نفعان شامل ۲۷ بانک است که تاکنون ۴۰۱،۲۰۰ فقره درخواست استعلام اطلاعات حسابرسی از طریق سامانه‌های پردیس و پردیس جام داشته‌اند. ذی‌نفعان دولتی نیز تاکنون ۱۲،۵۰۰ فقره استعلام اطلاعات حسابرسی توسط ذی‌حسابان از سامانه‌ها استخراج شده است. همچنین ارائه مواردی به شرح زیر جزء خدمات سامانه‌های جامعه حسابداران رسمی ایران به شبکه‌ی

دولت بوده است:

- ارائه‌ی اطلاعات صورت‌های مالی به سامانه‌ی اعتبارسنجی و رتبه‌بندی وزارت صمت
- اتصال رسمی سامانه‌ی اظهارنامه مالیاتی به سامانه‌ی جام از تیر ماه سال ۱۴۰۱
- ارائه‌ی اطلاعات صورت‌های مالی به مرکز تشخیص صلاحیت سازمان برنامه و بودجه
- اتصال سامانه‌ی جام به سامانه‌ی سمات بانک مرکزی
- برقراری اتصال سامانه‌ی سماب وزارت اقتصاد به سامانه جام
- تأمین نیازمندی‌های وزارت اقتصاد در حوزه‌ی شرکت‌های دولتی و عمومی از طریق ایجاد دسترسی‌های لازم
- ارائه‌ی اطلاعات لازم از سامانه‌ی جام به وزارت اقتصاد جهت تهیه‌ی درخت‌واره‌ی شرکت‌های دولتی که یکی از پروژه‌های موفق وزارت اقتصاد بوده است
- در ادامه‌ی این جلسه، رئیس شورای عالی جامعه با تأکید بر اینکه که به‌طور کامل و در اسرع وقت بایستی ورود کلیه‌ی اطلاعات شرکت‌ها از قبیل جمع‌داری‌ها، جمع درآمدهای عملیاتی و رقم ناخالص دریافتی (پیمانکاری) قرارداد هر گزارش حسابرسی توسط مؤسسات حسابرسی در سامانه، اجباری باشد و بارگذاری شود تأکید کرد باید در فرآیند تکمیل این سامانه بتوانیم به صورت کامل گزارشی جامع از اطلاعات ارائه شده در سامانه‌ی پردیس جام دریافت شود.
- در ادامه‌ی همین جلسه، آقایان محمدتقی رضایی، کاظم وادی زاده و کیهان مهام درباره‌ی سامانه مزایا و برخی از اشکالات آن نظرگاه‌های خود را اعلام نمودند و به دلیل گستردگی موضوعات مطرح شده و خواسته‌های شورا جهت تکمیل اطلاعات درباره عملکرد سامانه مقرر گردید این موضوع و سایر موارد مرتبط در جلسات آتی شورای

نهم جامعه‌ی حسابداران رسمی مورد نقد و نظر بیشتر قرار بگیرد.

روز سه‌شنبه، بیست‌وسوم دی ماه سال جاری، ششمین جلسه‌ی شورای عالی نهم با موضوع ادامه‌ی ارائه‌ی گزارش در مورد وضعیت دیجیتالی شدن فرآیندها و سامانه‌ها و تعیین تکلیف خواسته‌ها، نیازها و انتظارات شورای عالی و ارکان جامعه در خصوص خروجی‌های سامانه با ارائه‌ی گزارش و توضیحات آقای دکتر محمدعلی زاهدی و سایر اعضای شورای عالی برگزار شد.

در این جلسه، با نظر اکثریت اعضای شورای عالی، تشکیل دو کمیته‌ی فنی با محوریت هوش مصنوعی و تحلیل داده‌ها و استفاده از ظرفیت‌های این حوزه تحت نظر کارگروه فناوری اطلاعات به تصویب رسید.

همچنین با توجه به درخواست رئیس هیأت تشخیص صلاحیت و وزارت امور اقتصادی و دارایی در خصوص بازنگری آیین‌نامه‌ی تشخیص صلاحیت حرفه‌ای حسابداران رسمی از شورای عالی، مقرر شد تا تاریخ دهم بهمن‌ماه سال جاری اصلاحات پیشنهادی توسط شورای عالی ارائه شود. در همین راستا مقرر گردید برای بررسی بیشتر جلسه‌ی فوق‌العاده شورای عالی برگزار گردد.

هفتمین جلسه‌ی شورای عالی نهم روز سه‌شنبه سی‌ام دی‌ماه به‌طور فوق‌العاده با حضور اعضای شورای عالی و هیأت مدیره‌ی جامعه برگزار شد. این جلسه که با هدف بررسی نظرات اعضای شورای عالی و هیأت مدیره‌ی جامعه در خصوص بررسی آیین‌نامه‌ی تعیین صلاحیت و چگونگی انتخاب حسابداران رسمی انجام شد و در پایان با جمع‌بندی نظرها و پیشنهادهای اصلاحی بندهای آیین‌نامه مذکور توسط اعضای شورا مقرر کرد موارد پیشنهادی به نماینده‌ی وزارت امور اقتصاد و دارایی به‌منظور بررسی‌های تکمیلی ارائه شود.

آغاز به کار نهمین هیأت مدیره‌ی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

و اجرایی وی می‌توان به حسابرس هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی، مدیر آموزش جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، معاون مالی و اداری شرکت تأمین سرمایه‌ی بانک ملت، عضو هیأت‌مدیره شرکت‌های وابسته به بنیاد مستضعفان، اشتغال به‌عنوان شریک و مدیر حسابرسی در مؤسسه‌ی حسابرسی مفید راهبر، عضویت در جامعه حسابداران رسمی ایران و تدریس در دانشگاه اشاره کرد.

دکتر سید علی حسینی، دبیرکل جامعه حسابداران رسمی ایران، در نخستین صحبت‌های خود در جمع اعضای شورای عالی جامعه حسابداران رسمی اظهار داشت:

با توجه به نقش اساسی نظارت مالی بر بنگاه‌های اقتصادی و اهمیت حصول اطمینان از قابل‌اتکا بودن صورت‌های مالی واحدهای مورد حسابرسی، جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران نقشی بسیار مهم در تحقق شفافیت مالی، نظارت مؤثر و پاسخ‌گویی ایفا می‌کند. در دوره‌ی جدید، امیدوارم با بهره‌گیری هدفمند از دانش، فناوری‌های نوین و ظرفیت جوانان توانمند این حرفه، گام‌های مؤثری در مسیر ارتقای حرفه حسابرسی، صیانت از منافع عمومی و تقویت جایگاه حسابرسی در اقتصاد کشور برداشته شود.»

نهمین دوره‌ی فعالیت هیأت‌مدیره جامعه حسابداران رسمی ایران به‌طور رسمی از تاریخ سوم دی‌ماه ۱۴۰۴ پس از صدور احکام اعضا توسط جناب آقای مرتضی اسدی رئیس شورای جامعه حسابداران رسمی ایران آغاز به کار کرد. هیأت‌مدیره دوره‌ی نهم جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران متشکل از آقایان دکتر سیدعلی حسینی به‌عنوان دبیرکل و رئیس هیأت مدیره، دکتر بابک پوربهرامی و آقای محمدهادی افشاری هستند.

در پی انتصاب اعضا، نخستین جلسه‌ی هیأت‌مدیره با هدف برنامه‌ریزی و پیشبرد اهداف جامعه حسابداران رسمی ایران برگزار شد و بدین ترتیب، آغاز به کار رسمی نهمین دوره هیأت‌مدیره جدید رقم خورد.

گفتنی است دکتر سیدعلی حسینی، حسابدار رسمی و دبیرکل جامعه حسابداران رسمی ایران، پیش از این در تجربه‌ی کاری خود در سمت‌های مختلف مدیریتی ایفای وظیفه کرده است. وی در فاصله‌ی سال‌های ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۴ به‌عنوان رئیس هیأت مدیره مؤسسه حسابرسی تأمین اجتماعی فعالیت داشته و پیش‌تر نیز مسئولیت خزانه‌دار کل دانشگاه آزاد اسلامی را بر عهده داشته است. از دیگر سوابق حرفه‌ای

سیدعلی حسینی

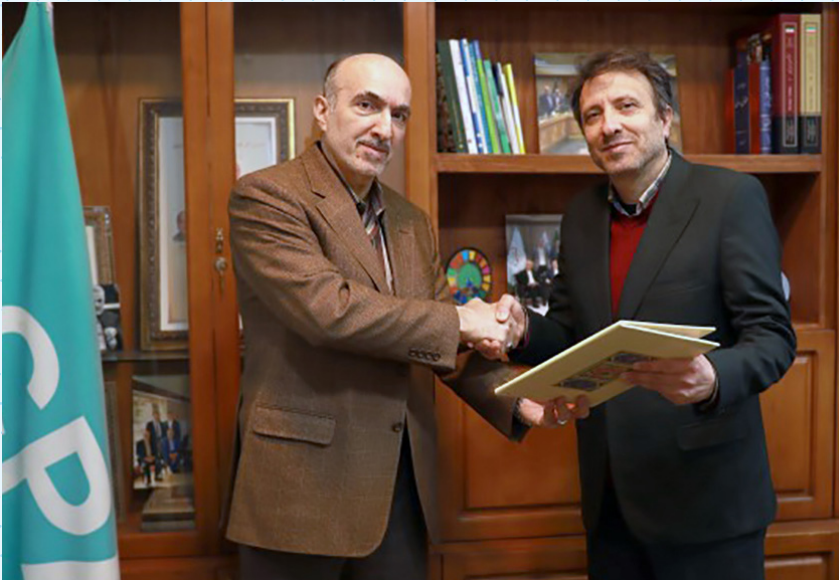

بابک پوربهرامی

محمدهادی افشاری

انتصاب مشاور اجرایی فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی جامعه

روز یکشنبه ۲۸ دی ماه سال جاری، در جلسه‌ی معارفه‌ای با حضور مدیران جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، مهندس قاسم احمدیان پور با حکم آقای دکتر سیدعلی حسینی، رئیس هیات مدیره و دبیرکل، به‌عنوان مشاور اجرایی فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی جامعه منصوب شد.

مهندس قاسم احمدیان پور هم‌اکنون مدیرکل نظارت، ارزیابی و سنجش صلاحیت‌های حرفه‌ای دانشگاه آزاد اسلامی است. همچنین در سوابق کاری وی می‌توان به ریاست اداره‌ی اطلاعات و آمار اداره‌ی کل منابع انسانی و سیاست‌های رفاهی سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و مدیریت شرکت بازرسی مهندسی ایران وابسته به فناوری اطلاعات اشاره کرد.

انتصاب مدیر اجرایی جامعه

با حکم دبیرکل جامعه حسابداران رسمی ایران، خانم سمیرا آرین‌نژاد به‌عنوان مدیر اجرایی جامعه منصوب شد. سمیرا آرین‌نژاد کارشناس ارشد رشته حسابداری و دارنده‌ی مدرک حسابرسان ارشد و از فعالان باسابقه‌ی حرفه‌ی حسابرسان است که بیش از ۱۶ سال در جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران فعالیت داشته است. وی در طول مدت شش دوره هیأت مدیره خدمات ارزنده‌ای به جامعه‌ی حسابداران رسمی را در سابقه کاری خود ثبت رسانده است.

لیگ فوتبال جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران از اوایل اردیبهشت ۱۴۰۴ با حضور ۱۷ تیم از مؤسسات حسابرسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران هر یکشنبه در محل ورزشگاه شهدای دانشجویی تهران برگزار شد و با انجام ۱۷ بازی در مرحله‌ی گروهی و راهیابی هشت تیم به مرحله‌ی تک‌حذفی به کار خود ادامه داد. با برگزاری مسابقات نیمه‌نهایی در اوایل بهمن‌ماه، اولین لیگ جامعه حسابداران رسمی ایران به ایستگاه پایانی رسید. فینال این دوره از مسابقات روز چهارشنبه بیست‌ونهم بهمن‌ماه از ساعت ۱۸:۳۰ در مجموعه ورزشی حجاب با حضور دو تیم تدبیر محاسب آریا و مفید راهبر برای کسب اولین قهرمانی لیگ حسابداران رسمی ایران برگزار شد که با برتری ۶ بر ۵ تیم مفید راهبر به پایان رسید.

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>ابرارندیشان</p> <p>۰۲۱-۶۶۹۰۳۸۹۳-۶۶۹۰۰۱۷۵</p> <p>تهران، خیابان انقلاب - خیابان فرصت شیرازی - شماره ۱۰۸ - واحد ۱۴</p>	<p>آباد نوین تهران</p> <p>۰۴۱-۳۵۲۱۸۷۹۲</p> <p>تبریز، خاقانی، کوچه ۱۰ متری خزر، خیابان امام خمینی، مجتمع تجاری و خدماتی عتیق ۱، بلوک B، واحد ۴۵</p>
<p>آپادانا</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۴۲۸۴۴</p> <p>تهران، خیابان شهید بهشتی - خیابان سهروردی شمالی - خیابان کورش - پلاک ۴۵ - طبقه ۵ - واحد ۱۴</p>	<p>آبان آزمون</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۵۱۸۵۱</p> <p>تهران، خیابان میرزای شیرازی، پلاک ۲۲۹، طبقه ۴، واحد ۱۳</p>
<p>آتامان حساب</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۵۸۰۱۰</p> <p>تهران، خیابان یوسف آباد، خیابان اکبری، کوچه پله سوم ولیعصر، پلاک ۱۰۳۶، برج سپهر ساعی، طبقه ۵، واحد ۵۰۱</p>	<p>آبان حساب</p> <p>۰۲۱-۲۶۷۱۲۸۶۰</p> <p>تهران، پاسداران، دشتستان دوم، پلاک ۲۳، طبقه ۳</p>
<p>آتیه اندیش نمودگر</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۲۲۰۹۶-۲</p> <p>تهران، خیابان شهید مطهری - خیابان میرعماد - کوچه چهارم - پلاک ۱۲ - طبقه ۵ - واحد ۱۹</p>	<p>آبان روش</p> <p>۰۲۱-۴۴۲۴۱۴۲۲-۴۴۲۶۱۷۱۰</p> <p>تهران، فلکه دوم صادقیه - بلوار اشرفی اصفهانی - بن بست ۱۲ متری بهار - پلاک ۴ - واحد دوم</p>
<p>آتیه حساب ارقام</p> <p>۰۲۶-۳۲۵۴۵۱۷۰</p> <p>کرج، عظیمیه - بلوار کاج - بین ندا و پامچال - پلاک ۲۵۷ - طبقه ۵ - واحد ۷</p>	<p>ابتکار حساب آریا</p> <p>۰۳۱-۳۶۶۱۱۷۶۳</p> <p>اصفهان، خیابان چهارباغ بالا، خیابان نیکبخت، کوچه جوادیه، شماره ۲</p>
<p>آتیه نگر</p> <p>۰۲۱-۸۸۱۷۶۱۰۱-۲</p> <p>تهران، محله شهید قندی، نیلوفر، خیابان سهروردی شمالی، خیابان ابن یمین، پلاک ۳، طبقه ۲</p>	<p>آبتین روش آریا</p> <p>۰۲۱-۸۸۱۰۹۴۱۹-۸۸۱۰۹۴۴۷</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، کوچه نادر، پلاک ۶، ساختمان خوشبختی نادر، طبقه ۴، واحد ۱۸</p>
<p>احراز ارقام</p> <p>۰۲۱-۶۶۵۳۱۵۴۳-۶۶۵۳۸۳۰۴</p> <p>تهران، شادمان، خیابان شهید یحیی ذوالفقاری، بن بست شهید حاج علی نصر آبادی، پلاک ۸، طبقه ۱</p>	<p>آبتین محاسب پارس</p> <p>۰۵۱-۳۸۴۷۳۴۱۱-۲</p> <p>مشهد، بلوار ناصر خسرو، ناصر خسرو ۱۵، بعد از چهار راه اول، سمت راست، پلاک ۹، طبقه ۲</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آداک آتین

۰۲۱-۴۴۷۶۲۰۲۵-۷

تهران، همت غرب، شهرک گلستان (راه آهن سابق)، بلوار افاقیا، خیابان رز، پلاک ۹، طبقه اول

آرتین پرگاس

۰۲۱-۴۴۷۷۵۷۷۰-۱

تهران، خیابان ستارخان، روبروی برق آلستوم، پلاک ۷۹۸، طبقه دوم واحد ۵

آدریان نیک اندیش

۰۲۱-۸۸۵۲۰۶۶۸-۹

تهران، عباس آباد، اندیشه، خیابان میرعماد، کوچه دوم، پلاک ۴، طبقه ۱، واحد ۳

ارژنگ خبره

۰۲۱-۴۴۱۵۱۱۳۵-۶

تهران، شهرک پرواز، خیابان پروانه جنوبی، خیابان شهید علی اکبر متقی (۲۱)، پلاک ۱۷، طبقه ۴

ادیب

۰۲۱-۴۴۰۳۳۲۱۶-۴۴۰۴۳۶۰۸

تهران، اباذر، بزرگراه اشرفی اصفهانی، خیابان گلستان ۱۴، پلاک ۳، مجتمع نگین رضا، طبقه ۶ واحد ۶۰۵

آرشین حساب

۰۲۱-۸۸۴۸۰۹۶۶

تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه دوم، واحد ۶

آدرین حساب

۰۳۱-۳۶۶۴۱۹۱۷-۸

اصفهان، میدان فیض، خیابان آپادانا، کوچه پارسیان (شماره ۶)، بن بست مهران، پلاک ۲۲، طبقه همکف

ارقام بهین آرا

۰۲۱-۴۴۲۱۰۱۰۵-۴۴۲۱۵۴۱۲

تهران، خیابان ستارخان - بین فلکه اول و دوم صادقیه - بلوار شهدای صادقیه شمالی - نبش کوچه ۱۵ - پلاک ۴۹ - طبقه دوم - واحد ۷

آدین پندار راستین

۰۷۱-۳۲۳۰۸۳۴۳

شیراز، باغ صفا، میدان امام حسین، خیابان آزادی، ساختمان باغ صفا، طبقه ۴، واحد ۴۲

ارقام پژوهان دقیق

۰۲۱-۸۸۷۶۴۶۴۸-۸۸۵۴۷۰۷۵

تهران، خیابان خرمشهر - پلاک ۲۱۸ - طبقه دوم - واحد ۱۱

آدین تراز ارقام

۰۲۱-۸۸۰۱۵۳۳۸-۸۸۰۱۵۳۳۷-۸۸۳۳۲۷۱۱-۸۸۰۲۳۵۰۷

تهران، خیابان فتحی شقایق - بعد از خیابان کاج - پلاک ۱۳۴ - طبقه اول شرقی

ارقام پویا

۰۵۱-۳۸۸۱۶۳۵۹-۳۸۸۲۷۳۳۳-۳۸۸۲۷۳۳۴-۳۸۸۲۳۵۰۱

مشهد، بلوار وکیل آباد - بین وکیل آباد ۱۰ و ۱۰ - پلاک ۷۸ - طبقه اول، واحد ۱

آراء

۰۲۱-۸۸۸۰۲۹۳۲-۸۸۹۰۵۳۱۶

تهران، خیابان فلسطین شمالی - پلاک ۴۶۳ - ساختمان ۵۵ - طبقه ۲ - شماره ۱۰

ارقام نگر آریا

۰۲۱-۶۶۱۲۷۹۹۰-۵

تهران، شهرآرا، خیابان فرزین، خیابان باقرخان، پلاک ۴۶، طبقه همکف

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>آرمان پژوهان محاسب</p> <p>۰۲۱-۶۶۹۴۰۵۶۰</p> <p>تهران، شهرآرا، خیابان یکم، خیابان پاتریس لومومبا، پلاک ۱۴، طبقه ۴، واحد ۵</p>	<p>ارقام نماد چرتکه</p> <p>۰۲۶-۳۴۴۷۳۳۳۵</p> <p>کرج، خیابان مطهری-روبروی بلوار نبوت-جنب بانک مسکن-ساختمان دلتا-طبقه ۲-واحد ۴</p>
<p>آرمان پیام جامع</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۴۵۱۳۰-۸۸۵۴۰۱۷۰</p> <p>تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان خرمشهر، خیابان عربعلی، کوچه چهارم، پلاک ۶۰، واحد ۸</p>	<p>ارکان سیستم</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۰۴۹۴۱-۲</p> <p>تهران، بهجت آباد - خیابان لارستان - خیابان شهید حمید صدر- پلاک ۳۵- طبقه ۲ واحد ۱۰</p>
<p>آرمان حسابان قلم</p> <p>۰۲۸-۳۳۲۴۷۸۸۱-۲</p> <p>قزوین، خیابان فردوسی، مجتمع تجاری اداری آبادگران، طبقه ۷، واحد ۹۰۳</p>	<p>آرمان آروین پارس</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۰۱۵۴۹-۸۸۸۹۹۸۲۶</p> <p>تهران، خیابان استاد نجات الهی، خیابان خسرو، پلاک ۳۱، طبقه ۴</p>
<p>آرمان روش</p> <p>۰۲۱-۲۲۷۴۸۸۳۸-۲۲۷۴۸۸۳۶</p> <p>تهران، میدان تجریش، دربند کوچه گنجی، خیابان شهید برادران فناخسرو، پلاک ۲۴، ساختمان ملک، طبقه ۳ واحد ۱۱</p>	<p>آرمان اصول</p> <p>۰۲۱-۶۶۹۰۲۱۵۴-۶۶۹۰۲۴۷۶</p> <p>تهران، خیابان اسکندری شمالی- خیابان طوسی شرقی- پلاک ۱۰۰- طبقه ۴ واحد ۹</p>
<p>آرمان روش معتمد</p> <p>۰۳۱-۳۶۲۴۱۲۵۰</p> <p>اصفهان، حسین آباد، کوچه نیلوفر ۲۲، بن بست نیکان، پلاک ۵، طبقه ۱</p>	<p>آرمان اندیش آگاه</p> <p>۰۴۴-۳۲۳۲۲۳۶</p> <p>ارومیه، تختی، کوچه هجرت، کوچه شماره ۳، پلاک ۲۵، طبقه همکف</p>
<p>آرمان نوین رسیدگی</p> <p>۰۲۱-۴۴۰۶۴۳۸۷</p> <p>تهران، اشرفی اصفهانی، نرسیده به سه راه مرزداران، گلستان ۱۴، برج نگین رضا، طبقه ۱۵، واحد ۱۵۰۱</p>	<p>آرمان اندیشان آینده نگر ایلیا</p> <p>۰۲۱-۲۲۳۳۳۵۶۸-۷۱</p> <p>تهران، مجیدیه شمالی، خیابان شهید برادران محمدی (ریحانی)، کوچه شهید ابوالقاسم سعیدی (جلال)، پلاک ۱، ساختمان پاسارگاد، طبقه ۵</p>
<p>آرمانی نو اقدم</p> <p>۰۲۱-۸۸۱۹۷۸۱۷</p> <p>تهران، میدان ونک، خیابان کار و تجارت، پاساژ آسمان ونک، طبقه ۳، واحد ۳۰۲</p>	<p>آرمان بصیر</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۴۶۳۰۴-۵</p> <p>تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)- کوچه ششم- پلاک ۲۰- واحد ۶</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>آریا نیک روش</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۰۹۳۱۱-۲</p> <p>تهران، خیابان قائم مقام فراهانی- کوچه شهدا- پلاک ۹- طبقه ۲- واحد ۱۲</p>	<p>آرمون گستران پیشگام</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۳۹۳۵۶-۸۸۷۴۳۶۸۳</p> <p>تهران، خیابان مطهری، نبش خیابان دوم مفتاح شمالی، پلاک ۳۵۸، طبقه سوم، واحد ۶</p>
<p>آریاز مبتکر هخامنش</p> <p>۰۵۱-۳۶۰۱۳۱۴۵</p> <p>مشهد، سیدرضی ۳۸، ساختمان آرامش، پلاک ۲۷۴، طبقه ۵، واحد ۵۰۳</p>	<p>آروین باستان محاسب</p> <p>۰۲۱-۴۴۴۷۸۷۷۰</p> <p>تهران، خیابان جنت آباد مرکزی، خیابان کاظم توکلی شرقی، خیابان جنت آباد، ساختمان کسری، پلاک ۲۱۶، طبقه ۳، واحد ۸</p>
<p>آریان محاسب پویا</p> <p>۰۲۱-۴۰۴۴۲۱۴۶-۴۰۴۴۲۲۳۸</p> <p>تهران، مرزداران، بزرگراه شهید آیت اله اشرفی اصفهانی، خیابان شهید برادران بیدکی، پلاک ۱۵، ساختمان زمر، طبقه ۲، واحد ۲۱</p>	<p>آروین خدمات مدیریت رادوین</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۵۵۳۸۳-۸۸۵۵۵۰۵۹</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از سه راه شهید بهشتی، کوچه شهید کوزه گر، پلاک ۶، واحد ۷</p>
<p>آریسا محاسب آراز</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۹۵۶۸۰-۸۸۷۹۵۲۲۶</p> <p>تهران، بزرگراه کردستان، خیابان ونک، پلاک ۱۱۰، برج آینه، طبقه ۴ واحد ۳۰۲</p>	<p>آریا بصیر اندیشه</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۴۷۸۴۴-۸۸۶۴۷۹۱۰-۸۸۶۴۷۹۱۱</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان سی و ششم، پلاک ۷، مجتمع ولیعصر (۲)، طبقه ۲، واحد ۲۲۵</p>
<p>آرین حساب همراز</p> <p>۰۷۱-۳۶۲۸۰۸۵۲-۳۶۲۸۸۰۹۹</p> <p>شیراز، قصرالدشت، کوچه ۵۴ قصر دشت، ساختمان گلبرگ، طبقه ۴</p>	<p>آریا حساب رادمان</p> <p>۰۲۱-۴۴۱۷۴۶۰۶-۷</p> <p>تهران، صادقیه، ناصر حجازی غرب، ابتدای ورزی جنوبی، نبش کوچه ۱۵ غربی، ساختمان کورش، پلاک ۲۶، واحد ۱۰</p>
<p>آزاد رای امین</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۱۵۱۳۳-۳۴</p> <p>تهران، ابتدای خیابان سهرودی شمالی- بالاتر از آپادانا- خیابان سراب- شماره ۱۲- واحد ۲</p>	<p>آریا حسابرسان پارسا</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۷۴۲۲۵-۸۸۷۷۳۸۲۸</p> <p>تهران، خیابان گاندی- خیابان بیست و یکم- پلاک ۲۶- واحد ۴</p>
<p>آزما تراز ژرف</p> <p>۰۲۱-۸۸۳۴۲۴۷۶</p> <p>تهران، هفت تیر، باغ صبا، سهروردی، خیابان شهید مهندس زیرک زاده، خیابان شهید مسعود ملابری پور، پلاک ۹۷، طبقه ۵ غربی</p>	<p>آریا روش</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۷۴۷۰۴-۸۸۶۶۰۸۲۴</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر- بالاتر از میرداماد- بلوار ستاری- پلاک ۷۴- طبقه چهارم- واحد ۱۵</p>
<p>آزموذگان</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۳۹۵۱۳</p> <p>تهران، خیابان کریم خان زند- خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی)- شماره ۵۲- طبقه دوم</p>	<p>آریا منش امین</p> <p>۰۲۱-۸۸۳۸۴۷۸۲-۸۸۳۸۴۷۵۹</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه ۴، واحد ۱۴</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آزموده کاران

۰۲۱-۲۲۹۲۵۹۱۰-۲۰

تهران، خیابان شریعتی- قلهک- نرسیده به یخچال- کوچه شریف- شماره ۵

اصول اندیشه

۰۲۱-۸۸۸۷۷۰۰۳-۸۸۸۷۶۴۴۶-۸۸۷۹۹۳۶۵

تهران، میدان آرژانتین- خیابان الوند- بن بست کامبیز- پلاک ۶ - واحد ۳

آزمون

۰۲۱-۲۲۹۱۱۹۵۹-۶۱

تهران، داوودیه، خیابان یکم، خیابان استاد سید عبدالله انوار (شنگرف)، پلاک ۳۷، طبقه ۲، واحد ۸

اصول پایه فراگیر

۰۲۱-۸۸۷۴۸۷۳۵-۸۸۷۴۳۹۶۶

تهران، خیابان شهید بهشتی، بعد از میرعماد، روبروی پارکینگ شهید بهشتی، پلاک ۳۰۸، طبقه ۴

آزمون پرداز

۰۲۱-۸۸۷۰۸۱۷۴-۶

تهران، میدان آرژانتین، جنب مرکز خرید آفریقا، ساختمان صهبا، پلاک ۲۲، طبقه اول

اصول نگر آریا

۰۲۱-۸۸۰۵۵۹۴۰-۵

تهران، ملاصدرا، روبروی بیمارستان بقیه اله، پلاک ۱۸۹، طبقه ۷، واحد ۱۵

آزمون تراز ارقام

۰۳۱-۳۲۲۴۵۳۴۴-۳۲۲۴۳۹۱۱

اصفهان، خیابان آمادگاه، نبش بن بست قاضیها (شماره ۱۹)، مجتمع تجاری و اداری امیر، پلاک ۱۸۰، طبقه همکف، واحد ۲ و ۳

اطمینان بخش و همکاران

۰۲۱-۸۸۱۰۵۴۳۶۷-۸۸۱۰۵۴۷۲۲-۸۸۱۰۵۴۳۶

تهران، یوسف آباد- خیابان شهید ابوالفضل فراهانی پور- خیابان شهید فتحی شقایق- پلاک ۱۷- واحد ۵

آزمون تراز پارس

۰۷۱-۳۸۳۸۴۲۸۵

شیراز، بلوار امیرکبیر، نرسیده به کوچه ۲۴، ساختمان پریا ۷، طبقه ۵، واحد ۱۰

اطمینان فرد

۰۲۱-۸۸۶۱۸۱۹۷-۸

تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی، میدان شیخ بهایی، جنب بانک تجارت، برج مرمر، پلاک ۱۷۱، طبقه ۴، واحد ۸

آزمون حساب تدبیر

۰۲۱-۸۸۶۱۲۹۸۲-۳-۸۸۶۲۵۹۹۴

تهران، میدان ونک- خیابان ملاصدرا- ضلع شمال غربی پل کردستان- بن بست فرشید- پلاک ۴- طبقه ۳- واحد ۵

اطهر

۰۲۱-۸۸۹۶۴۲۸۰-۸۸۸۹۶۴۲۵

تهران، خیابان دکترفاطمی- بین خیابان ولیعصر و میدان دکترفاطمی- ساختمان ۳۷- طبقه ۵

آزمون سامانه

۰۲۱-۷۷۵۳۷۹۴۴-۸۸۶۷۲۴۴۰-۲

تهران، خیابان بهار شیراز- تقاطع سهروردی جنوبی- شماره ۱۰۷

اعتبار آفرینان

۰۲۱-۲۲۶۸۸۱۲۰

تهران، خیابان چیدر، کوچه شهید مهدی چیدری، خیابان سید محمد هاشمی علیا، پلاک ۳۱، طبقه ۴، واحد ۱۲

اصلاح گستران امین

۰۲۱-۷۷۸۸۵۷۱۵-۷۷۸۷۲۲۴۰

تهران، تهرانپارس، خیابان شهید حجت اله سلیمی (۱۷۰ غربی)، خیابان شهید سعید باغدارنیا (رشید)، پلاک ۷۳، طبقه دوم شمالی

اعتماد ارقام امین

۰۲۱-۴۴۹۶۸۳۷۲-۴۴۹۵۴۸۷۲-۵

تهران، خیابان آیت اله کاشانی- ساختمان آرمیتا- پلاک ۴۳۰- طبقه اول- واحد ۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>آگاه هشیار حساب</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۲۸۸۸۶۰</p> <p>☑ تهران، صادقیه، بزرگراه محمدعلی جناح، میدان دوم صادقیه، پلاک ۱۵۱۸، مجتمع گلدیس، طبقه ۴، واحد ۴۲۱</p>	<p>اعتماد حساب پویا</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۶۰۹۹۸۴۵-۳۶۰۹۶۸۳۷</p> <p>☑ مشهد، بلوار شهید فرامرز عباسی، شهید فرامرز عباسی ۱۳ (رسالت ۱۲)، پلاک ۱۶، طبقه همکف</p>
<p>آگاهان ارقام خبره</p> <p>☎ ۰۸۶-۳۳۱۴۱۵۸۹</p> <p>☑ اراک، خیابان راه آهن، کوچه شهید ایوب مهری، کوچه شهید حبیب ابن مظاهر، پلاک ۵۹، طبقه سوم</p>	<p>اعداد آراء</p> <p>☎ ۰۲۱-۷۷۶۷۰۵۸۵-۶</p> <p>☑ تهران، خیابان شریعتی، سه راه طالقانی، خیابان خواجه نصیرالدین طوسی، پلاک ۲۸۰، واحد ۶</p>
<p>آگاهان بهروش پارس</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۷۲۳۷۴۶۰-۶۵</p> <p>☑ مشهد، خیابان صاحب الزمان ۱۴- مولوی ۱۴- پلاک ۱۱/۱</p>	<p>آفاق حساب برتر فردا</p> <p>☎ ۰۴۱-۳۳۱۳۵۹۸۱</p> <p>☑ استان آذربایجان شرقی، تبریز، سه راه محقق، محقق غربی، کوچه زرگر باشی، مرکز خرید نگین گلستان، طبقه سوم، واحد ۳۰۵</p>
<p>آگاهان پژوهان پویا</p> <p>☎ ۰۲۱-۶۶۰۳۴۶۵۶-۶۶۰۳۴۶۰۸</p> <p>☑ تهران، خیابان ستارخان، خیابان شادمهر، نبش کوچه شادی، پلاک ۳۶، طبقه ۲، واحد ۴</p>	<p>آفاق کاوشگران</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۷۲۶۴۷۴۶-۳۷۲۵۹۳۱۴-۳۷۲۵۹۳۱۷-۳۷۲۵۹۷۱۴-۳۷۲۳۶۲۴۸</p> <p>☑ مشهد، میدان راهنمایی- ابتدای بلوار سازمان آب- خیابان عطار- عطار غربی-۱- پلاک ۸</p>
<p>آگاهان تراز توس</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۷۶۱۴۷۷۴-۳۷۶۸۴۴۰۴</p> <p>☑ مشهد، ارشاد، بلوار خیام، بلوار فردوسی، پلاک ۶۸، طبقه ۲</p>	<p>آگاه تدبیر</p> <p>☎ ۰۳۱-۳۶۶۴۰۳۲۳</p> <p>☑ اصفهان، محله باغ نگار، آئینه خانه، معبرمقابل آخر، خیابان هفت دست شرقی، معبر آخر، بن بست مهدی ۵، پلاک ۶۲۶ طبقه ۱</p>
<p>آگاهان و همکاران</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۹۰۲۰۴۷</p> <p>☑ تهران، خیابان سپهبد قرنی- خیابان شاداب - پلاک ۲۸</p>	<p>آگاه تراز مدبر</p> <p>☎ ۰۳۱-۳۶۶۱۰۴۰۴</p> <p>☑ اصفهان، باغ نگار، آئینه خانه، خیابان میرفندرسکی، کوچه هزارستان (۳۲)، پلاک ۳، طبقه دوم</p>
<p>آماردن</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۷۰۰۰۲۰۶-۹</p> <p>☑ تهران، چیتگر، بین میدان موج و ساحل، خیابان نقیب زاده، برج آرتمیس، ۲۲ غربی، طبقه ۱۹، واحد ۷</p>	<p>آگاه حساب</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۶۷۵۹۹۲-۳</p> <p>☑ تهران، خیابان خالد اسلامبولی، خیابان ۳۹، شماره ۱۴، طبقه ۳، واحد ۶</p>
<p>آمارگاران</p> <p>☎ ۰۲۱-۶۶۴۸۵۰۶۳</p> <p>☑ تهران، خیابان طالقانی- بین وصال شیرازی و فلسطین - نبش خیابان فریمان- ساختمان اداری ۱۱۸- پلاک ۵۵۰- طبقه ۱- واحد ۲</p>	<p>آگاه نگر</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۷۵۷۵۹۲-۸۸۵۲۳۸۱۶-۸۸۵۲۱۶۷۷</p> <p>☑ تهران، خیابان شهید بهشتی (عباس آباد)، کوچه آریا وطنی، خیابان شهید برادران کاووسی فر، پلاک ۵۰، طبقه ۳، واحد ۳</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>اهمیت نگر</p> <p>۰۲۱-۸۸۳۱۰۰۷۳</p> <p>تهران، خیابان مفتح، کوچه عطارد، ساختمان عطارد، پلاک ۱۲، طبقه همکف، واحد ۴</p>	<p>امجد تراز</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۰۵۳۰۷</p> <p>تهران، خیابان ولی عصر، بالاتر از خیابان شهید بهشتی، جنب هتل سیمرغ، بن بست دلبسته، پلاک ۱، طبقه ۳</p>
<p>اهورا محاسب پاسارگاد</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۴۵۷۳۴-۸۸۸۴۲۴۲۶</p> <p>تهران، میدان هفت تیر، خیابان خردمند شمالی، تقاطع کوچه کیانی، پلاک ۹۵، ساختمان کفرنگ، طبقه اول، واحد ۱ جنوبی</p>	<p>امین آزمون</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۵۶۲۹۳-۸۸۸۵۶۹۳۲</p> <p>تهران، خیابان گاندی، خیابان یکم، پلاک ۱۱، طبقه ۵، واحد ۱۴</p>
<p>آوا تدبیر تراز</p> <p>۰۳۱-۳۶۶۹۹۴۸۸</p> <p>اصفهان، هزار جریب، کوچه شهید قرائت (۲)، کوچه بهشت آیین، پلاک ۲۱، طبقه همکف</p>	<p>امین تدبیر بصیر</p> <p>۰۲۱-۷۷۶۵۰۹۱۰</p> <p>تهران، انقلاب، بعد از متروی دروازه دولت، پلاک ۴۴۸، ساختمان سبز، طبقه اول، واحد ۳</p>
<p>آوش ارقام کادوسان</p> <p>۰۱۳-۳۲۷۳۰۰۰۳</p> <p>رشت، محله گلزار، کوچه فرعی دوم، کوچه وصال، طبقه اول</p>	<p>امین حسابرس افق</p> <p>۰۲۱-۶۶۴۳۳۹۳۱</p> <p>تهران، توحید، خیابان کوثر سوم، خیابان ستارخان، پلاک ۷۶، طبقه ۲، واحد ۵</p>
<p>آوند</p> <p>۰۲۱-۸۸۲۷۳۵۹۵-۸۸۲۷۴۷۴۶-۸۸۲۸۴۰۶۰</p> <p>تهران، کوی نصر، خیابان چهارم، پلاک ۲۲، طبقه ۱، واحد ۳</p>	<p>امین محاسب پارس</p> <p>۰۲۱-۸۶۱۲۵۹۳۸</p> <p>تهران، خیابان شهید استاد مطهری، خیابان سهروردی شمالی، پلاک ۲۹۳، طبقه ۲، واحد ۶</p>
<p>آوید خلاق امین</p> <p>۰۵۱-۳۶۰۱۰۸۳۸</p> <p>مشهد، فرهنگ، خیابان معاد جنوبی، (معلم ۱۶- فرهنگ ۱۳)، خیابان معاد ۲۴، پلاک ۱۸۱، طبقه همکف</p>	<p>امین مشاور بصیر</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۷۴۹۰۰-۸۸۸۷۴۹۰۱</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، نبش کوچه چمن، پلاک ۲۴۱۴، واحد ۳</p>
<p>آویژه ارقام امین</p> <p>۰۵۱-۳۸۹۴۰۴۲۲-۳۸۹۳۰۰۴۶-۷</p> <p>مشهد، محله دانشجو، معبر ماقبل آخر، خیابان دانشجو ۱۶ (عقدایی) ۱۵، معبر آخر بلوار دانشجو (معلم ۳۸- فرهنگ ۳۱)، پلاک ۲۱۰، طبقه ۱</p>	<p>امین نگاه بینا</p> <p>۰۲۱-۴۴۷۵۳۷۸۷-۴۴۷۵۴۶۹۴</p> <p>تهران، بلوار دهکده المپیک، خیابان ساحل، خیابان شهید حیدر امانی (۵۷)، پلاک ۱، طبقه ۱</p>
<p>ایران مشهود</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۹۱۴۳۷-۸۸۷۸۵۷۶۵</p> <p>تهران، خیابان ظفر، بین اتوبان مدرس و بلوار نلسون ماندلا، پلاک ۲۹۰، طبقه ۴</p>	<p>اندیشه نیکان حساب</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۵۳۰۷۳-۸۸۸۵۳۰۷۹</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر- بالاتر از سه راه فاطمی- کوچه افتخاری نیا- ساختمان ۶۳- طبقه دوم- واحد ۶</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>آئین محاسب و همکاران</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۸۹۳۰۷۹۹</p> <p>☑ مشهد، هنرستان، خیابان گلشن ۴، موج گلشن ۳/۴، پلاک ۸۱، طبقه ۲</p>	<p>ایستاتیس محاسب کویر</p> <p>☎ ۰۳۵-۳۸۴۲۶۹۴۶-۳۸۴۲۶۹۲۶</p> <p>☑ یزد، محله دانشجو، خیابان شهید محسن حججی، بلوار آتش نشان، ساختمان اداری تجاری دایان، طبقه اول، واحد ۵</p>
<p>آئین محاسبان امین</p> <p>☎ ۰۲۱-۶۶۰۶۶۳۱۴-۵</p> <p>☑ تهران، ضلع جنوبی خیابان آزادی، روبروی خیابان حبیب اله، نبش خیابان حیدرتاش، پلاک ۴۱۶، طبقه ۲، واحد ۳</p>	<p>آئین ابرار آریا</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۶۰۳۷۳۹۶-۸۸۹۳۸۳۴۰</p> <p>☑ تهران، میدان ولیعصر- ابتدای بلوار کریم خان زند- پلاک ۳۰۸- طبقه ۷- واحد ۷۴</p>
<p>بخردیار</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۷۵۶۵۸۵</p> <p>☑ تهران، عباس آباد، خیابان اندیشه، خیابان کوه نور، کوچه دوم، پلاک ۱۲، طبقه ۵، واحد ۱۰</p>	<p>آئین ارقام</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۲۹۲۸۱۳-۱۴</p> <p>☑ تهران، فلکه دوم صادقیه- ابتدای اشرفی اصفهانی- خیابان مردودشت- پلاک ۱- طبقه ۴- واحد ۱۵</p>
<p>برآیند</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۶۰۷۰۱۹۲</p> <p>☑ تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان سنایی، کوچه دوم غربی، پلاک ۳۰، طبقه همکف</p>	<p>آیین بهرنگ صادق</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۳۸۵۰۹۸</p> <p>☑ تهران، صادقیه شمالی، خیابان شهید بهداد شایق، خیابان امیرکبیر جنوبی، پلاک ۷، طبقه ۱، واحد جنوبی</p>
<p>البرز پندار</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۲۲۱۱۴۹-۴۴۲۲۱۳۹۶</p> <p>☑ تهران، اشرفی اصفهانی، بلوار مرزداران، نرسیده به پل یادگار امام، پلاک ۱۷۸، ساختمان نگین آسمان، بلوک ۵، طبقه ۵، واحد ۱۹</p>	<p>آئین بهروش</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۴۴۴۶۶۸-۸۸۴۴۳۴۲۳</p> <p>☑ تهران، خیابان مطهری- خیابان شهید محسن وزوئی- خیابان شهید استاد مطهری- پلاک ۲۸- طبقه ۹- واحد جنوبی</p>
<p>برنا اندیشان رایان</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۳۱۱۹۸۸-۸۸۸۲۴۹۹۸-۸۸۳۲۴۰۶۷</p> <p>☑ تهران، کریم خان زند- خیابان حسینی- پلاک ۶۱، طبقه اول، واحد ۲۰۵</p>	<p>آئین پژوهان ایرانیان</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۷۶۶۳۷۷۳-۳۷۶۸۴۱۲۸</p> <p>☑ مشهد، بلوار شهید صادقی، صادقی ۱۰ (توفیق ۱۶)، پلاک ۴۲، طبقه ۱</p>
<p>برهان تراز محاسب</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۹۴۴۹۲۰-۸۸۹۴۴۹۷۳</p> <p>☑ تهران، میدان ولیعصر، خیابان سوسن (سپاس)، خیابان شهید سپهبد قرنی، پلاک ۱۰۰، طبقه ۴، واحد ۷</p>	<p>آئین تدبیر سهند</p> <p>☎ ۰۴۱-۳۳۳۷۰۸۰۱</p> <p>☑ تبریز، خیابان فارابی (خ چایکنار)- نرسیده به پل سنگی- مجتمع کوثر- طبقه سوم- واحد ۱</p>
<p>بصیر محاسب توس</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۸۴۵۶۳۶۹</p> <p>☑ مشهد، محله احمد آباد، خیابان ابودر غفاری ۱۴، بلوار ابودر غفاری، پلاک ۱۱۰، طبقه ۲</p>	<p>آئین تراز آریا</p> <p>☎ ۰۳۱-۳۷۸۶۶۲۹۱</p> <p>☑ اصفهان، خیابان رودکی- نبش فرعی ۶۰- ساختمان ستایش- طبقه دوم</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>بهنام مشار</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۸۰۱۰۲۲-۸۸۸۹۱۱۵۸</p> <p>☑ تهران، خیابان استاد نجات الهی (ویلا)، بالاتر از خیابان سپند، کوچه خسرو، پلاک ۵۸، طبقه ۲، واحد ۶</p>	<p>به بین محتوا</p> <p>☎ ۰۲۱-۲۶۴۱۳۹۰۵-۲۶۴۲۱۸۲۸</p> <p>☑ تهران، میرداماد- خ البرز - کوچه قبادیان شرقی- پلاک ۲۸ واحد ۱</p>
<p>بهنود حساب</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۹۸۰۴۴۸-۸۸۹۸۰۴۰۲</p> <p>☑ تهران، خیابان دکتر فاطمی- روبروی خیابان کاج- پلاک ۱۳۶- ساختمان تهران ۶۴- طبقه پنجم جنوبی- واحد ۲۴</p>	<p>بهبود ارقام</p> <p>☎ ۰۳۱-۳۶۶۴۴۸۵۲-۳۶۶۴۴۸۵۱</p> <p>☑ اصفهان، خیابان شیخ صدوق شمالی- مجتمع اداری تك نگیں- طبقه ۳- واحد ۳</p>
<p>بهین تراز آریا</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۳۸۰۴۳۸</p> <p>☑ تهران، خیابان صادقیه، خیابان شهید حمید اسدی، خیابان ستارخان، پلاک ۱۰۱۶، ساختمان مرجان، طبقه ۲، واحد ۴۰</p>	<p>بهداد حساب آریا</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۲۷۸۳۸۱</p> <p>☑ تهران، خیابان ستارخان- بین فلکه اول و دوم صادقیه- بلوار شهدای صادقیه شمالی- خیابان مرودشت- پلاک ۱- واحد ۱۲</p>
<p>بهین رس</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۴۸۲۹۰۵-۸۸۴۸۲۹۰۹</p> <p>☑ تهران، آرژانتین، ساعی، کوچه هشتم، کوچه دوازدهم، پلاک ۸، طبقه همکف</p>	<p>بهداد روش امین</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۶۱۴۲۳۳۱</p> <p>☑ تهران، مرزداران، کوچه احمدی، خیابان شهید علی اکبر وحدتی، پلاک ۴۷، ساختمان پارسی، طبقه ۳، واحد ۱۲</p>
<p>بوستان محاسب ایرانیان</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۹۲۷۸۵۵-۴۴۹۲۷۸۸۳</p> <p>☑ تهران، ستارخان، بین فلکه اول و دوم صادقیه، بلوار شهدای صادقیه شمالی، کوچه مرودشت، پلاک ۱، واحد ۴</p>	<p>بهراد مشار</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۷۰۳۹۰۶-۸۸۷۱۳۱۳۴</p> <p>☑ تهران، خیابان شهید احمد قصیر (بخارست)، خیابان ۱۹، پلاک ۵، طبقه اول</p>
<p>بیات رایان</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۵۰۴۵۸۶-۸</p> <p>☑ تهران، خیابان شهید احمد قصیر، معبر آخر، کوچه پژوهشگاه (دوم)، پلاک ۲۲، ساختمان یازده، طبقه دوم، واحد ۶</p>	<p>بهروزان حساب</p> <p>☎ ۰۲۱-۶۵۰۱۰۴۹۶-۶۵۰۱۰۴۹۳</p> <p>☑ تهران، میدان آزادی، بین بزرگراه نواب و اسکندری، پلاک ۱۸۶، برج تجاری پانامال، طبقه ۸، واحد ۸۰۳</p>
<p>بیداران</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۸۲۹۷۶۱-۸۸۸۳۵۲۰۷-۸۸۳۰۶۹۱۱</p> <p>☑ تهران، شمال میدان هفت تیر - خیابان ملایری پور - خیابان مهندس زیرک زاده - شماره ۲۰ - طبقه اول</p>	<p>بهروش پارسا</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۹۱۷۸۲۱</p> <p>☑ تهران، بلوار کریم خان زند، پلاک ۳۰۸، طبقه ۵، واحد ۵۱</p>
<p>بیلان گزارشگر</p> <p>☎ ۰۲۱-۲۲۱۴۴۴۷۰-۱</p> <p>☑ تهران، شهرک قدس، بلوار دادمان، بلوار سپهر، خیابان درختی (صادقی پور)، کوچه عباس ثقفی، پلاک ۷، طبقه اول، واحد ۲</p>	<p>بهمند</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۸۴۳۷۰۸-۳-۸۸۳۰۵۳۹۱</p> <p>☑ تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - جنب میدان شعاع - ساختمان ۱۱۴ - طبقه ۴ - صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۳۷</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>پرتو محاسب امین</p> <p>۰۳۱-۳۲۲۱۰۰۸۹</p> <p>اصفهان، نقش جهان، خیابان آمادگاه، خیابان باغ گلدسته، پلاک ۵، ساختمان گلدیس، طبقه سوم، واحد ۲۳۷</p>	<p>بینا تدبیر</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۲۴۵۸۱-۸۸۷۱۶۴۸۶</p> <p>تهران، خیابان سید جمال الدین اسد آبادی، خیابان ۲۳، پلاک ۳۸، طبقه ۲</p>
<p>پردازش نگر دقیق</p> <p>۰۲۱-۶۶۵۱۶۴۶۹</p> <p>تهران، شادمان، خیابان شادمهر، خیابان ذوالفقاری، پلاک ۳، طبقه ۲</p>	<p>پارس</p> <p>۰۲۶-۳۲۷۳۶۸۶۲-۳</p> <p>کرج، مهرویلا- میدان معلم- ساختمان معلم (شماره ۱۵)- طبقه ۳- واحد ۸</p>
<p>پردیس محاسب مانا</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۲۱۳۰۷-۸۸۸۴۱۲۷۸</p> <p>تهران، قائم مقام-سنایی، خیابان کریم خان زند، پلاک ۴۳، واحد همکف شرقی</p>	<p>پارس ارکان تراز</p> <p>۰۲۱-۴۴۴۷۰۰۸۴</p> <p>تهران، بزرگراه اشرفی اصفهانی- بالاترازمیدان پونک- خیابان سوم- پلاک ۶۱- واحد ۴</p>
<p>پرسیان پاد</p> <p>۰۲۱-۲۲۳۴۱۸۸۰</p> <p>تهران، اوین - مجتمع آتی ساز- فازیک- بلوک ۵- شماره ۵۱۷۳</p>	<p>پارسیان حسابرس افق</p> <p>۰۵۱-۳۶۰۳۸۷۹۲</p> <p>مشهد، بلوار دانش آموز- بین دانش آموز ۱۵ و ۱۷- پلاک ۱۴۹- ساختمان پزشکان- طبقه دوم- واحد ۶</p>
<p>پرهام مشار</p> <p>۰۲۱-۸۸۴۱۹۱۵۲-۸۸۴۱۶۹۶۸</p> <p>تهران، خیابان مطهری-خیابان یوسفیان- شماره ۱۲۳- طبقه ۷- واحد ۲۵</p>	<p>پاسارگاد احرار</p> <p>۰۲۱-۴۴۲۶۴۴۸۶</p> <p>تهران، ستارخان، روبروی خشکبار ایوب، پلاک ۴۸۵، طبقه همکف، واحد ۱</p>
<p>پویش دقیق تراز</p> <p>۰۲۱-۴۴۴۹۸۰۶۱</p> <p>تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان ۳۵ متری لاله شرقی، بن بست نسترن، پلاک ۱، مجتمع تجاری لاله، طبقه ۲، واحد ۵</p>	<p>پایدار حساب ممتاز</p> <p>۰۲۱-۴۴۴۴۴۲۱۸-۴۴۶۲۳۳۲۴</p> <p>تهران، جنت آباد مرکزی، خیابان شهید کبیری طامه (شاهین شمالی)، بلوار شهید سرلشکر مخبری (۳۵ متری گلستان)، پلاک ۱۷۹، طبقه همکف</p>
<p>پویندگان پارس حساب</p> <p>۰۵۱-۳۸۴۸۲۲۰۱-۴</p> <p>مشهد، پنجره سناباد- خیابان دانشسرای جنوبی- خیابان ابن سینا- پلاک ۱۴۵ - طبقه اول- واحد شرقی</p>	<p>پایش پرگاس کاردان</p> <p>۰۳۱-۳۶۲۰۰۱۲۲</p> <p>اصفهان، محله حسین آباد، کوچه مهرداد (۴۳)، کوچه شهید مسعود مهرعلیان (۶۹)، پلاک ۱۷، مجتمع تجاری پیمان، طبقه ۳، واحد ۱۳</p>
<p>پیام محاسب ایرانیان</p> <p>۰۵۱-۳۸۹۴۶۴۲۱</p> <p>مشهد، بلوار دانشجو، کوچه دانشجو (۲۵ پرورش ۲۸)، پلاک ۵۵۴، مجتمع آراکس ۲، طبقه هفتم، واحد ۷۰۲</p>	<p>پایش گستر حساب</p> <p>۰۲۱-۴۴۰۲۲۳۷۷-۴۴۰۴۷۵۹۰</p> <p>تهران، جنت آباد جنوبی، بلوار شهید مرتضی مطهری، خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶/۷، مجتمع پندار، طبقه ۴، واحد ۱۴</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>تدبیر تراز نگار</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۷۷۶۳۵-۶</p> <p>تهران، خیابان شهید گمنام، بین میدان فاطمی و گلها، روبروی مجتمع وزارت کشور، پلاک ۳۵، طبقه سوم، واحد ۶</p>	<p>پیشداد اندیشه مهرگان</p> <p>۰۲۱-۴۴۹۷۶۸۲۲-۴۴۹۷۱۳۸۸</p> <p>تهران، جنت آباد جنوبی، بلوار شهید مرتضی مطهری، خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶/۷، مجتمع پندار، طبقه ۳، واحد ۱۱</p>
<p>تدبیر محاسب آریا</p> <p>۰۲۱-۴۴۰۱۲۵۳۶</p> <p>تهران، فلکه دوم صادقیه- ابتدای آیت اله کاشانی- خیابان اعتمادیان- پشت بیمارستان ابن سینا- پلاک ۱۵- طبقه ۱- واحد ۳</p>	<p>پیشگامان تراز امین</p> <p>۰۱۳-۳۳۶۰۱۶۲۶</p> <p>رشت، دباغیان- کوچه شهید رجایی- کوچه شهید مفتاح- پلاک ۵- طبقه همکف</p>
<p>تدبیرگران مستقل</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۰۹۱۴۴-۸۸۹۰۲۹۹۹</p> <p>تهران، خیابان استاد نجات الهی- خیابان اراک - پلاک ۷۲- طبقه ۲ - شماره ۴</p>	<p>پیوند ارقام راهبر ایرانیان</p> <p>۰۱۱-۴۴۲۰۶۹۹۲</p> <p>آمل، خیابان طالب آملی- روبروی دریای ۲۷/۱، بلوار طالب آملی، طبقه دوم</p>
<p>تدوین معین بهار</p> <p>۰۲۱-۶۶۹۰۸۸۲۷-۸</p> <p>تهران، بلوار کشاورز، خیابان جمالزاده شمالی، کوچه نادر، پلاک ۲۹، واحد ۱۵</p>	<p>تابان سراج سعادت</p> <p>۰۳۱-۳۶۲۵۰۴۷۰</p> <p>اصفهان، باغ زرشک، کوچه بهار، کوچه حضرت یحیی ۶، پلاک ۶۲، پلاک ۷۰، طبقه همکف</p>
<p>تدوین و همکاران</p> <p>۰۲۱-۸۶۰۸۰۰۷۲-۴</p> <p>تهران، بزرگراه کردستان، خیابان حکیم، پلاک ۱۱، طبقه ۳، واحد ۱۴</p>	<p>تحلیل طلب</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۲۶۰۲۳-۸۸۶۲۶۰۴۷</p> <p>تهران، خیابان جمال الدین اسدآبادی، خیابان سی و پنجم غربی، پلاک ۲۹۳، طبقه ۳، واحد ۱۰</p>
<p>تراز محاسب ماندگار</p> <p>۰۵۱-۳۸۴۳۴۵۱۶-۳۸۴۶۳۸۳۴</p> <p>خراسان رضوی، مشهد- خیابان احمد آباد- بلوار رضا- نبش رضا ۱- پلاک ۴۰- طبقه اول</p>	<p>تحلیلگر معتمد امین</p> <p>۰۷۱-۳۶۲۷۷۵۸۷</p> <p>شیراز، ولیعصر، خیابان ولیعصر، کوچه ۸، پلاک ۱۸۸، طبقه ۱</p>
<p>تراز مشهود محتسب</p> <p>۰۲۱-۴۴۲۷۳۸۱۱-۴۴۲۷۳۸۱۱-۲</p> <p>تهران، خیابان مرزداران، بلوار شهید سرتیپ آریافر، کوچه لاله، پلاک ۲۶، طبقه ۴، واحد ۴</p>	<p>تدبیر ارقام اسپادانا</p> <p>۰۲۱-۴۴۳۷۴۱۱۶</p> <p>تهران، صادقیه شمالی، بزرگراه جلال آل احمد، پلاک ۴۴۱، طبقه ۱، واحد ۱</p>
<p>تلاش ارقام</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶</p> <p>تهران، بهجت آباد، خیابان شهید مطهری، خیابان شهید حمید صدر، خیابان لارستان، نبش عبده، پلاک ۵، ساختمان سپهر، طبقه سوم، واحد</p>	<p>تدبیر اندیشان شهر راز</p> <p>۰۷۱-۳۶۳۰۳۱۹۹</p> <p>شیراز، فرهنگ شهر، بین کوچه ۵ و ۳، پلاک ۱۵، ساختمان آپسای، طبقه ۴، واحد ۱</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>حساب نگر متین</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۴۹۹۴۶۴</p> <p>☑ تهران، جمالزاده، خیابان یوسف، کوچه سوسن، پلاک ۴، ساختمان پالیز، طبقه ۲، واحد ۲۰۳</p>	<p>تلفیق نگار</p> <p>☎ ۰۲۱-۲۲۱۴۲۹۴۳-۲۲۱۴۲۹۴۲</p> <p>☑ تهران، سعادت آباد، خیابان شهید حمید نمازی زاده (سوم شرقی)، پلاک ۱۵۶، برج کاج، طبقه سوم شمالی</p>
<p>حسابرس معتمد پارسیان</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۶۰۴۵۴۳۰</p> <p>☑ تهران، عباس آباد، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان دکتر بهشتی، پلاک ۴۰۲، طبقه ۲، واحد ۲۶</p>	<p>توانگر محاسب و همکاران</p> <p>☎ ۰۲۱-۶۶۹۴۹۰۷۱-۲</p> <p>☑ تهران، میدان توحید- خیابان فرصت شیرازی- پلاک ۸۳- واحد ۶B</p>
<p>حسابرسان نواندیش</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۵۴۶۳۰۰-۸۸۵۱۶۷۹۲-۳</p> <p>☑ تهران، خیابان مطهری- خیابان علی اکبری- خیابان صحاف زاده- پلاک ۵۶- طبقه سوم</p>	<p>توسعه مدیریت دانا</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۶۱۲۰۹۲۲-۲۲۹۰۳۷۵۸</p> <p>☑ تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان کوشش، پلاک ۱، طبقه ۴</p>
<p>حسابرسین</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۷۲۱۲۶۹-۸۸۷۰۹۷۴۴-۸۸۷۰۹۷۴۳</p> <p>☑ تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان شهید علی میرزا حسنی، خیابان قائم مقام فراهانی، پلاک ۱۸۶، ساختمان ۲۱۶، طبقه ۳، واحد ۲۶</p>	<p>جاوید اندیشان خیره</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۳۱۰۸۱۹</p> <p>☑ تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان شهید مفتاح شمالی، پلاک ۳۹۷، طبقه ۳، واحد ۷</p>
<p>خبرگان پارس پویا</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۸۸۳۴۱۸۱-۳</p> <p>☑ مشهد، بلواروکیل آباد- بلوارکوثر- کوثر شمالی-۱- پلاک ۸۱</p>	<p>حافظ گام</p> <p>☎ ۰۲۱-۲۲۹۱۲۱۵۹-۲۲۲۷۰۹۸۱-۲۲۲۷۰۹۴۹</p> <p>☑ تهران، خیابان میرداماد، خیابان نفت جنوبی، کوچه تابان، پلاک ۱۰، واحد ۱۵</p>
<p>خبرگان حساب امین</p> <p>☎ ۰۱۱-۴۴۲۲۷۶۳۵-۸</p> <p>☑ آمل، میدان قائم، ساختمان الماس، واحد ۴۰۳، طبقه ۴</p>	<p>حامی شریف</p> <p>☎ ۰۲۱-۷۷۸۲۷۳۵۵</p> <p>☑ تهران، نظام آباد شمالی، خیابان شهید محمد مهدی شریفی، خیابان شهید آیت اله مدنی، پلاک ۱۳۲۲، طبقه ۱</p>
<p>داد سنج حساب</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۶۰۲۹۶۷</p> <p>☑ تهران، آرارات، خیابان حجت الاسلام عباس شیرازی، خیابان ملاصدرا، پلاک ۱۲۷، طبقه ۴، واحد ۱۸</p>	<p>حامیان کاردیده پارس</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۶۹۰۸۳۰-۸۸۵۸۴۱۶۳</p> <p>☑ تهران، سعادت آباد، خیابان علامه طباطبایی جنوبی، نبش خیابان شهید حمید رضا حق طلب، ساختمان علامه، پلاک ۸۰، طبقه سوم</p>
<p>داریا روش</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۶۰۱۹۸۸-۹۰</p> <p>☑ تهران، میدان ونک، ملاصدرا، خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد، پلاک ۱۰</p>	<p>حساب گستر پویا</p> <p>☎ ۰۲۱-۷۷۷۳۶۰۲۴</p> <p>☑ تهران، تهرانپارس، خیابان آیت اله خوشوقت (حجرین عدی)، خیابان ۱۵۶ شرقی، پلاک ۱۰۶، طبقه ۱، واحد ۱۵</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>دل آرام</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۹۰۱۴۹۶</p> <p>☑ تهران، میدان جهاد (دکترفاطمی) - خیابان کامران - پلاک ۱۵ - واحد ۲ - طبقه اول</p>	<p>دانا مشاور بامداد</p> <p>☎ ۰۲۶-۳۴۴۵۹۳۱۲</p> <p>☑ کرج، جهانشهر، میدان هلال احمر، خیابان نارون، پلاک ۲، مجتمع ماهان، طبقه ۴، واحد ۱۳</p>
<p>دیان</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۴۹۰۴۷۱-۸۸۴۹۰۴۷۴</p> <p>☑ تهران، ایرانشهر، بلوار کریم خان زند، پلاک ۱۴۲، طبقه ۳</p>	<p>داوران حساب</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۵۱۰۰۵۴-۸۸۵۴۵۶۲۵-۸۸۵۴۵۶۳۸</p> <p>☑ تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - بالاتراز خیابان استاد مطهری - خیابان ششم - شماره ۲۳ - طبقه اول</p>
<p>راد محاسب ایستیس</p> <p>☎ ۰۳۵-۳۶۲۷۰۵۵۸</p> <p>☑ یزد، خیابان فرخی، کوچه شهید معینی (دادگستری)، بن بست فتوحی، پلاک ۴۸</p>	<p>دایان معتمد فردا</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۷۲۹۴۶۲۳</p> <p>☑ مشهد، کلاهدوز، خیابان آبکوه، خیابان ارم شمالی، (آبکوه ۱۷)، پلاک ۵، طبقه ۴</p>
<p>رازدار</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۷۲۶۶۶۵-۸۸۷۲۶۵۳۵</p> <p>☑ تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست) - کوچه نوزدهم - پلاک ۱۸ - واحد ۱۴ - طبقه ۷</p>	<p>دریک فروردین</p> <p>☎ ۰۲۱-۲۲۹۰۲۴۸۴-۶</p> <p>☑ تهران، خیابان نفت شمالی، نبش خیابان نهم، شماره ۳۹، طبقه ششم، واحد ۲۲</p>
<p>راهبران حساب تهران</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۸۹۴۴۹۲</p> <p>☑ تهران، پونک جنوبی، بزرگراه آیت اله اشرفی اصفهانی، خیابان شهید حسن حیدری مقدم شرقی، پلاک ۱، طبقه ۳، واحد ۱۲</p>	<p>دستاورد سترگ</p> <p>☎ ۰۲۱-۸۸۱۷۶۵۴۶-۸۸۵۲۵۷۴۲</p> <p>☑ تهران، خیابان شهید قندی، نیلوفر، خیابان پاکستان، کوچه شهید عباس ساوجی نیا، پلاک ۱۱، طبقه ۱</p>
<p>راهبرد اندیشان مدیر</p> <p>☎ ۰۷۱-۳۸۴۳۹۱۳۸</p> <p>☑ شیراز، بلوار پاسداران، خیابان شهید جهان آرا، بلوار پاسداران، ساختمان پارسیان، طبقه ۲، واحد ۲</p>	<p>دش و همکاران</p> <p>☎ ۰۲۱-۴۴۸۴۶۶۰۱-۴۴۸۴۶۶۰۵</p> <p>☑ تهران، بزرگراه نیایش - بعد از چهارراه سردار جنگل - آبتناسان - خیابان نشاط - نبش کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴</p>
<p>رایان بهروش پارس</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۸۷۰۴۲۰۰-۱</p> <p>☑ مشهد، بلوار هاشمیه، هاشمیه ۳۲، پلاک ۴۱</p>	<p>دقیق آزما تراز</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۷۲۳۷۱۳۳</p> <p>☑ مشهد، خیابان شهید قرنی ۲۱، برج جاودان، طبقه ۷، واحد ۷۰۲</p>
<p>رایمند امین</p> <p>☎ ۰۵۱-۳۶۰۲۱۷۳۳-۵</p> <p>☑ مشهد، بلوار فرامرز عباسی - نبش فرامرز عباسی ۲۴ - پلاک ۱ - طبقه سوم</p>	<p>دقیق تراز سپاهان</p> <p>☎ ۰۳۱-۳۲۷۴۴۲۴۴-۳۲۷۴۳۲۸۶</p> <p>☑ اصفهان، شاهزید، کوچه شهید محسن حسینی تودشکی ۱۵، کوچه شهید محسن حسینی تودشکی ۵۵، پلاک ۵، طبقه همکف</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>زین نگار راستین</p> <p>۰۲۱-۴۴۳۲۴۸۱۹</p> <p>تهران، شهران جنوبی، کوچه توحید، خیابان کوهسار، پلاک ۶۵، طبقه اول، واحد ۲</p>	<p>رایمند و همکاران</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۸۶۶۵۳</p> <p>تهران، خیابان گاندی، خیابان پنجم، پلاک ۲۴، طبقه ۴، واحد ۸</p>
<p>ژرف اندیشان تراز</p> <p>۰۲۱-۲۲۳۶۳۵۷۳-۴</p> <p>تهران، بلوار شهید محمد مهدی فرحزادی، بلوار سرو غربی، تجارت، پلاک ۷۶، طبقه ۹، واحد ۳۹</p>	<p>رمز پویا</p> <p>۰۲۱-۲۲۹۱۲۹۱۷-۲۲۹۱۱۸۸۳</p> <p>تهران، میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه دوم، پلاک ۳۹، طبقه ۵، واحد ۹</p>
<p>ژرف بین بهبود ارقام</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۱۵۳۶۲-۸۶۱۲۴۸۸۱</p> <p>تهران، یوسف آباد، کوچه پله سوم، پلاک ۲۲۲۴، برج سرو ساعی، طبقه ۱۱، واحد ۱۱۰۱</p>	<p>رهاورد مشاور آینده نگر</p> <p>۰۶۱-۳۲۹۲۷۳۶۸</p> <p>اهواز، کوی کیان آباد، خیابان هفدهم، خیابان ۱۰ متری زنجیره‌ای، پلاک ۱۰۰/۰۰۱، طبقه ۴</p>
<p>سامان اندیشان یکتا</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۷۴۴۷۱-۸۸۸۸۲۹۰۰</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، خیابان دامن افشار، بعد از سوگند، پلاک ۴۹، طبقه ۵</p>	<p>رهبین</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۲۳۰۵۹-۸۸۵۳۲۶۲۸</p> <p>تهران، خیابان سه‌رودی شمالی- انتهای خیابان خرمشهر- خیابان شهید عربعلی- شماره ۱- واحد ۶</p>
<p>سامان بینش برنا</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۴۰۳۹۶</p> <p>تهران، شهید قندی، نیلوفر، خیابان شهید ابوالقاسم وهابی برزی، خیابان ششم، پلاک ۲۷، طبقه ۲، واحد ۲۴</p>	<p>رهنمود ارقام پارس</p> <p>۰۲۱-۴۴۹۷۸۸۱۹-۲۴</p> <p>تهران، فلکه دوم صادقیه، بلوار فردوس شرق، نبش خیابان وفا آذر جنوبی، مجتمع تجاری و اداری آبریک سنتر، طبقه سوم، واحد ۱۱۵</p>
<p>سامان پندار</p> <p>۰۲۱-۲۲۰۳۷۲۱۳-۵</p> <p>تهران، بلوار آفریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲، واحد ۱۲۳</p>	<p>رهنو حساب</p> <p>۰۲۱-۲۲۳۶۵۰۵۶-۹</p> <p>تهران، خیابان توحید، بن بست فرهادیه، مجتمع فرهادیه، پلاک ۳، طبقه ۵، واحد ۲۰</p>
<p>سامان گستر ارقام</p> <p>۰۲۱-۸۶۰۴۴۳۶۷</p> <p>تهران، خیابان عباس آباد، خیابان شهید خلیل حسینی، کوچه مهرداد، پلاک ۹، طبقه اول، واحد ۲</p>	<p>رهیافت حساب تهران</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۲۴۲۹۵-۸۸۶۲۵۳۱۷</p> <p>تهران، خیابان شیخ بهائی، خیابان برزیل غربی، پلاک ۵۷، طبقه ۴، واحد ۱۴</p>
<p>سایان</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۲۸۷۳۸</p> <p>تهران، خیابان بهشتی، خیابان سرافراز، برج موج، طبقه ۳، واحد ۱۳</p>	<p>رهیافت و همکاران</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۶۶۰۲۱-۶</p> <p>تهران، سه‌رودی جنوبی، پایین تراز مطهری، خیابان برداران نوبخت، شماره ۲۹، طبقه اول</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>شاهین محاسب کار اندیش</p> <p>۰۲۱-۸۸۰۵۳۹۶۳</p> <p>تهران، یوسف آباد، خیابان شصتم، خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی، پلاک ۴۲۲، ساختمان نگین، بلوک B، طبقه ۱، واحد ۱۲</p>	<p>سپند تدبیر نیکان</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۳۰۸۵-۸۸۷۴۰۳۳۶</p> <p>تهران، خیابان بهشتی (عباس آباد) - خیابان قائم مقام فراهانی - خیابان چهارم - پلاک ۱۰ - طبقه همکف</p>
<p>شریف محاسب مانا</p> <p>۰۵۱-۳۶۰۴۷۳۷۸-۷۹-۸۰</p> <p>مشهد، بلوار دانش آموز، پلاک ۱۸۷، طبقه اول</p>	<p>سخن حق</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۹۴۶۴۶</p> <p>تهران، میدان آرژانتین - اول خیابان آفریقا - شماره ۹ - بلوک ب - واحد شماره ۳ - صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵</p>
<p>شهودامین</p> <p>۰۲۱-۴۴۰۰۸۱۷۷-۴۴۰۲۲۶۶-۹</p> <p>تهران، فلکه دوم صادقیه - بلوار آیت اله کاشانی - پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ - واحدهای ۱۲ و ۱۴ و ۱۵</p>	<p>سروک پرهام</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۹۳۲۸۶-۷</p> <p>تهران، گاندی، خیابان شهید علی شهاب (یازدهم)، خیابان گاندی، پلاک ۳۳، طبقه ۲، واحد ۳</p>
<p>صالح اندیشان</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۵۱۶۷۵-۷</p> <p>تهران، بهجت آباد، خیابان ولیعصر، کوچه شهید حمید فخاری، پلاک ۱۲، طبقه اول</p>	<p>سنجیده روش آریا</p> <p>۰۲۱-۲۶۱۴۲۶۰۰-۴</p> <p>تهران، استاد حسن بنا شمالی، ضلع جنوبی میدان ملت، خیابان قلیچ خانی، پلاک ۱۰۸، طبقه ۶، واحد ۲۳</p>
<p>صدر</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۴۳۰۱۵</p> <p>تهران، ضلع جنوب شرقی میدان هفت تیر - کوچه شیمی - پلاک ۷۰ - واحد ۲ - صندوق پستی: ۳۵۷-۱۵۸۵۵</p>	<p>سیاق نوین جهان</p> <p>۰۲۱-۴۴۲۶۴۸۱۲-۴۴۲۶۴۹۵۷-۴۴۲۹۸۶۲۲</p> <p>تهران، بلوار مرزداران - بلوار آریا فر - نبش گلدیس ۷ - شماره ۲۱ - طبقه اول - واحد ۲</p>
<p>عامر مشاور تهران</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۵۶۴۷</p> <p>تهران، خیابان فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، ساختمان ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸، صندوق پستی: ۱۹۸-۱۴۳۳۵</p>	<p>سینافکر</p> <p>۰۲۱-۴۴۳۱۵۲۸۲</p> <p>تهران، شهران جنوبی، نرسیده به فلکه اول، روبروی فرهنگسرای معرفت، مجتمع فرهنگ، پلاک ۱۸، طبقه ۴ واحد ۱۵</p>
<p>فاطر</p> <p>۰۲۱-۶۶۴۹۲۸۷۱-۶۶۴۹۸۰۲۵-۶۶۴۰۸۲۲۶</p> <p>تهران، خیابان وصال شیرازی - بزرگمهر غربی - کوی اسکو - پلاک ۱۴ - طبقه ۴</p>	<p>شاخص اندیشان</p> <p>۰۲۱-۲۲۹۰۴۲۰۰</p> <p>تهران، خیابان میرداماد - نفت شمالی - نبش خیابان نهم - بین بانک سپه و تجارت - پلاک ۳۹ - واحدهای ۲۲ و ۲۳ - طبقه ۶</p>
<p>فراز حساب</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۱۴۵۳۹</p> <p>تهران، ضلع جنوب غربی پل سیدخندان - خیابان میرمطهری - ساختمان ۳۸ - طبقه ۵ - واحد ۵ - صندوق پستی: ۳۵۵۳-۱۵۸۷۵</p>	<p>شاهدان</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۶۰۱۷۳-۸۸۹۸۲۱۴۵</p> <p>تهران، خیابان زرتشت غربی، روبه روی بیمارستان مهر، پلاک ۴۵، طبقه سوم غربی</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>قواعد</p> <p>۰۲۸-۳۳۳۶۶۳۳۷</p> <p>✓ قزوین، خیابان شهید بابایی، نبش کوچه ۱۱ (نسترن)، پلاک ۲، طبقه اول، واحد ۱</p>	<p>فراز مشاور راسا</p> <p>۰۲۱-۲۶۲۱۲۸۸۷-۲۶۲۱۲۸۵۸</p> <p>✓ تهران، بلوار نلسون ماندلا، شماره ۲۴۴، مجتمع اداری الهیه، طبقه ششم، واحد ۶۰۷</p>
<p>کارآمد حساب ایرانیان</p> <p>۰۲۱-۸۸۳۳۴۶۵۴-۸۸۰۲۰۱۳۷</p> <p>✓ تهران، خیابان فاطمی- میدان گلها- خیابان کاج جنوبی- خیابان شهید فکوری- پلاک ۹- طبقه اول- واحد ۲</p>	<p>فراز نگر آگاه</p> <p>۰۲۱-۶۶۴۳۹۲۶۱</p> <p>✓ تهران، شهر آرا، کوچه شهید مهندس فرهاد فروزنده، خیابان باقرخان، پلاک ۸۰، طبقه ۱</p>
<p>کاری پارس</p> <p>۰۷۱-۳۶۳۴۰۰۱۶-۱۸</p> <p>✓ شیراز، خیابان معالی آباد- بلوار دکتر شریعتی، روبروی پارک ملت- ساختمان طوبی- ۸- طبقه ۱- واحد ۲</p>	<p>فراگیر اصول</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۶۱۱۷۵-۸۸۶۷۵۷۲۲-۸۸۶۷۱۶۸۱</p> <p>✓ تهران، خیابان گاندی- خیابان ۲۳- پلاک ۲۱- واحد ۲</p>
<p>کاربرد ارقام</p> <p>۰۲۱-۲۲۰۲۳۵۲۴-۲۲۰۲۳۵۴۴</p> <p>✓ تهران، خیابان دستگردی، پلاک ۲۸۳، طبقه ۳، واحد ۱۲</p>	<p>فرانگر حساب خبره</p> <p>۰۲۱-۸۸۴۰۲۹۷۷-۸۸۴۰۳۶۹۷</p> <p>✓ تهران، عباس آباد، خیابان داریوش، خیابان شهید میرزایی زینالی، پلاک ۷۵، طبقه سوم شرقی</p>
<p>کاربرد تحقیق</p> <p>۰۳۱-۳۷۷۵۰۱۴۴-۵</p> <p>✓ اصفهان، پل وحید- ابتدای بلوار وحید- مجتمع اداری امین- طبقه ۳- واحد ۲۰</p>	<p>فرتاک سنجش ایرانیان</p> <p>۰۲۱-۲۲۹۲۳۲۲۱-۲۲۲۵۵۹۸۶</p> <p>✓ تهران، حسن آباد، زرگنده، خیابان همایون، خیابان شهید سرتیپ هوشنگ وحید دستگردی، پلاک ۱۷۷، ساختمان شمس، طبقه سه، واحد ۱۰</p>
<p>کاشفان</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۴۷۵۲۵-۸۸۸۳۵۲۱۳-۸۸۸۲۷۵۵۶</p> <p>✓ تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادکی، روبروی بانک ملت، پلاک ۶، طبقه ۲</p>	<p>فرجام اندیشان محاسب</p> <p>۰۲۱-۲۲۸۵۹۴۳۰-۳۱</p> <p>✓ تهران، سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، پلاک ۱۰۷، برج آسمان، طبقه ۴، واحد b</p>
<p>کوشا منش</p> <p>۰۲۱-۲۶۲۰۰۴۵۰-۲</p> <p>✓ تهران، خیابان ولیعصر- بالاتراز چهارراه نیایش- کوچه شهید رحیمی- پلاک ۵۴- طبقه ۳- واحد ۱۲- صندوق پستی: ۶۶۳-۱۵۱۷۵</p>	<p>فریوران راهبرد</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۳۴۳۵۰-۳</p> <p>✓ تهران، خیابان سپهدار قمری نرسیده به پل کریمخان، کوچه خسرو، پلاک ۲۴، طبقه ۵، واحد ۱۰</p>
<p>کوشش</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۳۴۷۰۷-۸</p> <p>✓ تهران، میدان آرژانتین- خیابان بخارست- شماره ۴۹- طبقه ۴- واحد ۵</p>	<p>فهییم مدیر</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۱۴۹۴۲</p> <p>✓ تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان شهید بهرام حاج حسنی، پلاک ۴۳، طبقه سوم</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

<p>متین خردمند</p> <p>۰۳۱-۳۶۶۱۴۶۴۷</p> <p>اصفهان، باغ نگار، آیینه خانه، خیابان کاخ سعادت آباد شرقی، کوچه بهار ۲، پلاک ۲۵، طبقه همکف</p>	<p>کار آزما مشار دانا</p> <p>۰۲۱-۴۶۱۳۰۰۵۴</p> <p>تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان ۳۵ متری لاله شرقی، بن بست نسترن، پلاک ۱، مجتمع اداری تجاری لاله، طبقه اول، واحد ۴</p>
<p>متین محاسب نوین</p> <p>۰۲۱-۸۸۶۶۲۵۹۲-۳</p> <p>تهران، میدان ونک- خیابان برزیل- خیابان شهید عباسپور (توانیرشمالی)- کوچه جهان آرا- پلاک ۱۰</p>	<p>کارامنش تدبیر</p> <p>۰۲۱-۶۶۵۹۳۰۷۹</p> <p>تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقرخان غربی، پلاک ۱۲۱، طبقه سوم، واحد ۶</p>
<p>محیا مشار</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۲۵۹۴۶-۸۸۷۲۱۵۱۴</p> <p>تهران، آرژانتین، ساعی ۱۵۱۳۷، خیابان خالد اسلامبولی، پلاک ۱۰۵، طبقه ۲، واحد ۸</p>	<p>کاربرگ سامان</p> <p>۰۲۱-۸۸۱۰۴۲۵۲-۸۸۱۰۴۲۵۱</p> <p>تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه ۶، واحد ۲۳</p>
<p>مختاروهمکاران</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۱۶۹۹۰-۸۸۵۴۸۲۱۴</p> <p>تهران، عباس آباد، اندیشه، خیابان شهید جواد سرافراز، کوچه شهید افشین حق پرست، پلاک ۸، ساختمان نیلوفر، طبقه ۱</p>	<p>کاردان حساب آینده</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۷۱۰۹۳</p> <p>تهران، خیابان فاطمی، پلاک ۴۱، ساختمان آچاچی، طبقه ۴، واحد ۱۵</p>
<p>مدبران امین</p> <p>۰۳۱-۳۲۳۷۳۶۵۳</p> <p>اصفهان، خیابان شیخ بهایی- بعد از چهار راه آذر- بن بست صفاری (شماره ۲۵)- مجتمع آئینه- طبقه دوم- واحد ۴</p>	<p>الگو حساب</p> <p>۰۲۱-۶۶۵۸۰۴۷۵-۶۶۵۸۰۴۷۱</p> <p>تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقر خان، نبش فرزین جنوبی، پلاک ۷، طبقه ۳، واحد ۴</p>
<p>مشاوران سرآمد کاوش</p> <p>۰۲۱-۸۸۲۴۷۱۳۷</p> <p>تهران، مرزداران، خیابان شهید استاد مطهری، پلاک ۱، ساختمان لاله، طبقه ۱، واحد ۵</p>	<p>گواهان</p> <p>۰۲۱-۴۴۳۷۳۵۱۳-۴۴۳۷۳۳۶۱</p> <p>تهران، مرزداران، کوچه سادات، خیابان شهید محرمعلی بی نظیر، پلاک ۱۹، مجتمع اداری امین، طبقه ۶، واحد شمالی</p>
<p>مطلب زاده و همکاران</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۴۹۳۱۴-۵</p> <p>تهران، شهید مطهری- خیابان شهید دکتر مفتاح- کوچه شهید منصور دوست محمدی (ششم)- پلاک ۳- طبقه سوم- واحد ۷</p>	<p>الماس حساب تابان</p> <p>۰۲۱-۸۲۸۰۷۳۳۰</p> <p>تهران، فلکه دوم صادقیه، ابتدای بلوار فردوس شرق، خیابان بیست متری ولیعصر، خیابان تقدیری، پلاک ۱۶، طبقه ۴، واحد ۱۴</p>
<p>معمد ارکان</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۸۳۰۹۶</p> <p>تهران، شهرک قدس، خیابان درختی، خیابان سپهر، پلاک ۲۰، طبقه دوم</p>	<p>مانیار حسیب</p> <p>۰۵۱-۳۷۷۳۷۱۱۱</p> <p>مشهد، بلوار وکیل آباد، حدفاصل وکیل آباد ۲۹ و ۳۱، پلاک ۴۸۹، طبقه ۲</p>

مؤسسات حسابرسى عضو جامعه حسابداران رسمى ايران

<p>نامى مشارآگاه</p> <p>۰۲۱-۸۸۰۳۴۴۰۶-۸۸۰۶۲۶۶۰</p> <p>تهران، ميدان ونك، خيابان امداد غربى، خيابان شيخ بهائى، پلاك ۱۲۰، طبقه ۱</p>	<p>معتمد رايبان باهر</p> <p>۰۲۶-۳۴۲۳۳۲۸۳</p> <p>كرج، گلشهر ويلا، خيابان سعدى، بلوار ايثار (درختى)، پلاك ۳۱۲، مجتمع باران، طبقه سوم، واحد ۶</p>
<p>نكو نگرش</p> <p>۰۲۱-۸۸۲۸۴۰۲۸-۸۸۲۳۰۷۳۱</p> <p>تهران، كوى نصر، كوچه پنجم، خيابان بلوچستان، پلاك ۱۱، طبقه ۱، واحد شمالى ۴</p>	<p>معيار حساب تدوين</p> <p>۰۵۱-۳۶۰۳۸۷۹۷-۹</p> <p>مشهد، محله شهيد فرامرز عباسى، بلوار شهيد فرامرز عباسى، خيابان رسالت ۴ (فرامرز عباسى ۳)، پلاك ۱، طبقه سوم غربى، واحد ۶</p>
<p>نهان نيك نگر</p> <p>۰۲۱-۸۶۰۸۷۱۹۱-۸۶۰۸۷۰۵۳</p> <p>تهران، ميدان ونك، خيابان گاندى، خيابان هجدهم، پلاك ۱۵، واحد ۲</p>	<p>مفاهيم حساب جامع</p> <p>۰۲۱-۸۸۵۵۹۳۷۰-۸۸۵۵۹۳۱۶</p> <p>تهران، خيابان وليعصر-نرسیده به پارك ساعى-برج سپهر ساعى- واحد ۴۰۶</p>
<p>نوانديشان</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۴۷۹۶۲</p> <p>تهران، خيابان ميرزای شيرازى - نيش خيابان نژادكى - شماره ۸۳ - واحد ۱۶</p>	<p>مفيد راهبر</p> <p>۰۲۱-۸۸۱۰۳۰۳۶</p> <p>تهران، خيابان احمد قصير، كوچه ۱۳، پلاك ۹</p>
<p>نيك روشن</p> <p>۰۲۱-۸۸۷۷۹۸۷۸</p> <p>تهران، بلوار آفريقا- خيابان ديدار شمالى- خيابان نلسون ماندلا- پلاك ۵۹ - ساختمان مهرگان- طبقه ۲- واحد ۷</p>	<p>ميميز</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۰۱۵۴۷-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۹۵۳۷۷</p> <p>تهران، خيابان كريم خان زند- خيابان آبان جنوبى- خيابان سپند غربى- پلاك ۶۴ - طبقه دوم - واحد ۶</p>
<p>نيك روشن تهران</p> <p>۰۲۱-۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱</p> <p>تهران، تهرانپارس، خيابان فرجام، خيابان باغدارنيا (رشيد شمالى)، انتهاي خيابان ۱۷۴/۱ غربى، ساختمان پارس، پلاك ۲۰، طبقه ۳</p>	<p>ميميز حساب برنا</p> <p>۰۳۱-۳۴۵۰۶۵۶</p> <p>اصفهان، محله رحيم آباد، كوچه مادى فرسخ ۱۸، خيابان كاوه، پلاك ۱۳۳۳، ساختمان رضا، طبقه اول، واحد ۱</p>
<p>نيك ارقام بهار</p> <p>۰۲۱-۸۸۸۰۸۷۳۴-۸۸۸۰۷۳۲۳</p> <p>تهران، خيابان طالقانى، پلاك ۲۹۲، طبقه ۵ جنوبى</p>	<p>مهرگان تراز و همكاران</p> <p>۰۵۱-۳۶۰۴۹۳۸۴-۳۶۰۴۲۱۵۰</p> <p>مشهد، بلوار شهيد فرامرز عباسى، فرامرز عباسى ۲۵ (رسالت ۲۴)، پلاك ۱، طبقه سوم</p>
<p>نيكان تراز ايرانيان</p> <p>۰۲۱-۸۸۹۹۶۰۶۳-۵</p> <p>تهران، خيابان سيد جمال الدين اسد آبادى، خيابان دوم، پلاك ۱۱، طبقه ۴، واحد ۱۱</p>	<p>ميزان انديشه</p> <p>۰۵۱-۳۸۹۴۵۵۴۰</p> <p>مشهد، شريف، كوچه صدف ۲۰، بلوار معلم، پلاك ۱۲۵۲، طبقه ۲، واحد ۴</p>

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

نیکو مشاور

۰۲۱-۸۸۷۸۱۷۰۸

تهران، خیابان ونک، خیابان برزیل شرقی، روبروی دانشگاه فنی و حرفه ای، پلاک ۲۹، طبقه ۳، واحد ۴

همیار حساب

۰۲۱-۶۶۵۶۵۲۹۰-۱

تهران، خیابان کارگرشمالی، خیابان میرخانی (نصرت شرقی)، پلاک ۵۴، طبقه ۲، واحد ۴

نیوان مشاور اورامان

۰۵۱-۹۱۶۹۰۶۶۴-۳۵۰۹۳۷۲۰

مشهد، بلوار وکیل آباد، بلوار دندانپزشکان، دندانپزشکان ۱۳، پلاک ۱۱، طبقه ۱-۱

هوشمند نگر پویا

۰۲۱-۶۶۹۲۲۹۶۵

تهران، خیابان توحید، پلاک ۲، ساختمان پزشکان توحید، طبقه ۴، واحد ۱۳

هادی حساب تهران

۰۲۱-۸۸۴۴۳۶۳۴

تهران، خیابان مطهری- خیابان ترکمنستان- نبش کوچه سرو- پلاک ۲- طبقه ۶- واحد ۱۵

هوشیار ممیز

۰۲۱-۸۸۲۰۹۸۱۷-۱۸

تهران، انتهای گاندی شمالی- پلاک ۸- طبقه ۵- واحد ۱۹

هدف نوین نگر

۰۲۱-۲۶۴۲۲۰۴۱-۲۶۴۲۲۰۵۱

تهران، خیابان شریعتی، خیابان وحید دستگردی (ظفر)، مقابل خیابان عمرانی، پلاک ۱۴۸، طبقه ۳، واحد ۲

هویدا تراز

۰۲۱-۸۸۵۸۱۴۳۷-۹

تهران، شهرک غرب، بلوار دادمان، حدفاصل بلوار فرحزادی و خیابان فخارمقدم، کوچه بوستان، بن بست بوستان یکم، پلاک ۴، طبقه سوم

هژیران

۰۲۱-۸۸۵۵۴۶۸۰-۸۸۵۵۴۶۵۸

تهران، خیابان سید جمال الدین اسدآبادی، خیابان جواد سپهری (نبش خیابان ۱۴)، پلاک ۲، واحد ۲ غربی

وانیا نیک تدبیر

۰۲۱-۲۲۰۳۱۴۷۶-۷

تهران، بلوار افریقا- پایین تر از مدرس- خیابان گلدان- پلاک ۸- واحد ۳

هشت

۰۲۱-۴۴۰۲۷۵۲۴-۴۴۰۲۶۹۴۶

تهران، خیابان آیت اله کاشانی، خیابان مهران، خیابان پنجم، کوچه ارغوان، پلاک ۲۹، طبقه ۴، واحد ۸

یکتا تدبیر

۰۲۱-۲۲۸۸۷۹۰۳-۲۲۸۸۸۹۳۷

تهران، ابتدای پاسداران- سه راه ضرابخانه- دشتستان دوم- پلاک ۲۱

هشیار-بهمند

۰۲۱-۸۸۸۴۳۷۰۴-۵

تهران، خیابان قائم مقام فراهانی- بالاتر از میدان شعاع- پلاک ۱۱۴- طبقه ۴- واحد ۲- صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۶۱۹

یکتا روش امین

۰۲۱-۷۶۷۱۰۷۶۹

تهران، تهرانپارس، خیابان شهید مهران سجده ای جنوبی، خیابان شهید علیرضا ناهیدی (جشنواره)، پلاک ۲۴۸، طبقه سوم واحد شمالی

همیشگان روش

۰۲۱-۸۸۵۲۴۳۰۳-۸۶۰۴۳۱۵۵-۸۸۵۳۸۷۹۲

تهران، خیابان شهید بهشتی، چهارراه تختی، خیابان شهید حسینی (سورنا سابق)، کوچه تیرداد، پلاک ۴، واحد ۲

یکتا محاسب توانا

۰۲۱-۴۴۳۴۲۶۹۳

تهران، جنت آباد مرکزی، خیابان مخبری، نرسیده به ستاری، پلاک ۱۹۶، ساختمان محمدی شمالی، طبقه ۴، واحد ۱۳